

ÌYÍPÒPADÀ
ÈTÒ ÌŞÚNÁ RẸ

Agbára ti Ìjólótíító

GARY KEESEE

Ì YÍ PÒ PADÀ
È TÒ Ì ŞÚ NÁ RẸ

Agbára ti Ìjólótíító

P Ò P
GARY KEESEE
A D À

Your Financial Revolution,

The Power of Allegiance. Yoruba. By Gary Keesee

© Gary Keesee, 2022

Originally published in English

ISBN: 978-1-945930-03-4

Faith Life Now

P.O. Box 779

New Albany, OH 43054, USA

You can reach Faith Life Now Ministries on the Internet at

FaithLifeNow.com

ÌYÍPÓPADÀ ÈTÒ ÌSÚNÁ RẸ

Agbaṛa ti Ijọlọfiitọ. Èdè Yòòbá

Gary Keesee, 2022

Tí a kókó tẹ̀ ní èdè Gèèsi

ISBN: 978-1-945930-03-4

Faith Life Now

P. O Box 779

New Albany, Oh 43054, USA

E lẹ̀ kàn sí Faith Life Now lori afẹ́fẹ́ ni

FaithLifeNow.com

ÀWỌN ÀKOÓNÚ

ÒRÒ ÀKÓSO	7
ÌFÁÀRÀ	9
ORÍ 1: Ìjọba Náà	19
Orí 2: Ìkúùkú Ojú-Ọrun Aláwọ Omi Aró.	51
ORÍ 3: Jẹwọ, Ọlọrun, Şàanu!.....	59
ORÍ 4: Eja Níá Náà	83
ORÍ 5: Yíyàn Ti Taa Ni?	91
ORÍ 6: Ìbùkún ti Olúwa	121
ORÍ 7: Ilẹkùn Náà	137
ORÍ 8: Agbára ti Ìjólótíftó	145
ORÍ 9: Ìwọ Bọ Wọn!	153
Orí 10: Kó Jọ Pọ, Máşe Şe Làáláá!.....	165
Orí 11: Fífo`Rọrun Ju Rífin Lọ!	171

ỌRỌ ÀKỌSỌ

Èmí tí fẹ́ẹ́ láti ẹ̀ ẹ̀ akòsílẹ̀ tí ìrìn-àjò tí Ọlórún mú Drenda àti èmi rìn fún ọdún diẹ kan bá yí. Àwọn ìgbésí ayé wa ní ó tí yípadà lópòlópò! Àwá tí ní ìrírí gbogbo àwọn işẹ́ ìyanu tí Jésù ẹ̀ nínú Bíbélí wá sí ìmúşẹ́ ní ojú wa kòròkòrò ní ìgbà púpọ̀ ní àwọn ọdún wònyí: àwọn okú jí dídè; àwọn ayarọ̀ dídè rìn, tí wọn sì padà sí ibi-ışẹ́ wọn ní ọjó kejì; àìniye ní èniyàn tó gba ìmúlàradá; àti ètò işuná padà sípò fún àwọn ọgọgọrùn-ún ẹgbèrùn-ún èniyàn. Şugbón àwọn işẹ́ ìyanu nlá julọ̀ tí àwá tí rí tó wáyé nínú ìdílẹ̀ tiwa àti àwọn ìgbésí ayé àwá tìkálára wa.

Àfojúsùn mi ní láti mú ọ̀ rìn ìrìn-àjò, ìrìn-àjò tí şişàwárí tí Èmí níretí pé yóò yí ìgbé-ayé rẹ̀ padà bí ó tí ẹ̀ ti tẹ̀mi. Itàn nàà ní kò le ẹ̀ ẹ̀ sọ nínú ìwé kan şoşo. Èyí ní ó jẹ́ àkókó nínú àwọn ìwé elẹ́şẹ́şẹ́ tí yóò mú ọ̀ lọ̀ sí ìyípòpadà tí ètò işuná tí ara rẹ̀ àti pé ọ̀n yóò bẹ̀rẹ̀ sí şafihàn àwọn ohun ìjìnlẹ̀ tí Ìjọba tí Ọlórún tí ó yí ìgbé-ayé mi padà. Sí mi, èyí jẹ́ ìrìn-àjò tí ìgbádùn àti ọkàn èyí tí kí yóò jẹ́ parí. Gbogbo wa yóò tẹ̀şíwájú láti máa kẹ̀kọ̀! Ìmọ̀ tí Ìjọba jẹ́ èyí tí kò leè tán.

Èmí dúpẹ́ lówọ̀ Ọlórún púpọ̀ púpọ̀. Aánú rẹ̀ jẹ́ ọ̀tun ní ọjó gbogbo, àti pé Ọ̀n jẹ́ oníşuúrù àti oní idaríjì, tí ó darí wa sí ọ̀nà ìgbàlá. Èmi kò leè gbé ọ̀ ló lórí ìrìn-àjò yí láì mẹnuba ìyàwó mi arẹ̀wà, Drenda. Ọkàn rẹ̀ fún Ọlórún àti ìfẹ́ rẹ̀ àti şuúrù rẹ̀ pẹ̀lú mi èyí tí ó fún mi ní ìgboya láti dojúkọ̀ àwọn àìlera mi kí èmi ó sí şàwárí Ọlórún fún àwọn ìdahùn tí Èmí nílò lópòlópò. Ó jẹ́ pẹ̀lú ayọ̀ púpọ̀ tí Èmí şalabàápín pẹ̀lú rẹ̀:

Ìyípòpadà Ètò İşuná Rẹ̀
Agbára tí Ìjólóitùtù

ÌFÁÀRÀ

Ìwọ̀ sì ti mú ọ̀kàn mi jìnnà réré sí àlááfíà; èmi gbàgbé rere.

— Èkún Jeremáyà 3:17

Mo jí pèlú ìmò ohun kan tí ó jẹ̀ àṣìṣe, àṣìṣe lópò lópò! Ìbèrù nílá ru bọ̀ mí lẹ̀kàn bí mo ti jí. Èmi kò nímò lára ahọ̀n mi. Àwọ̀n ọ̀wọ̀ mi, àwọ̀n eṣe, àti ègbé ojú mi ti rẹ̀wẹ̀sì. Mo jí Drenda àti pé mo gbìyànjú láti sọ ohun tí nì ẹ̀lẹ̀ bí gbogbo ojú àti ahọ̀n mi ti ẹ̀ kò láti fọ̀wósowọ̀pọ̀. Lẹ̀yìn nàà, Èmi ẹ̀ àkíyèsí pé ọ̀kan mi bèrẹ̀ sí nìí sáré àti pé èémí mí mí nira pèlú bí mo ẹ̀ nì sọ̀rọ̀ nípa ipò mi fún-un. Óún jí dide àti lógán ó bèrẹ̀ sí nìí gbàdúrà fún mi. Ní jẹ́jẹ́jẹ́, ìmọ̀lára àjẹ̀jì àti ìbèrù nàà dínkù diẹ̀ síí. Mo dùbúlẹ̀ padà ní ìbùsùn bí Drenda ẹ̀ farajìn láti mú nńkan wá fún mi láti jẹ. Èmi ní ipòrúùrù ọ̀kàn àti ìbèrù lórí ohun tí ó nì ẹ̀lẹ̀ sí ara mi bí mo ti ẹ̀ dùbúlẹ̀ níbẹ̀ ní gbígbàdúrà. Àwọ̀n ìgbì ti ìbèrùbojọ̀ nì sà̀n kojá lórí mi; ìbèrùbojọ̀ bí irú èyí tí Èmi kò tíí rí tẹ̀lẹ̀ ẹ̀sáájú nínú ìgbésí ayé mi yòò kọ̀lu ọ̀kàn mi.

Irú ìgbèsè tí Èmi nì gbé lábẹ̀ rẹ̀ àti àíní owó ni ìgbà gbogbo mú ìbèrù dúró gégé bíi déédéé apá kan ti ìgbésí-ayé mi ojóojúmọ̀. Èmi ti wá lábẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ làáláá ní àwọ̀n nńkan bíi ọ̀dún diẹ̀ sẹ̀yìn ní isopọ̀ pèlú ipadàsẹ̀yìn nípa ipò è̀tò isúná mi. Èmi wá nínú isẹ̀ àbájáde èrè ohun tí títà àti pé nńkan kò kàn ẹ̀ déédéé ní ti è̀tò isúná. Àwa nì ẹ̀ àyálò ilé iwọ̀n 1800 oko kékeré èyí tí ó dà bíi ohun tí kò ní ìbojútó àtúnṣe ní iwọ̀n àkókò tí wọ̀n ti kọ̀. Èmi rò pé èmi nì sàpónpo diẹ̀ níbí yíí, sùgbón ilé nàà kò sì ní ipò tí ó dára. Àwọ̀n féréemù fèrèsè ni àwọ̀n ààyè nínú wọ̀n

níbi tí àwọn irúgbìn gbé n dàgbà láti ara wọn wọ inú iyàrá igbàlẹ̀jò wa. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn pàànu ti bàjẹ̀, àti pé a ti fi pàálí àti téèpù ilẹ̀pọ̀ méjì mú wọn. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ó ti re lẹ̀, Drenda ní àhàfàni láti jẹ̀ kí ó jẹ̀ ilẹ̀ wa. Ṣùgbọ̀n ẹ̀sá, pàápàá jùlọ̀ pèlú àwọn ọ̀gbọ̀n inú iyanu rẹ̀, a kò leè bo òtítọ̀ pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ipènijà tó ẹ̀ kókó wà pèlú ilẹ̀ náà mọ̀lẹ̀.

Gbogbo ǹnkan tí a ní wà ní ipò kan naa—fò! Àwọn ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ wa méjèèjì ti di arúgbọ̀, ní ó kojá 200,000 àwọn máìlì lórí wọn, àti pé agbára káká ló fi máa ǹ bẹ̀rẹ̀. Àwọn ọ̀mọ̀kùnrin wa méjèèjì sùn lórí àwọn mátírẹ̀ẹ̀sì èyí tí ilẹ̀ itọ̀jú kan ti dànu, kápẹ̀tì tó wà lórí ilẹ̀ nínú yàrá wọn ni a rí ní ọ̀pópónà nínú idòtí. Ilẹ̀ itajà san-án díẹ̀ díẹ̀ jẹ̀ ọ̀nà igbẹ̀-ayé, àti pé a máa ǹ yáwó láti ọ̀dọ̀ ẹ̀nikẹ̀ni tí àwá bá léèrò pé ó leè ràn wá lówó. A ǹ gbé igbẹ̀-ayé láti ọ̀wọ̀ sí ẹ̀nu lójoojúmọ̀, wíwá ohùn kan láti tà, a ǹ wá ọ̀nà láti yọ̀ kúrò nínú ewu, àti ní irètí pé ọ̀lẹ̀ yóò dára jùlọ̀.

Àwọn káàdi àjẹ̀sílẹ̀ tó fàayè gbà igbà m̀wáá tí ó pọ̀ jùlọ̀ ni ó ti dọ̀pin ní àwọn oṣù śéyìn, àti àwọn ile-iṣẹ̀ ìṣúná m̀tẹ̀tẹ̀ta mi tó yá mi lówó, èyí tí èlẹ̀ wọn wà ní iwọn méjìdínlọ̀gbọ̀n (28%), wà ní àkókò ikówójọ̀pọ̀. Àwọn owó àṣ́usan lórí ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ mi (bẹ̀ẹ̀ ni, Èmí sì tún jẹ̀ gbèsè lórí àwọn ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ mi èyí tó ti di ọ̀gbólógbòò báyiì) dúró ní ó lé ní ọ̀gọ̀fà ọ̀jọ̀ 120 pí pẹ̀ síi àti ní etí bẹ̀bẹ̀ gbí gbà padà. Gbogbo àwọn owó àṣ́usan padà ni ó ti pẹ̀ rékojá. Àwọn ẹ̀jọ̀ àti àwọn ẹ̀sùn ni a ti fi kàn mí, àti àwọn ipè gbígba owó padà ǹ jí mi ní ọ̀wùrò ọ̀jọ̀ọ̀jọ̀. Mo jẹ̀ owó ori lodo ajo IRS, àti pé wọn tún ti ko iwé kan lòdì sí mi pé mo jẹ̀ àwọn owó-orí àtẹ̀yinwá. Drenda àti Èmí jẹ̀ àwọn ọ̀bí wa ní iye owó \$26,000, àti pé ó ti wá sù wọn láti máa ẹ̀ irànlówó fún wa. Eku káká ni ẹ̀rọ rẹ̀fìjirétò wa fi kún fún àwọn èròjà oúnjẹ̀. Igbà gbogbo ni iná ẹ̀lẹ̀tíríikì wa wà ní ewu láti wà ní pípa láti ọ̀wọ̀ àwọn ilẹ̀-ìṣẹ̀ amúná wá, ní igbà m̀ìràn ní oṣoosù. Àti pé Èmí ti dé ọ̀pin okun ti imọ̀lára mi.

Báyiì wàhálà náà wá ǹ ẹ̀ àwọn ǹnkan kan sí àgọ̀ ara mi èyí tí Èmí kò lóye rẹ̀. Léyìn rírí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn oníṣẹ̀gùn ọ̀yìnbo, wọn so pé Èmí ti ní irírí ikọ̀lù ti ijayà kan àti pé wọn fi mí sí orí àwọn agbógun-ti-ìpòrùuru. Àmọ̀ ẹ̀sá, àwọn ikọ̀lù ti ijayà wònyí ǹ túbò tẹ̀sìwájú àti pé ó pọ̀ síi ní ọ̀rèkòdòrè dé ibi pé Èmí wá ǹ bẹ̀rù láti jáde kúrò ní ilẹ̀ mi. Nípasẹ̀ àwọn ọ̀jọ̀ ẹ̀rù wònyí, bí mo ẹ̀ ǹ wá àwọn idáhùn, Mo bẹ̀rẹ̀ síi ẹ̀ àkíyèsì pé àwọn ọ̀wọ̀ oúnjẹ̀ kòòkan, àwọn tí ó ní sùgà, sítààṣì, tàbí kaffiini nínú, a máa fi mí rànṣẹ̀ sínú ikọ̀lù ti ijayà m̀ìràn. Nítòrí náà mo ǹ bẹ̀rù báyiì

látí jẹ ounjẹ àti pé Èmí wá n sàkíyèsí àwọn ohun gbogbo tí Mo n jẹ. Ìgbésí ayé mi di ọkan tó wà nínú ìgbèkùn dé ipele kan tí Èmi kò leè s̄is̄ẹ báyií, èyí pàápàá tí ó jẹ kí ipò ètò ìṣuná mi gan-an wá burú jái.

Ìyàwó mi ròò pé oun yóò pàdánù ọkọ oun, Òun sì sọ fún mi nígbà tó yá lẹyin tí ara mi ti dá pé oun ti bẹrẹ síí n gbèèrò ní pàtò àwọn ohun tí oun yóò ní látí ẹe látí tójú àwọn ọmọ wa. Mo kígbẹ síta sí Ọlórún fún àwọn idáhùn bí Èmi kò tilẹ ní irírí tàbí imọ àwọn ohun tí Mo n bá á jà.

Àwọn oníṣẹ̀gùn òyìnbó ní àwọn orúkọ nílá nílá fún ohun tí ó n ẹ̀lòdì sí mi, wọn sọ pé ó jẹ ààrùn kògbòògùn àti pé Èmi yóò wà lórí gbígba oògùn òyìnbó láéláé. Àwọn oníṣẹ̀gùn òyìnbó miiran sọ pé Mo wà ní bèbè àisàn àpòjù sùgà lágòọ ara, wọn sọ pé Èmi yóò ní látí tẹ̀lé àwọn ipele àyèwò tí ó dára látí leè tẹ̀lé bí ààrùn nàà ti n l̄osíwájú bí mo ti n dàgbà síi.

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Èmí jẹ̀ Kristièni, Èmi kò ní irírí nínú àwọn ijagun ti ẹ̀mí tàbí bí mo ẹe le dúró lòdì sí ọ̀tá. Ní tòótó, ní ipò yií Èmi kò tii lóye idámọ̀ pé Èmi n bá ẹ̀mí ẹ̀sù jà. Èmí léèrò pé Mo kàn n ní ìṣòro pèlú ẹ̀yà ara ti ẹ̀ran-ara mi ni àti pé Èmí n bèèrè l̄owọ̀ Ọlórún látí ẹe iwòsàn fún mi. Gégé bí Kristièni, Èmí mọ̀ pé Ọlórún ni ó jẹ̀ idáhùn fún mi, sùgbón ní àkókò yẹn ẹe ló dà bíi pé Ọlórún jìnnà réré sí mi. Àwọn oníṣẹ̀gùn òyìnbó ẹe àwọn àyèwò fún mi pèlú àwọn orúkọ púpọ̀ fún ipò tí Mo wà nàà, gbogbo wọn ní ibàṣepọ̀ pèlú àwọn ìṣòro ọpọ̀lọ̀ àti pé a leè ẹe itójú wọn nípa gbígba oríṣííríṣí àwọn oògùn kòòkan nikan. Gégé bí Èmí ti sọ tẹ̀lé, kò sí iwòsàn, àyafi àwọn itójú tí ó ẹe irànl̄owọ̀ fún mi látí kojú ipò ọpọ̀lọ̀ mi. Mo ní àwọn imọ̀lára ipa ara látàrí àwọn oògùn nàà, síbẹ̀ síbẹ̀, àti pé wọn kò ẹe irànwọ̀ rára rára. Ní tòótó, Èmí gbàgbọ̀ pé wọn s̄afikún àwọn ifarahàn àmí àisàn miiran. Wọn jẹ̀ kí n mọ̀lára bíi pé Èmí n gbé nínú kùrukùru, tí ó ní ipalára ní igbà gbogbo nípasẹ̀ àwọn èèrò ibèrù tí Èmi kò leè s̄akóso rẹ̀. Èmi kò ní àwọn idáhùn, àti pé ohunkóhun kò ẹe irànl̄owọ̀. Èyí t̄esíwájú fún ọ̀sẹ̀ díẹ̀, àti pé ibànújẹ̀ mi dàgbà sòkè síi bí àwọn àmí ifarahàn àisàn àti ti ibèrù dà bíi pé ó gba àkóso ẹ̀mí mi.

Sùgbón ní àṣálẹ̀ ọjọ̀ kan, Èmí ní àlùyo nílá kan bí ẹ̀mí ẹe n wá ojú Ọlórún fún àwọn idáhùn. Èmí ẹe àwárí kòkòrọ̀ pàtàkì sí òmìnira mi. Mo wà ní ilé ijòsìn ilé mi tí mo ti n kópa nínú ìsìn àṣálẹ̀ ọjọ̀ ojórú kan. Ní àkókò iyìn àti ijòsìn, Èmí ẹe àkíyèsí ikòlù ti ijayà kíkún kan. Èmi kò mọ̀ kín ni ohun ti mó ní látí ẹe. Èmi ní itara, àti pé Mo mọ̀ pé Mo niilò àdúra, nítorí nàà Mo wá ọ̀nà mi sí iwájú ilé ijòsìn. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé, ní pàtò Èmí n

ṣe idíwọ sí ìsìn náà pátápátá, Èmi kò bikítà. Mo n lọ sí ilé ijòsìn tí ó tóbi púpọ̀ àti pé Olùṣọ̀-àgùntàn kò mò mí tikálára rẹ̀, ṣùgbọ̀n ọ̀kan nínú àwọn ọ̀sìṣẹ̀ tí ó wà nínú ẹgbẹ̀ akọ̀rín iyìn àti ijòsìn mò mí. Bí mo ṣe fà jáde sí orí pẹ̀pẹ̀ pẹ̀lú itara, ohun gbogbo wá sí idúró àti gbogbo ojú yípadà sí mi. Ọ̀mọ ẹgbẹ̀ ọ̀sìṣẹ̀ tí ó dá mi mò ṣe àtúnṣe ní kíákíá bí ó ti ríí tí àwọn ọ̀sìṣẹ̀ aláàbò ti ṣe n bọ̀ lónà sí iwájú láti dí mi lónà.

Bí ó ti sọ̀rọ̀ ipò mi fún olùṣọ̀-àgùntàn, Mo le ṣàkíyèsí ikòsílẹ̀ lójú olùṣọ̀-àgùntàn náà rò sílẹ̀. Ọ̀un wá sọ̀dọ̀ mi ó sì gbàdúrà fún mi. Ọ̀rẹ̀ mi n sọ̀ fún olùṣọ̀-àgùntàn náà pé Èmi ti n ṣàìsàn. Olùṣọ̀-àgùntàn náà wò mí ó sì sọ̀ pé, “Ọ̀un ní ẹ̀mí àìlera.” Pẹ̀lú èyí, ọ̀un gbé ọ̀wọ̀ rẹ̀ sí orí mi àti pé ó pàṣẹ̀ fún ẹ̀mí yẹn láti lọ. Ní àkókò yẹn, ohun iyàlẹ̀nu kan ṣẹ̀lẹ̀—Mo di òmìnira. Fún igbà àkókò ní àwọn oṣù púpọ̀ Èmí rò pé ohun gbogbo ṣe déédéé, kò sí àwọn èrò ijìyà, kò sí ìbèrù, alááfíà nìkan. Láti sọ̀ pé Èmí dúpẹ̀ jojo yóò jẹ̀ àìṣedéédé nípa ọ̀rò. Láti sọ̀ pé bí inú mi ti ṣe dùn tó kò ní ṣàlàyé bí ẹ̀mí ti ṣe nímọ̀lára bakan náà. Èmí nímọ̀lára ayọ̀ nílá, mo fúyẹ̀ bí iyẹ̀, àti pé mo kún fún ayọ̀.

Léyìn ile ijòsìn, Drenda ati Emi lọ si oju ile Pizza kan pẹ̀lú àwọn diẹ̀ nínú àwọn ọ̀rẹ̀ láti ṣe àjọyọ̀. Bi mo ṣe jòkó síbẹ̀ ti mo n jẹ̀ pizza mi, Mo le ranti orin kan tó wa lati ori redio tí ó n dún, ati lojiji, Èmi nímọ̀ lara pe aisan kan naa ti ìmọ̀lára ìbèrù wa sori mi bí aṣọ̀ ìbora—ó ti padà wá. Lẹ̀ẹ̀kan sii, ni akoko yẹn Èmi lóye pé ẹ̀mí ni. Olùṣọ̀-àguntan naa ti sọ̀ pe ẹ̀mí aìlera ni, ṣùgbọ̀n emi ko mọ̀ ohun gan-an ti iyẹn tùmọ̀ sí gan-an, ati pé Èmí ni ipòrúùru diẹ̀. Èmí léèrò pé a ti mu mi larada ni inú ìsìn naa, ṣugbọ̀n daju daju kí ṣe bẹ̀. Ni ojo keji, Emi n wọ̀yá ijà pẹ̀lú àwọn ikolù ti ijayà lẹ̀ẹ̀kan sí padà, ṣùgbọ̀n ẹ̀mí kò leè dá irònú nípa ohun ti o ṣẹ̀lẹ̀ ni ilé ijòsìn ní àṣálẹ̀ ànà dúró. Ní igbà tí olùṣọ̀-àguntan n gbàdúrà fun mi, ọ̀un kò gbadura pé kí a mú mi láradá. Ọ̀un ti gba aṣẹ̀ lori ẹ̀mí kan. Ọ̀títọ̀ pé ipo ti mo wa dahun si ọ̀rò olùṣọ̀-àguntan mi bii iyẹn da bii pe o toka pe boya o jẹ ẹ̀mí dipò aarun kan. (Lẹ̀ẹ̀kan síí, iwọ̀ leè ríí bí àìlọ́ye ti mo wa ninu Kristi lati maa mọ eyi). Ni akoko yẹn, Emi mọ̀ diẹ̀ béléńjá nípa ijagun ti ẹ̀mí, ṣugbọ̀n ẹ̀mí mò pe awọn ẹ̀mí ẹ̀ṣu jẹ̀ èyí tó dájú. Èmí ti rí ọ̀kan.

Ní igbà ọ̀dọ̀ mi, Èmi ti ṣàkóso ọ̀kan ninu awọn ile itaja pizza meji ti awọn obi mi ni. Ní àṣálẹ̀ ojọ̀ kan, ọ̀kunrin kan wọ̀lé wa, ẹ̀ni ti o sọ̀ fun mi pe oun n ṣe agbekale ìsoji kan ni isalẹ̀ ni ile ijòsìn Mètọ̀dìsì ni agbegbe naa. Ó fi iwe pe mi lati jẹ̀ kí ẹ̀mí o lọ. O pari ifiwépè rẹ̀ pẹ̀lú gbolohun

oro bayii pe, “Jésù ò ní ẹ̀ ẹ̀ àwọn ohun kan naa eyi ti Ọ̀un ti ẹ̀ ninu Bíbélì.” Bayii, èyí gba àkíyèsí mi púpọ̀. A wò mí dàgbà ní inú ilé ijòsin.

Emi fi okan mi fun Oluwa ni àkókò isinmi ti Ilé-ẹ̀kọ̀ Bibeli nígbà tí mo wa ni kilaasi karun-un. Şùgbọ̀n emi ko fi igba kan ri agbara Ọ̀lọrun mu ẹnìkan láradá ní gbogbo ọ̀dun wọ̀nni, ko si ohun kan ti o mu àkíyèsí mi ni otitọ̀ to bii pé Èmí mò pé Ọ̀lọrun ni. Nitori naa igbésí ayé mi yọ kúrò lódọ̀ Olúwa lákòókò awọn ọ̀dun ilé-ẹ̀kọ̀ mi. Ni gbogbo igbà kọ̀ọ̀kan diẹ̀ lákoko ọ̀dun wọ̀nni, Emi yoo ẹ̀ àdéhùn tuntun lati maa lọ sí ilé ijòsin, şùgbọ̀n iwúrí mi nibẹ̀ kii se eyi to dabi ẹnì pe ó pé. Şugbọ̀n arakunrin yíi da bi èyí tó yàtò. Jésù ò tun n ẹ̀ àwọn ohun kan naa tí Ó ní ẹ̀ ninú Bíbélì? Èmi nifẹ́ lati wo ohun ti o n sọ nipa rẹ̀. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn oşìşẹ̀ mi ló ní lọ sí ile ijòsin naa, wọ̀n si gba mi ni iyanju láti jáde, nítorí náà Èmí pinnu láti lọ.

Ní àşálẹ̀ akọ̀kọ̀ ti Èmi wa nibẹ̀, Emi nímò lára iwalaaye Ọ̀lọrun ni ona ti Èmi ko ni iriri rẹ̀ tẹ̀lẹ̀ rí. Ọ̀ún dà bíi ẹnì pe Mo le nimò lara gidi ti iwalaàye Ọ̀lọrun; èyí jẹ̀ ojúlówó. Işẹ̀ iránşẹ̀ ti ọ̀kunrin naa sọ ni agbara, ati nigba ti oun si béèrè bóyá ẹnìkẹ̀ni wa nibẹ̀ ti o fẹ́ lati ẹ̀ ijòwọ̀ tabi şátún jòwọ̀ igbe-aye wọ̀n fun Jesu, Mo na ọ̀wọ̀ mi. Ayọ̀ nílá! Irufẹ̀ àşálẹ̀ wo ni èyí jẹ̀. Inú mi dùn jọjọ. Mo fẹ́ lati sọ fun gbogbo eniyan bí Ọ̀lọrun ti ẹ̀ tóbi tó.

Ní àwọn ojo wọ̀nni, kò sí ẹ̀rọ ayélujara, kò si awọn fọ̀nran ẹ̀rọ tabi awọn kásẹ̀tì onítẹ̀epù, ati pe a ni awọn ikanni mẹ̀ta pére lóri ẹ̀rọ Tẹ̀lifíşọ̀n wa. Ilú wa kere pupọ̀ bakan naa, nítorí náà ko si pupọ̀ lati ẹ̀ leyin àwọn ọ̀pọ̀ wákàtí. Nítorí naa awọn ọ̀dọ̀ yoo ma duro ni ayika ilé itaja pizza fun eré idáraya titi wọ̀ inú àşálẹ̀.

Nigba gbogbo a maa n palẹ̀ mọ̀ ni aago kan (1:00 A.M.) òwúrò ni ojo ẹ̀tì ati awọn aşalẹ̀ ojo Abamẹ̀ta, ati pe aaye igbókò sí wa a máa kún pẹ̀lú àwọn ọ̀dọ̀. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igba ni Emi maa n ni lati le wọ̀n kuro, bi wọ̀n ẹ̀ jẹ̀ maa n jẹ̀ kí ó nira fun awọn oníbààrà mi lati wa aaye lati gbe ọ̀kọ̀ wọ̀n dúró sí ibi kan. Ó pọ̀ ju àşálẹ̀ ojọ̀ kan lọ̀ ti awọn ija a wáyé tí a ni lati lo àwọn ọ̀lọ̀páá lati dá ija duro tabi le awọn omọ̀ lo ki a si fi ranşẹ̀ si ilé. Şùgbọ̀n ni báyií, Èmí ní èèrò miíràn. Awọn ọ̀dọ̀ wonyẹn niilò láti gbọ̀ nipa Jésù. Nitori naa mo jade lojọ̀ sọ fun wọ̀n pe bi èyíkẹ̀yíi nínú wọ̀n ba fẹ́ láti duro, Èmi yoo máa ẹ̀ àgbékalẹ̀ idánìlẹ̀kọ̀ Bíbélì ní ilé itaja pizza leyin ti a ba ti palẹ̀ mọ̀. Níi lókàn o, èyí yóò jẹ̀ ní nnkan bíi aago

kan ati ààbò owurò, bi a ti ni láti nu àti láti palẹ̀mọ̀ ni aago kan si ọkan ati aabọ owúró (1:00 si 1:30 A.M). Emi ko ni èrò pé èyíkẹyí nínú wọn yóò wá, ẹ̀gbọ̀n ó mọ̀ nnkankan bi, diẹ ninu wọn wa, àti pe diẹ ninu awọn oṣiṣe mi naa duro bákan náà. Ni asale akọkọ ti Èmí ẹ̀ ipade naa, ọkan ninu awọn ọ̀dọ̀ ti o wa ni bẹ̀ sọ pe oun n fẹ̀ lati sin Kristi àti pé ó béèrè lówọ̀ mi ohun ti ó yẹ kí ọ̀n ó ẹ̀. Báyi, èyí dá ọ̀sọ̀ro aláilẹ̀gbẹ̀ sílẹ̀ fún mi ni bi Èmi kò tii ro apakan yẹn dara dara tẹ̀lẹ̀. Rántí pé, Èmi kò lóye ohunkohun nípa Bibeli, ẹ̀gbọ̀n Emi ti ka iwe-mimọ̀ kan èyí tí o dá bii pe o dahun àwọn ànfiyàn mi.

Àti ẹnìkẹ̀ni tí ó bá pe orúkọ Olúwa ni a o ó gbàlà.

— Ọ̀ṣẹ̀ àwọn Àpóstẹ̀lì 2:21

Ó dà bíi ẹ̀ni pé ó rọ̀rùn tó, nítorí náà, èyí ni ohun tí Èmí pinnu pé Èmi yóò ẹ̀. Ẹ̀gbẹ̀ náà ti lọ nigba ti ọ̀dọ̀mọ̀kunrin yi sún mọ̀ mi pẹ̀lú ibéèrè yi, nítorí náà Mo sọ fun-un pé kí ọ̀n ó jókòó ní ibi ijoko kan ki oun si pe orúkọ Jẹ̀sù. Mo ro pé ó jẹ̀ ohun ti o rọ̀run lati ẹ̀, ẹ̀gbọ̀n Mo jokoo síbẹ̀ fun ọ̀ṣẹ̀ju meji, ati pe oun ko sọ ohunkohun. Nítorí náà, Èmí tún ẹ̀ àtúnso itọ̀nisọ̀nà mí fun-un, pẹ̀lú èrò pé kò gbọ̀ mi. Síbẹ̀ kò sọ nnkankan. Léyìn naa Èmi ẹ̀ akíyèsí pé ọ̀n n gbọ̀n. Èmí si tun lee sọ láti inú iwòye rẹ̀ pé ó dà bíi ẹ̀ni pe oun ni ọ̀sọ̀ro lati gba orukọ naa kuro ní ẹ̀nu rẹ̀. Lójiji, bi isun omi kan ti n tu jade, ó tu orúkọ Jẹ̀sù jade, ati pẹ̀lú alááfíà si wa ni oju rẹ̀. O dara, o ọ̀ṣẹ̀! Nitori naa èyí ni alakalẹ̀ mi ni gbogbo igba ti ẹnìkan bá fẹ̀ láti fi ọ̀kàn wọn fun Olúwa. Emi yóò jẹ̀ ki wọn joko ni ijoko kan ki oun si sọ orukọ Jẹ̀sù. Ni kete láí sí iyàsótò, wọn kii lee sọ orukọ naa lẹ̀ṣẹ̀kẹ̀ṣẹ̀. Wọn yoo bẹ̀rẹ̀ si nii gbọ̀n, àti léyìn náà, oun a dà bíi pé wọn ní ọ̀sọ̀ro, lójiji wọn yóò pèé jade, wọn yóò sì ní alááfíà.

Ni ojo kan bi mo ti wa ninu yara ẹ̀yin tí mo n po iyẹ̀fun pò, Mo gbọ̀ ti ẹnìkan kanku ni ẹ̀nu-ona ẹ̀yin. Nígba tí mo ẹ̀ ilẹ̀kùn, Mo ẹ̀ idámọ̀ àwọn ọ̀dọ̀mọ̀dé méjì tí ó dúró síbẹ̀ bi àwọn ọ̀dọ̀mode ti Mo ti sọ̀rọ̀ nípa Kristi fún tẹ̀lẹ̀. Mo pe wọn wólé, ọkan nínú wọn si sọ pe ọ̀n fẹ̀ láti fi ọkan ọ̀n fun Ọ̀lọ̀run. Nítorí naa mo muu jokoo si orí ijokòó kan; ati pe, bi o ti wa tẹ̀lẹ̀ rí, ọ̀n bẹ̀rẹ̀ sii gbọ̀n ati níkẹ̀yin o pe orukọ Jesu. Nigba ti

mo wo òkè, Mo ri i pé ọ̀dọ̀mọ̀kunrin m̀ìrán ti dúró ní ìfẹ̀yìn ti láti ọ̀dọ̀ mi wá ati pe oun koja yara, o tẹ sinu igun kan ati pe oun da bii ẹranko kan ti o wa ninu igbekun. Oun n gbiyanju láti máa wàlẹ̀ jin sínú ogiri bi o ti n gbiyanju lati sa lọ jinna kúrò niwaju mi. Èyí jẹ́ ohun àjẹ̀jì púpò, ati pé èmi kò leè ẹ̀ àlàyé fún èyíí.

Bí èmi ẹ̀se dúró síbẹ̀ ñ wò ó, lójìjì Èmí ro èèro kan, “Èmí ronú bóyá èmi ẹ̀ṣu ni eyi.” Ni àkókò yii, Emi ko ni iriri kan kan pẹ̀lu awọ̀n ẹ̀mi ẹ̀ṣu ri, sùgbọ̀n Mo ti ka nipa wọ̀n nínú Bíbélì. Emi ko leè ronú nípa àlàyé m̀ìrán fun awọ̀n یشه́sì àjẹ̀jì rẹ̀. Nitorí náà mo sọ pé, “Jésù, ñ jẹ́ ẹ̀mi ẹ̀ṣu ni eyi?” Ní ọ̀jìjì, bi igba ti ìbòjú ti a fa kúrò pada, Mo lee rí ẹ̀mi ẹ̀ṣu kan ti o wa ni ara kọ̀rò ní ẹ̀gbé ọ̀mọ̀kunrin yii. Èṣù náà fẹ̀rẹ̀ tó gíga ẹ̀sẹ̀ bàtà m̀éta, ọ̀un sì ñ fara mọ ọ̀mọ̀kunrin yí pẹ̀lú awọ̀n ẹ̀ṣe rẹ̀ tí ó fa sókè. Àwọ̀n èniyàn a maa béèrè lówó mi loorekoore pé, “Kin ni oun dà bí?” Óún dà bí ẹ̀ni ti o da bi ọ̀bọ̀ sùgbọ̀n oun yàtò díẹ̀. Ó jẹ́ onírún bí ọ̀bọ̀, o ni awọ̀n ọ̀wọ̀ gígún bi ọ̀bọ̀, sùgbọ̀n ọ̀un jẹ́ dídán, awọ̀n ojú pupa àti pé ó ti díbàjẹ̀. Iṣeju ti Mo ri ojú wọ̀nyẹn, Mo pariwo jáde lohun rara. Ìkóríra tí Èmí rí ní ojú wọ̀nyẹn ju ti èyí tí Èmi leè ẹ̀kọ̀so lóri rẹ̀. Ọ̀na ti o dara julọ̀ lati ẹ̀ ẹ̀pẹ̀júwe ohun tí Mo rí ní ojú wọ̀nni yóò jẹ́ lati sọ pe ikorira olómi, ikóríra to jinlẹ̀ ti o fẹ̀rẹ̀ ẹ̀e gbámú ni gidi. Mo mọ̀ ni یشه́jú kan naa pe ǹkan yí k̀i ẹ̀ یشه́kóríra nikan fun mi sùgbọ̀n ó tún ñ bínú púpò sí mi náà.

Ní báyií kin ni? Emi ko mọ̀ kin ni lati ẹ̀ ni bayii ti Emi ri ǹkan yí. Sùgbọ̀n, emi mò dájú pé bí orúkọ Jésù bá gbà wá sínú Ìjọba naa, lẹ̀yìn náà ọ̀un gbọ̀dọ̀ ni aṣẹ̀ lori ẹ̀mi ẹ̀ṣu yí, nitori naa Mo kígbẹ̀ lohun rara, “Ní orúkọ Jésù.” Lésẹ̀kan náà, ìbòjú náà ka. Bi iwọ̀ bá ranti awọ̀n ẹ̀rọ tẹ̀lífisọ̀n aláwọ̀ dúdú àti funfun ti àtijọ̀, nigba ti o ba pa wọ̀n, ọ̀fẹ́fẹ́ ọ̀jìjì yóò wà ti ohun tí ó ñ wọ̀ kúrò láiyára láti ìbòjú. Ó dara náà, iyẹn ni ohun ti ǹkan yí dà bí. Èmi ko le ríi lójú lówó gan-an, sùgbọ̀n Èmí tún le rí ọ̀fẹ́fẹ́ ọ̀jìjì rẹ̀ tí ó ñ dínkù. Bí ìbòjú ti ka lọ, lójìjì, ọ̀dọ̀mọ̀kunrin náà sáré jáde kúrò nínú ilé náà.

Nitorí náà, beẹ̀ ni, Èmí mọ̀ pe awọ̀n ẹ̀mi ẹ̀ṣu jẹ́ gidi. Èmí ní irètí pé boya Èmí leè sọ bẹ̀ẹ̀ ní kete ti Emi ni oye pe یشه́ro mi jẹ́ ẹ̀mi kan, Mo sise pẹ̀lu rẹ̀ àti pe lati akoko naa Èmí ñ rìn ní ọ̀mìnira láti àkókò yẹn. Sùgbọ̀n iyẹn ko ẹ̀lẹ̀ ẹ̀ṣe kẹ̀ṣe bẹ̀ẹ̀. Ó jẹ́ ohun ẹ̀dùn pé, lẹ̀yìn tí mo ti wà nínú ilé ìjọ̀sin ni gbogbo ọ̀dun wọ̀nyẹn, pe Èmi kò ẹ̀mulo àkókò láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ lori irúfẹ́ ẹ̀ni ti Èmí jẹ́ gan-an nínú Krístì àti lati kọ̀ bi mo ẹ̀ le fi agbara mu awọ̀n ẹ̀to ofin mi lodi si awọ̀n ọ̀tá. Sùgbọ̀n ní báyií ti Èmí ríi tàbí ti mo

fura ranpé pe èyí ní ẹ̀ ẹ̀ pelu ẹ̀mi, Mo gba ara mi niyanju pe Emi lee ko ẹ̀ko bí mo ẹ̀ le ẹ̀gun rẹ̀. Mo ti mo to lati mo pe ẹ̀mi ẹ̀su naa yẹ̀ ki o dahun si awon aṣe mi, sùgbón mo ní ipòrúuru ọ̀kàn nítorí pé òun ko ẹ̀ bẹ̀. Ní ọ̀jọ̀ díẹ̀ lẹ̀yìn náà, Èmí ní irírí rere miiran ti o fowosí pé iṣoro mi jẹ̀ ẹ̀mí nítòótó.

Èmí wà nínú iyará mi ti mo n gbadura nínú ẹ̀mí àti pe Èmí ti ni ipinnu láti lo àkókò tó tó láti gbàdúra kí Èmí lee gba idahun nipa ohun ti ó n ẹ̀lẹ̀. Lákókò igba adura naa, lójiji Èmí nímòlára ironu itúsílẹ̀ kan ati pé mo ni òmìnira lẹ̀kan sii, gégé bí igbà tí Olùṣọ̀-aguntan gbadura fún mi. Mo ní òmìnira fun wákàtí méjì ní àṣálẹ̀ yẹn ṣáájú kí ó tó pada wa, sùgbón nisisiyi Èmí ni idanilójú dájúdaju pe o jẹ̀ ẹ̀mí ati pe oun tí n dáhùn sí àdúra. Mo gbìyànjú láti gbàdúra lẹ̀kan sii sùgbón kò sí nnkan kan. Nítorí naa, Èmí bẹ̀rẹ̀ sí ní ka ohunkohun tí Mo le rí lórí ijagun ti ẹ̀mí àti lo àkókò láti ẹ̀ àtúnkọ̀ ẹ̀ni ti Èmí n ẹ̀ ní nínú Krístì.

Sùgbón síbẹ̀ nńkan yẹn ko ẹ̀. Ní akoko yẹn nikan nigba ti Èmí n gbadura ni Èmí ríi pe ẹ̀mí náà dáhùn sí òtítítí ti aṣe ara mi. Ọ̀kàn mi poruuru àti pé mo bẹ̀rẹ̀ sí bẹ̀rẹ̀ lówó Olúwa kín ni ohun tí mo ní láti ẹ̀. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ẹ̀mi ò ní ànfààní láti leè bó pátápátá, ẹ̀mi kò ní àwọn idojúkọ̀ ti ipayà mó àti pé gbogbo àwọn iyarọ̀ wọn-ọ̀n nì nì ó ti lọ̀. Nítorí náà àwọn iṣẹ̀gun kan ti wa níbáyí ná. Èmí sì tún n bá àwọn èrò ijayà àti ibànújẹ̀ jìjákadi, síbẹ̀, Èmí ní igboyà pé ẹ̀mí n ní okun sii. Mo n ṣàmúlò àkókò ní ojoojúmọ̀ ní iṣàyẹ̀wò ohun tí Bíbélì sọ̀ nípa aṣe wa nínú Krístì.

Ní ọ̀sán ọ̀jọ̀ kan, Èmí n ba imọ̀lara ti ifòyà àti ibẹ̀rù ti mo ti mo bá yí lákoko ti mo n ṣiṣe ní ọ̀fìsì mi. Mo ti gbiyanju lati gbadura ati paṣe fún ẹ̀mí ibẹ̀rù yíi láti jade lọ̀ kuro ninu ayé mi sùgbón èyí kò ní ipa, bíi ti igbà àtẹ̀yinwá. Ní òjiji, Èmí gbọ̀ ohùn Olúwa. Ọ̀un sọ̀ fún mi pé kí ẹ̀mi kí ó paṣe pé ẹ̀mi naa ki o lọ̀ kúrò, àti lati ẹ̀e pélu ohùn ariwo, àti pélu ohùn aṣe. Lẹ̀yìn náà ó tún sọ̀ ohun kankan fun mi ti yí iwòye mi padà lórí bi mo ẹ̀ n wo aṣe ti ẹ̀mi. Oun sọ̀ pé kí ẹ̀mi ó máṣe ẹ̀ aṣe sí àwọn imọ̀lára mi nígbà tí ẹ̀mí bá paṣe fun ohun naa lati lọ̀ kúrò, sùgbón láti dúró lórí Ọ̀rọ̀ Rẹ̀, kí í ẹ̀ lórí ohun ti Mo ri tabi rò lókan.

Èmí n ṣiṣe ni ọ̀fìsì mi, nítorí naa Èmí kò le ṣàdédé díde kí ẹ̀mi ó sí bẹ̀rẹ̀ sí kígbe mó ẹ̀sù níbẹ̀ torí àwọn ọ̀sìṣe mi wa níbẹ̀ pelu. Nítorí náà ẹ̀mí díde, mo si lọ̀ sínú yara itura, mo si kígbe síta pé, “Ní orúkọ̀ Jésù, Mo fi ọ̀ sí idè, iwọ̀ ẹ̀mí ibẹ̀rù. Ohun ti iwọ̀ n ẹ̀ jẹ̀ àìbófinmu, àti pé ẹ̀mí

pàṣe fun ọ lati jáde lọ kúrò ní báyii, ni orúkọ Jésù.” Ko si ohun kan, Èmi kò nímòlára àyípadà rara. Şùgbón Èmi rántí ohun ti Oluwa sọ fun mi, “Máà fi àkíyèsí sí àwọn ìmòlára rẹ.” Nítorí náà èmi dúpẹ̀ lówọ̀ Olúwa fún àṣe tí Òún ti fi fún mi lórí èmí yìí, àti pé Èmi bèrè síí yìn Ọlórún pé mo ní òmìnira. Èmi padà sí ọ̀fiisì mi mo padà sí ẹnu iṣe mi. Bí èmi ti jòkó síbẹ̀ ní ibi àga iṣe mi, bí ó tilẹ̀ se pé Èmi kò nímòlára àyípadà kan, Èmi şàà n dúpẹ̀ lówọ̀ Olúwa pé Èmi ní òmìnira ní gbogbo igba tí ibèrù bá kọlu ọkàn mi. Bí Èmi ti n şişe lórí àwọn fáìlì oníbààrà mi kan, lójijì ni mo se àkíyèsí iwáláàye Ọlórún tó wá sórí èmí mi, àti pé èmi tún rí àwosánmà tí ó fi mí sílẹ̀ tó sì pòórà ní iyàrà kojá lórí àjà ti ọ̀fiisì mi.

Mo di òmìnira!

Èmi òkùnkùn náà ti lọ, ati pé bí òún bá tún padà wá, Èmi mọ̀ bí èmi yóò se le se pèlù rẹ. Inú mi dùn! Èmi pé Drenda mo si şàlàyé fún un nípa ohun tí ó şeşe şeşè. Oun sọ fun mi pe òun yóò tò mí wá lógán, ati pe a se àjoyò lójó náà nípa jíje óunje ọsán ní ilé ounje àwọn ara China kan (ààyò mi). Èmi yóò tún ní láti şátúnşe idúró mi ní síşelòdì sí ẹmi okunkun náà ni ọpọlọpọ̀ igbà léyìn ọjó náà nítorí pé àwọn ẹmí èşu kí jàwọ̀ ní kíákíá. Àti nítorí pé bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ẹmí èşu ti lọ, àwọn rúdurúdu ti ètò işúná nínú igbé ayé mi ko tii lọ. Nítorí náà, ni igba gbogbo, ibèrù máa n fẹ́ẹ̀ gbiyanju láti tun fi ara rẹ han ninu ọkàn mi nípa awọn ètò işúná, àti pé Èmi ní láti kọ bi mo se le se pèlù ọkàn mi ati bí mo se le pa à mọ̀ ní àlááfíà.

Àwọn ogun miiran wa tí mo nílò láti ja àti láti kọ ẹkọ̀ nípasẹ̀ re nínú igbé-ayé mi, toun ti ọpọlọpọ̀ àwọn ẹkọ̀ tí ẹmí nípa Ijọba ti èmi kò tii kọ síbẹ̀, şùgbón idí tí Èmi fi fẹ́ẹ̀ sọ itàn yìí fún ọ ní láti jẹ́ kí iwo ó mọ̀ pé Èmi lóye bí wàhálà ti ètò işúná se n se ipalára fún àwọn èniyàn àti igbé-ayé wọn àti bí ó se n şi wọn sílẹ̀ sí ibèrù ti ijìyà.

Èmi n fẹ́ẹ̀ láti jẹ́ kí iwo ó ríi dájú pé èmi ti wà níbẹ̀ rí.

Nítorí náà ohunkohun tí ì báà jẹ́ irú ẹsín tí iwo n dojúko lónií, irètí wà. Ìbá se pé Èmi ti mọ̀ nípa Ijọba Ọlórún tẹlẹ̀ rí nínú igbé-ayé mi dájú dájú. Ó jẹ́ ibànújẹ́ láti ronú wí pé Drenda àti Èmi n gbé nínú idààmú nípa ètò işúná fún ọdún mėsàn-án yẹn nígbà tí a kò ní láti se èyí!

Àmọ̀ şá, ẹsín nípa ti ètò işúná kii se àmọ̀ lára ẹran rara, ẹran ni ó jẹ. Ó jẹ́ ọ̀nà igbé ayé wa. Ọdún mėsàn-án ti şişe agbe gége bi ọ̀nà nípa gbígbé igbé-ayé, àwọn irántí ti àwọn işeşè itijú àti àwọn ipò àisunwọn. Àwọn işeşè tí Èmi yóò kan gbàgbé ní kíá kíá. Alábùkún fún ni iyàwó

mi! Ó farada ohun púpò ní àkókò àwọn ọdún wònyí. Èrèdí nìyí lóní tí Èmí fi máa n gbìyànjú láti bùkún fún òun nígbàkùùgbà tí èmí bá leè seé.

Gégé bí Olúwa se ní láti kó mi bí mo se le dojúko èmí èşù tí se emi ibèrù, Oun naa ni ó tún bèrè síí kọ mi bi o se le dojúko àwọn ètò ìşúná owó mi láti ojú iwòye ti emi. Ohun tí Olórùn kọ Drenda àti èmi, àti ohun tí Óun ti fihàn fún wa nípa àwọn ètò ìşúná wa, jé èyí tó jónilójú láti şàyípadà igbé-ayé, èyí tó mú kí a fi ayé wa jin láti lo iyókù ayé wa láti ran awọn èniyàn lówó láti şawári àwọn kókó kan náà.

Drenda àti Èmí lo kúrò láti ipò otòşì gidì gidì sínú láti leè máa san owó fún àwọn ọkò ayókélé wá, şise àgbékalè ilé àlá wa èyí tí a kò jé gbèsè lé lóri, a bèrè ọpọlọpọ àwọn ilé-işé, àti se ifilólè ètò wa *Yìyanjú Ètò Tó Jemó Owó*, olójoojúmọ lóri èrọ telifişòn, ní gbogbo àkókò àgbègbè lóri ilè-ayé. Drenda tún se ifilólè igbòhùnsáfèfè ọlòşèşèşè ti *DrendaTV* lóri ikànni ti idilè ABC láti leè se irànlówó fún àwọn idilè láti mọ bí wọn se le gbé igbé-ayé àti láti gba àwọn obinrin níyànjú. A nímọlára pé Olórùn darí wa láti bèrè Ijo Faith Life Church, níbi tí a ti n kó egbègbèrùn èniyàn nípa Ijọba Olórùn ní ọşè ọşè. Ní báyií, Ó n ná wa ní iye àwọn mílìonù kan lódún láti se ohun tí àwá n se, jù \$200,000 dólà ní oşù kan láti se àgbékalè telifişòn ní igbà kíkọ iwé yií. Nítorí náà, kò sí nínú èyií, tí ibá ti seé se tí Olórùn kò bá ti kọ wa ní ohun tí a fè láti kọ ọ ní eşeşeşè nínú àwọn iwé yií. Èmi kò fè kí iwò ó wo iwé yií gégé bí iwé mìràn lóri ètò ìşúná ọwó. Kì í se iwé mìràn lóri bí ó se nílò láti se ìşúná, bí ó tilè jé pé ó nílò èyí àti pèlú didá àbá. Kìí se àtúnşe tí àwọn àtijó kan náà, “Owó ọyà kò tó” nítorí náà kìn ni a se le gé igbà yií kúrò.

Rára o, èyí jé iwé nípa iyípadà kan, işòtè lòdì sí Ijọba ti òkùnkùn àti ọşì re tí ó lágbara púpò. Ó jé iwé nípa síşò àwọn inira ti ijọba oníjegúdújerá nù àti mímu ọnà tuntun ti igbé-ayé. Ìdáhùn mi kí í se diè nínú àwọn imòràn nípa ètò ìşúná ti àtìgbàdégbà. Mo rii pé Mo nílò işàtúnşe ètò ìşúná ní kíkún:

ÌYÍPÒPADÀ ÈTÒ ÌŞÚNÁ!

ORÍ 1

ÌJOBA NÁÀ

Èmí ti sọ fún-un yín nínú ifààrà bí ijìyà ti ibèrù ti ẹ̀ jẹ̀ igbẹ̀-ayé mi run. Nítorí náà Èmí gbàgbó pé ó jẹ̀ ohun tó ẹ̀ pàtàkì pé kí Èmi ó bẹ̀rẹ̀ irin-àjò wa pẹ̀lú gbólóhùn tí iwọ̀ nílò láti ní òye tòótó yìí: MÁ Ẹ̀ KỌ̀ LÁTI GBÉ PẸ̀LÚ ÈRÙ! Ibèrù n ẹ̀ sí ilẹ̀kùn sí gbogbo irúfẹ̀ àwọn ipa ti ẹ̀mí ẹ̀sù, jújúú, àti ibànújé, bí a ti ẹ̀ kọ̀kọ̀ rí i pé ẹ̀yíí ẹ̀lẹ̀ nínú igbẹ̀-ayé tẹ̀mí ó sí n ẹ̀lẹ̀ nínú igbẹ̀-ayé ti àwọn mílìyònu miiṛàn. Èmí gbàgbó pé ijayà ti ètò ìṣuná jẹ̀ ọ̀kan gbòògì tí n ẹ̀ sí ilẹ̀kùn pàtàkì sílẹ̀ fún ibèrù ní inú ayé èniyàn. Èmi tìkálára mi ti n ẹ̀ Ẹ̀rànwọ̀ fún àwọn èniyàn nínú ètò ìṣuná wọn fún ọ̀dún mẹ̀rìnlẹ̀lọ̀gbọ̀n nípasẹ̀ ilẹ̀-ìṣẹ̀ mi tó n mú ojú tó ètò ìṣuná, àti pé Èmí ti wá Ẹ̀wàrí pé Èmi kí í ẹ̀ ẹ̀nikan Ẹ̀soṣo tí ó ní tàbí tí ó ti là àwọn wàhálà ètò ìṣuná owó kojá nínú ayé wọn.

Pàápàá jùlọ̀, gégé bí iwádíí mi, Èmí ríí pé idá mètálẹ̀lógún (23) nínú ọ̀górùn-ún àwọn Olùgbé Amẹ̀ríkà pàápàá kíí san ẹ̀jẹ̀ orí igbèsè wọn tí ó kéré jùlọ̀ àti pé wọn n rọ̀ra yọ̀ lọ̀ láiyára sínú òkun igbàgbé nípa ètò ìṣuna owó.¹ Èyíí ni ó jẹ̀ idámẹ̀rin ti orílẹ̀-èdè náà! Miliyònu mètádínláàdọ̀ta, ọ̀kan nínú idámẹ̀fà àwọn olùgbé, wònyíí n gbé lórí igbèsè ounjẹ̀, àti pé mẹ̀jọ̀ nínú àwọn idílẹ̀ mẹ̀wàà n gbé igbẹ̀-ayé sísan àti yíyá.² N kò ní sọ̀rọ̀ nípa igbèsè tiriliyònu mẹ̀jídínlógún owó dọ̀là tí gbèsè ti orílẹ̀-èdè wa jẹ̀ tí wọn kò sí leè san padà. Èmi kò ní tún mẹnuba iye owó dọ̀là ọ̀gọ̀fà tí í ẹ̀ àwọn àdéhùn ètò ìṣuná ti orílẹ̀-èdè wa ti fi agbára mú ara rẹ̀ jẹ̀ sí láìsì àgbékalẹ̀ ọ̀nà àgbàsanwó náà padà. Àwa n gbé nínú orílẹ̀-èdè ẹ̀yí tí ó ní ipèniyà ti ètò ìṣuná nílá! Ohun tí ẹ̀mí Ẹ̀kíyèsí nínú igbẹ̀-ayé mi ni pé ètò ìṣuná àiyanjú àti wàhálà a máa mú kí èniyàn ó gbé nínú ibèrù bojo.

Ẹ̀gbọ̀n idáhùn wa! Ó le jàjà bó! Bibeli ẹ̀ àlàyé òkodoro lórí kókó-òrọ̀ yìí: Jẹ̀sù wá láti wáásù ti iròyin ayọ̀ fún àwọn ọ̀tò̀sí!

¹ Tracy Turner, "Igbese Je Aniyani To Tobi Julọ̀ ti Gbogbo Eniyan... Isoro ti Eto Isuna wa nipo Giga Ju Iserubani ati Awon Ijamba Lo." Iwe Atigbadegba ti The Columbus, 2006.

² Brad Plumer, "Kin ni idi ti Milionu 47 awon ara Amerika wa lori eto ipese Ounjẹ? Eyii je ti Ikurete Eto Isuna-Julọ̀." Akosile The Washington, 2013.

Èmí ti Olúwa Ọlórún wà lara mi, nítorí tí Olúwa ti fi òróró yàn mí láti kéde ìhìnrere fún àwọn òtòṣì.

— Àìsáyà 61:1

Kín ni ohun tí a n pè ní ìhìnrere fún òtòṣì? Pé kí òun ó leè bọ! Lóníí, iwọ le máa ní òye bí iyeen yòò ṣe leè ṣeḷẹ. Ní akòkò kan nínú ìgbé-ayé mi, Èmí nímọlára ti àìní irànlọwọ pátápátá. Èèrò ti níní ó kéré jùlọ \$100 tí kíí ṣe pé Èmí je ẹnìkẹni ní gbèsè rẹ jẹ irufẹ èróngbà àjẹjì sí mi dé ojúu pé Èmí yòò kan rẹrìn-in lóri àmọràn tí kíí bá n ṣe ti ìdẹrùbani àti ìbanínínújẹ. Àwọn ọdún mèsàn-án wọnyẹn tíí ṣe ọdún jíjẹun fún iwáláàyẹ ní ipa wọn lóri mi ní ti èmí. Ìdààmú ti ètò ìṣúná a máa jà wá lólẹ ohun tí ó dára gbogbo. Nígbà tí èmí bá wo àwọn fiimú àgbéléwò ti àwọn ọdún wọnni, ojú a máa tí mí lára púpọ. Ìwọ yòò rí mi nínú fidíò tí èmí n jàde kúrò nínú ọkọ ayókẹlẹ mi bèẹ si ni tí àwọn ọmọ mi iyebiye tí

**“ÈMÍ TI OLÚWA
ỌLÓRUN WÀ LARA
MI, NÍTORÍ TÍ OLÚWA
TI FI ÒRÓRÓ YÀN MÍ
LÁTI KÉDE ÌHÌNRERE
FÚN ÀWỌN ÒTÒṢÌ.”**

— Azisaya 61: 1

n sáré láti leè rí mi lẹyìn ọjọ gígùn ní ẹnu iṣẹ. Wọn yòò sáré kí láti dì mí lẹṣẹ mú àti láti kígbẹ, “È n lẹ o, bàbá!” Nínú fidíò yìí, Èmí pàápàá kíí dá wọn lohùn tàbí wo ìhà ọdọ wọn pàápàá. Èmí ní idààmú àti irẹwẹsì dé ibi pé Èmí pàápàá kò kiyèsì àwọn ohun tó ṣe pàtàkì mọ.

Ìdúró ọkàn mi nígbà nàà lohùn ràn mi létí àwọn ohun kan tí mo ti kọ sẹyìn ní kílààsì odò wíwẹ. Bí ẹnìkàn bá n rí

sòdò tí ó sì n kígbẹ fún irànlọwọ, sọra bí iwọ bá fẹẹ jáde lọ láti ràn wọn lọwọ. Kí ni idí? Nítorí pé ijàngbara láti wà láàye pé wà lára wọn, fún idí èyíí, wọn le fà ọ lọ sínú odò láí fẹẹ ṣe bá yíí. Èyíí gan-an ni bí mo ṣe wa, bíi ère tí kò mọ nípa ìgbé-ayé, mo kàn n lọ nípasẹ àwọn èèrò láísì imọlára. Gégé bi i ọkọ, Èmí n kùnà idánwò. Gégé bíi bàbá, èmí n kùnà idánwò naa. Gégé bí olùpèsè, èmí n kùnà idánwò. Ìgbé-ayé mi jẹ ilàna ti èèrò-ọkan kan naa, aisi iran, àti àwòrán ti idààmú ti ìgbésí ayé.

Columbus, Ohio, wà nínú iròkẹkẹ ilẹ gbígbẹ ní àwọn ọjọ wọnni. Wọn n kọ ilẹ lọ sí ibikíbi, àti pé nítorí èyíí, ilú wa n gbàlẹjò àwọn ilẹ ìgbé lókan-ò-jòkan lẹṣe lẹṣe fun ọpọlọpọ ọdun ni ọna kan. Bí iwọ kò bá nímọ nńkan yíí, jẹ kí èmí ó ṣàlàyé. Itòlẹṣeṣeṣe ti awọn ile je ẹgbẹ ti

³ Glenn Kessler, Nje Orile-Ede Naa ni Trillionu 128 Iowo awonAderupoko Ti Eto Isuna." Akosile The Washington, 2013.

awọn ilé àwòṣifilá èyi ti oriṣíí àwọn òmòlé oriṣííríṣíí kọ láti ṣe àfihàn àwọn imòye aláilẹgbé àti imòye wọn, àti gbogbo awọn ohun èèlò tuntun àti àwọn iparí iṣẹ. Èyií jẹ igbádùn nílá sí gbogbo èniyàn ní agbègbè náà àti pé egbègbèrún àwọn èniyàn ni ó gbádùn èyií. Şùgbón èmí bẹrù títólẹṣeṣe ti àwọn ilé igbé wònyíí. Gbígbé nínú òṣì tí àwá n gbé, Èmí kò fẹẹ kí Drenda lo wo àwọn ilé wònyíí. Èmí ti ni imòlara búburú tó nípá ikùná ètò iṣúná mi; dájú dájú, Èmí kò fẹẹ kí iyawó mi mọ bí ohun ti ṣe burú tó. Èmí ti wá mọ báyií pé iwòye tẹmí nípá eléyií ti jẹ òmùgò, şùgbón şá ní àkókò náà, iyẹn ní iwòye tẹmí. Èmí mọ pé bí òún bá lo síbè, òún yóò fẹ ọkàn. Nítorí náà, ọdún lẹyìn ọdún, Èmí sọ pé, “Rará!” Şùgbón ní ikẹyin, ní ọdún kan, èmí gba fún-un, àti pé èmí pinnu pé àwá yóò lo.

Àwọn ilé náà, gégé bí iwọ ti le fojú inú wòò, jẹ èyi tó ní ògo. Wọn mú kí ilé wa kékeré ti 1800s dà bí ilé èyi tí a ti dá lẹbi tí ó n dúró de wíwó lulẹ láipé. Lẹyìn tí àwá ti rin kojá lára àwọn ile àkókó ati bi awa ti n rin si isale èbá-òná, Èmí wá àkiyèsí lójìjì pé Drenda kò rìn lẹgbẹẹ mi mọ. Èmí yípadà láti wo ibi tí òún wa, àti pé inú mi bàjẹ láti rii pé òún sì n dúró ní ita ilé tí a ti ṣeṣe kúró. Omijé n şan lóju rẹ. Èmí padà sí ọdò rẹ, mo síbèrè ibèrè agò, “Kín ni ohun tó şelẹ?” Bfi eni pé emi kò mọ idáhùn sí èyií. Òún kan wò mí ó sí bèrè, “Nígba wo ni Èmí yóò ní ilé?” Ọkàn mí kún fún ipòrúúrú, “Ilé kan? Bí àwọn iwònyíí? Gbogbo àwọn iléwònyíí jẹ àwọn ilé \$500,000 sí \$700,000 niye owó.” Èmí sì n lakàkà láti wá ọnà láti san owó iyálẹgbé olóşooşù \$300 nítorí ilé tí à n gbe. Èmí mọ pé ó jẹ ibanújẹ, şùgbón èmí kò tilẹ leè rí ọnà kan, ati pé emi kò ní èsì irètí fún iyawó mi arewà, àti eni tó ṣe iyebiye. Ibèrù àti ikùná tí n já emi mi àti irísí mi. Èyií kíí ṣe èmí; kín ni ohun tó şelẹ sí ayọ mi, idunnu mi? Kò kan dàbí eni pé Èmí ò rí kojá idàamu ti ètò iṣúná lo.

Òún jẹ aago 2:00 tàbí 3:00 ni owuro àti pe emi kò leè sùn. Irora rápálá wọ agò ara mi nípasẹ eegun èrèkẹ àti ojú mi bíi àwọn abéré, àti pé èmí nílò idèra lópòlópò. Àwọn nnkan bii wakati meringindinlógójì sèyin emi ti ni gbòngbò imòlara láti dá ikọlù irú èyií dúró, èyi tí ó şokunfà isunki fún ojú mi láti yípadà bii bàlùù. Irora ati idaamu jẹ ọpòlópò. Èmí a máa mu Tylenol ni gbogbo wákati mering mering fún irora náà, şùgbón kò dà bíi pé èyií ṣe iranlówọ púpọ rará. Bí mo ti jòkòó nínú yàrà mi, ní àilagbára láti sùn àti pé emi lo iwọn miiran, Mo kan şadédé wo páálí Tylenol ati pe mo ka àwọn itónişona ara re. Kí í ṣe torí

pé Èmi kò mọ bí mo ẹ le mú Tylenol şugbón lati inú àikíyèsára, gégé bí ọ̀pọ̀ nínú wa ti ẹ ní ka páálí ounjẹ ọ̀kà-oyinbo láàárọ̀ lakóòkó tí a bá n jẹ ounjẹ àárọ̀ wa ní òwurọ̀. Kí í ẹ nítorí tí a nífẹ́ ẹ sí èyí gan-an şugbón nítorí oun kan ẹlẹ̀ láti wà níbẹ̀. Bẹ̀ni, bẹ̀ni, àwọn tabúlẹ̀tì méjì (2) ni gbogbo wákàtí m̀erin m̀erin, şugbón kìn ni oun sọ? Kò gbòdò ju iwọn tabúlẹ̀tì m̀ewáá (10) ní iwọn àkókò wákàtí m̀erinlélógún (24)? Ọ̀kan mi yara şafíkún iye àwọn tabúlẹ̀tì tí ẹ̀nikan yóòtí kọ̀ jẹ̀ bí wọn bá n gbàá ni iwọn wakati m̀erin m̀erin, bi ẹ̀mí ti ẹ ni iwọn ọ̀jọ̀ meji tó ti kojá sẹ̀yin—iwọn tabúlẹ̀tì méjiláá (12) ni iwọn ọ̀jọ̀ kan, àwọn tabúlẹ̀tì méjì (2) lórí iwọn lílo tí ó pòjù lọ. Lójiiji, inú mi ru àti jin-ni-jin-ni bò mí.

Ọ̀dún m̀esàn-án ti gbígbé nípa ọ̀wọ̀ sí ẹ̀nu, ikunà gégé bíi ọ̀kọ̀, ikunà gégé bíi baba, àti ikuna gégé bi olupèsè tí jẹ̀ kí n n wó palẹ̀ nípasẹ̀ imọ̀lára tó ti díbàjẹ̀. Àwọn onişẹ̀gùn òyìnbò tí fi mí sẹ̀nu aşòdisi-ironú láti gbìyànjú láti leè ẹ iranlówó. Şugbón eyí kò ẹ iranlówó kankan. Bí ẹ̀mí ti joko síbẹ̀ ní àşálẹ̀ ọ̀jọ̀ yẹ̀n pẹ̀lu ikọ̀lù akokoro ẹ̀yin, Èmi kò sùn ní nnkan bíi ọ̀jọ̀ méjì, àti pé irora kíkán kíkán nàà pọ̀ tó bẹ̀ ẹ̀ tí Èmi kò leè sùn rárá mọ̀. Ní bayìí tí mo ní ka páálí Tylenol nàà, Èmí ríi pé mo ní ohun kan diẹ̀ síi láti fiyèsí, ó ẹ́eşẹ̀ láti jẹ̀ Tylenol. Èmi kò ní oye ohun tí iwọn lílo Tylenol tó pọ̀ jùlọ̀ yóò ẹ̀ sí mi, şugbón Mo ní idánilójú pé ó jẹ̀ nnkan tí mo leè pa lẹ̀nu mọ̀ dára dára níwọn tí ẹ̀nikẹ̀ni leè raa lórí igbá. Mo ẹ̀ ayẹ̀wò pé wọn kàn ní láti fi àwọn ikilọ̀ nàà sára páálí bẹ̀yẹ̀n láti tu àwọn agbófinró wọn lójú, kí wọn ó sì dúró pẹ̀lu àlákale ofin wọn. Èmi ko kan leè fojú inú wòó pé lílo àwọn tabúlẹ̀tì méjì (2) lápọ̀ jùlọ̀ lópọ̀lópọ̀ leè şokunfà ohun patakì. Şugbón şá ẹ̀mí ibèrù gba ẹ̀mí mi, ó mú otító nàà, àti pé ó bẹ̀rẹ̀ síi fin iná mọ̀ mi pẹ̀lu àwọn èèrò pé “Bó bá ẹ̀ ẹ̀ pé.” Nítorí nàà láti leè fi ọ̀kàn mi si irọ̀run, Èmí rò wí pé Èmi yóò pe Ilé-ışẹ̀ tí işàkóso májèlé láti şawari ohun to ẹlẹ̀. Mo ni idanilojú pé wọn yóò sọ pé kò sí irọ̀yin nla kan kan níbẹ̀.

Arabinrin nàà tí ó wà ní ihà kejì ilà nàà sòrò bíi ọ̀jọ̀gbón nínú idahun rẹ̀. Oun beere lówó mi bí oun ẹ leè ran mí lówó, àti pé Èmí şaláyẹ̀ èyí, nítorí nàà ẹ̀mí n lo iwọn tabúlẹ̀tì méjiláá (12) ní ọ̀jọ̀ kan dípo iwọn m̀ewáá (10) èyí tí a kò gbòdò rékojá. Èmí sọ fun un pé Èmi n pé láti ríi dájú pé lílo àwọn afíkún tabúlẹ̀tì méjì (2) wònyíi kí yóò fa èyíkẹ̀yíi idibàjẹ̀ tó ẹ̀ patakì. Idanuduro diẹ̀ wà, àti pé ẹ̀mí leè gbọ̀ titẹ̀ àwọn bótinilorí kòmputa. Lẹ̀yin nàà ẹ̀mí gbọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ wònyíi, àti pé

èmi yoo soo ni deedeé ohun ti ó so fun mi, “Alagba, a ko tii ri enikan to wa laaye ti o lo iwon yen rara.” Nje emi gbodo dara dara bi? Dajudaju ki i se be! Nitoni naa emi tubo salaye fun-un lekan sii pe emi kan lo awon tabuleti meji (2) pupo juloo niwon akokomerinlelogun (24)-wakati ati pe emi ti se eyii fun iwon ojo meji.

Ni akoko yi i oun dahun pelu ohun ti o le ju, “Alagba, gegé bi mo ti so, a ko ni enikeni to lo iru iwon oogun be to si wa laaye. Emi niilo re ninu yara pajawiri NI BAYII!” Nigba ti emi n gbiyanju lati salaye fun-un lekan sii ohun ti osele, nitoni pe emi ni idaniloju pe oun n gbodo ohun kan ti ko yee, oun da mi duro o si so pe, “Boya ki iwó ó gbé ara re lo si ile-iwosan tabi ki emi o fi oko alaisan ransé si o.” Jin ni jin ni bo mi! “emi yoo wa ara mi wa,” Mo daa lohun pelu ikalolo. “Ile-iwosan wo ni iwó ni?” oun beere wo. Emi so fun un ati pe oun ja ipe naa.

Mo duro sibé pelu iberubojo. Emi ni ipade pataki kan niaago mesan-an 9:00 A.M. owurojo yen, ati pe o ti feré to 3:30 ni owuro. Mo n gbodo ninu awon igbesemi lo si iyara mi lati loju ji Drenda emi si so fun-un ohun ti o sele. Oun wo mi pelu iwóye oju ti ibanuje. Oko re ti n se ati pe oun ti n huwa isiwere kekeke kan ni bayii fun iwon osu die, ati pe o re lati lee mu ohun gbogbo papo, ati bayii eyii? “Gary, iwón tabuleti meji pere nikan ni eyi ko po ju lo. Dajudaju, iwó mó dara dara juloo ju lati ki o gbagbo pe eyi yoo pa o. Pe won pada,” Oun dahun. Sugbon iberu je aibikita ati ijiya. “Arabirin naa so pe o lee pa mi; Emi niilo lati lo si ile-iwosan.” Emi lee ri oju iwóye, “O n se bii omode” loju iyawo mi bi mo ti se yipada lati jade kuro ninu yara naa.

Bi mo se wakó de ile-iwosan, awon okunrin meji ti won wo aso funfun n duro ni ita enu-oná pajawiri. Nigba ti mo yaju, won rin wa odó mi won si so pe, “Nje iwó ni Gary Keese?” Won yara mu mi lo sinu yara itaju kan. Bi Mo ti koja patako ti iyara pajawiri, Mo rii pe a ti ko oruko mi tele lori re. Eyii so pe, “Gary Keese—oogun aloju.” Emi o fee le gbagbo. Lati se itan gigan ni kukuru, nigba ti dokita gba ayewo eje mi, o rin wole, o si so pe, “Kin ni idi ti iwó fi wa nibi? Ipele eje re ti Tylenol ko ga to ti sise iwosan ori fifo kan.” Nigba ti mo so itan mi fun un nipa ti ile-ise isakoso ti majele, oun bere sii rerin-in. Emi ko ro pe o je ohun to fa erin, ati pe dajudaju Emi ko ro pe oun je ohun erin paapaa juloo nigba tiwon mu eto owó \$2,000 sowo sinu meeli mi. Esi ti seto ati oun si ti ji lowo mi lekan sii.

Èmí gbọ ohùn Oluwa. Ìwé mímọ kan tí èmí ti gbọ ní ọpọlọpọ ìgbà fọ wá sínuọkan mi.

Nítòrí pé Ọlórùn mi yóò bá gbogbo àwọn àìní rẹ padé gégé bíi ọrọ ògo tirẹ nínú Kristì Jesù Oluwa wa.

— Filípì 4:19

Èmí dá Oluwa lohùn pé Èmí mọ ìwé-mímọ yìí, sùgbón àwọn àìní mi ni a kò bá padé! Ọun dá mi lohùn àwọn ibeere mi lẹşekẹşẹ, “Bẹni, sùgbón èyí kii şe ebi mi. Ìwọ kò lo akòkò rẹ látí kọ ẹkọ bí Ijọba mi şe n şişẹ. Ní otító, ọpọlọpọ nínú ijọ mi n gbégégbé bíi àwọn ọmọ Ísrẹlì tí n gbé nínú Majẹmu Lailai—bíi ẹrú. Wọn n gbẹìgbé-ayé gbèsè àti gbìgbé ìgbé-ayé tí ìgbekun owó. Èmí fẹẹ kí àwọn eniyan mi ni ó bọ.”

Èmí yára sàrẹ lọ sí isalẹ látí lọ ọ dì mọ Drenda, mo sọ fun-un ohun tí Oluwa ti sọ fun mi. Èmí rò fun un bí àwá ti kọ látí wá Ọlórùn àti kíkọ bí Ijọba Rẹ şe n şişẹ. Loootó, ní akòkò yẹn, awa kò mọ ohun tí Ọlórùn tumọ sí nígbà tí Ọun n sọ pé a kò mọ bí Ijọba ọun şe n şişẹ. Bí ó tilẹ jẹ pé, àwá wá nínú ilẹ ijọsin, a n san idamẹwaa nínú àwọn owó tó wọlé fun wa lópọ ìgbà julọ, àti pé awa fẹran Ọlórùn. Àwá rò pé awá ti ní eróngbà tí Ijọba Ọrun tẹlẹ. Sibẹ sibẹ bí ọrọ naa ti jẹ, bí mo ti pada şawari rẹ, jẹ bẹni, Èmí wá ní oju-ona mi lọ sí ọrun, sùgbón emi kò ní oye bí emi şe lee mú agbara àti aşẹ ọrun wá sínú ìgbé-ayé mi àti ní ipa àwọn ipò ayé mi gbogbo. Nítòrí naa, awa bẹrẹ sí kẹkọ Bibeli, Ọlórùn sì bẹrẹ síi bá wa sọrọ àti pé Ọun n şe iranlọwọ fun wa látí kọ wa lohun tí Ọun tumọ sí nígbà tí Ọun n sọrọ nípa Ijọba Ọlórùn. Ohun tí awa kọjẹ iyalenu ná! Ọun dá bíi titan ina kan nínú yára tó şokunkun. Fun ìgbà akọkọ nínú ìgbé-ayé wa, awa şawari àwọn idahun nípa tí ìgbé-ayé eto işuna wa!

Ọlórùn, Kín ni Iwọ tumọ Ijọba Sí?

Nígbà tí Ọlórùn sọ fun mi pé Èmí kò kọ bí i Ijọba Ọun şe n şişẹ, Èyí kò ye mi, látí sọ èyí tí ó kéré julọ. Ijọba? Drenda àti Èmí kò niyọohun kan şoşo. Àwá n gbadura àti pé awa n beere lówọ Ọlórùn látí kọ wa ní ohun tí Ọun tumọ sí nípasẹ Ijọba yìí naa: “Oluwa, kọ wa ní ohun tí iwọ tumọ Ijọba rẹ sí!” Nítòrí naa ohun akọkọ tí Èmí ní látí kọ ni ohun tí Ijọba kan jẹ. Èmí rò pé eèrò yìí jẹ èyí tí yóò nira fun imoye awa tí a wá ní ihà iwọ-oorun látí mọ, gbìgbé eèrò-ọkan tí Amẹrika tí Ijọba tiwa-n-tiwa àti ominira eèrò ọkan. Ijọba Ọlórùn kii şe Ijọba tiwa-n-tiwa; Ijọba

ni ìjòba tó wà pèlú Oba kan. Àşẹ ti Oba yíí a máa şan wá sílẹ̀ jálẹ̀. Ìjòba naa pèlú àşẹ tí ó ní àwon aşọjú nípase àwon ipò nínú ìjòba àti àwon enìyan tí ó n şişẹ̀ labẹ̀ àşẹ̀ wònyíí. Níní agbájọpọ̀ àwon enìyan kii şe ìjòba. Ìwọ̀ lee ní milíọ̀nù enìyan ní agbájọpọ̀ àti pé kí eyíí ó máşẹ̀ jẹ̀ ìjòba. Ìjòba jẹ́kọ̀ àwon enìyan kan tí ó wà papọ̀ nípase ofin tabí işẹ̀jòba. Ìtumọ̀ ìjòba nínú iwé atumọ̀ ede ni: “ìjòba: ipinlẹ̀ kan tabí ìjòba eyíí tí ó ní oba tabí ayaba kan gẹ́gẹ̀ bí olórí rẹ̀.”

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé a maa n şe ayeye Jesúsugẹ́gẹ̀ bíi eni tí ó wá sí ilẹ̀-ayé ní ìgba Kérésimesi, amọ́şá awá n kuná nígba gbogbo láti ní oye pé Oún mú ìjòba kan wà pèlú Rẹ̀. Bíbelì sọ̀rọ̀ nípá ìjòba yíí ní Àisáyà 9: 6-7:

Nitorí fún wa ni a bí omọkúnrin kan, a fún wa ní omọkúnrin kan, àti pé ìjòba yoo wà ní èjìkà rẹ̀. Àti pé a ó pèé ní Oludámòran Iyanu, Olórùn Alágbára, Baba ayeraye, Omọ-aládé Aláafia. Ti idagbasoke ìjòba rẹ̀ àti aláafia kò ní opin. Oún yoo jòba lórí itẹ̀ Dafídì àti lórí Ìjòba Rẹ̀, eyí tí ó fi idí mulẹ̀ àti şe atilẹ̀yìn rẹ̀ pèlú idájọ̀ oún ododo láti ìgba yíí lọ̀ àti laélaé. Itara Oluwa Olórùn alágbára yoo mú eyíí şe.

Jésù ni orí ìjòba yíí, àti pé ní ìgba tí awá gba Jesús gẹ́gẹ̀ bíi Olugbàlá wa ti ara eni a di apa kan ti ìjòba yíí; awá di ará ilú. Kí i şe pé a di omọ ilú nikan soşo şugbón awá tun di apa kan ti idílẹ̀ ti Olórùn gẹ́gẹ̀ bí àwon omọkúnrin àti omọbínrin Olórùn.

Àti iye àwon tí ó gbà á, àní àwon tí ó gbà orúkọ̀ rẹ̀ gbọ̀, ní Oún fún ni ètọ̀ láti di omọ̀ Olórùn—àwon omọ̀ tí a kò bí ní irú-omọ̀, tabí tiipinnu enìyan tabí ifẹ̀ ti okọ̀, şugbón bí irú ti Olórùn.

— Jóhánù 1:12-13.

Nitorí naa, iwọ̀ kí i şe alejò àti àwon atipó mó, şugbón àwon ará ilú, àti elégbẹ̀ pèlú àwon enìyan Olórùn àti àwon omọ̀ egbẹ̀ ti ilẹ̀ rẹ̀.

— Éfésù 2:19

Gẹ́gẹ̀ bí omọ̀ ti idílẹ̀ Olórùn, awá di apa kan ti ebi rẹ̀ àti nítorí naa ni

nínú tabí jẹ́ apá kan ti ohun gbogbo tí Olórún ní. Şugbón, àwá tún dì ara ijòba nlá rẹ̀. Èyí tumò sí pé àwá ní àwọn ètò àti àwọn ànfaàní labẹ̀ ofin laaarín ijòba nàà. Lati ní oye tí ó dára julò ti ohun tí Èmi n sọ̀rò nípa rẹ̀, jẹ́ kí n sọ̀rò nípa jíjẹ́ ọ̀mọ́ ilú abíníbí ní Amẹ́ríkà. Gẹ́gẹ́ bí ọ̀mọ́ ilú Amẹ́ríkà, ó ní àwọn ètò abẹ̀ ofin. Àwọn ètò abẹ̀ ofin rẹ̀ ní a ti kọ̀ sínu ofin wa ati nínú àwọn ofin tí ó ti la aarín ijòba wa koja lọ. Àwọn ofin àti àwọn ànfaàní wọnyii jẹ́ àlẹ̀mọ́ fun gbogbo àwọn ọ̀mọ́ ilú, laibíkita taa ni wọ̀n jẹ́ gan-an. Àwọn ètò wọnyii kò dá lóri àwọn imọ̀lára wa tabí bí a şe ja fafa sí. Rára, ofin ti fi idirẹ̀ mulẹ̀fún wọ̀n, ó wà nínú ofin fun gbogbo àwọn ọ̀mọ́ ilú tí wọ̀n n pe Amẹ́ríkà ní ilẹ̀ wọ̀n. Ó le şeé şe pé ọ̀mọ́ ilú kò mọ́ àwọn ètò-ofin wọ̀n paapáa, şugbón şa laibíkita, wọ̀n ní wọ̀n nínú irọ̀rún nípa jíjẹ́ ọ̀mọ́ ilẹ̀ ti Amẹ́ríkà.

Ní bayii, nípa ohun kan lati ronú nípa rẹ̀, ati pé emi ní ireti pé yoo yi gbogbo iwọye rẹ̀ nípa Olórún pada ati bí iwọ şe n gba lati ọdọ Olórún wá. Níbi, ní orilẹ̀ ede Amẹ́ríkà tí a bá rí i pé ohun kan tabí enikan n gbiyanju lati mu àwọn ètò ofin wa kuro loḍo wa tabí pé wọ̀n ti tẹ̀ anfaani wa moḗe lona aisedeede, awa ní anfaani sí idajọ (idajọ tumò sí imuşe tabí işakoso ofin), ilana kan tí ó fi agbara ro àwọn ètò-ofin wa. Awa a lo sí ilẹ̀ ejo, ati pé adajọ ki yoo foju sí irisi wa, tabí bí awa tişe lorọ tabi talaka sí. Oun yoo wo ofin. Oun ní lati şe akoso ní oju rere sí ofin ní gbogbo igba. Eyii ni aabo wa: pé awa ní àwọn ètò ofin, ati pé ijòba wa yoo fi ofin de àwọn ètò ofin wa nipase ilana idajọ laaarín Amẹ́ríkà. Pẹlu iyẹn ní lókan, wo Aisaya 9 bí ó ti sọ̀rò nípa ijòba tuntun yii tí Jesu n mu bo wa sí orí ilẹ̀-aye.

Oun (Jesu) yoo jòba lori ite Dafidi ati lori Ijòba Rẹ, ti yoo fi idi mulẹ ati ti oun yoo si şe atileyin rẹ pẹlu idajọ ati ododo....

— Aisaya 9:7b

Iwe-mimọ yi i so pé Ijòba Olórún ti fi idi mulẹ ati atileyin nipase idajọ, işakoso ofin Olórún. Işakoso tumò sí ilana ti imuşe tabi imuşe àwọn ètò ofin rẹ. Àwọn ètò ofin rẹ ni ohun tí Olórún pé ní ododo tabi ohun tí Oun so pé ó tọ, ofin Rẹ. Lati ri daju pé iwọ ní ohun tí Olórún so pé ó tọ laaarín Ijòba Rẹ, kin ni tire gẹgẹ bii ofin bii ọ̀mọ́ ilú nínú Ijòba nàà, Olórún ti fun ọ ní iwọle sínu ododo, ilana tabi işe iduro pé iwọ yoo ni ohun tí Oun ti şe ileri rẹ fun ọ. Olórún ti jẹ́ kí ife Rẹ di mimọ fun wa

nípasè Ọ̀rọ̀ Rẹ̀, Bíbélì, nítòrí nàá àwá yóò mò àwọn ètọ̀ wa nínú Ijọba Rẹ̀. Èyí jẹ́ iròyìn ayọ̀! Ohun gbogbo tí iwọ̀ ká nínú Bíbélì tí ó ní ibàşepọ̀ sí ohun tí Ọ̀lọ̀run tí ẹ̀ ńlẹ́rì fún ọ̀ tẹ̀lẹ̀ jẹ́ tírẹ̀ lábẹ̀ ọ̀fin gẹ́gẹ̀ bíi ọ̀mọ̀ ńlẹ́rì Ijọba Rẹ̀!

Wọ ohun tí Kọ́rínthì Kejì 2:20 sọ ní gbangba pé gbogbo ńlẹ́rì—GBOGBO ńLẸ́RÌ—jẹ́ “Bẹ̀ni” àti “Àmín.” Oun ti pinnu tẹ̀lẹ̀; ọ̀ ti jẹ́ tírẹ̀ tẹ̀lẹ̀ lábẹ̀ ọ̀fin.

Láì bíkítà bí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ńlẹ́rì tí Ọ̀lọ̀run tí ẹ̀tọ̀, wọn jẹ́ “Bẹ̀ni” nínú Kristì. Àti nítòrí nàá nípasè rẹ̀ “Àmín” ní a sọ nípasè wa sí ọ̀gọ̀ Ọ̀lọ̀run.

— 2 Kọ́rínthì 2:20

Ípilẹ̀ ti Ijọba Ọ̀lọ̀run jẹ́ ìdájọ̀ àti òdodo—kò lee ẹ̀ ńlẹ́rì. Nítòrí nàá ronú rẹ̀ ní ọ̀nà yíi: “Bí ẹ̀mí bá mò ọ̀fin tí Ijọba Ọ̀lọ̀run (Ifẹ̀ tírẹ̀), àti pé Ẹ̀mí mò pé mò ní iwọ̀lẹ̀ sí ìdájọ̀, ńlẹ́rì tí ẹ̀ ńlẹ́rì ẹ̀sẹ̀dúró mí, ohun tí ọ̀fin sọ pató, lẹ́yìn nàá Ẹ̀mí ní ńgboya àti pé ẹ̀mí kò bẹ̀rù.

Èyí ní ńgẹ̀kẹ̀lẹ̀ tí àwá ní láti súnmọ̀ Ọ̀lọ̀run: pé tí àwá bá bẹ̀rẹ̀ ohunkòhun ní ibámu sí ifẹ̀ rẹ̀, ọ̀nà ń gbọ̀ wa. Àti pé bí àwá bá mò pé Ọ̀nà gbọ̀ wa—ohunkòhun tí àwá bá bẹ̀rẹ̀—àwá mò pé àwá ní ohun tí a bẹ̀rẹ̀ lẹ̀wọ̀ rẹ̀.

— 1 Jóhánù 5:14-15

Nígbà tí ẹ̀sẹ̀ yí í bá sọ pé Ọ̀nà gbọ̀ wa, kò sọ̀rọ̀ nípa gbígbọ̀ wa ní gbígbọ̀ bíi ní tí gbígbọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ ẹ̀nu wa nípasè àwọn didun tí ohun; èyí ní ń sọ̀rọ̀ nípa bí Ọ̀nà tí mú ọ̀ràn nàá gbọ̀. Ronú nípa tí adájọ̀ kan tí ó ń gbọ̀ èjọ̀ kan láti ríi dájú pé a ẹ̀sẹ̀ ìdájọ̀ òdodo.

Ilẹ̀-ẹ̀jọ̀ àti adájọ̀ wá níbẹ̀ láti ríi mò dájú pé ìdájọ̀ wá fún gbogbo ọ̀mọ̀ ńlẹ́rì. Ípinnu adájọ̀ kò dá lórí àwọn imọ̀lára rẹ̀ sùgbón Ọ̀nà dá lórí ọ̀fin èyí tí ó ń ẹ̀sẹ̀ akoso láti fi ipá múu fún gbogbo ọ̀mọ̀ ńlẹ́rì. Adájọ̀ wá níbẹ̀ láti ríi dájú pé ìdájọ̀ (imúşẹ̀ ọ̀fin) wáyé ní ibámu sí ọ̀fin tí a kọ̀.

Nínú ọ̀rọ̀ tí Ọ̀lọ̀run, itẹ̀ rẹ̀ (ibi aşẹ̀) àti agbára Rẹ̀ wá níbẹ̀ láti ríi dájú pé ìdájọ̀ (imúşẹ̀ ifẹ̀ Rẹ̀) wá fún gbogbo àwọn ẹ̀dà tí ó wá sí ọ̀dọ̀ Jesù àti Ijọba Rẹ̀.

Jọ̀wọ̀ ká gbólóhùn yẹ̀n lẹ̀kẹ̀kẹ̀n síi láiyára púpọ̀ kí iwọ̀ lee jẹ́ kí o mú

gba àwọn nnkankan laáyè láti ṣeṣe sí àwọn ènìyàn. Wọn rò pé Òun yóò ṣe iwòsan ènìyàn kan láì ṣe ti omíràn. Púpọ̀ àwọn Kristiṣi n bẹ̀bẹ̀lódò Òlórùn láti ràn wọn lówó nígbà tí Òun ti ṣe gbogbo ohun tí Òun lee ṣe láti ràn wọn lówó. Òun fún wọn ní Ìjọba, gbogbo Ìjọba náà!

Nígbà tí Òlórùn bèrè sí ní bá èmi sọ̀rò nípa àwọn ètò ìṣúná owó mi àti pé èmi niilo láti ní imọ̀ síwájú sí nípa Ìjọba Rẹ̀, Òun fún mi ní iwémímọ̀ yìi.

Alábùnkun fún ni àwọn tí ó jẹ̀ òtòṣì, nitorí tiwọn ni Ìjọba Òlórùn.

— Lùukù 6: 20b

Òlórùn sọ̀ fún mi pé idáhùn mi fún àwọn ètò ìṣúná mi ni Ìjọba Òun àti pé èmi lee ṣafikún sí eyii, nípa bí mọ̀ bá ṣe lee tẹ̀ sínú àwọn òfin tí Ìjọba Rẹ̀ ní inu ilẹ̀-ayé níbí gégé bí Jésù ti ṣe ṣe. Èmi gba pé Èmi kò ní imọ̀ye kin ni gbogbo nnkan tiòun náà tumọ̀ sí ní akókò náà. Ṣùgbọ̀n bí Èmi ti n ronú nípa kínni Òlórùn sọ̀ fún mi, Èmi ríi pé àwọn Ìjọba n ṣe iṣẹ̀ nípasẹ̀ òfin ní toótó. Iṣẹ̀ àti ipa tí òfin kàn le jẹ̀ mímọ̀ àti kíkà ní orí èni láti lee ṣiṣe ní ọ̀nà kan náà ní igbà gbogbo nitorí àwọn òfin kí yípadà. Èmi kò ronú nípa eyii láti iwọ̀ye ti ojú èmi ṣáájú akókò yìi. Bí bèẹ̀ kọ̀, tí iyẹn bá jẹ̀bẹ̀, a jẹ̀ pé Ìjọba Òlórùn gan-an n ṣiṣe bíi eyii, lẹ̀yin náà Èmi mọ̀ pé Mo lee kọ̀ àwọn òfin wọ̀nyẹn, ṣamulò wọn, àti ní anfaani sí àwọn òfin wọ̀nyẹn láti mú wọn ṣiṣe nínu igbè-ayé mi.

Èmi ríi pé àwọn òfin tí ó ṣe akoso ilẹ̀ yìi kò yí pada. Nínú iṣẹ̀ igbà gbogbo àti iyípadà wọn, loòótó, a lee ṣe igbèkẹ̀lé síwọn láti fi ènikan ranṣe sínú oṣupa tabí láti mú kí ọ̀kọ̀ ofurufu ó fò. Ṣùgbọ̀n púpọ̀ jùlọ̀ nínú àwọn Kristiṣi kò fà sùnmo Òlórùn ní pèlú oye yìi. Dípò, àwọn a maa bèbẹ̀ àti pèlú kígbè nígbà tí wọn bá niilo nnkan kan, wọn a gbìyanjú láti parọ̀wá sí Òlórùn nípa ohun tí wọn niilo bí èni wí pé Òlórùn ní láti yàn kí Òun tó lee ṣetọ̀jú wọn.

Fún apeere, bí èmi bá nfée lòọ̀ waasun ní ipejọ̀pọ̀ ti ilẹ̀ ijọ̀sin kan, nje gbogbo àwọn ènìyàn ti ilẹ̀ ijọ̀sin náà yóò bèrè sí níi gbádura pé kí imọ̀lẹ̀ ó tan níbi iṣeṣe náà? Nje wọn yóò gbaawẹ̀ àti kíwọn ó sì gbádura, kí wọn maa be Òlórùn pé, “Òlórùn, iwọ̀ mọ̀ bí ipadé yìi ṣe ṣe patakí tó àti bí awáti ṣe niilo pé kí àwọn imọ̀lẹ̀ wọ̀nni ó tan,” bí wọn ó ṣe maa bèrè pèlú omijé àti ohun rara nínú adura? Èmi kò rò bèẹ̀ rara. Ní toótó,

Emí ṣiyèmèjì pé àwọn ìronú nípá bí àwọn iná yóò tí ṣe tàn lókè, yóò wá sínú òkàn wọn pàápàá ní ìgbà tí wọn bá wá sí ibi ipadé ìgbìmọ̀wọn. Tí ó bá wá jẹ̀ pé fun àwọn idí kan wọn wá sí ibi ipéjọ̀ nàá ní aṣalẹ̀ yẹn tí àwọn iná kò sí tàn nínú ibi àpèrò, ṣe iwọ̀ rọ̀ pé wọn yóò pé ile-iṣẹ́ aṣọ̀ amúnáwá wọn tí wọn yóò sì maa bè wọn láti tàn àwọn iná nàá? Rará o. Tí wọn bá ṣe bèẹ̀, Emi ní idaniloju pé aṣọ̀ju ile-iṣẹ́ yóò tẹ̀tì sí wọn fun iṣẹ́ju meji, yóò sì yí pada sí alabásiṣẹ̀pọ̀ rẹ̀ yóò sì sọ̀ pé, “Mo níòpè kan lórí ilà mi níbí.” Lẹ́yin nàá, Oun yóò wá sọ̀ pé, “Arabínrin, iná wà ní títán sílẹ̀; iṣoro nàá tí ọ̀dọ̀ rẹ̀ wá.”

Nígbàkúugbà tí emi bá sọ̀ ilà òkè yìí fun àwọn ènìyàn níbi àwọn àpèrò, gbogbo ènìyàn a rẹ̀rìn-in. Njẹ́ iwọ̀ mọ̀ idí rẹ̀? Èyí jẹ́ tori pé wọn mọ̀ pé láti pé ile-iṣẹ́ amúná wá, jẹ́ ohun íbanújẹ́ nlá, láti sọ̀ fun wọn pé kí wọn tàn iná jẹ́ iwa agọ̀; ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn yóò mọ̀ ohun gan-an tó tọ̀ láti ṣe láì ṣe. Ní pèlú irorun wọn yóò tàn-an. Èyí yóò jẹ́ pèlú irorun! Kò sí ṣiṣẹ́ pèlú ẹ̀dun-òkàn pupọ̀, kò sí iṣoro kankan; wọn yóò kan tàn-an. Njẹ́ iwọ̀ fẹ́ mọ̀ idí tí wọn kíí fí n ṣe wahala lórí títán àwọn iná? Èyí jẹ́ nítori pé wọn NÍRETÍ pé kí iná wà ní títán. Wọn níretí pé àwọn iná yóò wá ní títán nítori wọn mọ̀ bí iná ṣe n ṣiṣẹ́. Wọn lóye àwọn ÒFIN tí n ṣe akóso iná títán, àti pé wọn mọ̀ pé ofin kíí yípada.

Ṣugbón tí iwọ̀ bá pada lọ̀ síẹ̀gbẹ̀rún ọ̀dún sẹ́yìn àti tí iwọ̀ sì sọ̀ fun ènikan pé iwọ̀ yóò tàn iná sí gbogbo ilu pèlú àwọn bọ̀ọ̀bù kẹ̀kẹ̀kẹ̀, wọn yóò ro pé iwọ̀ jẹ́ ọ̀pẹ̀. Àti pé tí wọn bá rí agbẹ̀gbẹ̀ ilu kan pèlú àwọn iná oníbọ̀ọ̀bù kẹ̀kẹ̀kẹ̀, wọn yóò sọ̀ pé iyanu ni. Ohunkohun tí àwọn ènìyàn kò bá lee ṣaláyẹ̀ rẹ̀, wọn yóò pé é ní iṣẹ́ iyanu kan. Ṣugbón kíí ṣe iṣẹ́ iyanu; oun kàn jẹ́ ofin tí iṣe iṣe iná títán bí yóòtí ṣe fun ènikenì tí ó bá lo akoko láti kọ̀ bí iná ṣe n ṣiṣẹ́.

Àwá tí ṣeṣe kọ̀ bí iná ṣe n ṣiṣẹ́, tabí a lee sọ̀ pé àwá tí sọ̀ òkàn wá jí nípá mímọ̀ nípá àwọn ofin tí ó ṣe akóso iná. Nítori nàá àwá n retí pé kí ó ṣiṣẹ́ àti pé oun kò yá wá lẹ̀nu nígbà tí a bá ríí pé ó ṣiṣẹ́. Dájú dájú, kò yá wá lẹ̀nu nígbà tí a bá ríí pé oun sì kùnà. Nípá imọ̀ye àwọn ofin tí ó n ṣe akóso iná àti kíkọ̀ wọn sílẹ̀, àwá lee ṣe ẹ̀dà títán imọ̀lẹ̀ sí gbogbo agbaye. Bí bawo? Àwá le ṣe nípá kíkọ̀ àwọn miiran bí àwọn ofin wònyíí ṣe n ṣiṣẹ́ àti gbígba wọn láaye láti gbádun anfaani tí níní imọ̀lẹ̀ bakan nàá. Èyí se se ní gbogbo ìgbà nípasẹ̀ oye tí àwọn ofin tí ó n ṣe akóso iná títán. Ohun kan nàá yìí jẹ́ otító nípá tí àwọn ofin emí. Bí àwá kò bá lóye wọn, àwá kò níí lee ní agbára láti gbádun wọn àti lanfaani

tabí láti şe èdà wọn nígbà tí àwá bá niilò wọn.

Nígbà tí àwá bá rí ọkọ ofurufu tí ó n fò, àwá kii sọ pé, “Kín la, èyí jẹ iyanu.” Rára, àwá ní ireti wí pé ọkọ ofurufu naa gbódò fò nítorí, lẹ́kansıi, àwá loye bí ọkọ ofurufuşe n fò àti idi tí ó fi n fò. Àti lẹ́kan síi, bí àwá bá pada sèyin sí egbèrun odun àti tí a rí ọkan ninu àwọn ọkọ ofurufu Airbus 380 tuntun kan ti onilọpọ meji tí ó fò koja ipele orí oke igi, kíni ni eniyan yoo sọ? Wọn yoo sọ pé iyanu niyi!

Emi gba peokọ 380 jẹ eyi to wunilorí nipa ti ewa, o jẹ iwọn poun 1.2 miliyonu, o lee gbé o le egbèrin àwọn eniyan ni iwọn maili 570 ni wakati kan fun to 9,000 maili. Eyi jẹ ohun ti o wu ni lori ti o lee mu idanwo waye lati muni ronu pe eyi jẹ iyanu. Sugbon kii se be. Awa lee beere lowo awon onimọ ero ti o ko 380 pe bawo ni oun se n fo, won yoo sọ fun wa gbogbo ofin ti ekọ fisisi ti won lo lati mu ki ọkọ ofurufu naa o maa fo ati pe won lee sọ fun wa nipa gbogbo awon irin ati ohun eelo ti won lo. Awon onimọ ero ko duro ni ibi opopona fifo okọ ofurufu naa nigba ti won n safihan fifọ refun igba akokọ lati maa sọ pe, “Ahh, wo okọ yen; N ko gbagbo pe kinni yi fo.” Lẹ́kan síi, àwá ní igboya lati wa lori okọ ofurufu nítorí a mọ pe agbára fifọ rẹ dá lori awon ofin ti ara ti kii yipada. Ko nii fişe bí a ba şe duro lori awon ofin wonyen pe to, okọ ofurufu wonni yoo fo. Ranti eyi pe: Awon ofin kii yipada!

Awa ko nii gba lati gun okọ ofurufu bi o ba şe pe awon ofin wonni ko ba si ni ibamu. Bi awa ba ra tikeeti okọ ofurufu kan ati ti a rii lokere ti ohun to kairu awon nnkankan lebaa awon ila wonyi bayii pe, “Rin irin-ajo lori okọ ofurufu yi ni ewu tire, awon ofin ti o n baa sişe ko ni agbara nigba gbogbo. Ni ojo kan, awon ofin wonyi a sişe ati ni eyi to telee kii se ishe. Ko si enikeni ti o mo daju—iwọ lee soriire? Ni fifọ ti o wuyi.” Nigba wo ni igba to keyin ti eru ba o pe iwọ yoo şubu lulẹ lori ijoko re? Rara o? Kin ni idi eyi? Nitari iwọ mo ofin laalaa to roke ko yipada.

Gbogbo awon nnkan wonyi ti emi ti menuba yi jẹ awon ofin ti ara ti ile-aye ti Olurun şeda won. Sugbon, ro eyi? Awon ofin emi ti Ijoba Re n sişe ni ona yi kan naa—won ko yi pada! Saaju ki Olurun to ba mi soro nipa Ijoba Re, Emi ti şe agbeyewo daradara ni bi awon ofin ti ara ti ile aye şe n sişe, sugbon Emi ro pe Ijoba ti Olurun yatọ. Emi ro pe Olurun kan n şe ohunkohun ti Oun feşe şe nigbakuugba ti Oun n feşe lati şe. Sugbon emi şawari pe eyi kii şe otito. Nigba ti emi rii pe awon ofin ti

Ijoba ti èmí Olórún kò yípada àti pé a lee kò ẹ̀kọ́, lóye, àti şàmulò wọn, Lẹ̀yìn nàà, lèmi tó wà ní ọ̀ye idí tí Jesù fi sọ pé, “Èyí ni ohun tí Ijoba Olórún dà bíi rẹ̀.” Lẹ̀yìn nàà, oun yoò wà şafiwé Ijoba sí nnkan nínú ilé-ayé nítorí kí àwọn èniyan lee ní ọ̀ye bí oun şe n şişẹ̀. Lójiji, ó wà dà bíi pé a tan iná tó tatẹ̀lẹ̀ nínú okàn mi. Èmi ní èerò yíi, “Bí Olórún bá fun wa ní Ijoba, bí Oun ti şe, tí Ijoba nàà sí n şişẹ̀ nípasẹ̀ àwọn ofin tí kò lee yípada, lẹ̀yìn nàà Èmi lee kọ̀ àwọn ofin wònyíi kí emi ó sì lò wọn sí igbé-ayé mi.”

Máşe bèrù, agbo kékeré, nítorí didùn inú Babá rẹ̀ ni lati fun ọ̀ ní Ijoba nàa.

— Lúukù 12:32

Ojọ̀ yíi gan-an ni mo ti di onímọ̀-ìjìnlẹ̀ nípa tí èmí! Mo rí Bíbélì ní ojú iwoye tí ó yatọ̀ patápata. Mo bèrẹ̀ síi beère àwọn ibeère nígbà tí mo ka àwọn Bíbélì: “Kín ni idí tí àwọn eja wònyen şe di púpọ̀ síi? Kín ni idí tí a fi mú èni yèn larada? Kín ni idí tí búrẹ̀di yèn şe di púpọ̀ síi?” àti beẹ̀ beẹ̀ lọ. Nígbà tí mo súnmò Bíbélì nàà ní ọ̀nà yíi, tí mo n beère lówọ̀ Olórún lati fi ofin tí ó wà níbẹ̀ hàn fun mi—AYỌ̀ NLA!

Nígbà tí Oluwa bá mi sọ̀rọ̀ ní ojọ̀ tí agbejọ̀rò nàà pé mí àti tí Oun sọ̀ fun mi pé àwọn işoro mi jẹ̀ torí pé Èmi kò lo akokó mi sí kíkọ̀ ẹ̀kọ̀ bí Ijoba Rẹ̀ şe n şişẹ̀, Èmi sokalẹ̀ lọ isalẹ̀ lati ro fun iyawo mi nítorí emi kò wà Oluwa àti gbígba wà laaye lati şubu sínu ẹ̀rẹ̀ yí i, bí mo ti sọ̀ tẹ̀lẹ̀. Şugbọ̀n emi kò mọ̀, ohun tí ó tùmọ̀ sí lotiitọ̀ lati gbẹ̀kẹ̀lé Ijoba fun àwọn idahun wa. Leşkan síi, awa ti wà nínú ilé ijosin tẹ̀lẹ̀, a wà loju ọ̀nà wa sí ọ̀run, àti pé awa fẹ̀ran Olórún. Awa kò ní erongbà nípa ohun tí Olórún tùmọ̀ sí nígbà tí Oun sọ̀rọ̀ tí “Ijoba” ní akokó yèn. Awa ní işoro gidì lówọ̀ wa, àti pé awa kò mọ̀ bí awa şe lee şe rí owó ti agbejọ̀rò sọ̀ pé awa ní ojọ̀ mę̀ta lati rí tabí bí awa ti lee şe ejò nàà tiwọn yoò fi ẹ̀sun rẹ̀ kan wà tí ó bá jẹ̀ pé a kò wà pẹ̀lú owó nàà ní ojọ̀ mę̀ta nàa.

Nítorí nàà, eyíi jẹ̀ idanwò tí ó dara. Ó jẹ̀ irírì mi akokó pẹ̀lú işoro ti owó, àti pé Èmi n fẹ̀ kí Oluwa fi ohun tí Oun tùmọ̀ sí pẹ̀lú “Ijoba nàà” hàn fun mi. Nítorí nàà, jẹ̀ kí n sọ̀ ohun tí ó şelẹ̀ fun ọ̀. Ranti pé, agbejọ̀rò nàà sọ̀ pé Èmi ní ojọ̀ mę̀ta lati wà owó nàà fun oun, ní eyí tí Èmi kò ní nnkan kan! Ibànújẹ̀ yèn ni ohun tí oşokunfa fun mi lati lọ̀ sí yarà ọ̀dọ̀ mi tí mo sì kígbẹ̀ sí Oluwa; Mo wà nínú wahala! Dajudaju, iyen ni nígbà tí

Oùn bá mi sòrò nípa Ijòba gégé bíi pé ó jẹ̀ idáhùn mi; àti lẹ̀kànsii, Èmi kò ní òyè ohun tí Ó tumò sí nípasẹ̀ eyii, ṣùgbòṅ Èmi ní idanilojú pé mo ṣetan lati kòkòkò.

Ojò mejì lẹ̀yìn nàá, ní iròlẹ̀, Èmi ti lọ lati padé oníbarà mi kan nípa adójútófo ti igbè-ayé rẹ̀. Mò wí pé, ní àwọn ojò wònnì Èmi a máa gbé ọkọ mi sí ayíka igun ile oníbarà mi nígbà gbogbo, emi kii gbée sí iwájú ilẹ̀ rẹ̀. Okò kekeré tí Mo n gùn ní iṣoro diẹ̀. Nígbà tí oún bá bèrẹ̀, a máa kún ojú opopona tabi ita pẹ̀lú eéfin funfun, àti pé Èmi kò sọ pé boya diẹ̀. Nígbà gbogbo, emi máa n léerò pé kí yoo ṣe iranlọwọ̀ fun okoowò tí Èmi bá gbée dé ojú opopona oníbarà mi àti pé, nígbà tí mo bá n lọ, tó bá kún ojú opopona nàá pẹ̀lú eéfin. Èmíń rọ̀ pé agbèkẹ̀lé mi ní irú agbègbè tí ètoìṣuna le ní ipalara diẹ̀ tí iyẹn bá ṣelẹ̀ níwòṅ bí ó ti jẹ̀ pé Èmi n beere lówọ̀ wọn lati ṣe ifowó dogo ogoogorun-un egberun dola pẹ̀lú mi. Lẹ̀yìn gbogbo ẹ̀, tó bá ṣe pé Èmi bá jẹ̀ irú oluṣakoso ètò ìṣuná nlá bayii, kí nì idí tí Èmi yoo fi máa wa ọkọ̀ tí kò lee sàrẹ̀? Aṣálẹ̀ ojò yii kò yatò.

Bí emi ṣe n pada lati ile oníbarà mi, Ó jẹ̀ ibanilẹ̀rú fun mi lati rii pé oníbarà mi n tẹ̀lé mi ló isalẹ̀ adugbo lọ sí idí ọkọ̀ ayòkẹ̀lé mi. Oún kò léerò ohun kan kan nípasẹ̀ eyii; a kan n sòrò. Ṣùgbòṅ emi n fíyèsii pupọ̀ pé oún yoo wà níbẹ̀ lakoòkò tí emi bá fẹ́ẹ̀ ṣíná fun ọkọ̀ ayòkẹ̀lé mi. A wà bèrẹ̀ síi sòrò, bí emi ti wònú ọkọ̀ mi. Pẹ̀lú feresẹ̀ ọkọ̀ tí mo ṣi sí isalẹ̀, Mo n baa sòrò lọ, níretí pé oún yoo sọ pé ó daarò àti pé lẹ̀yìn nàá, Èmi ó lee ṣe biẹni pé Mo ṣe n ṣe nkankan fun iṣeju diẹ̀ bí oún ti n lọ, ṣùgbòṅ oún kò ṣe bẹ́. Ní iparí, ó sọ pé ó daarò, ṣùgbòṅ ó oún kan rìn diẹ̀ kuro níbi ọkọ̀ ayòkẹ̀lé nàá ó duro sí ibikan. Mo ti mò pé mo ti há. Mo bèrẹ̀ ọkọ̀ mi, pẹ̀lú ireti pé boya ní akókò eyi kan kí yoo bu eéfin funfun jade, ṣùgbòṅ iyẹn jẹ̀ ifẹ̀ tí kii ṣe bẹ́. Ní lógan, ojú afẹ́fẹ̀ ti kún pẹ̀lú eéfin tí ón ta ojú eni.

Okunrin naàṣẹ̀wọ̀ sí mi, ní ọ̀nà iyará, lati pa ọkọ̀ ayòkẹ̀lé nàá. Oún rìn pada sí ibi feresẹ̀ ọkọ̀ ó sì beere boya emi le ṣibónẹ̀tì iwájú ọkọ̀ nàá. Lẹ̀yìn nàá oún tẹ̀siwájú lati ṣalaye fun mi pé oún ti ṣiṣe rí bíi atún-ọkọ̀ se gégé bíi isẹ̀ abọ̀ṣe, àti pé oún n fẹ́ẹ̀ lati ṣayewò nnkan kan. Lẹ̀yìn iṣeju kan, oún pada wá, oún sì sọ pé, “Gégé bí mo ti fura sí; ori jakeṣẹ̀ti ọkọ̀ rẹ̀ ni ó fọ̀. Wa ọkọ̀ ayòkẹ̀lé nàá lọ sí ilẹ̀ kí ó sì tún-un ṣe lẹ̀ṣẹ̀kẹ̀ṣẹ̀.” Èmi dupẹ̀ lówọ̀ rẹ̀ bí mo ṣe n wakò kuro níbẹ̀, ṣùgbòṅ ayewo rẹ̀ kò tumò sí nnkan kan fun emi. Èmi kò ní owó lati ṣatunṣe ọkọ̀ ayòkẹ̀lé nàá.

Ófísi mi tó bíi maílì mẹ̀fà lati ile oníbarà mi, àti bí Mo ti n pada lọ sí

ófiisi mi, aṣò ibora ti ìbanújé bọ mí lórí bí tètèyinwá. Şugbọn bí mo ṣe n wakọ, Mo rantí ohun tí Oluwa wí fún mi pé, mo sì bẹrẹ sí níí bá a sọrọ nípa ọkọ ayọkẹlẹ mi pé. Mo sọ pé “Oluwa, emi kò ní owó kankan láti sàtúnṣe ọkọ ayọkẹlẹ yí. Mo sì tún jẹ owó lórí ọkọ ayọkẹlẹ nàà bakannaà, àti pé emi kò le taa niipò àìdàrà. Èmi kò mò ohun tí n ó ṣe. Boya oun ìbà dára julọ tí ọkọ ayọkẹlẹ nàà bá jóna danu. Nípa bẹẹ, Ilẹ-ìṣẹ adójútofo yoo sanwó ní orí rẹ àti pé Èmi yoo bọ kuro.”

O tó iwọn mailì mọta sí ófiisi mi, Mo ṣe akíyèsì èèfín kan tí Mo ti kọ ṣakíyèsìrẹ rí níbi iwájú ọkọ. Bí Mo ti n woo, èèfín yíi tubọ n tobi àti tobi síi, bí mo ṣe ya sínú aayeibi igbókòsì nínú ófiisi mi, títúka yíi paradà di ina. Mo wa ní ìbèrùbojo; gbogbo iwájú ọkọ ayọkẹlẹ nàà ti wa gbina tí èèfín rẹ sì dide tó ẹṣẹ batamẹfà sókè lórí iwájú ọkọ mi. Mo yara sàrè wónú ilẹ-ìṣẹ mi àti pé mo ké pe ẹka pana pana. Ní ojọ kejì, wón ṣe ìṣiro iye tí ọkọ ayọkẹlẹ nàà tó ní ilẹ-ìṣẹ adójútofo mi, àti pé wón fún mi nìsòwedowó èyí tí ó sanwó orí ọkọ nàà pàtá pàtá àti pèlú tó mòjútó iye owó tí agbẹjọrò tí ó pè mí ní ojọ mọta ṣeyin beere fun. Ènú ya Drenda àti èmi. A kò mò ohun tí a ní lati ronú rẹ. A mò pé Olórún n ṣiṣẹ fún wa àti pé nnkan kan n yípadà. Şugbọn ifarajìn wa sí Ijọba ni a fẹẹ ṣe idanwo rẹ ní ọna tuntun iyen yoo ṣetò ọna wa fún awọn oḍun tó n bọ wa.

**NÍ IPÒ BÁYÍÌ, A NÍ
ÀFIHÀN SÍ ARA WA PÉ
ÈTÒ OLÓRUN ŞIŞÉ, ÀTI
PÉ A PINNU LÁTI FARAJÌN
SÍ KÍKÉKỌỌ ÀTI LÍLO ÈTÒ
OLÓRUN TI IJOBA LÁTI
ÌGBÀ NÁÀ SÍWÁJÚ SÍÌ.**

Lẹyin tí ọkọ ayọkẹlẹ nàà ti jóna, dajudaju, inu wa dùn púpọ, şugbọn lojiji awa mò pé awa wa láisí ọkọ mò. Bí ó tilẹ jẹ pé a ti sanwó orí ọkọ ayọkẹlẹ nàà ní bayíi àti pé a ti san igbèsè agbẹjọrò ni, a kò ní owó láti ra ọkọ ayọkẹlẹ tuntun kankan.

Nígbà tí oun gbọ ti pípadanù ọkọ ayọkẹlẹ wa, babá mi pé àti pé oun sọ fun wa pé oun fẹẹ ran wa lówó láti gba ọkọ ayọkẹlẹ tuntun miiran. Inu wa dùn bí a ti gbọ iroyin yí. Nítorí nàà babá mi àti Èmí lọ sí agbẹgbè ibi itaja ọkọ ayọkẹlẹ àti pé a ri ọkọ ayọkẹlẹ kan tí Drenda àti Èmí fẹran. Babá mi sọ pé oun yoo fún wa ní \$ 5,000 tí rira ọkọ nàà, èyí tíiye rẹ jẹ bíi \$ 17,000. Iyen yoo jẹ pé a jẹ ajesilẹ \$ 12,000. Pèlú ilòtikò, mo fowó sí iwé igbawin kan àti pé babá kún mi láti fowó síi fún mi. Wón yoo jẹ kí emi ó mò abajade èyí ní owurọ.

Ní aṣalẹjọ yẹn ̀awa kò leẹ̀ sun. A mọ̀ pé ̀awa kò leẹ̀ gba ̀awìn iye owó yẹn. Oluwa ti sọ́ fún mi nípa ̀ṣiṣe irú nnkan beẹ̀. ̀Ṣugbọ́n láisí ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ̀, ifoòrò wá níbe fún mi láti tẹ́ kí n sì gba. Lẹ́yìn aṣalẹ́ tí ó burúju lọ láti sun, Drenda ati Emi gba pé ̀awa kò ní leẹ̀ fowọ́ sí iwé ̀awìn naa. Mo pe bába mi, mo sì dúpẹ̀ lówọ́ rẹ̀ fún oore-ọ̀fẹ́ anfaani rẹ̀ ̀ṣugbọ́n mo sọ́ fun-un pé ̀awa yoo kọ́. Beẹ̀ naa ni mo pe ontaja ọ̀kọ́ naa mo sọ́ ohun kan naa fún wọn. Awọn naa ni ibanujẹ́ ọ̀kan tori pé wọn ti fowọ́sí ̀awìn ọ̀kọ́ naa ni owurọ́ yẹn ati pé wọn ti ̀ṣetan láti gbée fún mi. Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé a kò ní imoye bí Ọ̀lọ̀run ti fẹ́ẹ̀ ̀ṣeranlówọ́ láti ran wá lówọ́ pẹ̀lu ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ̀ naa, ̀ṣugbọ́n ̀awa ní alaafia nípa rẹ̀.

Ní akókò yẹn, Drenda ti n ta awọn ọ̀ja diẹ̀ bí ó ti ri tí wọn sì n lọ ní kíá kíá. Oun ti fi iṣẹ́ iranṣe sílẹ̀ fún ọ̀kunrin kan nípa rira ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ awọn ohun-ọ̀ṣọ́ tí yara tíó ní, fún títa ní oṣu kan ̀ṣaaju kí ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ̀ wá tó gbina, ̀ṣugbọ́n kò ní anfaani láti ̀ṣe eyii pẹ̀lu rẹ̀. Ọ̀jọ́ meji lẹ́yìn tí ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ̀ naa ti gbina, ọ̀kunrin yii pé ati pé oun gba láti ta awọn ohun iní yara mefa wọnyii tí o kún fún ohun-ọ̀ṣọ́ fún Drenda fún iye owó tó kéré ju \$1,000. Drenda ̀ṣe adẹhùn pẹ̀lu awọn ilẹ́-iṣẹ́ itaja láti ta ohun-ọ̀ṣọ́ fún wọn ati pé anfaani láti dunaá dura rẹ̀ lori titaja yoo jẹ́ ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ̀ tí a kò i tíi lo daradara ti ilẹ́-iṣẹ́ itaja ohun iní dípo owó. Nitorí naa bayii ̀awa níọ̀kọ́ kékeré tí ó dara tí a ti sanwó orí rẹ̀, a san awọn igbesẹ́ orí kaadi wa, ati pé a ti san awọn igbesẹ́ orí ọ̀kọ́ wa.

Iróayọ! Aṣeé bayii ni bí Ijọba ̀ṣe n ̀ṣiṣe. Ní ipò bayii, a ní afihan sí ara wa pé etò Ọ̀lọ̀run ̀ṣiṣe, ati pé a pinnu láti farajin sí kikẹ́kọ́ ati lílo etò Ọ̀lọ̀run ti Ijọba láti igba naa síwaju síi. Iwọ́ leẹ̀ beere, “Ilana wo ni ̀awa tẹ́ sinu rẹ̀?” ọ̀kan tí ó tobi julọ́ ni kíi ̀ṣe láti gbekẹ́lẹ̀ igbesẹ́ ̀ṣugbọ́n láti beere lówọ́ Ọ̀lọ̀run fún ohun tí ̀awa niilo ati láti jẹ́ kí Oun ó ̀ṣafihan fún wa bí a ̀ṣe le ̀ṣe ikore rẹ̀.

Iṣẹ́lẹ́ tí ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ̀ naa ̀ṣe iyalenu fún mi ó sì mú iṣẹ́lẹ́ miiran kún iye, eyii tó ti waye ní oṣu diẹ́ ̀ṣaaju, ̀ṣugbọ́n ní akókò naa tí Emi kò lóye ohun tí Ọ̀lọ̀run n fihan mí. Awọn ami naa kò tíi ní isopọ́ síbẹ́síbẹ́ nínu ọ̀kan mi bíi ilana ti ijọba kan.

Emi ní ifẹ́ sí ̀ṣiṣe ọ̀ጅ agbọ̀nrin ̀ṣugbọ́n ọ̀wọ́ ofo ni emi n mú bọ́ fún ọ̀pọ́ ọ̀ጅ. Emi yoo jade, jokoó nínu otutu, emi ó o lọ lojoojumọ́ láisí oriire kan kan. Kíi ̀ṣe pé Mo kan fẹ́ran ̀ṣiṣe ọ̀ጅ; Mo ní awọn ọ̀mọ́ lówọ́ láti bọ́ ati pé daju daju emi leẹ̀ lo awọn ẹ́ran wọnyii. Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé emi ní awọn aṣeyọ́ri diẹ̀ ní atẹ̀yinwa, ó ti jẹ́ awọn ọ̀ጅ pípẹ́ tí Mo ti ̀ṣoጅ

àgbònrín láṣeyọ́rì àtí tí mó mú ẹ́ràn wá sí ilé. Ní ojò kan bí Mo tí n ronú nípá àkòkò àgbònrín tí n bọ, Mo gbọ ohun Olúwa. Ó sọ pé, “Kí ló dé tí iwọ kò jẹ kí n fihan ọ bí iwọ ṣe lè máa mú àwọn àgbònrín rẹ ní ọdún yìí?” Èyí jọ mí lójú. “Fí hàn mí bí mo ṣe lè máa mú àwọn àgbònrín mí ló dún yìí?” Kín ni iyẹn tùmò sí? Nígba tí mo gbàdura nípá àwọn ọ̀rọ̀ wònyí, Èmí roò pé mo ní láti fun irugbìn owó tabí ẹ̀bun fun idi tí ikorè àgbònrín yí gan-an. Èmí roò pé Olúwa sọ fun mí pé nígbà tí mo bá fun irugbìn fun àgbònrín mí, Mo ní láti gbàgbọ̀ pé Mo tí gbàà tẹ̀lẹ̀ ̀sàaju kí emi tó gbàà ní pato, ní ibamu pẹ̀lú Maaki 11:24:

Nítòrí nàà èmí sọ fun-un yín, ohunkóhun tí ẹ̀yìn bá béèrè fun nínú àdura, È gbàgbọ̀ pé ẹ̀yìn tí gbàà, àtí pé yoo jẹ̀ tiyín.

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé bíi Kristièni èmí n funni nígbà gbogbo àtí pé mo n ṣe àtìlẹ̀yìn fun ilé ijòsìn mí, fífurú gbìn bíi ẹ̀yí pẹ̀lú ipinnu pató àtí igbàgbọ̀ pé Mo gbà nígbà tí mo bá gbàdura jẹ̀ tuntun. Mo mú iwé sòwédowó kan àtí pé mo kọ̀ọ̀ sínú rẹ̀ ní apákan, “Fun àgbònrín mí 1987.” Èmí gbé ọ̀wọ̀ mí lé e èmí sì fí rànṣẹ̀ sí ilé-iṣẹ̀ kan tí Mo ní igbèkẹ̀lẹ̀ nínú àtí pé mo kede rẹ̀ pé Mo kan gbà àgbònrín mí bí mo tí n ṣe ifiranṣẹ̀ sòwédowó nàa. Gbígbe ni àwọn odi ilú Tulsa, Oklahoma, ní àkòkò nàa, Èmí kò ní ibi pató láti ṣoḍe, ṣugbón ọ̀rẹ̀ mí kan láti ilé ijòsìn pé mí láti sọkalẹ̀ lọ̀ sí ilé iya rẹ̀ àgbà ní ilú fun Idupẹ̀. Oun sọ pé àgbònrín diẹ̀ wá ní àyíka oko wọn. Nítòrí nàa ẹ̀bí mí ṣe orí wá sí isalẹ̀ ní ọ̀wúrọ̀ojọ̀ idupẹ̀ láti lee wá gbàdun ojò nlá tí ounjẹ̀ àtí ijòsìn papọ̀ àtí ní bayíí láti kó àgbònrín mí.

Ọ̀rẹ̀ mí kò mọ̀ ibi tí oun lee sọ fun mí láti lọ̀, ṣugbón papá oko kan wá tí ó wá ní igbó lẹ̀baà àwọn igi, oun sì dábaà pé kí n jade lọ̀ sí aginjú kí emi ó sì jòkòó lẹ̀gbẹ̀e igi nlá kan tí ó wá nibẹ̀. Bayíí, Èmí fẹ̀ẹ̀ kí iwọ̀ ó gba àworan yí. Mo jòkòó ní ibi papá oko diẹ̀ diẹ̀ tí ó ní igi nlá kan ní aarín. Nítòrí nàà èmí kan jòkòó pẹ̀lú ẹ̀yìn mí lara igi yẹn àtí pé Mo dojukò àwọn igbó, ẹ̀yí tí ó jẹ̀ yalá àwọn ẹ̀ṣẹ̀ bata 130 láti ọ̀dò mí. Ní bayíí tí Mo wo ẹ̀yìn rẹ̀, Mo kan jòkòó nibẹ̀ ní aayè ̀sìsì lẹ̀gbẹ̀e igi kan, kíi ṣe ohun tí iwọ̀ yoo pé ní ipò tí ó loye nínú.

Ó ferèè toogbón tabí ogojì iṣẹ̀jú sí ọ̀wúrọ̀, láisí ṣe pé mo mò ọ̀, àgbònrín kan n ṣisẹ̀ rekojà láti ẹ̀yìn mí sí ibi igi miiran ní iwájú mí. Igi nàa wá laaárín emi àtí àgbònrín, nítòrí nàà àgbònrín nàa kò rí mí bẹ̀ẹ̀ ní

Èmi kò rii. Agbònrín nàà sàré taàrà sí ibi igi nàà ní ònà rẹ̀ sínú aginjù, láì rí mi níbi mo jòkò sí níbẹ̀. Bí agbònrín nàà ti wá gori igi nàà, òun gbò òorun turarí mi, òun sì dúró, ó n şawarí ibi tí mo wá. Agbònrín nàà wò yíká igi nàà, àti pé ojú wa rí ara wa ní akòkò ìgbà kan nàà láti iwòn ẹ̀şẹ̀ bàtà m̀arun-un nikan sira wòn. Èmi kòmò dájú ẹ̀ni tí ó ní iyalẹ̀nu julò, şugbòn agbònrín nàà kò padanù akòkò sísá eré pupò. Pèlù iro tí n pariwo, òun mú eré ní iyára kíkun wònú àwòn igbo. Mo tún jòkò síbẹ̀, bí agbònrín nàà tí n şaré ní iyára kíkun kuro lódò mi, mo gbiyanjú láti gbe ibòn mi sí òkè kí emi ó lee rii laroówótó mi.

Ní bayii, gbígba iyanjú láti nà silẹ̀ àti láti yinbòn mò ẹ̀ranko tó n sàré pèlù iyára ní kíkun kò rorun rára. Láti şò otító fun ọ, Èmi kò tii yin ibòn sí agbònrín tí n sàré lọ rí. Mo ranti pé ó nira láti rí agbònrín yèn ní iwòn ibi tí mo wá bí agbònrín ọ̀un tí n fò tó n ga nínú afẹ̀fẹ̀. Şugbòn nígbà tí mo yin ibòn nàà, agbònrín nàà şubuati pé kò gbera mò. Eyiijo mí lójú! Gbogbo rẹ̀ şelẹ̀ ní işejú aaya. Ibòn nàà wá ní iwòn ẹ̀şẹ̀ bàtà 110 bí mo şe yin-in.

Nípase ariwo ibòn nàà, ọ̀rẹ̀ mí jade wá òun sì yòpèlù mi lori bí ó ti rii pé mo pa agbònrín nàà tó dubulẹ̀ níbẹ̀. Èmi kò tii şò fun ọ̀rẹ̀ mi ohun tí Oluwa ti ba mi şò nípa bí mo şe leẹ̀ pa agbònrín mi, şugbòn nisisiyii Mo wò ó, mo sì şò pé, “Èmi kò rò pé agbònrín yii jẹ̀ nítorí agbára işede nlá temi.” Lẹ̀yin nàà emi fa iwé kekere kan jade, lori eyii tí emi ti kọ ọ̀jọ̀ tí Mo fi atejįşẹ̀ sòwédowó yèn ranşẹ̀ sí, jade kuro nínú aşò ọ̀de mi. Ó şò pé, “Mo gbàgbò pé Mo gba agbònrín 1987 mi, ní orukọ̀ Jesu.” Mo kọ ọ̀jọ̀ àti akòkò tí Mo gbádura pé adura nàà ti mo kọ síbẹ̀ daradara. Mo fi iwé nàà fun ọ̀rẹ̀ mi láti rii lẹ̀yin nàà mo bẹ̀rẹ̀ síi şò fun un nípa ohun tí Oluwa şò fun mi láti şe.

Işelẹ̀ yii mu akíyesi mi. Mo mò láisi iyemeji pé eyii jẹ̀ ti Olórun. Şugbòn fun idi kan, Èmi kò lóye pé Mo n tẹ̀ sínú ofin Ijòba. Lóòotò, ọ̀rò nàà “Ijòba” kii şe nnkan tí Mo ti ronú rẹ̀ síbẹ̀ síbẹ̀. Pípa agbònrín yèn jẹ̀ iyanu nlá, şugbòn njẹ̀ eyii yoo şelẹ̀ lẹ̀kansii? Láisi agbekalẹ̀ ti ofin Ijòba, Èmi kí yoo mò bí tabi irú awòn ofin tí ó fa kí agbònrín nàà ó fi ara han. Nitorí nàà emi wólẹ̀ sínú rẹ̀gẹ̀gẹ̀ bí ohun tí Olórun àti pé Èmi ní ireti láti şe idanwo rẹ̀ lẹ̀kan síi nígbà tí akòkò agbònrín tí ó n bọ̀ bá tó. Şugbòn şaaju kí akòkò nàà ó too dé, okò ayòkẹ̀lẹ̀ nàà ti joná. Ní keté tí okò ayòkẹ̀lẹ̀ nàà ti joná àti tí a sì sanwó okò miiran, Olórun gba akíyesi mi ní kíkun. Èmi ti wá ní ayò gan-an ni lati lee jade lẹ̀yin awòn

àgbònrín mi ní àkòkò tí ó n bọ lónà. Èmi fẹ́ẹ́ láti ẹ̀ idánwò ìmò tíòrì mi ati kọ ẹ̀kọ́ diẹ̀ síi nípa Ijoba Ọlórún. Akòkò pípá àgbònrín kíi ẹ̀ eyí tó jínna rere!

Mo yìnbọn pa àgbònrín àkòkọ́ yẹn ní Oklahoma ní igbà tí ọ̀dún 1987 n tẹnuú bọ ilẹ̀. Şugbọn ní Oşu Kẹje ọ̀dún 1988, a kó lọ sí Ohio níbi tí mo ti dagba. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Mo ti dagba síbẹ̀, ó ti to ọ̀dún mejiláá tí mo ti gbé ibẹ̀ keyin. Ní akòkò tí emi n dagba síbẹ̀, Èmi kò ní aseyorì irú eyíkeyìí ní ti pípá àgbònrín tó jẹ̀ ti Ohio. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé emi ti gbiyanju ní igbà pupọ̀, Èmi kò yin ọ̀kan níbọn rí. Ní kété tí a kó sínú ilẹ̀ níbi tí a yá ní Ohio, Mo rii dájú pé Èmi kò mọ̀ ibi tí emi ti lee şode. Gege bí omòdekunrin, emi ti şode awon ehoro koja ní opopona lati ile baba mi lebaa omi adagun tí ó wa níbẹ̀. Mo de ọ̀pa fun iwon ọ̀dún diẹ̀ lakooko tí mo n dagba yi, sibesibe n ko ri agbònrín lekan ri paapaa tabi eyíkeyìí ami ti pé agbònrín wa ní agbegbe naa. Ní ojo kan lakooko tí Mo wa ní koleji, arakunrin mi pepelu gbogbo oyaya. Ó so pé oun ti ri agbònrín gan-an gan-an ní ona tí ó sunmọ̀ ile baba mi.

Eyi deru ba awa mejeeji.

Ní iranti ibara-eni-soro naa, Èmi pinnu wipe Èmi yoó lọ sí isale omi jinjin naa fun ibere ojo akoko isode agbònrín naa. Mo pe arakunrin mi, emi si beere lowo re fun imoran die nipa ibi tí emi lee lọ lebaa omi jinjin naa. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ó ti to ọ̀dún diẹ̀ láti igbà tí oun ti pada wa síbẹ̀, oun si ranti igi Mapuu nla kan tí ó se odi yi igi tí ó pada seyin pelu awon igbopelu eero pé eyi yoole je aaye tí ó dara. Niwon igbà tí emi ti wa ní okè ati isale omi jinjin yini gbogbo ọ̀dún timo n dagba, Mo mo gbogbo ogangan ibi tí ona naa n dari mi si.

Drenda ati Emi se eda ohun tí Olúwa ti fihan wa ní ọ̀dún tí ó koja ní Oklahoma—fun irugbin kan, ko o silẹ̀, ati ki iwoo sigbagbo pé iwogbaa nigba tí iwogba gbadura, ni ibamu si Maaku 11:24. Ní akòkọ́ yẹn, Ohio niaaye fun ode agbònrín meji- ti tako tabo, şugbọn awa ro ó pé awa yoofun irugbin fun agbònrín kan ati leyin eyi awa yoojade lo ki a loo gba okan keji. Drenda ati Emi fun irugbin fun agbònrín awa sigbagbo pé a gbaa nigba tí a gbadura. Si iyalenu wa, niwon ogojiseju ni owurojoseji ti akoko agbònrín, Èmi ko ni agbònrín kan şugbọn meji. Ayọ̀ nla, a wa n lepa ohun kankan daju daju!

Oşu kan leyinnaa, Mo la ala nipa eero okoowo kan. Okoowo naaniise pelu gbogbo imo eto isunaowo tí Mo ti ní lati igba akoko ise

pèlú ilé-ìṣẹ́ adójútofo, ṣùgbõn èmí níèrèdii tí ó yàtò pátápátá nínú àlà mi. Èmí kò lóyè rẹ̀ ní kíkun, ṣùgbõn Èmí mò dàjú pé Ọlórún n' dári mi láti lọọ̀ bẹ̀rẹ̀ oko owò ti ara mi kí n sì lọ kúrò ní ilé-ìṣẹ́ tí Mo ti wà pèlú fun ọ̀dún méjọ. Ní àkókòti mo lá àlà yíi, èmí sì nṣìṣẹ́ tí títá ètò adójútofo àti ètò aabò.

Ní ọ̀ṣẹ́ tí Mo lá àlà naà, Mo ní àlákàlẹ̀ ibèwò tí mo ṣe pèlú èbikan láti sọ̀rọ̀ nípa ètò adójútofo, àti pé a sọ̀rọ̀ nípa ètò idójútofo tí èmí èni, Mo mò pé nínú idójútofo tí èmí kii ṣe ohun tí wọn niilo gidì tabí iṣoro wọn. Wọn wà nínú iṣoro tí ètò-ìṣuná owó oloṣoṣu wọn àti nínú gbèsè. Àpá kan nínú ètò mi fun àwọn oníbará mi ní láti mú kí wọn pèsè idahun sí iwé akòsilẹ̀ pèlú gbogbo iroyin lórí owó wọn lórí rẹ̀. Èyí yóò gbà mí laayè láti mò irufẹ̀ idójútofo ètò èmí wọn tí wọn niilo. Ní àṣàlẹ̀ ọ̀yẹ̀n, inu mi bajẹ̀ nípa idíle yíi. Mo fẹ́ẹ̀ láti ran wọn lọwọ̀, ṣùgbõn emi kò mò bí n' ó ṣe ṣe èyí. Mo jokoó pèlú iwé tí mo fi gbà iroyin wọn mò bẹ̀rẹ̀ sí iṣẹ́ lórí diẹ̀ nínú àwọn àṣayan naà. Bí Mo ti nṣìṣẹ́ pèlú ẹ̀rọ iṣirò ètò ìṣuná owó mi, Mo yagó kúrò nínú ojú-iwoyè ipinnu tí idójútofo tí igbé-ayé àti pé mò bẹ̀rẹ̀ sí iwé boyá èmí lee ṣe owó èyíkeyíi nínú àlákàlẹ̀ ètò ìṣuná oloṣoṣu wọn. Nípa àtúnkọ̀ àwọn ohun diẹ̀ àti ṣìserè pèlú ẹ̀rọ iṣirò naà, Ó yamí lẹ̀nu pé idíle yíi leebo kúrò nínú gbèsè ní ó kéré jù ọ̀dún méje, pèlú ifidogò wọn, láisi iyipadà owó ọ̀yà wọn.

**Ó YÀ MÍ LẸNU PÉ
IDÍLÉ YÍI LEÈ BỌ
KÚRÒ NÍNÚ GBÈSÈ
NÍ Ó KÉRÉ JÙ ỌDÚN
MÉJE, PẸLÚ ÌFIDÓGÒ
WỌN, LÁISÍ ÌYÍPÀDÀ
OWÓ Ọ̀YÀ WỌN.**

Níakókò yíi, Èmí ti wà ní ojú iṣẹ́ ètò ìṣuná fun ọ̀dún méjọ, àti pé Èmí kò gbòkíenikèni ó sọ̀ pé èyí ṣeé ṣe. Mo tún ṣe àtúnṣenaa leralera àti pé mò ri idahun kannaa: ní ọ̀dún méfá, ọ̀ṣu mejipé wọn yóò jade kúrò nínú gbèsè. Lẹyinnaa Mo lọ sí ibi àpótí faili mi mò sibẹ̀rẹ̀ sínii fá àwọn iwé àlákàlẹ̀ iroyinti àwọn oníbará miiran. Mo ṣe àwọn iṣirò kannaa àti pé èyí wà pèlú idahun kannaa: labẹ̀ ọ̀dún méje àti

pé a jade kúrò nínú oko gbèsè. Níotító, iroyin yíi yà mí lẹ̀nu pátá pátá.

Mo rò péyọ̀ mú iyanjú fun àwọn oníbará mi láti rí èyí, nítorinaa Mo pinnu láti tẹ̀ abajade tí ó wuyí láti lee ṣáfihan ohun tí Mo rí ní igbà tí Èmí bá wọn padé nípa àwọn adójútofo tí igbé ayé wọn. Èmí nímọ̀lára ikááanu púpọ̀ fun èbí yíi. Mo mò bí idaamu ètò ìṣunáowó ṣe kan

gbogbo ìgbé-ayéwọ̀n àtí pé mo fẹ́ kí wọ̀n mò pé ìrẹ̀tí sì wà. Nítorínaàémí ẹ̀fihàn àbájáde kẹ̀kẹ̀rẹ̀ mi t́ímọ̀ tẹ̀ jade fun oníbará mi, àtí pẹ̀b́i mo ẹ̀ n mẹnuba àwọ̀n nọ́mba nàà nìbì t́i wọ̀n jọkọ sí nìbẹ̀. Lẹ́yìn t́i Mo t́i fihàn wọ̀n bí wọ̀n ẹ̀ leẹ̀ yára bọ̀ nínú gbèsè nàà, ọ̀kọ̀ nàà fọ̀sọ̀kẹ̀pẹ̀lú omijé ọ̀ bẹ̀rẹ̀ síi dúpẹ̀ gidí gidí lówọ̀ mi. Looótó, èyíi dàbíi pé a n wóloríẹ̀rọ̀ tẹ̀lífíshọ̀n nìbítí àwọ̀n idílẹ̀ kan t́i n jẹ̀ tẹ̀tẹ̀ tabí ẹ̀bun nlá nínú ẹ̀rẹ̀ agbéléwọ̀ kan. Wọ̀n kò leẹ̀ gbàgbọ̀ ohun t́i Mo n sọ fun wọ̀n. Èyíi jẹ̀ ìrírítọ̀ mú nì lọkan fun wọ̀n gan-an, bakan nàà fun emi gan-an.

Bí Mo t́i ronú nípá irọ̀lẹ̀ọ̀jọ̀yẹ̀n, Emi kò le gbọ̀n otító nàà kúrọ̀ pé nípá ị̀sàtunkọ̀ àwọ̀n ohun-ìní àtí àwọ̀n nọ́mba t́i oníbará pé emi ní ànfàání láti fi hàn wọ̀n bí wọ̀n ẹ̀ leẹ̀ jade kúrọ̀ nínúigbèsè ní ọ̀ kéré ju ọ̀dún méje. Mo rí ipa àtí ìrẹ̀tí t́i eleyíi fun wọ̀n. Èmípadà lọ̀ láti tọ̀ ipasẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọ̀n fàilì àwọ̀noníbará mi láti ẹ̀sẹ̀wọ̀ iye àwọ̀n oníbará t́i yoòbọ̀nínú “lábẹ̀ akọ̀kọ̀ ọ̀dún méje iwọ̀n igbá bíbọ̀ nínú gbèsè” àtí pé ọ̀ yà mí lẹ̀nu láti ríi pẹ̀ida 85 nínú ọ̀gọ̀rún nì wọ̀n yoòsẹ̀ bayíi. Sùgbọ̀n taa nì yoò sọ fun àwọ̀n èniyan nìeyíi? Lẹ́yìn àşalẹ̀ọ̀jọ̀yẹ̀n pẹ̀luoníbará mi àtí lẹ́yìn t́i emi ẹ̀sẹ̀ pẹ̀lú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọ̀n fàilì oníbará atijọ̀ miiiran, Emi ríi pẹ̀o ẹ̀sẹ̀sẹ̀ emilẹ̀ bẹ̀rẹ̀nàisowọ̀ t́i n ẹ̀fihàn fun àwọ̀n èniyan bí wọ̀n ẹ̀ leẹ̀ jade kúrọ̀ nínú gbèsè pẹ̀lú alákalẹ̀ mi.

Ní bayíi, ní akọ̀kọ̀ yíi Emi kotíi bọ̀kúrọ̀ nínú gbèsè fun arami, sùgbọ̀n emi ní idanilojú pẹ̀mọ̀ ní itara fun àwọ̀n èniyan t́i ọ̀ niidaamu etoti ị̀şuná, àtí pé işẹ̀ yíirọ̀run fun mi pupọ̀ diẹ̀ síi ju títá ipinnu idọ̀jutọ̀fọ̀ t́i igbẹ̀-aye lọ̀. Emi bẹ̀rẹ̀síi ẹ̀fihàn fun gbogbo àwọ̀n oníbaraadọ̀jutọ̀fọ̀ mi irú atẹ̀jádẹ̀ kannaa, àtí pé gbogbo wọ̀n láisíọ̀kan tó yatọ̀ nì ẹ̀nu n yà, t́i ẹ̀rú sínba.

Gẹ̀gẹ̀bíi aláwọ̀şẹ̀ oníşowọ̀, Emi ní àwọ̀n ị̀şoro diẹ̀ láti rò ẹ̀èrọ̀ yíi. Alakọ̀kọ̀ nípẹ̀ ọ̀ n gba akọ̀kọ̀ pupọ̀ láti ẹ̀sẹ̀ àwọ̀n ị̀şiro pẹ̀lú ọ̀wọ̀ àtí lẹ́yinnàà láti fi ọ̀wọ̀ tẹ̀ wọ̀n sí ọ̀nà igbẹ̀jádẹ̀. Lẹ́kẹ̀jẹ̀, bawo nì èyiyoò ẹ̀ maa mowọ̀ wà lóna èyíkeyíi? Ní ipari, emi ẹ̀sẹ̀ pọ̀ pẹ̀lú adahun pẹ̀luonimọ̀rọ̀ kọ̀mpùta kan àtí pé ọ̀ şagbẹ̀kalẹ̀ eto kan t́i Mo leẹ̀ ló láti gbẹ̀ ẹ̀èrọ̀ nàà kalẹ̀ nì iyára. Nípá ị̀şoro mi kejì, Mo mò pé Emi kò leẹ̀ gba agbara fun èniyan nì owó láti jade kúrọ̀ nínú gbèsè nigbá t́i wọ̀n kò ní owó láti bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú. Nítorí nàà, mo bẹ̀rẹ̀síi gbádura nípá eyí.

Ní ojọ̀ kan Mo niironuọ̀lọ̀pọ̀lọ̀ yíi. Mo roo looótó pé Olọ̀run fun mi ní imoye lóri bimo ẹ̀ leẹ̀ ẹ̀ ile-ışẹ̀ mi, láti maa ẹ̀ iranlówọ̀ fun àwọ̀n èniyan láisígbigba owó lówọ̀ wọ̀n sibẹ̀sibẹ̀ ní akọ̀kọ̀ kannaa, pa owó fun

ara mi. Nínúèrò mi, Èmi yóò wá ohun tí èmi pé ní owó tí ó sònú, owó tìoníbará ti ní tẹ̀lẹ̀ şugbòn kò rii. Fun aṣẹ̀rẹ̀, Èmi yóò ẹ̀ ẹ̀ afiwe ti okò ayókẹ̀lẹ̀, ilẹ̀, igbe-aye, ati àwọn oşuwọn işeduroti ẹ̀toilera, wiwa àwọn ọ̀naisfowópamọ̀. Èmi yóò ẹ̀ ẹ̀ afiwe àwọn oşuwọn ifidogò lati rii boya işodọtun ẹ̀tò işunaşe mópóló wá. Èmi yóò şayewò ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn nnkan bi ẹ̀yií, biótilẹ̀jẹ̀ pé Èmi kò tìkálara midagbogbo agbegbeeto-işunaowó tiemi nşe iwadii rẹ̀ dari. Nígba tí mo wá nínú ilẹ̀ àwọn oníbaára mi, èmi yóò fi hàn wọn àwọn owó ipamọ̀ naa, ati pé èmi yóò ràn wọn lati loş şawari ilẹ̀-işẹ̀ naa fun ara wọn ẹ̀yi tó ba wọn mu àwọn imọ̀ran naa ẹ̀ ẹ̀ tabi kí wọn ó wá alamójútó ti ilẹ̀-işẹ̀ tí èmi ti şawari tí kii ẹ̀ ẹ̀yi tí yóò ná wọn lówó. Lojiji, èmi şakiiyesi pé irufẹ̀ àwọn oníbará wọnyii yóò tó sí sisanwó fun ilẹ̀-işẹ̀ wọnyii.

Lojulówó, èmi ti ẹ̀ ẹ̀ gbogbo àwọn işẹ̀ wọnyii ní tita àwọn oníbará mi sí àwọn ilẹ̀-işẹ̀ ati ohun iní. Ohun tí wọn kan niilo lati ẹ̀ nikan ni pé kí wọn ó tọ̀wọ̀ bọ̀wẹ̀, nítorí naa emibẹ̀rẹ̀ sii kan sí àwọn ẹ̀ni tí n taja, àwọn aşoju, ati àwọn akọşẹ̀mọşẹ̀ tí èmi dari àwọn oníbará mi sí ati pé èmi a şo fun wọn ohun tí èmi n ẹ̀ ẹ̀ ati beere lówó wọn bi ẹ̀yi bá tó sí owó itọka sí. Gbogbo wọn a jumọşo pé “Bẹ̀ni”. Nítorí naa ẹ̀yiini ohun tí eminşe. Èmi fi ilẹ̀-işẹ̀ atijọ mi silẹ̀ ati pé mo bẹ̀rẹ̀ilẹ̀-işẹ̀ti ara mi tí n ẹ̀ ẹ̀ iranlówó fun ẹ̀niyan lati jade kuro ninuawọn igbese. Oko owó naabẹ̀rẹ̀ logán ati, bó ẹ̀ n lo, oşişe ilọpọ̀ owó fun Drenda ati èmi ati ọ̀nà lati gba jade kuro ninuigbese ní ọ̀dun mejì ati aabò! Inu wa dùn lópọ̀ lópọ̀! (Biíwọ̀ bá niifẹ̀ sişişe ẹ̀tò ọ̀fẹ̀ kan, pesi 1-800-815-0818. Awa şi n ẹ̀ ẹ̀ wọn lonii, leyin ọ̀dun 28!).

Ojoojumọni oje oje tuntun bi Olọrun ti n şafihan fun wa siwaju ati siwaju sii nipa bi Ijọba Oun ẹ̀ nşişe. Bi emi ẹ̀ n ẹ̀ abewo peluawon oníbará miiran, Olọrun nşo fun mi nipa gbígba ẹ̀niyan sí işe ati kiko oko owomi kekeré sí oko-owo gidi. Bi mo ẹ̀ n gba àwọn ẹ̀niyan lati şişe pelu wa, oko owowa bẹ̀rẹ̀ sí nii loşiwajuniawon ipele nla ati nla sii. Èmi şo fun o ninuifaara bi awa ẹ̀ ẹ̀ bẹ̀rẹ̀şisan àwọn gbese ori okò ayókẹ̀lẹ̀wa ati bi a ti n ko ileti ala wa. Lakooko awon ipadeoko-owo oloşoşu mi pelu awon oşişe mi tuntun, Èmi yooşalabàapin nipa Ijọba Olọrun pelu wọn, ati pé awon ẹ̀niyan n ni ifasi ilẹ̀-işẹ̀ mi ati lati gbọ̀ diẹ̀ sii nipa Ijọba naaati biawon ẹ̀ ẹ̀ leesamulore sí igbesi aye ara won gege bi won ẹ̀ ẹ̀ wá fun awon anfaaniti oko-owo paapaa.

Àwọn ẹ̀kọ̀ tí Olọrun n fihan mi je iyanu ati, ti nítorinaa, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀

àwọn èkó wònyii ni èmi kó lakoòkò tí èmi n sode ní odún koòkan. Àwọn itan tí èmi rí nígbà isode jẹ, didára, eyi toyanilenu, lati so eyiti o kere julọ. Èmi kì bá ti gbà wọn gbọ ayafi to jẹ pé mo rí wọn pèluoju ara mi. Gbogbo àwọn itan náà kọ mi ní nnkan tuntun nípa Ijoba tí Èmi kò rí tẹlẹ rí. Èmílẹero pé Èmi yooşalabaapin diẹ ninu wọn pèlu rẹ ninu iwé yii, şugbón tí o bá feẹka àwọn itan isode mi, iwọ le mú ẹdà iwé mi, *Faith Hunt*, lati oju opo ikanni mi.

Itan yii waye niwọn odún diẹ leyin isawari mi nípa isode agbònrin nípa lílo imọ tuntun mi ti Ijoba. Bí Mo ti nşalabaapin tẹlẹ pèlu rẹ, Olórún kọ mi bí mo se leè fun irugbin fun agbònrin mi ati lati gbaa bí o ti şewanigbatiemí bá gbadura—ati laisi iyasoto kan kan, Èmi yookoreagbònrin mi niogbón işejusi marundinlaadota ní gbogbo odún. Bí o tilẹ jẹ pé, iyen ti şelẹ bayii fun odún mejidinlogbón. Lonakona, ní odún yii pato, emi jade lo bimo ti n se, ní akoko yii, pèluigboya ní kikun pé agbònrin yii yoo farahan. Ni işeju diẹ, gegé bí idaju mi, Mo rí agbònrin kan tionrin kuro lodọ mi ati tofece wo inu ogba enikeji mi ní iwón esẹ bata 200. Mo ti mo pé ní keté ti agbònrin yen bawo inu igbo yen, oun yoo lo niyen, ati pé sibesibe emimo pé o je agbònrin mi. Eyi je awon ojo şaaju ki emi to mo ohunkohun nípa isode nípa orun, lílo awon ipe ti ko ninnkankan, tabi bimo se le se ori agbònrin kan pada wa. Èmi mo pe agbònrin náà jẹ ikore mi, şugbón emi n wo lai lagbara bi agbònrin yen ti ferere rin wo inu ogba enikeji mi. Şugbón lojiijiemí gbọ ninu emi mi, “So fun agbònrin naalati wa si odo re.” “Kin ni? So fun agbònrin lati wa sode mi; kin ni eyiitumo si?” Èmi kò mò daju, nitorinaaemi wi jade pèluariwo, şugbón eyiiki se ni ariwo ti o to nibiti agbònrin náà yoo gbọ mi, “Agbònrin, Mo paşe fun o lati duro, yi pada, kiwo siwa ki o wa duro labẹ igi temi.” Èmi n teşode ati pé emi fi kun-un pé duro labẹ igi mi biemi n se fece ki agbònrin náà sunmo mi. Èmi şayewo rẹ bi igbagbo balee mu agbònrin náà wa fun mi, leyinnaaemi yoo leedari rẹ wa sabẹ igi mi nibi ti emi yoo ti leetaa nibon ti o dara.

Si iyalenu mi, nigbati mo so awon oro wonyen, agbònrin náà duro lesesese, oyipada, o bere si nlo taara si idi igi mi. Eyi ya mi lenu bi agbònrin yen ti koja iwón esẹ bata 200, to wa taara sabẹ igi mi ati pé, beeni, oun duro taara sabẹ igi mi, eyitio je iwón esẹ mejilaasiokere. Èmi kò niaso ode lara, ko si awon oorun ara, ko si ipe, emi ati Olórún

nìkan ni, síbẹ̀ àgbònrín nàá dúró taàrà níabẹ̀gi mi. Èmi kò rò pé ẹnìkẹ̀ni lee padanu ibon yẹn ni tita. Èmígbeàgbònrín nàá lọ sílẹ̀pẹ̀lú ayọ̀ nlá, şugbón emi ko lee gbón ohun tí Mo rí danu. Şe pé àgbònrín yẹn wá sí ọ̀dọ̀ mi nitorípéMo sọ̀rọ̀ àti paşẹ̀ fun-un? Ojọ̀ bí ẹnì pé ó da bẹ̀.

Okotí àwá n şe àyalorẹ̀ni Ohio wá lórí àwọn iwọn 89 àti péa şee pẹ̀lú àwọn igi diẹ̀, àwọn şişu tí orífẹ̀rẹ̀fẹ̀, àti àwọn aayẹ̀ papá oko diẹ̀ diẹ̀. Lakoóko àwọn igbaosuoọtutu, àti ní patakí tiyinyinba wá lórí ilẹ̀, àwá yoo nífẹ̀ẹ̀ lati jade şođẹ̀ ehoro. Ohio ní akokoişođẹ̀ aparotí ojọ̀ ti akokoşođẹ̀ehoro, şugbón o şowón kí a riaparó kan lórí oko wa.

Ní ojọ̀ yíi pato, àwá jade lọ şođẹ̀ ehoro àti pé awa n şođẹ̀ nípa omi isalẹ̀ nígbatiako aparó kan tí ó nwẹ̀. Mo yara fọ̀ şođẹ̀eye nàá mo sí yinbon. Mo mọ̀nişẹ̀ju tí Mo yin ibon naapẹ̀ mo şii ta àti pé emikan ge apakan eye nàá silẹ̀ ni. Síbẹ̀ aparó nàá lọ silẹ̀nişẹ̀ju tí ó lule, eye nàá gbaasi are ti iku. Aparó kan leesarepẹ̀lú iyara toiwón maili 35 ní aarin wakati kan, àti pé eyi n şe gbogbo ohun tí ó le şe lati fihan mi bẹ̀. Ilẹ̀ naakun pẹ̀lú ojo yinyin tuntun, eye nàá sí nsare ninu aayepapakoriko ní igun oke kekere kan, nitorinaa nipẹ̀lú irorun, emi le rí gbogbo igbesẹ̀ tí eye naan gbẹ̀bí oun ti n sa asala.

Èmi dúró síbẹ̀ fun igba diẹ̀ timo nronu pé eye yíi yoolo, şugbón ninu emi mi emi niitanilolobolójiji. Mo mọ̀ ohun tí ó şele nígbati mo paşẹ̀ fun àgbònrín yẹn lati duro kí ó wá ọ̀dọ̀ mi. Mo rò pé Ó yẹ̀ kí emi ó gbiyanjureni bayii, nitorinaa Mo pariwo lohun rara, “Aparó, ní oruko Jesu, DÚRÓ!” Lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀, Mo padanuiwo ti are tiyeşẹ̀ nàá n sasiwaju ati sọkẹ̀. Èmi lee rí gbogbo papá oko nàá ní kedere, àti Aparó nàá ti duro ní akoko tiemi pariwo nàá. Omọ̀ mi Tim wá pẹ̀lumi oun sí wí pé, “Babá, aparó naati duro ní işẹ̀ju tiwo pariwo jade.” Şugbón, nibo lo wa? Tim ati Èmi tele awon ipa ona re jade sinu papa oko nàá, àti nibeni ó wa, tío jokoó síbẹ̀ lórí yinyin. Ori rewaniagbedemeji sinu yinyin nàá, şugbón gbogbo ara re joko nibẹ̀ ní ita, lórí yinyin. Owa lowoşeyin diẹ̀ lẹ̀baakoriko, eyiti ó jẹki a padanu riri oun. Njẹ̀ ó ti ku bí? Mo gbẹ̀ eye nàá, oun sibere sii gbonye lesẹ̀kẹ̀şẹ̀ niibinu to si n ke. Eye nàá wa laaye pupo! Nigba ti emi se ayewo eye nàá nigba ti a kun-un tan, Èmi rii pé Mo kan yinbon apa kan iye apaotun re ni. Tim ati emi wo ara wa ní iyalenu. Ko si enikan ti yoo gba ohun tia şeşẹ̀ rí gbọ̀, ko si enikankan.

Gege bi emi ti so tele, Ohio ni odiwon- àgbònrín meji tí ó jẹ takọ tabo, şugbón ako àgbònrín kan nikan ni o lee kore ni odun kan. Ohio

ngbiyanju lati muiye awon agbonrin wa silẹ ni ilu nipa pipa awon abo julọ. Nitorinaa Emi yoo fun irugbin mi fun ako ati abo agbonrin kan, ati bi iseti aago, ako agbonrin naa yoo wa ni isaju 30 si 40 ni igba akoko jade mi; ati leyinnaa nigba miran ti emi ba jade, abo agbonrin yoo wa. Ni ojo kan, o han si mi pe, "Durofun isaju kan; awon agbonrin n bo sita ni bi mo ti ko won silẹ nigba ti emi ba n fun irugbin mi." Se iyen le je otito bi?

Kin ni yoo selẹ ti Mo ba yi ase naa pada? Nigbagbogbo Emi yoo fun irugbin fun ako ati abo kan, ati pe beẹ ni won yoo fi ara han. Ni akoko yii, Mo fun irugbin fun abo ati ako dipọ ako kan ati abo kan; ati leẹkansii awon agbonrin wa, sugbon ni akoko yii, abo wa ni akoko ati leyinnaa ako naa wa.

Emiyeyi pada fun odun diẹ, mo se idanwo imo mi, ati pe o sişe ni igba gbogbo. Bi mo ti ri penkan wonyi n selẹ, Mo wa ni iyalenu lapapona Ijoba ati bio se kerẹ ti emimo nipa re. Ohun kan ti o wani idaniloju ni pe, Oluwa n fihan mi pe emi ni ase pupo diẹ sii nipa biigbeyaye mi se n loju bi emi ti leero lo.

Akosilekan, eyii je akokoode agbonrin 2015 lowo lowo bayii. Emi fun irugbin funako to tobi ni ilopo merin tabiabo to tobi, abopa tofe, fun ounjẹ. Gegebi ise aago, alakalemefa naa wa taara si idi igi mi; leyinnaa nigba miran timo jade, Mo muabo to tobi, abopa to fe, okan soṣoti o wa si idi igi mi. Mo mopenigba miran lakooko ijade ode agbonrin, ako yoo farahan. Mo mo peo jo bi isokuso, sugbon emi nso ohun ti Mo ri pe o n selẹ.

Sugbon, agbonrin kan wa ti o je ki gbogbo nnkan yii o han gedegbe eyii ti o siba mi leu. Mo ti fun irugbin mi fun ako agbonrin peluipo merin tabi igba eyin nla ati leyin eyii fun abo agbonrin (abo agbonrin maa n da bi ako niwon bi awon iwo re wa ni isale awon irun ati pe o je awon iwo kekerẹ). Mo jade lo bi iti ateyinwa ati pe mo ri agbonrinoniwo mejo-mu ni isaju 15 lakoko lilo orun. Nigbati emi jade ni igba miran, Mo ni idaniloju pe abo agbonrinoniwo mejo yoo wa nibe.

Ni ose meji leyinnaa emi jade lo leẹkansii, ati bi mo ti jokoo niibi igi mi, Mo rioniwo mejo ti o wuyi ti o n rekojabo nipa papa oko ni iwọn esẹ bata 300 lati odo mi. Oun nlo taara kuro nibi igi mi. Ko seeyagokuro ni ipa-ona re o si wa taarao rekojasi papa yenniabe igi mi, oun si duro

síbẹ̀ fún bíi ogún ìṣẹ́jú-aáyá. Lẹ́yinnáà oun yípadà ó sì padà sẹ́yìn kojapápá náà ní deédéé ọ̀nà kannáà tí ó ti gbà láti dé síbẹ̀. Rántí pé, agbònrín kan soṣo ni ó jẹ́pípa labẹ̀ ofin ní Ohio, ati pé Mo ti pa èyí tíí ṣe oníwo méjọ̀ tẹ̀lẹ̀, nítorínnáà Mo ní láti jòkòó síbẹ̀ kí n maa wo agbònrín yíí àti pé n kò lee yinbòn síi. Ó ti wá su mi patápata. Èyí ni igbà akòkò tí Mo ti jade sode ati petiagbònrín kan wà nítòsì mi tí kii ṣe agbònrín gan-an èyítí Mo ti fún irugbìn fún. Iṣẹ̀ tí agbònrín naanṣe, ti n bọ̀ taara kojaları pápá yẹn àti lẹ́yinnáàti yooduro taara labẹ̀ igi mi, lẹ́yinnáà padà sẹ́yìn kojá sí ibi pápá yẹn ní ọ̀nà kannáà gan-an tí ó tígbara jẹ̀ eemọ̀ pata pata. Oun dabii pé agbònrín náà wà lenu iṣẹ̀ ni. Mo dúrotitíowurọ̀ náà fi rekojá, ṣugbón agbònrín oníwo méjọ̀ naakofarahan.

Ní aṣalẹ̀ojọ̀yẹn ní ofiisì mi gbogbo nnkan wonyii ni ó tojú sú mi. Ohunkankankoṣe deédéé; agbònrín oníwo méjọ̀ yẹn yẹ́ kí óti farahan. Àti pé kí lodé tioniwo méjọ̀ naakoṣe farahan bíi iyeṅ? Bí mo ti jòkòó síbẹ̀, Mo bèrẹ̀ síi gbádura ninu emi, mo n beere lowo Olurun lati fi ohun tí ó ṣelẹ̀ han fun mi. Emi gbọhùn rẹ̀ tó sọ fun mi, “Wo irugbìn rẹ.” Kí emi ó wo irugbìn mi? Mo mọ ohun tí Mo ti fún irugbìn rẹ̀. Ilẹ̀ifowopamọ̀ mi maa nṣe edaawon sowedowo mi, nítorínnáà Mo fa eto inawomi jade ati pé mo wo sowedowo tí Mo kọ nigbatí mo fún irugbìn agbònrín mi. Emi ro pé Mo ti fún irugbìn mi fún awon etu mejì, okan abo oníwo merin tabitotobi ju beẹ̀ ati ekejiako kan, eyiti ofara han bi iabo, bí mo ti sọ tẹ̀lẹ̀. Ṣugbón bayii ni sowedowo mi se ka, “etu mejì, oníwo merin tabi eyi to tobi, abo oníwo kan.” Botileje pé emi felati so awon etu mejì, okan abo oníwo merin tabi to tobi ju beẹ̀ ati ekeji ako kan, eyi ti o fara han bii abo, ko so beẹ̀. Ó sọ pé, “awon etu mejioníwo merin ti otobi ati abo kan.” Meloo ni agbònrín eyii je? Meta, ati ekeji jemoníwo merin tabieyi ti otobi bii ti akokó. Nigba ti mo ri iyeṅ, Mo jokoó síbẹ̀ pelu iyanu. Oníwo méjọ̀ yẹn wà lori iṣẹ̀. Ó yẹ́ kí oun ó wà nibẹ̀ nítorí ofin ti Ijoba. Mo fo sọke ati pé emibere síi pariwo tí mo si n sareka ile. IROAYO!!!!

Ní igbakannáà, ohun tí emi ri ba mi leru. Bí ohun tí emi ri ba je deedeé ati patobiIjoba ti n siṣe, lẹ́yinnáà eminiilo lati maa sora die sii. Mo ti fi aisedeede sinu awon isele isipopada ti Emi ko fe lati selẹ̀, síbẹ̀ wón n ṣelẹ̀ nítorí emi ti tú wón silẹ̀ ni ibamu sí ofin emi. Emi ti warii bayii pé opolopo eniyan, peluemi paapaa, nni iriri awon nnkan ti won

kò fẹ̀ gàn-an lati jẹ̀ kó ẹ̀ṣẹ̀, ẹ̀ṣẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ wọn n ẹ̀ṣẹ̀, àwọn fún ara wọn ti fi ohun tí wọn ní irírí rẹ̀ sínú ẹ̀ṣẹ̀pádà. Rántí pé, pẹ̀lú àwọn ọ̀rọ̀ Rẹ̀, Jesù pa igi ọ̀pọ̀to ati pé síbẹ̀síbẹ̀ ní akòkò mìíràn a pe Lásarujade kuro nínú ibojì. Àwọn ẹ̀ṣẹ̀lẹ̀ méjèjì lo ọ̀fin kannáà fun àwọn ẹ̀rédìlòrìsírìsì. Nígba mìíràn tí ẹ̀mí jade loọ̀ sọdẹ̀, abo àgbònrín nàà farahan bí ẹ̀mí ti fún irúgbìn rẹ̀.

Gbogbo àwọn ẹ̀ṣẹ̀lẹ̀wònyí mú mi ní ìyalẹ̀nu àti pé ó ní ipa pupọ̀ lórí iwòye mi nípá ti Ijòba. Mo ti mò nìbayí, láisì ipòruuru ẹ̀yíkẹ̀yí tí ó jẹ̀, Ijòba naàṣìṣepátò. Síbẹ̀ síbẹ̀n jẹ̀ ẹ̀yí yẹ̀ kó yà wá lẹ̀nu bí? Gbogbo ọ̀fin ti ara ní ilẹ̀-aye ní o jẹ̀patòbẹ̀. Mo rò pé Ẹ̀mí kò kan ríi dájú pé àwọn ọ̀fin ẹ̀mí n ẹ̀ṣẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bí àwọn ọ̀fin ti ara tí ẹ̀mí mú wá sípò. Ó yẹ̀ kí n ẹ̀ bẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ ẹ̀mí kò ẹ̀. Ẹ̀ṣẹ̀ ní bayí ẹ̀mí mò pé Ijòba jẹ̀ patò, nípátò pupo pupo.

Ó dara, iwo ó bèèrè, nitorínáà ẹ̀mí yóò fún ọ̀ ní itan ọdẹ̀ kan síi. (Ẹ̀mí nífẹ̀ àwọn ẹ̀kọ̀ tí Mo kọ̀ lakokò ẹ̀ṣẹ̀ ọdẹ̀ mi, nitori nàà iwo yóò ní lati faradaa pẹ̀lú mi.) Bí Mo ti ríi bí Ijòba ẹ̀ jẹ̀ patò, ẹ̀mí pinnu lati ẹ̀ idánwò patò bakan nàà. Ní ọ̀dún yí, ẹ̀mí pinnu lati fún irúgbìn fún àgbònrín oníwo-méje. Ní ọ̀rẹ̀kòrẹ̀, àwọn àgbònrín á maa ní nọmbaiwo kannaalẹ̀gbẹ̀gbẹ̀. Iwo mẹ̀rín ní àwọn ẹ̀gbẹ̀ méjì ní ẹ̀gbẹ̀ kọ̀kọ̀n; iwo méjò ní mẹ̀rín ní ẹ̀gbẹ̀ kọ̀kọ̀n, àti bẹ̀bẹ̀ lẹ̀. Ẹ̀ṣẹ̀ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀igbà, iwoàgbònrín kii jẹ̀ iye kan naapaapaa fun àwọn idí pupọ̀, àti pé wọn yóò ní iye oríṣìrìsì ní ẹ̀gbẹ̀ kọ̀kọ̀n. Ẹ̀ṣẹ̀, bí mo ti sọ, deedeé, wọn a maa ní nọmba kannáà ní ẹ̀gbẹ̀ kọ̀kọ̀n.

Ẹ̀mí fẹ̀ tú igbagbọ̀ mi sílẹ̀ fún nnkan tí ó jẹ̀ patò àti tikií ẹ̀ ọ̀rẹ̀kòrẹ̀, bí ẹ̀mí ẹ̀ n ẹ̀ṣẹ̀didán-an-wò, nitori nàà gẹ̀gẹ̀ bíi ọ̀rọ̀. Mo ti kọ̀ ẹ̀kọ̀ síi pé iwọn patò tí ó bá jẹ̀, ní iwọn pípẹ̀ tí ó le ní lati duro, àti pébẹ̀ lẹ̀wọn ilanasii yóò jẹ̀ lati ọ̀dọ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀ lati muu ẹ̀ṣẹ̀. Nitorínáà ní ojú síṣí tí akòkò ọdẹ̀ ọ̀run, Mo mò pé kọ̀yẹ̀ kí n jade; Mo mò pé kò wá nìbẹ̀. Ní tootò, Ẹ̀mídurónigbogbo Oṣu Ọ̀wawà, àti pé Mo kan mò nínú ẹ̀mí mi pé, “Rara, oun kò sí nìbẹ̀ síbẹ̀.” Ẹ̀yí jẹ̀ ibanujẹ̀; awoisubú, àwọn igbó, Ẹ̀mí fẹ̀ lati jade nìbẹ̀ ní patò. Ẹ̀ṣẹ̀, síbẹ̀ emiduro.

Lẹ̀yinnaa ó ẹ̀ṣẹ̀. Níàṣalẹ̀ọ̀jọ̀ kan bí mo ti jọkòò nínú yàrà igbalejò mi tí mo n bá àwọn obí iyawo mi sọrọ̀, tí wọn ti wá lati Georgialati wabẹ̀ wá wò, Mo gbọ̀. Owurọ̀ ọ̀lẹ̀ ní ojú nàà. Oníwo méje nàà yóò wá nìbẹ̀! Mo sọ̀ fún gbogbo ẹ̀bí mi pé Ẹ̀mí yóò gba àgbònrín mi ní ojú kejì. Mo jí pẹ̀lú ayọ̀ pupọ̀ àti pẹ̀mijade ẹ̀ṣẹ̀jẹ̀ kí ojúmọ̀ tó mò. Mo n ẹ̀ ọdẹ̀

pèluòfaakátánpò mi ti o rí rékojá iwòn igi mēwáá tí ó dá igi mi dúró. Ipò yíí jẹyí tó lẹwá. Àwọn pépéyēfò wá bíiwò ẹ jokoó níbẹ; àwọn eku, ati emópaapaa níiwò lee rí tí n rín kaakiri ní ayíká àwọn ègbèègbè rẹ. Àwọn koriko suúrusú paala silè nàá, ati péwòn jẹ ọkan nínú àwọn agbègbè ibusun fun àwọnàgbònrín lóriagbègbè mi. Bí mo ẹ dúró ní ibi iduro mi, ohunkohun kò ẹlẹ. Mo dúró fun işeju marundinlaádòta, lẹyinnaá, wákati kan, ati pé kò síohunkohun.

Èmi n gbò pé àwọn ilẹkùn ọkọ ayókèlẹnsi ati padé pada níbi pápá ilé mi, ati pé Mo mò pé àwọn obí Drenda lónlò sí Georgia pada yēn. Mo ti ẹ ilérí láti jẹ ounjẹ aarò pélu wòn ẹaaju kí wòn ó tóó ló, ati pé emi ni agbase. Ètoakọkọ mi ni láti pa àgbònrín mi ní kutukutu ati lẹyinnaá láti ẹ orí pada sí ilé fun ounjẹ aarò. Sùgbòn àgbònrín nàá kò sí níbi bayíí, ati pé mo fi ilótíkò sọkalẹ kuro lóri igi ati pé mo tẹşiwájúbò sílẹ. Mo mò láti inú irírí mi pẹlupápá oko mi pé àgbònrín a máa wá sí agbègbekorikonaanìgbamírán ní ọwuro, bí ó ti jẹ ọkan nínú àwọn agbègbè ibusun akọkọ wòn, bí mo ti mēnubáá lakọkọ. Ó dara nàá, emi mò pé àgbònrín naayoo wá níbẹ ní işeju eyikeyíí, sùgbòn emi kò lee dúromò. Emi yoo kan ní láti jade lẹkansıi niowuro miiran.

Mo kí gbogbo eniyan ní ilẹemi sí bẹrẹ síí dana ounjẹ aarò. Èmi ni eni tí omáa n se ounjẹ aarò nígbàgbogbo ní ilé mi ati pé mo ti máa n ẹ bẹ fun igba tí Mo le ranti. Mo ní ohun eelò ara ọtò tí ara mi fun àwọn ọkà-keke tí ó jẹti iyalenu gan-an, tí emi bá sọ bẹ fun arami. Àwọn eyin, sọseeji, ati àwọn giriiti wewewa níokeatojọ aşayan mi, sùgbòn ohun akọkọ tí ounjẹ kí ounjẹ ọwuro mi jẹagbayanu nla ní omi şugaojulowó mapuu tí oyinbó. Ohio ni oje orile-ede omi şuga mapuu tí oyinbó, ati pé gbogbo eniyan ní ayíká agbègbè mi lo n ẹ ati ta omi şugamapuu tí oyinbó. Èmi kò gba eyikeyíí omi şuga oyinboadamodi ní ilé mi ayafi ọgidì nikan. Nitorinaa níbẹ ni Mo wá tí mo ndana ounjẹ aarò, ati pé fereseibi ile-idana wa dojukọ àwọn igbó ati aala. Lojiji, emi rí àgbònrín kan tí n koja ní ibi pápá oko igbó mi. Mo kígbẹ, “Iyēn ni àgbònrín mi!” Mo sọ fun ara mi láti gba işe ounjẹ şişe nàá nítori pé emi nfeçetelẹ e!

Mo mò ọgangan ipa ibi tí ó n lọ nípa wíwo àwọn àgbònrín rékojá ní pápá yēn ní igba işaaju; ati láti deibe, oun yoo koja taara labẹ iduro igi

ÈMÍ MÒ LÁÌSÍ ÌDÀRÚDÀPÒ PÉ, LÓTÍITÓ, ÌJÒBÀ JÉ PÀTÓ.

mi. Èmí wòyè pé tí èmí bá le lọ sínú ìdúró mi láti èyìn àti kí n gunigi ìdúró mi ʃaaju kíagbònrín yèn too dé síbè, Mo le yìn-innibon. Lati jade lọ síbè ati gòkè sòrí igi ʃaaju kí akukò naa to dé yoo jẹyí to nira, ati pé Èmi yoo ni lati lọ kuro NÍ BAYII! Mo ti ilẹkùn, mo mu orun mi bi mo ti n sa baona naa lo. Mo sare yikapapa oko naa ati leyinnaa, peluidakejeje bi mo se le se si, mo gun igi iduro laiyara. Ni gbogbo akoko naa, emi ko ri ami kankan ti agbònrín naa.

Èmídide niibi igi iduro mi, mo jokoó gège bi mo ti riagbònrín tí n bọ nípasẹ ibi irawé tí nlo taara siibi iduro tí Mo ti jokoó sí. Akọ agbònrín naa kò ʃe akíyèsí ohunkohun ayafi abo agbònrín tí ó n topa rẹti kò ri tabigboorun mi. Abo agbònrín naa tẹ labe iduro mi ati siwaju sinu irawé, ati peako agbònrín naa nlo ni ona kannaa. Èmi ko lee beere fun iseto pipe die sii miiran. Bayii peluako agbònrín ni iwon esè bata 25, Mo ʃe akíyèsí pelẹpelẹ peluofa mi kí ó jẹ kí ofa naa lo. Mo rii peni isejukejiti itoka titu silẹ pé Mo ti ta ofa naa jade. Jẹ kí a doju ko; Mo ti fereje padanuemimi nitori are ti mo sani ayika eyin papa oko ti o wa ni ayika irawé nigba ti mo n gbiyanju lati ʃaaju akọ agbònrín debi.

Inu mi bajẹ lati rii pé ofa naa wole die, ati pé Mo mo pé Mo padanu eyikeyii awon agbegbe pataki. Nigbati obaa, akọ agbònrín naa fo sinuirawé felẹ felẹto wa nibẹati laiyara, on rín kuro ni oju mi. Ohun ti Mo ʃe akíyèsí ni awon ode isaaju ni pé pelu orun kan, nigbamiiran agbònrín kò mo ohun tí ó ʃelẹ nigba tí ó ba baa. Ni opolopo igba, won yoo kan rin kuro, niwon igba ti won ko ba ri eniyan tabi ti gboorun. Mo tun mo pé nigba kuugba agbònrín tí ó farapa yoo dubule nifele felẹ ati nigbagbogbo won kii rin jinna pupo. Niwon igba ti agbònrín yii ko ri mi, iyen ni deedeé ohun ti ó n ʃe. Ni idakejeje, mo sokale kuro ni iduro igi ati pé mo lo si ile ni ona ti Mo ti gba lati deibe, onati ogun ni ki emi o ma baa ta agbònrín naa lolobo.

Nigbati mo de ile gbogbo eniyan beresiibeere lowo mi ohun tí ó ʃelẹ ati pé boyá mo pa agbònrín naa. Mo so fun gbogbo eniyan ohun tí ó ʃese ʃelẹ ati pé mo toro lowo awon omọ mi lati waran mi lowo lati lepa agbònrín naa kuro ninu papa naa, nireti pé Èmi yoo nitaa lofa nigba kan si i. A yiagbegbe felẹ felẹ naa ka ati laiyara awa n tona wa nipase re. Lojiji, Mo rii pé okan ninu awon omọ mi ti fo sokelori agbònrín naa, o si n fo kiri loriibi felẹ felẹ giga naa. O fereje to iwon esè bata Aadorin ni iwaju mi, ti nkoja lati otun mi si apa osi mi.

Lójijí, àgbònrín nàá rí ọmọ mi kejí níẹgbẹ́ pápá nàá. Nígba tó ríi pé òun kọ ní ẹni kan naa tó fo lori soke òun ati ti òun ko si mọ ọ̀nà to sunwòn láti rìn patò, ó dúró láti yẹ ipinnu rẹ̀ wò. Èmi mọ̀ pé ànfàaní kan soṣo tí mo ní láti ríi mu niyí. Òun kò tii rí mi síbẹ̀. Òun wá dúró légbẹ́ẹ̀ nítòsì níwòn aadòrin si mi ó n wò ọ̀mọ̀kùnrin mi. Ọ̀fàapó mi ní agbára tó pọ̀ láti pa àgbònrín lónà jínjìn, ṣùgbòn ọ̀fà nàá yoo dúró iwòn eṣẹ̀ bàtà bíi aadòrin. Èmi kò tii ta ọ̀rún mi ní ọ̀nà jínjìn bayii rí, ati pé eyii kíi ṣe ọ̀kan nínú àwọn ọ̀fà tuntun iwòn 185, eyi tó leèrìn jìnnà tó iwòn-400 ní iṣẹ́jú. Iṣedeedeé rẹ̀ ní gbèndeke tó bíi iwòn 35 tabi 40 eṣẹ̀ bàtà.

Níwòn ìgba tí àgbònrín nàá wá ní ikẹgbésí ati ní iduro tiiri, èmi pinnu láti ta ọ̀fà nàá. Mo na ọ̀rún nàá sókè, mo nàá sí àgbònrín nàá pèlú ipinnu, ati pé mo jẹ́ kí ọ̀rún nàá ó lọ. Mo wò bí ọ̀rún nàá ṣe fo loṣo bá àgbònrín nàá ati, ní iyalẹnu, wò bí ọ̀rún nàá ṣe bá àgbònrín nàá ní ọ̀rún. Ó woṣé dé aarin ọ̀rún àgbònrín (má ṣe bínu sí gbogbo alayé mi), ọ̀rún nàá jade ní ọ̀dì kejí síbì sòhùn-ún. Bí àgbònrín nàá ṣe n yí sòtun-ún sòsì, èmi kò rí ibi tí ó gba lọ. Mo bèrẹ̀ síi rìn diẹ̀ diẹ̀ lọ sí ibi pápá nàá, níbi tí àgbònrín nàá rá sí. Níbẹ̀ ni ó wá! Ọ̀rún nàá ti ṣiṣẹ̀ rẹ̀, ati pé mo ní àgbònrín mi.

Bí ọmọ mi Tim ṣe darapọ̀ mọ mi, Mo nífẹ́ sí àwọn iwò ti àgbònrín nàá níbayii ju ohunkohun miiran lọ. Èmi kò ní aayè láti kà wòn, ṣùgbòn bí a ṣe kà wòn níbèwòn jẹ́ méje. Bimo ti n sunmọ̀àgbònrín nàá tí a sì woó fín, a ríi pé àgbònrín nàá jẹ̀oníwo méjọ ṣùgbòn ọ̀kan nínúwòn ti kán danù, eyítí ọ̀mú kí ojú kí ó jẹiwo méje. Tim ati Èmi dúró sí ibikan pèlúiyalẹnu ati pé àwayin Oluwa. Ijọba nàá jẹti iyanu patápata! Bí Tim ati Èmi ti dúró síbẹ̀, a tun kiyèsii pé, “Taa ni yoojẹgbagbọ̀ wá laéláé? Ṣe ẹnikẹni paapaa mọ̀ bíijọba nàá n ṣiṣẹ̀ ní ọ̀nà yii bí?”

Èmiro pé iwò loyekokó nàá. Ijọba nàá n ṣiṣẹ̀ nípasẹ̀ àwọn ọ̀fin patoeyi tí a ṣeto ati pé a leè dúró lé lori láti ṣiṣẹ̀ ní ọ̀nà kannaa ní gbogbo ìgba. Òun jẹ́ iwuripupọ̀ ní ibèrẹ̀ nígba tí èmi ríi pé àwọn ọ̀fin wònyii yoo ṣiṣẹ̀ fún ohunkohun, pèlú owo. Èmi leè kọ̀ àwọn ọ̀fin wònyii. Èmi yoo dí onímọ̀-ìjìnlẹ̀ nípa tí èmi, ati pé Èmi yoo woye bí Ijọba yii ṣe n ṣiṣẹ̀. Ọ̀lọrun yoo ràn mí lówó.

ORÍ 2

ÌKÚÙKÚ OJÚ-ÒRUN ALÁWỌ OMI ARÓ

Nígbà tí Drenda àti Èmí bèrè síí rí Ìjọba tí n ẹ̀sẹ̀ àti ń ní ìmúşẹ̀ nínú ìgbé-ayé wa, a bọ̀ nínú gbèsè pátápátá, àti pé àwa ń fẹ́ẹ̀ láti sọ̀ fún gbogbo ènìyàn tí a bá padé àwọn ohun tí a kọ̀. Àwá ń sọ̀ fún gbogbo ènìyàn tí yóò tétísí bí àwá ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ ìfilólẹ̀ ilé ìjọsìn wa àti pé bí mo ẹ̀ ń darí oko òwò mi. Şùgbọ̀n èmí nímòlára nńkan mիրան nínú èmí mi; Èmi ko mọ̀ kin ni ohun naa, şùgbọ̀n emí mọ̀ pé diẹ̀ síí wà tí Ọlọrun ń darí mi ní sísẹ̀ láti şalábápin Ìjọba náà pẹ̀lú àwọn ènìyàn.

Ní gbogbo àkókò 2005 èmí ní itara nínú èmí mi láti ẹ̀ ohun tí èmi ní ilẹ̀ láti pé ní àpẹ̀jọ̀ iyípòpadà ti ètò ìşúná owó, àwọn ẹ̀şẹ̀şẹ̀ ipadé márùn-un níbi tí Èmí rò pé èmi yóò ti ní àkókò láti mú diẹ̀ nínú àwọn ipílẹ̀ ilàna ti ètò ìşúná owó ti ìjọba tó ti yí ìgbésí ayé mi padà. Èmí dàgbà nínú ilé ìjọsìn Mẹtòdfìsì kan, àwa máa ń ni awọn isojí ọ̀lọ̀şẹ̀ nígbà kòòkan. Óún jẹ̀ irú àwòşẹ̀ yíi ni èmi rí nínú èmí mi, àwọn àkókò ẹ̀lẹ̀şẹ̀şẹ̀ márùn-ún níbi tí Èmi yóò ti ni akoko láti darí àwọn ènìyàn nípasẹ̀ àwọn imòràn àti àwọn ilàna ti Ọlọrun ti kọ̀ mi ní agbègbè ti owó. Títí di àkókò yíi, Èmi kò tii şa àwọn ipílẹ̀ wònyíi papò ní ọ̀nà ètò alátẹ̀lẹ̀. Şùgbọ̀n nínú èmi mi Èmí ń túbọ̀ rí ara mi ti n ẹ̀ ipadé àpèrò fún ètò ìşúná owó.

Bí mo ẹ̀ ń gbàdúra nípa rẹ̀ èmí sàre şalábàápádé Larry, ọ̀rẹ̀ mi kan tí èmi kò tii rí fún ìgbà pípẹ̀ diẹ̀. Óún sọ̀ fún mi nípa àpèrò tí ó ń bọ̀ ní Albania, èyí tí òun ń ẹ̀ agbèkalẹ̀ rẹ̀, òun pé mí láti sòrò ní ibẹ̀. Larry ti wá ní ibudó isẹ̀-íránşẹ̀ ní Albania fun ọ̀dún méjiláá àti pé Òun ń kó ipa ńlá ní orílẹ̀-èdè náà. Èèrò ti rínrin ìrìn-àjò yíi jẹ̀ tuntun diẹ̀ sí mi. Èmi kò rín ìrìn-àjò púpọ̀ àti pe èmi kò tii dé Albania rí àti pé èmi kò mọ̀ dájú pé Mo mọ̀ ibi tí Albania wà pàápàá. Larry gba mí ní iyànjú, ní sísọ̀ pé òun ń ẹ̀ ipadé jákèjádò orílẹ̀-èdè yíi àti pé òun yóò ní ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn olùşọ̀-àgùntàn ti orílẹ̀-èdè náà níbẹ̀, òun sì ronú pé àwọn imòye mi nípa àwọn

ètò ìṣúná ìjọba yóò jẹ ìrànṣíwọ́ fún àwọn èniyàn nàà. Larry sọ pé Èmi yóò ní àwọn àkókò méjì tàbí mēta ní àpèrò nàà láti ṣe aláábàpín. Bí o tilẹ̀ jẹ pé kì í ṣe àwọn àkókò márùn-ún, Mo tún ní retí láti kẹ̀kọ́ lóri kókó fún àwọn igbà púpọ̀ tí Mo ní. Nítorí nàà èmi sọ pé èmi yóò ní fẹ̀ẹ̀ láti wá.

Nígbà tí mo sòkalẹ̀ nínú ọ̀kọ̀ òfúrufú ní Albania, Larry kí mi pèlu àlàyé ọ̀rọ̀ iyanu kan. Ó sọ pé, “Gary, ọ̀kan nínú àwọn sọ̀rọ̀sọ̀rọ̀ mi fagilé àkókò tí a fún-un láipẹ̀, àti pé iwọ yóò ní àwọn àkókò èlẹ̀ṣeṣe márùn-ún.” Ọ̀kàn mí fò fáyọ̀. Èyí ni! Mo mò pé èyí ni ipinnu tí ipadé tí Ọ̀lórún àti pé ní báyií, Èmi yóò ní láti wo bí ohun tí Mo rí nínú èmi mi yóò ṣe farahàn. Èmi ni àwọn àkọ̀sílẹ̀ mi pèlú mi sùgbọ̀n èmi kò fi wọn papọ̀ ní àkókò eṣeṣe oni márùn-ún. Nítorí nàà lójoojúmọ̀ Èmi yóò kọ̀ ẹ̀kọ̀, léyìn nàà, èmi yóò pada loṣ gbádúrà nínú èmi, èmi ó sì kọ̀ àwọn àkọ̀sílẹ̀ mi fún igbà tó tẹ̀lẹ̀. Nínú igbà kọ̀ọ̀kan, ifòròrọ̀yàn nàà jẹ̀ èyí tó kún fún iyalenu púpọ̀.

Ṣáájú kí èmi ó tóo tẹ̀síwájú, Èmi nílò láti sọ fún ọ̀ pé Albania jẹ̀ orílẹ̀-èdè kan tí ó tòṣì púpọ̀ ní àkókò tí Mo lo. Ọ̀ṣùwọ̀n àpapọ̀ owó ọ̀yà ọ̀ṣiṣẹ̀ wọn ni \$500 ní oṣù kan, àti pé àbẹ̀tẹ̀lẹ̀ jẹ̀ ọ̀nà igbé-ayé fún àwọn èniyàn wọn. Bí Mo ti ṣe ní ronú nípa kíkọ̀ àwọn èniyàn nàà ní agbègbè àwọn ètò ìṣúná owó, Èmi kò ní idánílójú bí wọn yóò ṣe gbàá. Èmi mò pé Ọ̀rọ̀ nàà ní ṣiṣẹ̀ fún ẹ̀nikẹ̀ni, sùgbọ̀n èyí jẹ̀ ìrírí tuntun fún mi. Bí Mo ti kọ̀ igbà àkókọ̀, Mo ṣe àkíyèsì ìmọ̀lára pé nńkan kò yípadà ní àkókọ̀. Ní igbà kejì, èmi ní mọ̀lára ipòungbẹ̀ àwọn èniyàn tí ó ní fà mí, àti pé èmi leè rí igbàgbọ̀ wọn tí ní dàgbà lójú wọn bí wọn ti ṣe ní gbọ̀ nípa iròyìn ayọ̀ tí Ìjọba nàà. Lójoojúmọ̀ bí mo ṣe ní kọ̀ àwọn èniyàn nàà ni wọn ní ní idùnnú àti idùnnú púpọ̀ síi, àti pé Èmi leè sọ pé wọn ní ayọ̀ nípa Ìjọba nàà.

Ní àṣálẹ̀ tó ṣáájú àkókò ikeyin tí Mo ní láti kọ̀, Olúwa bá mi sọ̀rọ̀ pé Èmi ní lati gba ọ̀rẹ̀ fún àwọn ilé ijọsin eṣe kùkú. Èmi kò ní idánílójú tó nípa èyí nítorí pé, ní àkókọ̀ ná, kìí ṣe ipadé tẹ̀mi; àti èlẹ̀ẹ̀kejì, Èmi kò ní idánílójú bí àwọn èniyàn yóò ṣe dàhùn sí. Larry àti Èmi ní láti san owó tí ìrìn-àjò àti àwọn ináwó ilé-igbé fún àwọn oluṣọ̀-àgùntàn eṣe kùkú kan láti gbé wọn wá sí ipadé nàà. Mo sọ̀rọ̀ fún Larry nípa èyí, òun sì sọ̀ fún mi pé kí n tẹ̀síwájú láti gba ọ̀rẹ̀ nàà.

Nítorí nàà lákòókò igbà ikeyin nàà èmi gba ọ̀rẹ̀ fún àpèrò nàà, àti ifòròrọ̀yàn nàà lágbára púpọ̀ tí Èmi kò leè dáadúró. Gbogbo èniyan

nínú yàrá nàà jó àti tí wọn n kígbe bí wọn se n na ọwọ wọn sókè síwájú láti fi sínú ọrẹ nàà. Àwọn ẹsọ tó n gbé àwọn àpò ọrẹ naa dání bí àwọn eniyan ti n fi owo wọn sinú wọn n sọkún àti pé wọn ní ìṣoro láti dide. Èmi kò rí nńkan bí eléyíi tẹlẹ ri, ó kéré jù kii se lákòókò tí wọn n dá ọrẹ. Báyi bi Mo ti n wo àwọn èniyàn tí n jó àti tí wọn sì n kígbe pẹlú ayọ bí wọn ti n fi ọrẹ fún ni, ifòróróyàn nàà kun mi àti nípa igbàgbọ tòótó tí àwọn ti ó n fún irú irúgbìn iyebíye bẹẹ.

Léyìn isin nàà, Larry ní ìmọlára tó farahàn nípasẹ ohun tí o ti rí. Àwọn apo owó ọrẹ méji tí a n gbé pada sí ibùgbé rẹ léyìn isin iròlẹ nàà tún jẹ iyàlẹnu fún-un. Larry sọ fún mi pé àpò kan tí ó kun ní apá kan nńkan ni èyí tí àwọn máa n gbà léyìn ipadé kan nibi tí òun ti gba ọrẹ ní igbà àtijọ sẹyin. A gbé àwọn àpò owó nàà ní iyára àti pẹlú itọjú bí a se n mú ònà wa pọn lọ sí iyàrá kékeré ti Larry ní òpópónà tí ó kún fún èrò.

Nígbà tí a dé sí iyara Larry, àwá jòkòó ní iyàrá ilé rẹ àwá sí àwọn àpò ọrẹ láti ka owó nàà. Bí Larry ti da àwọn ohun tí ó wà nínú awọn apo naa jade sóríi tábilì, ohun kan se se tó jẹ pé titi di òní yíi ó nira láti sàgbékalẹ rẹ nínú ọrò. Lójiji, iná kan fẹfẹrẹ ìmònàmóná kún yàrá nàà àti iwáláàye Ọlòrun bò wá mólẹ. Àwá fà sẹyin lábẹ ifòróróyàn tí ó kún ilé nàà. Òun kò dà bíi èyíkẹyíi ifòróróyàn tí Mo ti ní ìmọlára nígbà kankan lákòókò tí Mo n wàásù tabí gbàdúra fún èniyàn rí. Dípò èyíi, ifòróróyàn yíi ní iwáláàye pẹlú rẹ. Òun jẹ mímọ àti pé ó mú mi léèrò pé èmi ti wá níwájú Ọlòrun, fun ara rẹ. Bí a ti jòkòó níbẹ, òun n túbọ ní agbára àti agbára síi nínú yàrá nàà. Gbogbo ohun tí àwá kan le se ni láti jòkó síbẹ kí a sì sọkún. Léyìn nàà èmi rí òrùka igbeyàwó ti ọkunrin kan, lááárín àwọn ọpọlọpọ owó tí a ti dà sorii tábilì kekere. Otító pe ẹnikan wa nibẹ lásálẹ ọjọ nàà tí kò ní owó tí ó sì fi ohun kan tí ó se iyebíye síi síbẹ bò mí mólẹ. Olúwa bá mi sọrò ní déédéé àkókò nàà, Òun sọ pé:

“Èmi n pé ó sí àwọn orílẹ-èdè láti kọ wọn ní àwọn ilàna wònyii tí Èmi ti kọ ọ nípa ti Ijoba àti àwọn ètò isúná owó. Òrùka yii ni a fi sínú ọrẹ ti àsálẹ yii pẹlú igbàgbọ nla. Sùgbón Èmi n fẹ kí o múu kí o tọjú rẹ gégé bíi iránti ti àsálẹ yii. Sì mọ pé gégé bí òrùka igbeyàwó ti n sọrò nípa májẹmú, iwó n kéde májẹmú mi ti ipèsè fún àwọn èniyàn mi. Àti pé kí iwó mọ pé ibikibi tí Èmi bá rán ọ níse lọ, Èmi yóò pèsè owó láti san fún-un.”

Èmi kò le sùn ní gbogbo òru ojò náà. Èmi dúró sí iyàrá Larry lóru ojò náà, àti pé ifòróròyàn náà sì wà níbè. Ní gbogbo irékojá lóri òkun Atilántíki ni bí mo ti ní padà sònà ilé, Èmi kò leè sùn. Gbogbo ohun tí èmi le è ṣe ni láti na ojú jáde níbi fèrèsé kí èmi ó sì máa sòkún fún gbogbo wákàtí méjò lóri ọkọ òfúrufú náà. Èmi kò leè sùn fún iwọn wákàtí m̀erindínláádọta léyìn tí Olúwa ti bá mi sòrò ní àṣálé ojò náà. Fún àwọn oṣù léyìn àṣálé ojò náà, nígbàkúùgbà tí èmi bá ronú rẹ, Èmi yóò lóye irú iwàláàyè kan náà, àti pé èmi a sì bẹ̀rẹ̀ síí sòkún.

Èmi kò sọ fún Larry ohun tí Olúwa ti sọ fún mi nípa òrùka náà. Owó inú ọrẹ náà jẹ́ ti àwọn ijò tí ó wà ní Albania, àti pé èmi mọ̀ pé a le ta òrùka náà fún àfikún owó—sùgbón èmi mọ̀ ohun tí Olúwa ti sọ fún mi nípa rẹ. Nítorí náà inú mi dùn nígbà tí Larry pe mi tí ó sì sọ pé Oluwa bá òun sòrò ó sì sọ fún òun pé kí òun ó fún mi lórùka náà. Èmi gbé òrùka náà kalẹ̀, àti pe oun si wà ní ọ̀fiisì mi titi di báyí. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn akoko ni èmi ti wo òrùka náà àti pé tí èmi sì ní láti ranti àwọn ọrọ̀ Oluwa fun mi ni asalẹ̀ ojò náà, bí èmi ṣe n dojuko awọn ohun tí ó dà bí ẹ̀ni pé ó jẹ́ ipènjà ètò ìṣúná òlá ní àwọn ọ̀dún tó tẹ̀lẹ́e láti igbà náà. Láì kùnà, Ọ̀lòrun ti jẹ́ olóòótọ̀ láti pèsè ohun gbogbo tí èmi nílò láti rin gégé bí itoni Rẹ̀ fún mi lálẹ̀ ojò náà. Àṣálé ojò yẹ̀n ni Albania yí igbé-ayé mi padà, sùgbón ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ díẹ̀ síí wà tí Ọ̀lòrun tún fi hàn fún mi ní àwọn ojò tí ó wà níwájú.

Nígbà tí èmi dé ilé láti Albania, Èmi nímọ̀lára ti itara to lagbara lati mu ise iranṣẹ́ ti Ijoba lọ síbi gbogbo ti Èmi le mú lọ. Mo ni irú itara agbara tó lágbara láti gbé àwọn ẹ̀kọ̀ yíi jáde, àti pé èmi dá àníyàn láti kọ̀ àwọn ẹ̀kọ̀ onísòrí márùn-ún kan náà wọ̀nni leṣkansi ki emi o ríi bóyá ohun kan naa yóò ṣeṣe. Èmi kò ní láti dúró pé. Olùṣọ̀-àgùntàn kan fiwé pé mí ní Utah lati jade wa ati pe ki èmi ó wá kọ̀ àwọn ẹ̀kọ̀ onísòrí márùn-ún kan naa. Ọ̀un ti gbọ̀ lati ọ̀dọ̀ Larry pe ẹ̀kọ̀ yíi jẹ́ eyi ti n yí ayé padà, oun n fẹ́ ki èmi ó wá. Ọ̀un jẹ́ olùṣọ̀-àgùntàn ti ijò kekere kan ni orile-ede India ti o tòṣì lópọ̀ lópọ̀. Wọ̀n niilo iranlọwọ̀ ti ètò ìṣúná owo, àti pe bi ohun ti Larry ti sọ fun oun ba jẹ́ tootọ̀, oun ro pe emi leè ṣe iranlọwọ̀.

Nítorí náà èmi fò jáde lati ṣe awọn ipade ni awon owuro ojò àikú àti àṣálé ojò aiku titi di àṣálé Ojò ojòru. Awọn àkókò marun-un ni bakan naa, gégé bii ni Albania, ati pe emi ri èsì kan náà. Àwọn eniyan n kigbe ati jó ni àṣalẹ̀ tí ó kẹ́yìn àpèrò náà, lábẹ̀ agbára ifòróròyàn tí ó pọ̀, bí wọ̀n

ti dá ọrẹ wọn. Èmi kò rí ikuùkù ojú òrun aláwọ omi aró ni akoko yii, sùgbọn emi nimò ifororoyan ti o lagbara jakejado gbogbo awọn akoko marun-un naa. Lẹyin akoko to kẹyin, Oun ya mi lẹnu, gẹgẹ bi Larry ti ẹ ni Albania, nipa ọrẹ nílá tí awọn tọkọtaya mètádínlógún nikan soşo fi sílẹ. Emi ti àpò ọrẹ nàà pa, mo sì gbée lọ sí ofiisi mi láti lọ ọsàwọdò rẹ ní ojò kejì.

Lẹyin naa ni owuro ojò naa, Mo gba ipe lati ofiisi mi. Akòwé mi lo wa lori foonu ipe, ati pé Èmí leè sọ pé nìkan kan n sele. Ohùn rẹ n gbọn, o si da bii pe oun ti n sọkún. Àwọn ọrọ rẹ àkókọ jẹ, “Olùşọ-aguntan, nnkankan wa nipa owó tí iwọ gbé wá yẹn.” “Kin ni èyí túmò si, Tracy?” Emi beere. Lẹyin naa ni oun wa tẹsiwaju lati sọ fun mi pe oun si apo owo naa lati kàà àti lati gbe e lọ sí ilẹ-ifowópamọ, sùgbọn ní iṣẹjú tí òun ẹ èyí, ifororoyan naa to lagbara wa sorí òun ninu ofiisi, oun si şubu silẹ. Akòwé mi miiran, tó n gbọ ariwo naa, wa sibẹ àti pé òun paapaa, bere sii gbọn labẹ ifororoyan naa. Tracy sọ pe, “Kin ni o şeşẹ pelu owo naa ni Utah?” Mo sọ fun-un pe Èmi kò mọ.

**ŞUGBỌN, JÉSÚ KÒ KÀN
SAN ÌDÍYELÉ FÚN ẸTỌ WA
LÁTI LEÈ LỌ SÍ ÒRUN NÌKAN,
ÒÚN TÚN JẸ KÍ Ó ŞEÉ ŞE
LÁTI GBÉ BÍ ỌMỌKÚNRIN
TÀBÍ ỌMỌBÌNRIN TI ỌLÓRUN
ÀTI LÁTI GBÁDÚN ÀWỌN
ÀNFÀÀNÍ TI ÌJỌBA ỌLÓRUN
NÍ ILẸ-AYÉ NÍBÍ.**

Ní ọsẹ diẹ lẹyin nàà, èmi n kóni ní àwọn ilàna kan nàà ní ijọ kékeré kan ní apa gúsù ti Ohio. Nínú ijọ yí, a ti fi àwọn akókò mẹrin akókọ rànşẹ nípasẹfónran DVD, ati pé wọn ti wò wọn ní ọsẹ mẹrin sẹyin tẹlẹ. Èmi wá sibẹ ní aşalẹ ojò Àikú láti parí isọrí karun-ún. Ifororoyan nàà tun ti fẹẹ kọlù wá. Nígba tí èmi gba ọrẹ ní aşalẹ ojọ nàà, Èmi rí abajade esì kan nàà tí èmi ti n rí nínú

àwọn ipadé miiran. Àwọn èniyan tún wá tayọ tayọ láti fi fúnni. Ní akókò ọrẹ, ijọ nàà şetò agbọn ọrẹ kan siwaju fún àwọn èniyan láti fi àwọn ebun wọn sínu rẹ. Ní akoko yí, ikuùkù ojú òrun aláwọ omi aró yẹn tun wá níbẹ. Írísí òdo kan wá níbẹ bí iwọn esẹ márùn-ún ní iwọn ilá yíká agbọn ọrẹ nàà bí àwọn èniyan ti n dá ọrẹ. Ifororoyan nàà lagbara pupọ dẹ bi pé a ní láti şe iranlọwọ fún mi dé idí ọkọ mí lẹyin ipadé nítorí pé èmi ò lagbara láti dá rìn fún ara mi.

Bí nnkan wònyii şe n şeḷe, Èmi kò mọ ohun tó n lọ gan-an ní pátó, àti pé èmi kò tii gbọ tí irú rẹ şeḷe rí níbikíbi miiran. Èmi tẹsìwaju láti maa şe àwọn àperọ miiran, àti pé ifororóyan nàa n tẹsìwaju lati maa lagbara pupọ sii. Àti pé loóótó, ikuukù ojú ọrun aláwọ omi aró yẹn ši maa n farahan leḷekansii níbi àwọn àperọ kọọkan. Şugbọn apakan tí ó ru mi lojú julọ ni ti biifororoyanti şe wà lorí owó fun ara rẹ. Lẹyin àperọ kan, oşişe mi şalábapadé akóko tó le ní kika owó ọre nàa. Ránti pé ifororóyan wá sínú iyàrá ti Albania yẹn nigba ti Larry da ọre nàa jade sí orí tabili? Bí iwọ yóò ba mú ọkan nínú owó tí a fi sínú ọre nàa, iwọ yóò bọ sábe ifororóyan leşekese tí iwọ yóò sì bẹrẹ síi gbọn. Èmi mò pé èyii dà bí işokuso, şugbọn eyii ni ohun tí emi şe akíyesi rẹ.

Gegé bíi onimọ-ijinle nipa ti emi, gbogbo nnkan wònyii ni ó ru mi lojú tí emi sì beere lowọ Oluwa nipa rẹ. Oun sì bá mi sọrọ Oun sọ fun mi idi tí ifororóyan tó lagbara yii şe n farahan lorí ọre. Oun sọ fun mi pé ọpọlọpọ èniyan mú owó jade nipasẹ ojúşe tabi ofin. Nigba tí diẹ şeé nínú àwọn agbekale ifunni kan, şugbọn wọn kii şe iwònyii nínú igbagbo nigba ti wọn ba n fun ni. Ọpọlọpọ n fun ni nítorí wọn rò pé Ọlọrun yóò bínú sí wọn nigba tí àwọn kò bá şe beẹ. Diẹ nínú àwọn èniyan fun ni gegé bi i sisan owó tí wọn jẹ. Oun sọ fun mi pé bí emi şe n kọ nipa Ijọba Oun àti tí mo n şafihan àwọn ohun ti àwọn ilana ètò işuná eyi tí ó farasin ni ti Ijọba, igbagbo n ru sókè nínú ọkàn àwọn èniyan. Àti pé lẹyin naa nigba ti wọn ba fi fun ni wọn ni igbagbo ni tootọ, àti pé isopọ pẹlu Ijọba wà níbe, àti nítorí nàa şisan ifororóyan n waye.

Láti akókò tí irin àjò mi yẹn lọ sí ilú Albania ní ọdún 2005, igbé-ayé mi ti yípadà pupọ. Ifẹ ọkàn mi láti leè kàn sódò àwọn èniyan pẹlu iròyin rere ti Ijọba ti şokunfa Drenda àti emi láti şamúlò telifişon láti kan si awọn orile-ede pẹlu iròyin rere nàa. Ní pátó, ní báyií awa n na ọpọlọpọ miliyonu ni ọdun kan lati lee sọ fun eniyan nipa Ijọba tí awa şawari lawọn ọdun diẹ sèyin. Şugbọn şá, bóya iwọ kò tii gbọ àwọn iròyin rere ti Ijọba nàa. Awá dà bí iyẹn telẹ rí-onigbagbo tí ó n lọ sí ọrun şugbọn tí kò mọ bi oun yoo şe le tú ọrun dà silẹ lorí ilẹ-aye. Şugbọn, Jesu kò kàn san idíyelé fun etọ wa lati lee lọ sí ọrun nikan, Oun tún jẹ kí ó şeé şe lati gbé bí omokunrin tabi omobinrin ti Ọlọrun àti lati gbádun àwọn anfaani ti Ijọba Ọlọrun ní ilẹ-aye níbi. Şugbọn, patakì ibẹ ni pé, àwọn miliyonu wà tí awa ní lati bá padé pẹlu àwọn iròyin rere ti ihinrere, àti pé ó gba owó lati şe eyii. Àwọn èniyan n wò wá. Igbé-ayé wa ní láti ní irisi

tó yàtò!

Kín ni ohun náà tí èmí kò ní Albania ti ó mú ifòròróyàn yẹn wáyé?
Kín ni ohun tí Ọlórún sọ fún mi láti wàásù rẹ fún àwọn orílẹ̀-èdè? Ó
dára, iyẹn gan-an ni idí tí iwé yí, àti pé Èmi gbàgbọ pé wọn yóò yí
ìgbésí ayé rẹ padà bí wọn ẹ ẹ ti tẹmi.

ORÍ 3

JÒWỌ, OLÓRUN, ŞÁÁNÚ!

Jerry pe ọ́fíísìì mi ó bèrèrè bóyá ọ̀un leèdesè duro àti pékí ọ̀un sì bá wajounjẹ ọ́sán pẹ̀lu mi lakoòkò tí èmí wà ní agbègbèdòdò rẹ. Èmí n ẹ̀şẹ̀ ifọ̀rowanilẹ̀nuwò kan níbi ilé-işẹ̀ tẹ̀lifisọ̀nù ní ilukan tí ó sunmọ̀ ọ̀dò rẹ, ọ̀unsi n fẹ́ẹ̀ láti sọ fún mibí igbè-ayé rẹ ẹ̀şẹ̀ yípadà torí àwọn ohun èlò kíkà àti àwọn ètò igbohunsafẹ́fẹ́mí lóri TV. Èmí kò tii padé Jerry şájú àkókò náà rí şugbọ̀n èmí ti bá a sọ̀rò lóri foonu lẹ́kkan tabí lẹ́mejì rí. Èmí sọ fún-un pé, “Dájú dájú.” Àwálẹ̀ jẹ ounjẹ ọ́sán papọ̀, àti pé Èmí rò pé, lakoòkò tí ọ̀un wà níbẹ̀, Èmí yoo nífẹ́ẹ̀ láti padée rẹ kí èmió sì gbọ̀ itan rẹ.

Níbi ounjẹ ọ́sán náà èmí padé Jerry àti omokunrin rẹ, bẹ̀şẹ̀ sì ni Jerry bẹ̀rẹ̀ síi sọ itan rẹ fún mi. Jerry jẹ Olùşọ̀-àguntàn kan tí ó ti jẹ olùşọ̀-àguntàn fún ọ̀dún 30, şugbọ̀n tí ọ̀un ní láti lọ kúró ní ilé-işẹ̀ náà nítorí ikolù kan tí ó ti sọ ọ̀un di alaabò ara. Lakoòkò yìi lẹ̀yìn ikolù àarùn náà, igbè ayé rẹyapa púpọ̀. Níwọn bíòun kò ti lagbara láti şişẹ̀, nípa ètò işúná owó, ilé tí idílẹ̀ rẹ n gbéni o di eyi ti wọn fẹ́ẹ̀ lù ní gbànjò. Sísan àwọn owó ohun èlò ilé àti rira ounjẹ di ipènijanlá bakan náà. Ní tòótó, Jerry sọ pé àwọn nńkan buru púpọ̀ àti pé ọ̀un jokoó ní ojò kan pẹ̀lu .45 tí a kì ní ọwọ̀ kan àti Bíbẹ̀lì ní owó keji, tí ọ̀unsi n gbèèrò láti gba èmiara ọ̀un.

Ọ̀un jẹ laàárín ipò àinireti yìini Jerry wo ètò igbohunsafẹ́fẹ́ orí TV wa àti tí ọ̀un ransẹ̀ ra diẹ̀ nínú àwọn ohun èlò alákoşilẹ̀ àti olòhùn mi. Ọ̀un tẹ̀şiwájú láti şalayé pé nígbà tí ọ̀un kọ̀ gba àwọn ohun èlò náà, ọ̀un niilò owó kan tí iye rẹ̀ jẹ \$2,000 láti bo àşírí àwọn owó fún igbèsè àti rira ounjẹ. Ọ̀un tẹ̀tí silẹ̀şí àwọn ohun èlò náà leraléra títi di igbà tí igbàgbọ̀ bẹ̀rẹ̀ síní jinde nínú ọkàn rẹ. Ọ̀un pinnu láti gba Olórun gbọ̀ fún \$2,000 tí ọ̀un niilò. Nítorí náà ọ̀un şe ohun tí Drenda àti Èmí şe nípa agbọ̀nrín akókọ̀ tí èmí gbà. Ọ̀unfún irugbìn fún \$2,000 náà. Ọ̀un kọ̀ ojò

àti àkókò tí òún gbàgbò pé òún gba owó nàà silẹ̀ lórí iwé kékeré kan, ní íbamu sí Máàkù 11:24, òunsi fi iwé sòwédowó nàà rànṣẹ̀ sí iṣẹ̀-ìranṣẹ̀ wa.

Èmi kò mò pé èyí n tẹ̀síwájutorí tí Èmi kò tii bá Jerry sòrò rí. Òun sọ̀ pé ní nnkan bíi ọ̀ṣẹ̀ kan àti ààbòsí àkókò nàà ọ̀kúnrin kan wá sí ẹ̀nu-òna iwájú ilé òun beẹ̀ ló beèrè lati bá òun sòrò. Jerry mò ọ̀kúnrin nàà ní ìgbààtẹ̀yìnwá rẹ̀, ṣugbón òun sọ̀ pé àwọn kò ì tii sòrò fún ìgbà pípè báyii. Wọn tẹ̀síwaju pẹ̀luibára-ẹ̀ni sòrò diẹ̀, lẹ́yinnàà ọ̀kúnrin nàà sọ̀ pé òun ti wá ní pató lati wá fún Jerry ní sòwédowó \$2,000. Òun tẹ̀síwaju lati ṣaláyẹ̀ pení ọ̀ṣẹ̀ kan àti ààbò sẹ̀yìn ní irú ojò bayii àti ní irú àkókò báyii beẹ̀ nàà, òun ti ní ìmòlára ti Èmí Mímò lati mu \$2,000 wá fún Jerry.

Jerry durò níbẹ̀pẹ̀lú iyalẹ̀nu. Ó yara lò mú apamówọ̀ rẹ̀ níbiti òun ti fi iwé kékeré tíòun kọ̀ ojò àti àwọn wakati tí òun ti gbàgbò pé òun gba \$2,000 tí òun niilò. Ojò àti àkókò tí ó wá lórí iwé Jerry bá àkókòpató tí ọ̀kúnrin nàà n tọ̀ka sí nígbà tí ó ní mólára lati fún Jerry ni \$2,000mu. Jerry mò pé èyí kii ẹ̀ ṣe iṣẹ̀lẹ̀ títasẹ̀ lásán; òun mò pé ó jẹ̀ idahun taara lati Ijọba Olorun wá, paápáà jùlọ̀ àwọn ofin Ijọba.

Òun tẹ̀síwajunínú itan rẹ̀ òun sọ̀ fún mi pé òun ní ọ̀mọ̀ méje, gbogbo wọn sì ti gbéyawó afi ọ̀kan tíi ẹ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dún 16 kan (ọ̀kan tí ó wá pẹ̀lu rẹ̀ ní àkókò ọ̀unjẹ̀ ọ̀san nàà), ẹ̀nití ó ti pẹ̀yindalójúlówó kúrò lẹ̀dọ̀ Olorun nígbà tí ó rí gbogbo ohuntí baba rẹ̀ n lá kojá. Ọ̀mọ̀ nàà n bínú sí Olorun nítorípẹ̀ baba rẹ̀ ti jẹ̀ olóòótọ̀ fún iwọn ọ̀dún 30, ọ̀mọ̀ nàà sì rò wípẹ̀ Olorun ti kòòun silẹ̀.

Jerry n wá ọ̀nà lati kàn sí ọ̀mọ̀ rẹ̀ lára, òun sì ní ìmòye kan. Èmi sòrò púpọ̀ nípa iṣòdẹ̀ àgbònrín nínú àwọn ohun èèlò mi àti pé mo sòrò bí Olorun ti ẹ̀ kọ̀ mi lati máa ṣòdẹ̀ nípa ìgbàgbò. Síṣòdẹ̀ àgbònrín jẹ̀ohun tí ọ̀mọ̀ rẹ̀ nífẹ̀ẹ̀ sí, nítorínàà Jerry ṣaláyẹ̀ fún ọ̀mọ̀ rẹ̀ bí òun ẹ̀ leè gba akọ̀ àgbònrín rẹ̀ ní àkókò ọ̀gìnnitìn nàà, ní ilàna ti Ijọba. Ọ̀mọ̀ nàà ronú nípa rẹ̀ àti níkeyìn òun gba, lẹ́yinnàà òun àti Jerry tu ìgbàgbò wọn silẹ̀, gẹ̀gẹ̀ bíi Jerry ti ẹ̀ ẹ̀ fún \$2,000 rẹ̀. Ọ̀mọ̀kúnrin nàà gba akọ̀ àgbònrín tí ó wuyi niáárin iṣẹ̀jú méjọ̀. Bí Jerry àti ọ̀mọ̀kúnrin rẹ̀ ẹ̀ mu agbònrín nàà lò sí ọ̀dọ̀ alápatà, Jerry ni fónrán CD mi nínú ẹ̀rọ̀ orin CD. Bí Jerry ti n gbé àgbònrín nàà wónú ilé itaja nàà, ọ̀mọ̀kúnrin rẹ̀ nàà sọ̀ pé òunmáa fẹ̀ẹ̀ lati durò sínú ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ àti látigbófónránàà fún ìgbà diẹ̀ síi. Nígbà tí Jerry jade, ọ̀mọ̀ rẹ̀ sọ̀ pé, “Bàbá, a jẹ̀ péémí ti n sọ̀ nkankan nù ní gbogbo ọ̀dún wónyií. Èmi mò pé agbònrín nàà jẹ̀ abajade fún ti Ijọba

Ọlọrun.”

Lẹyinnaani omọ rẹwá sàtunṣe igbẹ-ayé rẹ fún Olúwa bẹ̀è loun sí sọ fún bàbá rẹ pé bí Ọlọrun bá leè mú \$2,000 àti agbònrín nàá wábẹ̀ẹ̀ nàá Ọunó le mú\$17,000 tí wọn niilò láti san kíwọn gba iléwọn kúrò lówọ títi pa. Àkókò yìí gan-an ni èmí ní ifarahàn alákoòkòpèlú Jerry. Èmíleè rántilẹ̀ta Jerry tó wolé pèlúirúgbìn Jerry àti omọ rẹ̀ láti leè mú ilenáà ó bọ̀ nínú títipa. Èmí rántipé lẹ̀ta nàá jẹ̀ sọkí sùgbòn òun yànnánaohun tí wọn niilò. Kò sí dídárúkọ ohunkohun miiran, oun kàn n gba ilenáà jade kúrò nínútítipa. Èmísi tún rántí fífi ọwọ̀ mi lé lẹtanàà àti fífi imọ̀ sọkan pèlú wọn. Èmí leè rántí àkókò gan-an àti àkókò tí èmí ẹ̀ ẹ̀yíí.

Niàkókò yìí, Jerry sọ fún mi pé ní bíi ọ̀sẹ̀ méjìsì ọ̀kúnrin miiran wá sí ẹ̀nu-ò̀nailẹ̀kùn iwaju ilé rẹ̀. Lẹ̀ẹkan nàá sii, òun jẹ̀ ẹ̀nikan tí Jerry ti mò ní àwọn igbà àtíjọ. Ọ̀kúnrin nàá sọ pé oun rii pé ilé nàá jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn ẹ̀yíí tí a ẹ̀ ẹ̀tojo pèlú ilé tí wọn fẹ̀ẹ̀ tagẹ̀gẹ̀ bíi gbà̀njo, bẹ̀è ló bẹ̀èrè lówọ̀ Jerry iye tí oun niilò láti gbàà kúrò nínú títi pa. Jerry sọ iye nàá fún-un, ó lé ní \$17,000. Ọ̀kúnrin nàá kòwésòwédowó fún gbogbo iye nàá àti pé oun sí lọ. Jerry tejú̀mọ̀iwé sòwédowó nàá. Niàkókò yìí, Jerry ti wá nsunkún ní báyií oun jokoó kojú sí tabiliiwajuòdò mi ní ilé ounjẹ̀ nàá tí oun sí n dúpẹ̀ lówọ̀ mi fún kíkọ̀ àwọn ẹ̀niyan nipa ẹ̀kọ̀ tí Ijọba Ọlọrun. Jerry sọfún mi pé inu oun n dùn pé gbogbo àwọn omọ oun ni wọn rí ọwọ̀ Ọlọrun, àti pé ẹ̀yíí tún fún oun ní ànfàani láti leè šalabaápín Ijọba naapèlú wọn. Èmí nífẹ̀ẹ̀ rẹ̀! Ẹ̀yíí ni tootọ̀ tí Ijọba Ọlọrun, àti pé èmí jẹ̀ alábukúnfun pupọ̀ julọ̀ láti ní ànfàani láti šalabaápín pọ̀ pèluàwọn ẹ̀niyan àti lẹyinnaa láti gbọ̀ àwọn itan wọn. Ẹ̀iwọ̀ rii, Jerry kò niiloikaaanu. Ọun niiloìdahun, oun sişawarí wọn ní abẹ̀ Ijọba nàá.

Ní bayii, eminimolara pé emí ní lati şafikun nnkan nibiyiinipa itanJerry. Biotilejẹpeoun lee dabi eni peawon eniyan kan n wa sienu-ona iwajuileJerry beẹ̀ tí wọn sí n fún-unlowó, Èmi koniifeeki iwoniieero tí kò tọ̀ pé idahun ti etoisunare yoo kan farahan nigba ti iwobajokoosibi kan beẹ̀ tí o sí nmu elerin-dodo kan. Rara o, iwo yoo niipatire lati ko nisisẹ̀ ikore ohun ti iwọ̀ niilò. Niisẹ̀lẹ̀ tiJerry, Jerry ti ẹ̀ oluṣo-aguntan fún Ọdun 30. Ọun ti fún irugbin fún àwọn ẹ̀niyan wonyii niakokoigba pipẹ̀ seyin. Ati lonakeji, Jerry kò lagbara lati leefi ilé rẹ̀ silẹ̀ nitoriti aarun roparose. Jerry ka lati ibi ti oun ti fún irugbin sí, lati odọ̀ awon eniyan ninu ile ijosinre ti oun ti fún irugbin sinuwon fún gbogbo odun wonyii.

Èmí níìlò láti sọ fún ọ pé Jerry tún gba ìmúláradá pátápátá láti inu àarùn roparosè, àti pé oun ti padanùiwòn ara rẹ tí ọjú pòun 70 lónìgbàtí

**“ÈMÍ SỌ TÒÓTỌ FÚN-UN YÍN,
BÍ ÈYÍN BÀ NÍ ÌGBÀGBỌ TÓ
KÉRÉ BÍ WÓRÓ IRÚGBÌN
MÚSÍTAÀDÌ, ÈYÍN LEÈ SỌFÚN
ÒKÈ YÌ Í, 'GBÉRA LÁTI IBÍ SÍ
IBÒMÍRÀN,' ÀTI PÉÒUN YÓÒ
GBÉRA. KÒ SÍOHUNKÓHUN TÍ
YÓÒ JẸ KÒṢẸẸṢE FÚN-UN YÍN.”**

— MÁTIÚ 17:20B

kiwón ó sìgba àwọn ìdahùn wòn bẹẹ nàá. Itàn kan ní inu Mátiù sàpẹjúwe bí ọpọlọpọti ẹ n ronú.

mo padé rẹ fún ounjẹ ọsán ọjọ nàá. Yin Ọlórún logo, ounnì ìdímú lóri Ijọba. Ìwọ lee sọ pé, “Ó dara, Jerry jẹoluṣọ-àguntàn; daju daju, oun mo ohun gbogbo nípa ti Ijọba. Daju daju, bẹẹ kó, àti pé pẹluidaniloju, emí mò pé kii ẹ oun nikan ninú ohun tí emí ti rí. Sí ìbanújẹ, ọpọlọpọ àwọn eniyan ninú ijọ ni kò mò bí wòn ẹ lee tẹ sínú Ijọba Ọlórún

Nìgbàtí wòn dé ọdọ ijọ enià nàá, ọkúnrin kan súnmọ Jesù àti pé oun wólẹ níwájú rẹ. Ounsọ pé “Oluwa, ẹ̀ańú fún ọmọ mi, Ọun ní wárápá, ẹ̀yí sì n pón-on lojú pupọ. Lóòrẹkóòrẹ, oun yóò ṣubú sínú iná tabí sínú omi. Èmí sì mú u wá siòdòàwọn ọmọ-leyìn rẹ, ṣùgbón wòn koleemúu lárada.”

Jesù dahùn pé “Èyinìran alaìgbàgbọ àti alaàrẹkẹrẹkẹ,” “Nìgbà wo ni emi yoofi wà pẹlu yin pé to? Yoò ti pé to ti emi ó fi leègba yin pé to? Ẹ gbé ọmọdekunrin nàá wafun mi.” Jesù bá emi ẹ̀ṣu nàá wí, àti pé oun jade kuólara ọmọdekunrin nàá, oun sì gbaimúláradá ní àkókò nàá.

Léyinnàá ni àwọn ọmọ-leyìn wá siòdò Jesù ní ikọkọwòn si bèrè pé, “Kílodétí àwà kò ẹ le lé e jade?” Ọun dahùn pé, “Nitori pé ẹyin ní ìgbàgbọkẹkẹrẹ. “Èmí sọ toótọ fún-un yin, bí ẹyin ba ní ìgbàgbọtó kéré bíi wóró irúgbìn músítaàdì, ẹyin lee sọfún ọkè yì í, 'gbéra láti ibí sí ibòmíran,' àti pé oun yóò gbéra.

Kò sí ohunkohun tí yóò jẹ kòşeşe fun-un yin

— Matiu 17:14-20

Nínú ìtàn yìí, àwá rí ọkúnrin kan tí ó ní itara; ọmọ rẹ tí nǹjyà nípasẹ àwọn ẹmí buburu, ọun fẹrẹ́ dé ojú ikú. Ní gbígbónípa işe-iransẹ Jesú àti pé Jesú ní agbára láti lé àwọn ẹmí ẹşu jade, ọun şeipinnu láti mú ọmọ rẹ lọ sídọ Jesú kí Ọun lee şe iwosan rẹ. Amọ şa, nígbatí ọun dé ibe, ọun rii pé Jesú kò sí nibe şugbón ọun ti mú męta nínú àwọn ọmọ-leyin Ręloşí orí oké láti gbadura. Àwọn ọmọ-leyin miiran tí ó wá nibe sọ pé kò sí işoro; wón ti n lé àwọn ẹmí ẹşujade láti igbá tí Jesú ti fun wón ní aşe láti şe beę, ní oruko Rę, àti pé àwọn lee şe itoju ọmọ ọkúnrin naa. Şugbón bí wón ti gbadura fun ọdọmọkúnrin yìí, ẹmí ẹşunaako lọ. Biotilejẹpe wón gbiyanju, ẹmí ẹşu naa kò lọ. Inu bibabá naa àti iyalęnu sị baijo eniatí ó n tele Jesú.

Şugbón ní akokónaa, Jesú àti àwọn ọmọ-leyin męta naa desibi işeşe naa, bó ti nsokale láti orí-oké naa. Jesú, ęni tón gbọ ariwo naa, beeré ohun tí n şeşe. Babá ọmọ naa şalayé bí ọun ti şe mú ọmọdekúnrin naa wá sídọàwọn ọmọ-leyin, şugbón tí wón kò leelé ẹmí ẹşunaajade. Babanaa, leyinnaa şe ohun tí yoo dun gęgę bíi otitọ fun ọpọlọpọ, tí kii banşe biọpọlọpọ eniyan tí n dojuko işoro nígbakuugba tí ó bá dabii pé kò sí idahun. Ọun kigbe sí Jesú fun aanú. Biotilejẹpebíbe ẹbẹ fun aanú dun bíi ohun tí ó dara láti şe nígbatiiwọ bá ní itara, eyiikii şe idahun ti arakúnrin yìí, àti pé kii şe tire bakan naa. Babá naa, nfeşe láti ru ojú aanú Jesúsoké fun ipo tí ọun wá, leyinnaatęsiwaju láti sọ fun Jesú bí ẹmí ẹşu tí n pón-ón ọmọ rẹ loju, sísọ sínú ina, àti gbígbá iyanju láti paa. Jesú dá ọkúnrin naa duro. Ọun kò niilo láti gbọ dię sii níti ijiyatiomọ ọdọmọkúnrin naan farada. Ní ibanuję, Jesú kigbe, “*Ęyin iran alarekeereke àti alaigbagbo, yooti pe to ti ẸMI yoo fi faradaa peluyin, Emu omokunrin naa wa fun mi.*” Nínú gbolohun ọrọ Rę kan naa, Jesú şalayeni kíkún eredií tí àwọn ẹmí ẹşunaako fi jade.

Şugbón şaaju kí a tó maawalę sínú àwọn ipa ti ohun tí Jesú sọ yìí, a niilo láti ní idaniloju ipilę tí a sinmi lé lóri, eyiti ó jẹ pé Ọlọrun kii şe beę sì ní ọun kò lee parọ. Ohun tí Ọnsọ jẹ otitọ. Pelu ipinnu naa, àwá lee şe ayewọ iponaa to wapelu alaye yìí, “Àwọn ẹmí ẹşu YE kí wón jade!” Tí wón kò bá şe beę, leyinnaa nnkan wá tó jęaşışe, àti pé kò sí niđọ Ọlọrun şugbón ti tiwa. Ranti pé, işoro wá peluu gbígbá láti ọdọ Ọlọrun

nígbàgbogbo a máa ti òdò wa wá. Jesù sọ fún wa ní èdètó yé ni idirètí emí èṣù náà kò fi fiisilẹ̀ — ironú arekereke àti aìgbàgbò. Àwá yoo boju tò àwọn èrèdii mejì wònyí ní iṣẹ́judiẹ̀. Ṣùgbòṅ niàkòkò yìí nínú ijiròròwá, Emí fẹ́kí a dojúkò babá àti oṃò náà nínú itan náà. Ófàràhàn gbàngbá pé babá náà ní itara fún oṃò rẹ̀. Nígbatíó dà bí i pé nnkankankò ṣelẹ̀ nígbatí àwọn oṃò-léyìn gbádura fún un, kò síohunkòhun tí ó kù. Kò sí idanilojúidahun pató. Idahun kan tí òun ropé olẹ̀ eṣe iranlówò kò ṣe ohun rereeyíkéyí. Ohun kan soṣo ló wákù níṣiṣe àti peiyen jẹ̀ lati bẹ̀bẹ̀ fún aanu. Gbolòhun náà “nbeṣe fún aanu” tumọ̀ sí pé enikan ní agbára tabí aṣe lati ṣe iranlówò ṣùgbòṅ òun tí yàn lati máa ṣeé. Nitorínaa, ohun kan tí ó kù lati níṣiṣe ni lati ṣealaye fún igbà pipẹ̀lorí ijìyabuburu tí oṃòdekunrin naanfarada, lóna lati gbìyanju lati ru ikaaanu Jesusokè fun ipò rẹ̀.

Ní tootò, eyii ló jẹ̀ bí oṃòlòpò eniyan tí ṣe n gbádura, ní mímò pé Olorun ní agbára lati ṣe iranlówò ṣùgbòṅ nitorí aini idanilojú nipa esi Rẹ̀, wọn a bẹ̀bẹ̀ fún aanu. Nitorínaa pẹ̀lu àwọn adura gígún àti oṃòlòpòrò, wọn a ṣàgbekalẹ̀ àwọn alaye tí irora àti iṣelẹ̀ wọn. “Babá, iwò mò pé emí niilo owó yen ní oṃòEtí; jòwò, Olorun ran mí lówò.” Tabí “Olorun, jòwò, biwò ba jẹleewo oṃò misan, Emi yoo sìn ọ̀ ní gbogbo oṃò aye mi. Jòwò, Olorun.” Emi kò ṣe iyepere àwọn ipò tí àwọn eniyan n laa koja, ṣùgbòṅjòwò ṣe akíyèsí bí Jesuti ṣe yara mú agbára Olorun wasoju iṣelati ṣiṣe lorí iponaa òun sọ oṃòṃokunrin náà di ominira. Eyii ni okan Olorun, ifeinu Rẹ̀. Kò sí aitoikaaanu, agbára, tabí aṣe. Eyikii ṣe iṣoro nínú itan bakan náà. Jesuṣàgbekalẹ̀ iṣoro náà gégébieero arekereke àti aìgbàgbò. Nítumòrò miiiran, ironú oṃò àti aini igbàgbò ṣe idiwò fun imuṣe ijoba naaninu iṣelẹ̀ yii.

Ó dara náà, oṃòlòpòni owatí a nilati soro nipa renibi, oṃòlòpò àwọn kòkòrò sí ijoba àti bí òun tí n ṣiṣe. Èmi kò fẹ́ lati lo sinu diẹ̀ nínú àwòhòhun tiwò gbòdò mò níbi lapapò, ṣùgbòṅ, o kere julò, emi yoo menuba diẹ̀ nínú wọn, bẹ̀e sì ní àwá yoo ṣe agbeyewo àwọn ofin tí a rí tinsise nibilemiran.

Lati loye ipilè tí ofin ijoba yii kan, awa gbòdò loye akòbèrè àti tí ipilè yii: Olorun fun Adamu ní agbára-aṣe patá patá lorí ile-aye. Oun níki o joba lorí rẹ̀.

Olorun si wi pe, “Je ki a da eniyan ni aworan ara wa, ni

írísíwa, kí òun ó lee jòba lóri àwọn eja ti inuòkun àti àwọn epe ojuòrun, lóri àwọn eran-òsìn, àti lóri gbogbo àwọn ẹ̀dà tí ó n rako lóriilẹ̀.”

— Gẹ̀nẹ̀sìsì 1:26

Emílẹ̀rò pé Héberù 2: 7-9 laáyé wa dára dára:

Ìwọ̀ jẹ́ kí òun ó kéré diẹ̀ ju àwọn àngẹ̀lì lọ; ìwọ̀ déòun pẹ̀lú ògo àti ọ̀lá ìwọ̀ sì fi ohun gbogbo si abeṣeṣe rẹ. Ni fifi ohun gbogbo sabẹ̀ rẹ, Ọlọrun ko fi nkankan silẹ̀ ti oun ko fi sabẹ̀ rẹ.

Ó kérétan, níbayii, nióye rẹ̀ pé Ọlọrun kò leeşàmulo àşẹ̀ Rẹ̀nì ilẹ̀-ayé (ní l_jòba àwọn enìyan) ayafi tí ọ̀kúnrin tabì obinrinkaneni tí ó ní àşẹ̀ labẹ̀ ofin níbíba yònda àşẹ̀ ọrun silẹ̀. Idí niyii tí Jẹsufi sọ fun àwọn omo-leyin Rẹ̀ nínú Matíù 18:18:

“Emi sọ otító fun-un yin, ohunkohun ti eyin ba de lori ile ayé yoo je didè ni ọrun, ati ohunkohun ti eyin ba tu silẹ̀ ni ilẹ̀-aye ni ao o tusilẹ̀ ni ọrun.”

Lẹ̀kansi, ọrun kónì àşẹ̀ lóri ilẹ̀-ayé afi tí ọ̀kúnrin tabì obinrin kan bá yònda àşẹ̀ ọrun silẹ̀. Eyiì niidí tí Jẹsù fi n sọnìbì yii pé bí ọ̀kúnrin tabì obinrin kan bá tuàşẹ̀ ọrun silẹ̀ níbí, ọrun yoo şe atilẹyin fun-un. Bí àwa kò bá şe bẹ̀, ọrun kò le şe bẹ̀.

**ŞUGBỌN ÈYÍ KÌŞE İWỌ,
ÒRÉ MI; İWỌ NÍ ÀÀYÈ-İWOLÉ
SÍ İŞODODO NÍNÚ İJỌBA
NÁÀ. ÀWỌN İDÁHUN WÀ
FÚN ÀWỌN İŞÒRO RẸ.**

Bí èrò yii bá şe ajẹjì sí ọ, jòwọ̀ máşẹ̀ dúró níbí yii. Emi yoo şe àlayé eleyii ní kíkún nigbamii. Şugbón níbayii gba otító yii gẹgẹbii eredií tí emi eşukoşe fi omo-kunrin naa silẹ̀— **kónì lati şe bẹ̀!** Oun n şişe labẹ̀toaşẹ̀ rẹ̀ lati wa níbẹ̀. Lẹ̀kansii, Jẹsù sọ

pèiditiemí eşù kò ní lati lọ kúrò ni nitori aisi igbagbo, tabi ainì agbara-aşẹ̀. Ọlọrun ti padanu agbara-aşẹ̀ rẹ̀ nínú etò àwọn enìyan nigbatì Adamù ní pataki julọ̀ ti gba Ọlọrun jade kúrò nípaşẹ̀ işotẹ̀ rẹ̀. Níbí yii ni Satani ti gba agbara-aşẹ̀ rẹ̀ lóri omo enìyan bakan naa.

Eşudari rè (Jésu) ló sí ibi gíga kan oun sí fi gbogbo awon ijoba agbayéhan fun-un leekan naa. Oun sí wí fun oun pé, “Emi yoo fun o ní gbogbo aşe ati olá won, nitoritia ti fifun mi (nípasé Adamu), ati pé Emi lee fun enikeni ti Emi ba fe lati fun. Bitwoba lee teriba fun mi, gbogbo re yoo je tire.”

— Lúukù 4:5-7

Leekan naa, Olurun padanuuse-ofin Re lori ile-aye bi oun ti padanuuda-eniyan ti o gbee — Adamu. Leekansii, Emi yoosoro die sii nipa awon ofin wonyiinipatonii igbati o ba se, biemiti so, sugbonsa, idi akoko ti emi fi mu itan yii wa ni lati toka si ihuwasi ati ilakakati baba naa ati bi oun ti se ngbarale bibeebe fun aanu. Jowo ka awon gbolohun orowonyii pelu ifarabale

Bi ko ba si ase tabi ofin ati eto lati sakoso isododo ati mimu awon ona abayo wa fun eniyan ti o wa nipo aini, nigbanaabibe ebe fun aanu ni gbogbo eyiiti o ku. Je kiemi ki oso eyi ni ona miiran. Bi eniyan koba niilanaatunse to bofinmu si isoro kan ati pe ko niaaye-iwole si ilana kan nibiti idajo yooti seese, nitorinaa, ko si idanilojufun awon idahun. Bibeebe ni gbogbo ohun tio ku fun-un lati se.

Sugbon eyi kii se iwo, ore mi; iwo ni aaye-iwole siisododo ninu Ijoba naa. Awon idahun wa fun awon isoro re. Ranti pe, ijoba je isejoba, ati pe oun n sişe nipase awon ofin ti kii se ojuşaaaju ati pe oun wa fun omo ilueyikeyii ti ngbe labẹ aşe ti ijoba naa. Gege bi Emi ti so şaaaju ninu iwe yii, Ijoba Olurun ni a gbé kalẹ lori isododo (ilana ofin ti oo gba iwole sinu ase Olurun lati fi ipa mu ohun ti ofin Re so pe o toşe) ati ododo. Eredii kan wa ti emi esu yen ko se jade, ati pe kii se ailera Olurun tabi iyipada ninu ife Re. Jesu fi eyiihan fun wa nipa bi oun ti se yara ba awon omo-leyin rewi leyinnaati oun sileemi esunaajade.

Puponiinawon Kristieni, nigbatiwon ko ba ri isafihan ti Ijoba naa, won a yi ekọ won pada, won a so pe, “Gbogbo awon emi esu kii jade.” Won mo pe Olurun ni gbogbo agbara, nitorinaa won a leero pe Olurun lee se ohunkohun ti Oun ba fe lati se loriile aye, nitorinaa ti emi esu naa ko ba jade, leyinnaa Olurun gbodo ti yan lati ma se je ki oun o lo ni. Ore mi, irufeoye yiijeodi patapata. Jesu so peero arekerekeWONati aigbagbo won ni ogeagbara orunkuru ninuisele yii. Je ki emi o şalayerẹ lonayii. Idi ti emi esu naa ko fi jade jetori ti ilanaofin—o pari. Oun ko ni

látí jade nítorípe kò sí ẹnìkan-kan tí ó mú àṣẹ̀ ọ̀run àtí agbára-àṣẹ̀ tí ọ̀fin wálátí jẹ́rìí nínú ìṣẹ̀lẹ̀ nàà. “Şugbọ̀n, Gary, wọ̀n n gbìyànjú látí lee

**NÍWỌ̀N ÌGBÀ TÍ ÈNÌYÀN NÍ
ÀṢẸ̀-ÒFIN LÓRÍLẸ̀-AYÉ,
ÌJỌBA ỌLỌRUN ÀTÍ ÀṢẸ̀ RẸ̀
KÒ LEÈ MÚLẸ̀ ÀYÀFÌ TÍ
ỌKÙNRIN KAN TÀBÍ OBÌNRIN
KAN, TÍ Ó NÍ AGBÁRA-ÀṢẸ̀
NÍNÚ ILẸ̀-AYÉ, BÁ NÍ
ÌDÁNÍLÓJÚ KÍKÚN NÍPA OHUN
TÍỌRUN NÍ SỌ, LẸ̀YÌN NÁÀ TÓ
SÌ TÚ ÀṢẸ̀ YẸ̀N SÍLẸ̀ NÍBÍ YÌÍ.**

jade.” Bẹ̀ẹ̀-ní, şugbọ̀n gẹ̀gẹ̀ bí ẹ̀mí tí sọ, ní tí ibofinmu, oun kò ní látí jade. Kín ni ìdí? Lẹ̀ẹ̀kansíí, ọ̀run kò ní agbára látí jẹ́ kí ẹ̀mí ẹ̀şù jade. Jẹ́ kí n şe àlàyẹ̀ ohun tí Ẹ̀mí tí sọ tẹ̀lẹ̀. Wọ̀n ní àrẹ̀kẹ̀rẹ̀kẹ̀ èèrò, pìpe ohun tó ẹ̀dara tabí jẹ́ itẹ̀wọ̀gba ẹ̀yítí ó jẹ̀odì tabí ọ̀nà ironutó dorí kọ̀dò ní ańwẹ̀pẹ̀lú ohun tí Ọlọrun yoo sọ nípa ọ̀rò kan. Ańígbàgbọ̀ tún jẹ́kok-ókan gẹ̀gẹ̀bí igràgbọ̀ şe jẹ̀o-hun eelopataki fun ọ̀run látí ní agbára-àṣẹ̀ ní ilẹ̀-ayé. Àwọ̀n

omọ-lẹ̀yìn ni kòní idánilójú, igràgbọ̀ patapata, wípẹ̀ ẹ̀mí ẹ̀şunàayoo jade. Wọ̀n n bẹ̀ru.

Níwọ̀n igrà tí ẹnìyàn níàṣẹ̀-ọ̀fin lórílẹ̀-ayé, Ìjọba Ọlọrun àtí àṣẹ̀Rẹ̀ kò leemúlẹ̀ ayafí tí ọ̀kúnrin kan tabí obinrin kan, tí ó ní agbára-àṣẹ̀nínú ilẹ̀-ayé, bání idánilójú kíkúnńípa ohun tí ọ̀run n sọ, lẹ̀yinnáatò sítu àṣẹ̀ yẹ̀n sílẹ̀ níbí yìí. Bakan nàà, níní ọ̀kàn wa wà níkíkún fun ohun tí ọ̀run n sọ ni a pẹ̀ ní igràgbọ̀, bẹ̀ẹ̀ sí ni kò sí ẹnìkẹ̀nì tí ó ní igràgbọ̀ bẹ̀ẹ̀ ni ọ̀jọ̀ nàà. Wọ̀n níọ̀kan iyemẹ̀jì atí pẹ̀wọ̀n kún fun ańígbàgbọ̀, nítorí naagẹ̀ àṣẹ̀ ọ̀run kuro ní ipò yìí. Şugbọ̀n Jesu ní igràgbọ̀, bẹ̀ẹ̀ni oun sí mọ̀ pẹ̀ ẹ̀mí ẹ̀şù yìíní látí jade! Jesubọ̀ sojú işẹ̀, oun sí lo. “Şugbọ̀n, Gary, ìdí tí ẹ̀mí ẹ̀şunàà fi jade nígbatí Jesu báa wí ní pẹ̀nítórítí ọ̀jẹ̀ Jesu ni.” Looótọ̀? E jẹ́ kí a wo Maa_ku 6: 5 nígbà tí Jesu n waasú ní ilutirẹ̀.

Jesu kò lee se awon işe iyanu kankan nibẹ, bi kò se fi fi owọ̀ rẹ le awon ti ó n şaisandiẹoun si wo won san.

Ìwo yoo ní látí gbà pẹ̀ Jesu ní agbára látí múnilaradá bí, Looótọ̀? Lẹ̀yinnáa, ìwo gbọ̀dọ̀lee dahun kín ni ìdí tí Ọ̀n kofi lee şe gbogbo nnkan naatí Ọ̀n n fẹ́ látí şe nínú itan yìí. Èrẹ̀díí wà níbẹ̀,

ṣùgbòn nnkankan ṣe idiwò fún Òun. Òun dahùn èyíí lábẹ́ẹ̀ṣẹ̀ 6, “Àti pé òun ní iyalenu nípa àinígbàgbò won.” Ìgbàgbò (níníàdéhùn pẹ̀lú òrun) òun fún òrun ní àṣe-òfinlóríilẹ̀ ayé. Fún aṣẹ̀rẹ̀, láìní ìrora nínú, iwò le rí irufẹ̀ ilana yíí ní biíwò ṣe di èni igbala tí iwò sìtò Kristì wá.

Nitorínípa òkàn rẹ̀ ni iwògbàgbò àti péti a sidaólare, àti pẹ̀pẹ̀lú enu rẹ̀ ni iwójewò bẹ̀tíò sídì èni igbala.

— Róòmù 10:10

Iwò gbàgbò nínú òkàn rẹ̀ (ohun tí òrun sọ), àti pé iwò di èni idálare. Iyẹn jẹ̀ òrọ̀to-òfin, èyí tí ó tùmò síṣàkóso tíofin àti èyí totumò sí péni bayíìòrun níàṣe-òfin lóríilẹ̀-ayé. Níṣà toròrun tí iwòyeilana yíí, jẹ̀ kí a ranti pé a fún Adamù níàṣe-òfin tí ijẹgaba níbí ní ilẹ̀-ayé, àti pẹ̀wòn èniyan sì ti ní ipoyíí. Èyí kò yẹ̀ kí ó darú papọ̀ pẹ̀lú àilgbára tí àwònèniyan láti ṣe akoso nínú èmí, èyí tí òun tí sọnu sí ọwò Satànì ní inu Ọgba. Ọlòrun kò leé rú òfintí ipotí èdà èniyan náà ní bayíí ní ilẹ̀-ayé. Nitorínaa, Ọlòrun gbòdòṣawàríòkunrin kan tabí obinrin tí yóofimò pọ̀pẹ̀lú òrun láti níwólẹ̀ àṣe-òfin àti ní ojùṣe lórí ilẹ̀-ayé.

Nínú Róòmù 10:10, iwò yóò ṣe akíyèsí pé àwòn nnkan meji ló wá tíogbòdò wáyé ṣàaju àṣe àti agbára tí òrun leé níidásilẹ̀ níbí ní ilẹ̀ ayé. Alakoókò tí emí tí sọ tẹ̀lẹ̀: Áwá gbòdò ní igbàgbò ní kíkún kí a sì ní idániloju nínú òkàn wa pẹ̀luohun tí òrun sọ; èyíí ní a n pé ní igbàgbò. Ekejì, áwá niilò láti ní oye pé níni igbàgbò fún ararẹ̀ kí yóò tú òrun sílẹ̀ níbí yíí. Oya ó lẹ̀nu? È jẹ̀ kí n ṣaláyẹ̀. Ronunípa tí títan iná. Iná náà yóò tán, ṣùgbòn iwò gbòdò tún tán iná náà láti mú kí iná ó tán. Nígba tí áwá bá gbàgbò nínú òkàn wa nípa ohun tí òrun sọ, iyẹn mú kí isopòwàpẹ̀lú òrun ó bofin mutabíni idálare. Ṣùgbòn lẹ̀yinnaa áwá ní láti tú àṣe òun sílẹ̀ níbí. Gẹ̀gẹ̀ bíi nínú aṣẹ̀rẹ̀mí, áwá niilò láti tán iná náà. Áwá ṣe èyíí bí áwá ṣe n jẹwò àti síṣẹ̀ lórí àṣe tí ijọba.

Èmí mò pé emí n tún-un sọ fún ara mi, ṣùgbòn imòye tí òfin Ijọba yííjẹ̀KÓKÓ fún ọ̀ tí iwò ní agbára láti gba ohun tí òrun ní fún ọ̀. Iwò yóò gba ohun gbogbo tí iwò yoonígba láti òrun wá lónà kannaa tíiwò fí di èni igbala—nípa gbígba ohun tí òrun sọ gbónínú òkàn rẹ̀ àti lẹ̀yinnaa sọ̀rọ̀ tabí síṣẹ̀ lórí kin ni ohun tíòrun sọ.

Ijọba náà, gẹ̀gẹ̀bí Jesù tí kọ̀ tí ó sì ṣáfihàn rẹ̀, jẹ̀ àjẹ̀jìpatápátá sí àwòn ọ̀mọ̀-lẹ̀yin. Ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwòn akòkò, áwá leé rí àwòn ọ̀mọ̀-lẹ̀yin

ní ìbèrùnipa işe ẹ̀mí ẹ̀şu ati ti wọn ti wọn sù di oniyẹ̀mẹ̀jì, nipa eyii sọ igbagbọ di ọfutuṣẹ̀tẹ̀. Emi n léerò pé bí wọn ti lọ láti le ẹ̀mí ẹ̀şu yii jade, oun fi ara han, bóyá ọ́jasi titi ọ̀mọ̀dekunrin náà lulẹ̀ átí şişe afihan nlá kan. Èyíí leè fa ìbèrù. Èmí kan sọ bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ ni ọ̀, şùgbọ̀n ohun kan tiẹ̀mímọ̀dájúdájú. Ohunkan şeşẹ̀ tó şokunfa ki ọkan wọn jade kúrò nínu àdẹ̀hùn işokan pẹ̀lú ijoba ọrun ati sínú àìgbagbọ̀.

Ní ìdàkẹ̀jì, Jẹ̀sù ní ìdánìlọ́jú kíkun nipa ohun ti ọrun ti sọ nipa irú ipò bẹ̀ẹ̀ ọ̀unsi paşẹ fun ẹ̀mí ẹ̀şu lati lọ. Nitorinaa gẹ̀gẹ̀bí a şe le ẹ̀ ríí, işoro pẹ̀lú ẹ̀mí ẹ̀şu ti ko jade wá nipa tiaaye ti ilẹ̀-aye, kíí şe pẹ̀lú àayẹ̀ijoba ọrun.

Bí Èmíbá ní láti mú iwé-
mímọ̀ kan ti yoo şafihan
àwọn işe ti Ijoba ní ilẹ̀ ayé
dara ju èyíkẹ̀yíí miiranlọ,
Èmi yoo ni lati sọ pe oun yoo
jẹ̀ Maàkù 11:22–24. Láti
şetò ipẹ̀le náà, àwá niílo láti
şe atilẹ̀yin awon eşẹ ibi kíkà
kọ̀ọkan, bẹ̀ẹ̀ si ni awa yoo ríí
pé Jẹ̀sù bá wa sọrọ nipa igi
ọ̀pọ̀tọ̀tíó sù kù. Lẹ̀yin ti oun kò riẹ̀so lórí igi ti Jẹ̀sù gegún fún. Ni ọjó
keji, bi awon ọ̀mọ̀-lẹ̀yin ti şe tun gba ibi igi kannáa kọ́ja, wọn rí i pé ó ti
kù. Èyíí ya Péterù lẹ̀nu nípa pé ohun ti oun ti ri ati pé oun kígbẹ̀ jade sí
Jẹ̀sù níibèrùbojo.

**“NÍTORÍ NÁÀ ÈMÍ WÍ FÚN-UN
YÍN, OHUNKÓHUN TÍ ÈYÍN BÀ
BÉÈRÈ FÚN NÍNÚ ÀDÚRÀ, Ẹ̀
GBÀGBỌ̀ PÉ ÈYÍN TI GBÁÁ,
ÀTI PE OUN YÓÓ JẸ̀ TIYÍN”**

—MAÀKÙ 11:24

*“Jẹ̀sù dàhùn, E ní ìgbàgbọ̀ nínú Ọlọrun,” “Èmí sọ ọ̀títọ̀
fún-unyín, bi enikeni bá wifun ọ̀kẹ̀ yí i pé, 'Lọ, ju ara rẹ̀ sínú
òkun, ' ati pe ti oun ko şe iyemejì nínú ọkan rẹ̀ şugbọ̀n tógbàgbọ̀
pe ohun ti oun sọ yoo şeşẹ̀, yoo şee şe fún-un. Nitori náà emí wí
fún-unyín, ohunkohun ti èyín bá béèrè fun ninu adura,
Egbàgbọ̀ pé èyín ti gbà, ati pe oun yoo jẹ̀ tiyín.*

— Maàkù 11:22-24

Şe àkíyèsì péohun ti ó şeşẹ̀ya Péterù lẹ̀nu. Báwo ni ó şeşẹ̀? Jesu ti sọ kíkíọ̀rọ̀ sí igi naa. Bẹ̀lẹ̀láísí iyemejì igi naa dahun si awon ọ̀rọ̀ Jẹ̀sù bẹ̀ẹ̀ ni igi náà kù. Lẹ̀yin náà, Jẹ̀sù sọ fun Péterù ni “otitọ̀” ti ofin Ijoba

Ọlórún. Aláyé Jésù fun wa ni oye díẹ̀nípá bíḷjọba Ọlórún ti ẹ̀ n̄ ẹ̀şẹ̀ lorilẹ̀ ayé. Lẹ́ẹ̀kansii, ninu apẹ̀rẹ̀ yii awa rii bi ofin kannáà tí n̄ ẹ̀şẹ̀ tí a ti n sọ̀rọ̀ nípá rẹ̀; ọ̀kúnrin kan tabi obinrin kan lori ilẹ̀-aye, tíó ti gba ohun tí ọ̀run n̄ sọ̀ níkíkún (tí a ti dáláre ní báyii) lẹ̀yínnáà, yóo sọ̀rọ̀ tabi tu aṣẹ̀ ọ̀run sílẹ̀. Nítóribẹ̀ẹ̀, ọ̀kúnrin ti o wà nínú itan yii, ẹ̀ni tíí ẹ̀şẹ̀ Jésù, fun ararẹ̀, ẹ̀şẹ̀bón Jésù jẹ̀ ki o yeni ninu alaye Rẹ̀ si awọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yin Rẹ̀ pe “ẹ̀nikẹ̀ni” lee ẹ̀şẹ̀ ohun ti Oun ti ẹ̀şẹ̀ ẹ̀şẹ̀.

O da emi loju pe iwọ̀ yoo gba pe bi awọn eniyan ba mọ̀ eyi nitootọ̀ bee ti won si loye ofin ti Jesu nkọ̀ wọn, oun yoo ni ipa afojuri lori igbe-aye wọn. Emi ri ipa ti Ijọba lara igbe-aye mọ̀lẹ̀bi mi, ẹ̀şẹ̀bón oun tun jẹ̀ ohun to niyi pupo lati ri ipa ti Ijọba kan naa lara awọn idile miiran bi awa ti n kọ̀ wọn lohun ti a kọ̀ wọn. Jẹ̀ ki emi o ṣalaye itan kan ninu ile ijọsin mi nibiti a ti ẹ̀şẹ̀ afihan ofin yii. Lọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn akoko, nini imọ̀ ti Ijọba ati iṣẹ̀ rẹ̀ ni o jẹ̀ iyatọ̀ to wa laarin iye ati iku. Oun wa ninu itan yii.

Jennifer bẹ̀rẹ̀ si nii wa si ile ijọsin mi ati pe oun n gbọ̀ nipa igbagbọ̀ ati Ijọba. Inu rẹ̀ dun lati kẹ̀kọ̀ọ̀ nipa aṣẹ̀ ati awọn ẹ̀tọ̀ rẹ̀ ninu Ijọba naa bi oun ti loyun ọ̀mọ̀ rẹ̀ ẹ̀lẹ̀kẹ̀ji, ati pe oun fẹ́ẹ̀ lati bimọ̀sile. Nitorinaa, oun bẹ̀rẹ̀ sii kawẹ̀ nipa ohun ti Ọ̀rọ̀ Ọlórún sọ̀ nipa bibiọ̀mọ̀ ati awọn ileri ninu Ijọba naa ti o niisepẹ̀lu ọ̀mọ̀ rẹ̀. Ounni igbagbọ̀ pe oun lee ni ibi ninu ile pẹ̀lu ilera. Oun kan siiya agbebi kan, ounsi ni ki ọ̀kan ninu awọn obinrin ti ile ijọsin wa, ti oun tikalare ni iriri ọ̀pọ̀ bibi ọ̀mọ̀ nile diẹ̀ fun ararẹ̀, bi oun ba lee jẹ̀ olutọ̀ni rẹ̀ lakoko irọ̀bi.

Lakoko ti o ṣaaju irọ̀bi rẹ̀, oun a maa wa fun gbogbo isin a si maa di awọn ipilẹ̀ ti Ijọba mu. Awọn ilana wọ̀nyii jẹ̀ tuntun si Jennifer, ati pe oun fẹ́ran ikẹ̀kọ̀nipa awọn ohun ti o jẹ̀ojulowo idahun ninu Ijọba Ọlórún. Si ibanuje, ni akoko yii gan-an, ọ̀kọ̀ rẹ̀ ni lati maa ẹ̀şẹ̀ ni ọ̀jọ̀ aiku ati pe oun ko lagbara lati wa si ile ijọsin pẹ̀lu rẹ̀pupọ̀ ni igbagbogbo. O dara naa, lakotan, akoko fun ọ̀mọ̀ bibi to. Won ti pe awọn agbebi ati olutọ̀ni.

O ti to aago 2:00 tabi 3:00 A.M. Nigbati foonu ti o wa lẹ̀gbẹ̀ ibusun mi dun. Ni odikeji lohun, emi gbọ̀ ohun olutọ̀ni Jennifer ti n pariwo sinu foonu, “Oluso-aguntan, jọ̀wọ̀ gbadura; ọ̀mọ̀ naa ni a ti bi lokuu!” Iroyin naa so mi ji. Olutọ̀ni igbebi naa lẹ̀yínnáà, wa ṣalaye pe ọ̀mọ̀ naa ni bayii ni won ti n gbe lo ninu ọ̀kọ̀ alaisan si ile-iwosan. Oun tun fi ye mi pe, ni tootọ̀, awon iko oniṣẹ̀gun naa tiso pe ọ̀mọ̀ naa ti ku ni deede akoko ti won gbee de.

Drenda ati Emi fo soke ati wọso. Emi bẹrẹ sii gbadura ninu Emi, titeti sile fun ohun ti o yẹ ki Emi o şe. Emi mọ pe eṣu yoo nifeṣe lati tabuku si ijọ wa nipase iṣeṣe yi i. Emi le ri awọn akọle naa, “Ọmọwọ kan ku bi Ile-ijọsin kan ti şe iwuri fun irọbi ninu Ile.” Ni pato, awa ko ni iduro kan pato lori ọrọbi enikan şe yẹ ki o bi ọmọ re, boya ni ile tabi rara, ṣugbọn ọpọlọpọ ninu awọn obinrin yan lati bimọni ile; eyii jẹ otitọ. Drenda ati Emi ṣesiwaju lati maa gbadura ninu Emi bi a ti n wakọ lọsi ile-iwosan naa, eyi tii se akoko wiwakọ 20iṣeju. Ni nnkan bii agbedemeji sibe, lojiji emi nimolara pe Ẹmi Ọlọrun ba le mi, ati pe Emi mọ peomọ naa yoo wa lalaafia. Ni deede akoko kan naa, Iyawo mi yiju pada si mi ati pe oun sọ fun mi pe Oluwa kan sọ fun oun pe ọmọ naayoo wa lalafia.

Emi mọ ohun ti Oluwa ti sọ fun iyawo mi ati emi, ki emi ki o too rin wonu iyara pajawiri naa, Emin ronulori ohun ti Emi yoo ba pade. Ninu iyara pajawiri, Emi rii iko ti awọn nọsi ti o to meje tabi mejo ti o duro ni ayika ohun ti o farahan lati jẹ ọmọ ti ara re le, to si pon, ti o nkigbe. Emi rọra ṣewadii oju wọn. Ni ọpọlọpọ ipo, nigba ti egbe awon obinrin ba yi ọmọ kan ka, iwọ yoo ri erin. Ṣugbọn lakoko yii, nibẹ ko si nnkankan. Dipo eyii, iwo iyalẹnu lo wa loju gbogbo won.

Awa pade obinrin ti o pe wa. Oun tun sọ fun wa pe won ti kede pe ọmọ naa ti ku ni ile, eyii ti o ti jẹ 20 iṣeju seyin. Ati pe nigbati ọmọ naa de, ile-iwosan ti kede ọmọ naa lokuu, ṣugbọn lojiji, geṣe bi o ti ri, oun tun ti ji. E yin Ọlọrun logo! Inu Drenda ati Emi dun lati ri ọmọ naa laaye ati daradara geṣe bi Ẹmi Mimọ ti sọ fun wa.

Níbáyíí, ọkọ aláìsàn tí ó yàtò tí gbe ìyáọmọ naa, Jennifer, lọsi ile-ìtọjúti àwọn abiyamọ. Nítorí nàà, oun ko şe bẹẹ mọ nipa ipo ti ọmọbirin rẹ wa. Iyawo mi, Drenda, goke lọsi ile-abiyamọ lati ṣabẹwòrè. Bí Drenda ti rin wọnu awọn yara nibiti Jennifer ti n sinmi, oun sọ pe, “Jennifer, ọmọ rẹ wa dara dara, ati pe oun jẹ arewa.” Nọsi naa, eni to duro lẹgbẹẹ Jennifer be sinu itakuroso naa oun si ṣalaye ranpe pe, “Rara o, ọmọ naa wa ninu apo ara!” Iyawo Mi yara şe atunṣe nọsi naa lori aṣiṣe rẹ. Lonii, si ogo Ọlọrun, ọmọbirin naa, ti a pè ni Haley, jẹ ọdọmọbinrin arẹwa ti ko ni akude ti ọpọlọ tabi awọn akude nipa ti eto ilera ara ti eyikeyi iru. Liloye pe Ijọba Ọlọrun n ṣiṣe da lori ti ofinẹmi, Emi mọ pe abajade yii kii şe nipase anfaani. Nitorinaa ni jije onimo ijinle nipa ti ẹmi (kii şe Imọ ti Kristieni, ṣugbọn ẹnikan ti o n kẹkọ bi

Ijòba Olorun ti şe n šişe) ti emi je, Emi feşe lati wadii ohun ti o şeşe ni pato.

Èmí mò pé ọmọ nàà Haley ni a ti kẹde rẹ ní gbangba gégé bíi “òkú bí ó ti dé” latenu àwọn ikò ọkọ aláìsàn tí ó wà sí ile. Èmí tun mò péa tún ti kẹdeọmọ naágégé bíokú nígbàtí ó désíìlẹ̀-ìwòsàn. Nítorínàà kìn ni ó şeşe? Èmí bá olutóni ìgbẹ̀bítí ó wà níbẹ̀sòrò, àti pé Èmísìbèèrẹ̀lọ̀wọ̀rẹ̀ lati sọ ohun gbogbo tí ó şeşe fun mi ni alaye kikun. Emi n wa nwa awọn eri. Oun sọ fun mi pe ohun gbogbo pẹlu igbebi ọmọ naa ni o ti lẹdaradara titi di igba ti a bi ọmọ naa. Oun ko ni awọn ami pataki kankan ati pe oun kanjekikida awọ aro. Agbẹbi naa gbiyanju lati sọ ọmọ naa jìşugbọn ko le şe. Olutóni naa tẹsiwaju lati sọ pe Jennifer ni ọpọlọpọ awọn ara ẹbi rẹ nibẹ ti o bere si nii jaya. Şugbọn Jennifer fi idakejeşe sọ fun wọn pe ki wòndake, leyinnaa oun fi ika rẹ si oju ọkọ rẹ, oun sọ pe, “Maşe sọ ọrọ kankan — ọmọ yii yoo wa lalaafia!”

Emi da itan olutoni naa duro sibẹ emi si beere lẹwọ rẹ boya oun lee tun sọ fun mi ohun ti Jennifer ti sọ fun ọkọ rẹ lẹkansii. Arabinrin naa sọ ohun kannaa ti oun ti şeşe şalaye fun mi, pe Jennifer fi ika rẹ si oju ọkọ rẹ oun si sọ pe, “Maşe sọ ọrọ kankan—ọmọ yii yoo wa lalaafia!” Ayo nla! Iyẹn gan-an ni! Iyẹn ni akoko naa, ikede ti o gba ẹmi Haley la. Eminimolara ti oluşewadii kan ti o şeşe yanju ise le nla kan! Inu mi dun. Oun jeeyi ti o rọrun pupọ, sibẹ oun jinle. Jennifer ti lo ofin ẹmí lasan laarin ipo naa, ati pe oun ti gba ẹmi ọmọ rẹ là! Ni šişaşaro lori ohun ti Emi tişeşeko yii, oun moğbọn wa.

Jennifer mò beşe, nitori işeto işe ọkọ rẹ, ọkọ rẹ ko tii gbe igbagbọ rẹ ro bi oun ti seni awọn oşuişaaaju. Ounnaa mò beşe pe, gẹgẹbii olori ile wọn, adehun rẹ pẹlu işeşe ibanileru ni akoko ibimọ yoo şe edidi ayanmọ ọmọ naa. Iyẹn ni idi ti idahun akọkọ rẹ ni lati je biba ọkọ rẹ sọrọ ati pe ko mase gbaa laaye lati wa si adehun pẹlu ikú ọmọ wọn. Jennifer ní tirẹgbagbọ pé ọmọ nàà yoo yè àti pé yoo dara, nípa bẹẹ oun kẹde rẹ pẹlu ìgboya àti ìgbagbọ.

Ní kẹtẹ́ tí a ti fi Jennifer sílẹ̀ ní ilẹ̀-ìwòsàn, oun lọ sídòdàwọn ikò ọkọ aláìsàn àti pé oun beere lẹwọ wọn ohun tí wọn şe fun ọmọ nàà lákòókò tí wọn wà níọjuọ̀nà sí ilẹ̀-ìwòsàn ní aşalẹ̀ojọ̀ nàà. Wọn wòò pẹ̀lùiwò ìyalẹ̀nu.

“Kò sí nnkankan,” ọkan nínú wọn sọrọ̀níkẹ̀yìn.

“Kìn ni iwọ́ tùmò sí, nnkankan?” Jennifer beere, “Njẹ́ iwọ́ şe

CPR?”

“Rára,” wọn dáhùn.

“Njẹ̀ iwọ̀ ẹ̀ se ohunkóhun fun ọmọ náa?”

“Rára,” wọn tún sọrọ̀.

Wọn sọ fun-un pé ọmọ naakan ti kú, wọn kò sí ní irẹ̀ti ti ìmúpadabọ̀ rẹ̀. Amọ̀ ẹ̀, ọmọ naakan ẹ̀dédé “jí dídé” nígbàti wọn dé ilẹ̀-ìwòsàn! Awọn ikọ̀ ọkọ̀ aláìsàn náa gba iwurí látíṣòṣò-ìwòsàn àti ilẹ̀isẹ̀-íná fun èsì ti ọdún náa, àmì ẹ̀yẹ̀ olodọ̀dún tí ó dá lórí àbajade ti ẹ̀ṣẹ̀lẹ̀ tó le koko. Ẹ̀gbọ̀n awọn jẹwọ̀ pé awọn kò ẹ̀ se ohun kankan.

Láìpẹ̀ yíi, awa gba Hailey pẹ̀lú Jenniferiá rẹ̀ lálejò; lórí ètò ìgbòhunsafẹ́fẹ́ tẹ̀lífíṣhọ̀nù wa bẹ̀ẹ̀ sí ní gbogbo wa, pẹ̀lú omijé ní ojú wa, ẹ̀ se ẹ̀yẹ̀ lẹ́kẹ̀nsii fun Ijọba Ọlọrun. A ẹ̀ se ẹ̀yẹ̀ ti otító pé ẹ̀ni kan wà lojú ẹ̀ṣẹ̀lẹ̀ tí ó sí mọ̀ bí ọ̀n ẹ̀ se lee ẹ̀ṣẹ̀ láààrín ọ̀fin tí ẹ̀mí àti aṣẹ̀ tí Ijọba.

Nínú itàn yíi a rí Jennifer, ní kíkún nípa idánilojú tí ọ̀run nṣọ̀lẹ̀yinnáàoun tú aṣẹ̀ náa dà sílẹ̀ sí ipò yẹ̀n pẹ̀lú awọn ọ̀rọ̀ tírẹ̀. Ọ̀fin naansíṣẹ̀!

Idilẹ̀ miiran nínú ilẹ̀ ijọ̀sìn mi ní iríríkan náapẹ̀lú ọ̀fin tí Ijọba Ọlọrun kannaa. Awọn arabinrin meji tí ẹ̀ se ipinnu lati jẹ ounjẹ ọ̀sàn papọ̀, ẹ̀yítí kii ẹ̀ se ẹ̀ṣẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ tí ó rọ̀run, níbí wọn ẹ̀ni ó tó bíi awọn ọmọ wẹ́wẹ́ 12 tabi 13 laaarin ara wọn. Ó dara náa, bí wọn tí ẹ̀ se n jẹ ounjẹ ọ̀sàn, wọn ẹ̀ se akíyẹ̀sí pé Joẹ̀li, ọmọ ọdún mẹrin náa, tí sọ̀nù. Wọn wò gbogbo ipasẹ̀ ilẹ̀ bẹ̀ẹ̀ sí ní wọn kò rii. Nítorínaa wọn léero péoun le máa farapamọ̀, ẹ̀gbọ̀n lẹ́kẹ̀nsii lẹ̀yin ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀ṣawarí, wọn kò lee rí ọ̀n. Lọ́jiji Tína, iyaomona, ní ẹ̀eroiberu kan. Njẹ̀ a tí wo ibi omi adagun isalẹ̀ni ẹ̀yinkulẹ̀? Ọ̀n sáre jade ní ẹ̀nu-ona ẹ̀yinkulẹ̀ pẹ̀luarakunrin ọmọ ẹ̀gbọ̀n rẹ̀, Courtney ọmọ ọdún 13, ní ẹ̀gbẹ̀ rẹ̀. Tínakun fun ibẹ̀ru bí wọn tí rí Joẹ̀li ní isalẹ̀ adagun-odo náa, laimira. Kò sí ẹ̀nikan tí ó mọ̀ bí ó tí pé totí ọ̀n tí wàníbẹ̀. Tína pariwo síta lati pé 911 bí ọ̀n ẹ̀ se nse bó sínu adagun-odo náa àti lati fa Joẹ̀li jade. Ọ̀n kò mí, awọ̀ rẹ̀ tí yípadabẹ̀ẹ̀ sí ní ọ̀n kò mira.

Ọmọ ọdún 13 náa, ẹ̀ni tí awodagba labẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀-iranṣẹ̀wa ẹ̀kaawọn ọmọdẹ̀, sọ fun arabinrin ẹ̀gbọ̀n rẹ̀, “Bẹ̀kọ̀, Arabinrin Tína, awa kò niilo lati pé 911; awa ní aṣẹ̀ níbí. Awa niilo lati gbádura.” Nítorínaa awọn mejeeji bẹ̀rẹ̀ sí ní gbádura, ẹ̀gbọ̀n síbẹ̀, kò sí ohun tí ó ẹ̀ṣẹ̀. Tína pariwo lẹ́kẹ̀nsii, “pé 911!”

Lẹ̀yinnáa, Courtney sọ fun arabinrin ẹ̀gbọ̀n rẹ̀, “Arabinrin Tína,

àwá niilò lati pàşẹ̀ iyèsínú ayèrẹ̀.” Nitorínáà Courtney sọ̀ pé, “Joéli, ní orukọ̀ Jèṣù, jí dídè!” Lojiji Joélìsín, òun sítu omi soke, òun sibèrẹ̀ sí mọ̀ra, ó padà bọ̀ sípópátápátá.

Nígba tí èmí ronú padà nípá itàn yí í, ènu a máa yà mí nígbàgbogbo, òun kii ẹ̀şẹ̀ iyalẹ̀nu péara omòdekunrin náà yá, şugbọ̀n mo niyalẹ̀nu nípasẹ̀ omọ̀ ọ̀dún 13 ati péiwalaaye ti ọ̀kanrẹ̀ ní akokónáà. Ní inu igbeyeti laalaa pupọ̀ ati ipò iku, òun şı ní anfaani lati ẹ̀şẹ̀ ayẹ̀wò ohun tí wọn niilò lati ẹ̀şẹ̀ laisijuwọ̀ silẹ̀ fun ibèrú. Courtney tun fi idi rẹ̀ mulẹ̀ pé mimọ̀ bí Ijoba náà ti ẹ̀şẹ̀ n şişẹ̀ ju iwaasu tí ó wuyi lọ; òun jẹ̀ iye tabi iku!

Lẹ̀kansii, ẹ̀şẹ̀ akíyèsí bí ofin Ijoba ẹ̀şẹ̀ n şişẹ̀. Ní akókó Courtney sọ̀ pé wọn niilò lati gbádura, èyítí wọn ẹ̀şẹ̀, şugbọ̀n ohunkohun kọşẹ̀lẹ̀. Eyii jẹ́penitori pé nígbà tí a ba n gbádura pé awa kó ẹ̀şẹ̀ idasilẹ̀ awọn aşẹ̀ ati agbára Olórún. Şugbọ̀n awangbadura fun itọ̀sona. Iyẹn niogangan ohun tí wọn niilò ní akoko náà. Lẹ́yinnáà, iwọ̀ yoo ẹ̀şẹ̀ akíyèsí ninu itàn ti Courtney lẹ́yinnáabi òun ti sọ̀ pé wọn niilò lati sọ̀ iyèsínú rẹ̀. Nígbatí wọn ẹ̀şẹ̀ eyii, òun jí dídè patápátá òun sí walaayeti tí di oní yii. Lẹ̀kansii, a rí ọ̀kan tó niitara patápátá tí ohun tí ọ̀rún n sọ̀, şugbọ̀n sibẹ̀şibẹ̀ ohunkohun kó şẹ̀lẹ̀ tí tí ó fi tú aşẹ̀ yẹn silẹ̀ ní ilẹ̀-aye nípasẹ̀ okunrin tabi obinrin kan tí oní igbagbo.

Jẹ́ kí n fun ọ̀ ní itàn kan sii, ọ̀kan tí ó sunmólẹ̀pupọ̀pupọ̀. Arakunrin Drenda kan mu Candy, iyawo rẹ̀, lọ sí ilẹ̀-ìwosàn lati bí omowon karun-un. Drenda ati Emi duro ní ilẹ̀-ìwosàn naalówuúrọ̀jọ̀ tí Candy n robi lówọ̀ lati wo afikun tuntun ti inuẹ̀bí náà. Awá leero pé ibi náà ti şẹ̀lẹ̀ pé şaaju kí awa ó too de sibẹ̀. Şugbọ̀n bí awá ti şawari eyii, nitori awon idaduro diẹ̀, ibimọ̀ naati şeşẹ̀ şẹ̀lẹ̀. Bí a ti ẹ̀şẹ̀ n rin loşi ile-itoju abiyamo, wọn şeşẹ̀ gbẹ̀omọ̀-owọ̀ Holland wa sinu ile-itoju ni. Bíó ti şeşẹ̀ ti iwọ̀ tí rí, ile-itojutu wa ní ile-itoju alabiyamo lawon ile-ìwosàn jẹ́eyi tó maa n niawon ferese lorişii, eyi tí ó n gba ni laaye lati rí awon omọ̀ tuntun bí wọn ti ẹ̀şẹ̀ n gbewon wole.

Bí wọn ti ẹ̀şẹ̀ gbẹ̀omọ̀-owọ̀ Holland wole, Emi ẹ̀şẹ̀ akíyèsí lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀ peodabii eni pé òun funfun. Gbogbo awon omọ̀ Johnny nígbà tí wọn bá wa lomọ̀-owoni wọn ferese maa n funfun, toun ti irun ori; ati ní akókó, Emileero pé ainí awo rẹ̀ şeşẹ̀ kó jẹ́fun gẹ́gẹ̀ bí ó ẹ̀şẹ̀ maa n ẹ̀şẹ̀ peluawon omọ̀ rẹ̀ ní igba bibi. Şugbọ̀n, sibẹ̀şibẹ̀, òun kò sí nípò ọ̀tun. Lojiji, gbogbo awon onişẹ̀gun beresi sarekaakiri. Awon noşisi iyara fa awon aşọ̀-ikele bo awon ferese kí emi komaa baalee riinu ile-itoju, ati pé Emi

mọ̀ pé èyí í kii ẹ̀ àmìohùn tí ó dara. Paápáájùlọ̀, bíójẹ́pé wọn tí fa àwọn aṣọ-íkẹ́lẹ̀ nàá, àwọn aláfo kan wà nípa èyítí Èmí lee gbà láti rí ohun gbogbo tíón lọ. Àwọn nọ̀sì bẹ̀rẹ̀ sí níí fa ohun èlò jade, bẹ̀è ni dọ́kítà kan bẹ̀rẹ̀ síi ẹ̀ CPR lóri Holland. Èmí rìn yíkálọ̀síibi ọ̀nà ilẹ̀kùn miiran tí ilẹ̀-ìtọ̀junaanibi tí emí ti lee gbọ̀ kedere ohun tí àwọn onísẹ̀gùn n sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀. Bí emí ti ntẹ̀tísílẹ̀, ipaya mú mi bí emí ti gbọ̀ tí wọn sọ̀

**(RÁNTÍ PÉ ÀWỌN ÒFIN
TI ÌJỌBA NÁÁ A MÁÁ
ŞİŞÉ NÍ GBOGBO İGBÁ,
FÚN Ẹ̀NIKÉNI!)**

péọkanomọ̀ nàá kolu, àti pé wọn kò leemú kí ọ̀kàn nàá şışẹ̀. Bí mo ti tẹ̀síwájú láti tẹ̀tísílẹ̀, emí lee gbọ̀ bíohun èlò tí wọn fi n wó mímíọ̀kàn nàanlú níloòrekoòrẹ̀. Èmí yoo gbọ̀tí lílú kan lẹ̀yinnàá işeju-aaya 15 tabi 20 yoo tun koja

lọ, lẹ̀yinnàá Èmí yootun gbọ̀omiran. Holland kò ní eemi ọ̀kàn!

Onísẹ̀gùn naajade kuro ninu yara nàá oun sì koja ló sódò Johnny, “nnkan kò ẹ̀nu ire, Johnny; ó ba mí ninu jẹ̀ pupọ̀; sugbón a ẹ̀ tún n gbìyànjú.” Wọn kò gbà wa laaye ní ilẹ̀-ìtọ̀juomọ̀ wẹ̀wẹ̀ nàá, nitorinàá Drenda àti Johnny gbé ọ̀wọ̀wọ̀n lori ilẹ̀kùn ẹ̀nu-ọ̀nà nípa kan tí ilẹ̀-ìtọ̀juomọ̀ wẹ̀wẹ̀ nàá, àti pé Èmí gbé ọ̀wọ̀ mi lóri ilẹ̀kùn ní apa miiran tí omọ̀ wẹ̀wẹ̀ nàá. Àwá bẹ̀rẹ̀ sí níí gbadura àti sọ̀ asọtẹ̀lẹ̀pẹ̀ Holland yooye àti peoun kí yoo kú àti peoun yoo wa lalaafia. Àwá paşẹ̀ fun ọ̀kàn nàá láti lú, ní orukọ̀ Jesu.

Lojiji, onísẹ̀gùn tí ó ti nba Johnny sọ̀rọ̀ jade láti inú ilẹ̀—iwosan tí omọ̀ wẹ̀wẹ̀ pẹ̀luyára nlá. Oun yara koja légbẹ̀è wa laisi sọ̀ ọ̀rọ̀ kan. Ní işeju diẹ̀ síi, oun tun yara pada pẹ̀lu nọ̀sì kan tí ó tẹ̀lee, tí oun sì nsọ̀rọ̀ pẹ̀lu ohun líle, “Onísẹ̀gùn, a o lee ẹ̀ iyẹn. Àwá o ní aşẹ̀ ní ilẹ̀-ìwosan yii láti şamulò ilana yẹn. Èmí kò lee gbaolaayelati niye yẹn.” ounko kiyesi í bí oun ti pada ló sinu ilẹ̀-ìtọ̀juti omọ̀ wẹ̀wẹ̀ nàá. Ounmu iwe itoni kan, àti peemi lee sọ̀ pé oun n fi arabale kekọ̀ bí oun ti şe leşamulò ilana kan. Èmí n woo bayii nipasealafọ̀ ara àwọn aṣọ-íkẹ́lẹ̀ bí oun ti didẹ̀ tí ounsibẹ̀rẹ̀ sí níí fi tuubu gígùn kan sinu omọ̀ nàá. Èmí wa rii bayii pé oun fun omọ̀ nàá leje.

Lojiji, emiti gbọ̀ lílú ọ̀kàn nàá bẹ̀rẹ̀. Oun ní pẹ̀lu iyara bẹ̀è ló sikuro niipele deedeeni yara fun tí omọ̀ tuntun. Onísẹ̀gùn naajade wani işeju kannaa oun sì sọ̀ pé, “Àwọn angẹ̀li wa nibẹ̀ yẹn; Ọ̀lọ̀run şe iranlọ̀wọ̀ fun mi pẹ̀lu omọ̀ yii!” Àwá lee sọ̀ pé oun n gbọ̀n. Lẹ̀yinnàani awa kiyesi

peoun kò wà lojú iṣẹ̀ àti peoun kolowoninu igbèbí Candy. Oun ṣeṣẹ̀dé sí ilẹ̀-ìwosan naalati ṣayewo aláisan miiran ní akokò yẹn ni, nígbà tí gbogbo eyii ṣeṣe. Èmi lee sọ pé oniṣegun yii ní iyalenu nipa ohun tí ó ṣeṣe bí oun ti sọ fun wa pé Holland komifun iṣeju 36!

Lónii Holland jẹ́ omọ́ odun merin tí oun sí lẹwabí ó ti yẹ. Èmi gbabgbo pé oye ti ofin Ijoba wa ni ó mú awon idahun wa sinu ipo yẹn. Èmitun leeranti, bí emi se gbé owó mi siara ilẹkunilẹ̀-itojuti omọ́ wẹwẹwẹyẹn, emi n ronú ninu ara mi, “Àwa kò nii se isinku fun arakunrin aburo Drenda yii! Kii se labẹ̀ iṣo wa!”

Bí awati se duro lati ronú bí Ijoba ti se ní ipa lóri òkòòkan awon itan tí emi ti seṣe ṣalabaápin, Èmi yoo feṣe ki oranti peawon ofin ti Ijoba naa a maa siṣe ní gbogbo igba, fun enikeni!. Gẹgẹ́ bí emi ti sọ ninu ibere iwe yii, awon ofin ti iseda ti ile-aye n siṣe pelu awon esi kannaa ní gbogbo igba. Won kii sejuṣaaju ati pe won yoo siṣe fun enikeni ti yooba lo akoko lati konipa won ki oun sisamulo won. Ina imonamona nsiṣe bakannaa ní Orile-ede Amerika gẹgẹ́ bí oun ti nse niile adulawo; oun kò sí iyato.

Nigba tí emi bere sii mope Ijoba Olurun je Ijoba kan pelu awon alakaleofin bí otilejẹpe awon ofin naa je eyi to farapamo, Èmi mo pe Mo ti ri idahun si awon isoro mi. Mo rii peoun kii se Olurun ni ó n da mi duro, niyian lati mase bukun fun mi tabi ran mi lowo ni akokoainimi. Rara o, Èmi ti rii nibayii pe Olurun ti fun mi ni ohun gbogbo tí Èmi yoo niilo laelaeninú igbe-ayemi nipase Jesu Kristi, eniti ó jepenisaseirubo Re fun mi laaye-iwole si gbogbo ohun tioran ni. Èmi ti wa loye bayii pe Ijoba n siṣe nipase awon ofin ti a ti seto ti emi lee kekoo re ati samuloresi igbesi-aye mi.

Èmi bere si nii ka gbogbo awon itan inu Bibeli pelu eerò okan ti ó yatò, emin wa awon ilana ti ó safihan ofin miiran ti Ijoba naa. Èmifi ara mi jin lati leeje onimọ́-ijinle nipa ti emi kiemi o lekekooeredii ti awon nnkan fi n seṣe ninu awon itan Bibeli ti emi ti ka nigba gbogbo. Iwe mimọ́ yii ninu 1 Johanu dun bii ohun ti ó larin-rin ati je odi si opolopo eniyan. Èmi mo pe ati kaa tele, sugbon eje ki a kaa lekekansii nitiori ninu re tun ni awon otito ti ó je idahun fun o.

Eyii ni idaniloju ti awa ni nigba ti a ba to Olurun wa pe: tiawa babeere ohunkohun ni ibamu pelu ifeRe, Oungbo wa. Ati

pé tí àwá bá mọ pé Ọ̀un gbọ́ wa (gbọ́ ọ̀ràn nàá) — ohunkohun tí awábabeèrè — awá MỌ pé awa ní ohun tí awá beèrè lọwọ́ rẹ.

— 1 Jóhánù 5:14-15

Èmífèràn iwé-mímọ́ yíi nítorí pé ó n sọ̀rọ́ nípá òfin, àti pé òfin nfun wa nígbọyà láti gba idájọ̀dodo. Èyíi ni idánilojú wa—tí awá bá beèrè ohunkohun ní íbamu pẹ̀lú ifẹ́ Ọ̀lọrun (òfin, ohun tí Ọ̀lọrun pení didára), Ọ̀un n gbọ́ wa. Leḗkansii, ọ̀rọ́ nàá “gbọ́wa” kò sọ̀rọ́ tí pé Ọ̀lọrun n gbọ́ àwọn ọ̀rọ̀sísọ́ wa, bíotilẹ́jẹ́pẹ́ Ọ̀un ẹ́ beẹ́. Şugbọ́n, dípo beẹ́, ọ̀un jẹ́isọ́ tí pé Ọ̀lọrun n gba ejó nàá rọ. Tíiwọ́ yooba ronú nípá tí adájọ́ kan tí ó gba ejó kan rò àti àwọn ilàna ní íbamu pẹ̀lú òfin, kii ẹ́ àwọn imọ̀lára tirẹ́ (òkerétan, bí ọ̀un ẹ́ yẹ́ kí ó şişeniyíi), lẹ́yinnaa iwọ́ yoó loyẹ́ iwé mímọ́ yíi. Ọ̀un gbọ́ wa—Ọ̀un gba ejó naarotabí gbọ́ejó nàá, àti pé awalee ní igboya lati gba idájọ́ ododo, eyi tí ọ̀un tí ẹ́ etọ́ wa labẹ́ òfin.

Ọ̀rẹ́ mi, Èmí kanlẹ́ leero peiwọ́ niilọ́ láti duro ati lati ka leḗkansii, lai yara. Bí ohun tíiwọ́ tí şeşekayii ba jẹ́ otító, àti pé ọ̀un jẹ́ beẹ́, nítorí nàá igbé-ayé rẹ́ tí ferefe ní íbugbamú pẹ̀lú ayọ́ nla! Àwọn eniyan tí ó n gba adura lainí imọ́ yíiwọn kò ní idánilojú igboya; wọn kan n sọ́ isokuso nígbà tí wọn bá n gbadura. Jesúsọ̀rọ́ nípá eyíi ni Matíu6: 7–13.

“Bẹ̀è nàá nígbatíiwọ́ bá gbadura, maşe teşiwájumáa şatunwí asangégébií àwọn keferí, nítoríawọn leero pea óó gbọ́ nítorí ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ àwọn ọ̀rọ́ wọn.”

— Matíu 6:7

Ọ̀rọ́ nàá “şatun wí asan” tumọ́ sí láti sọ́ oríşíiríşíi ọ̀rọ́ tí kò ní itumọ́ tí àwọn ọ̀rọ́ tabiiro ohun. Èyíi ni bí ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ eniyan ẹ́ n gbadura. Wọn kò ní erongba tí etọ́ wọn şiidájọ̀dodo tabí paapaa julọ́ ohun tí Ọ̀lọrun tí fi fun wọn labẹ́ofin teḗ rí ninú Ijọba nàá. Iwọ́ kò ní lati bebẹ́ tabí sokun nípá nnkan kan tí iwọ́ tí ní teḗ!

E jẹ́ kí a ronú tí pé ọ̀lọpaa kan duro ní ọ̀pọ̀pọ̀nà ọ̀un sí nso fun ọ̀kọ́ ajagbe kan kí ó duro, tí ọ̀un kan bere sí níi sokun ati pé tí ọ̀un nbẹ̀bẹ̀pẹ́ kí ọ̀kọ́ ajagbe nàá ó duro. “Jọwọ́, ọ̀kọ́ ajagbe, duro. Şaanu fun mi. Jọwọ́, dabọ́, jọwọ́, duro.” Iyen yoó jẹ́ itiju tosi ní íbanujẹ́ àti íbalọ́jẹ́ fun orílẹ́-ede Amẹ́rika àti eto ofin rẹ́. Beẹ́ kọ́, ọ̀lọpaa yen yoó duro tiiriti ọ̀un yoó sísọ́ fun ọ̀kọ́ ajagbe naako duro, àti pé ọ̀unyoó sídúrotorí ọ̀un dá

lori ofin ilẹ̀ naà ati ipò rẹ̀gẹ̀gẹ̀bii oṣiṣè tí ó nsoju ijoba fún orilẹ̀-èdè.

Awọn eniyan tí ó n bẹ̀ Qlọrun kò niyeyeti ofin ilẹ̀ tabítí ipowon. Èrèdii tí olopáa kan yoo fi maà bẹ̀bẹ̀ kí okò ajagbè kan ó leedurò jẹ́ irufẹ̀ ẹ̀gán nlákan sí orilẹ̀-èdè nitorì pé ó ẓafihan iruorilẹ̀-èdebeṣè bii alailofin ati aṣe. Gbogbo ohun tí iwọ̀ yoobà padé ní irufẹ̀ orilẹ̀-èdè bẹ̀ṣè jẹ́ rúdurudu. Nígbà tí awọn Kristiẹnibá nbeṣè tí wọn sì n teṣiwaju, on ẓafihan Ijoba Qlọrun gẹ̀gẹ̀bí eyí tojẹ́ alailera, tí kií fún ni niawon idahun. Oun n faà kí awọn eniyan ṣiyemejí ifeQlọrun tabi agbara Rẹ̀ lati ranwonlowò, nigbatiò jẹ́ pé, leṣkan telewon ti ni etò sí ohun tí wọn n beerè fun. Jesu fun wa ni idahun tí ó yẹ́ kooronipa iru aduraibeṣè iregbè yii — “DÁWỌ RE DURO!”

“Bẹ̀ṣè ni nigbà tí eyin bá n gbadurà, emasè ẓatunwi asan gẹ̀gẹ̀ bii awon keferi, nitoriawon leero pewon yoo jẹgbigbo nitori opolopo awon oro won. E maaṣe dabii won, nitori Babá yin mo ohun tí eyin niilo ẓajuki on otoobeere lowo yin. Nitori naa, Eyii, ni bi o se ye kie gbadura:”

“Babá wa tí n belorun, kí a bowo fun oruko re, Kí ijoba re kiode, Ife tire ni ki ose, lori ile-aye bi o ti wa ni orun. Fun wa lounjejumọ walonii. Dari awon gbese waji wa, bi awa ti ni dariji awon onigbese wa. Ki iwomaasi se dari wa sinu idanwo, sugbon gba wa kuro ninu ibi.”

— Matiu 6:7-13

Ranti, Jesu nkọ wa bi awa se lee gbadura ninu ese yii. Amọ si ibanuje, opo eniyan ni awon ese wonyii ti a seto re sinu awonopon ti a se losoninu ile won sibesibewon ko loye itumọ awon esewonyii. Ibi kika yii ni a n pe ni Adura Oluwa, sugbon Oun nkọ Awon omọ-leyin re bi won se lee gbadura pelu awon oro wonyen ni. Niitumọ oropato, on ko gbadura naa bi awati se ngba a ninuisin awon ile ijosin wa. Awon orowonyen jeiweitonisona, tiwo ba fe, lori biiwo se lee gbadura ki o si gba esiabajade won, on kii se esekosori lati maakanikan.

“Kí ijoba re kiode, Ife tire ni ki ose, lori ile-aye bi o ti wa ni orun” jeiitonisona lori bi a se lee gbadura. Awa ni lati gbadura, ni mimu ife Qlọrun eyii tí ó wa ní orun wasi ile-aye ati wasinu awon ipò wa.

Nitorínaà Kín ni idáhùn tírẹ̀? Gba ohun tí Ọlọrun sọ pé ó jẹ̀ tírẹ̀gbọ̀, kíiwòsìlò àşẹ̀şẹ̀ ní ḷjọba ọrun láti mú ọrun wá sí ilẹ̀-ayeníbí bẹ̀ẹ̀ kí o sípèsè ohun tíiwọ̀ níilò àti àwọn àìní tí àwọn wọn nitóyíọ̀ ká.

Nitorínaà, dáwọ̀ dúró fún ìgbà diẹ̀ kíiwọ̀ kíoronu lórí èyí. Biiwọ̀ bá mọ̀ láì ní ojìjì tí işiyemejì pé adurá rẹ̀ munadoko àti pẹgbogbo ọrun nşẹ̀ àtílẹ̀yìn rẹ̀, iyẹn yoò jẹ̀ kíiwọ̀ ní ìgboya nígbatíiwọ̀ bá gbádura? BÉÈNI!!! Nípa mimòpatọ̀ ohun tí àwọn ẹ̀tọ̀-òfin rẹ̀ jẹ̀ gẹ̀gẹ̀bíi ọmọ̀ ilú ọrun, mọ̀ ohun tí a tí fi fún ọ̀ ní ọ̀fẹ̀ àti ọ̀yẹ̀ ilàna láti gbàa, àti gbádun àwọn anfaani tí àwọn ọ̀fin nàa, iwọ̀ leè rìn ní gbogbo ọ̀nà ìgbé-aye tuntun—ọ̀nà ḷjọba nàa. Kín ni yoò şẹ̀lẹ̀ sí ibèrù? Kín ni yoò şẹ̀lẹ̀ sí àìní idaniloju? Bawo ni èyí yooşese ìgboya kíakía fún ojọ̀ iwaju rẹ̀ àti ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀aifoya laaarin ìjì kan? Èyí ni ipa tí ḷjọba tí ní lórí Drenda àti emi nígbatí awa bẹ̀rẹ̀ sí í şawari rẹ̀. Nígbàgbogbo, awa a máa ní iyàlẹ̀nu sí ohun tí awa rí. Rará o, jẹ̀ kí emi tún şe atunşo èyí. Nígbàgbogbo awa n ní iyàlẹ̀nuatí ijọlọ̀ju! Paapaa julọ̀, diẹ̀ síi bẹ̀, awa n ní ijọlọ̀ju nípa aşẹ̀ tí Ọlọrun tí fún ijọ̀ rẹ̀lẹ̀tí şişẹ̀ ní ipò Rẹ̀ àti nípasẹ̀ ijọba nàa níbí ní ilẹ̀-aye.

Nitorí nípasẹ̀ Kristi Jesu ÒFINti Èmi iyè tí sọ mí dọ̀mìnira kurò nínú ÒFIN ẹ̀şẹ̀ àti iku.

— Róòmù 8:2

Láti şawari pé a ní ọ̀mìnira kurò nínú “òfin ẹ̀şẹ̀ àti tí iku” àti pé a fún wa ní ijọba àti iráayè àayè sínú “òfin tí ẹ̀míiye” jẹ̀ èyí tó wúnílórí. Lẹ̀kansıi, èyí tó wú niloridiẹ̀ síini patowà nínú wíwo ọ̀fin nàa n şe amujade ododo tí ḷjọba naanínú ìgbé-aye wa.

ḷjọba nàa gbà mí láayè láti ní imularada nípa tí ara, àti tí ọ̀kan sínú iretí tuntun àti láti ní ọ̀mìnira kurò lẹ̀wọ̀ àwọn apakokorò. Oun gbà mí láayè láti bọ̀ kurò nínú oşì, nínú ilakaka láti san \$300 ní oşu kan yiyalò fún iwólulẹ̀, ilẹ̀ oko 1800s sí níní anfaani láti kọ̀ àti sanwo patapata fún iwọn ilẹ̀ 7,700 ẹ̀şẹ̀ batà lórí àwọn eéka59 tolẹ̀wa. Iyawó mí fẹ̀ran mí ní pupọ̀ julọ̀ síi, bakan nàa! Wíwaawon ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ tó bojúmu èyí tí kò fonii kulojoojúmọ̀ jẹ̀ àiniye lórí. Níní anfaani láti fún àwọn ogoşogorun-ún egberun-ún dọ̀lakalẹ̀ fún ihinrere jẹ̀eroti kò şeşẹ̀ ní ọ̀dun diẹ̀ şeyìn. Ìgbé-aye, imólẹ̀tí ḷjọba, tí n gbé okunkun mí; àti gẹ̀gẹ̀ bí Ọlọrun tí sọ nínú iwé Gẹ̀nẹ̀síi bí Oun tí n wo isẹ̀da Rẹ̀ tí ounti pari, “Ó jẹ̀ dara dara!” Emi bakan nàa, dúropẹ̀lú iyàlẹ̀nu emi síşọ̀ pé, “Èyí dara,

nítorínáà, oun dara pupò.”

Drenda ati Èmí ní inu-dídùn lópòlópò pé àwà yóò sọ fún ẹnìkẹni tí yóò bá tètísí nípá Ijọba náà kí àwà sọ itan wa fún wọn. Àwọn ẹniyàn ilẹ̀ ijọsìn wa nṣe bẹẹ̀ sí ní wọn nni àwọn abajade kannáa bẹẹ̀ gẹgẹ̀, ati peọkan ninu àwọn ẹniyàn wọnyẹn jẹ ọmọbínrin wa tí ó jẹmọdún mejiláa. Oun tí rí Olórún tí ọsẹ ohun pupò ati pé ounsi tí jẹrírí sí lópòlópòigbà ati akoko lẹ́kẹnsii tí àwọn ofin tí kii kùnà tí Ijọba tí n mú abajade wa ninu igbe-ayé wa. Èmí mọ̀ pé oun n wò ati kọ nípá àwọn ofin wọnyí, ṣugbọn itan kan fi han mi iye ohun tí oun n kọ̀kọ̀rẹ̀ nítóotó.

Ní ojọ kan Èmí lọ sí yàrà rẹ̀ láti sọ pé ó daàrò ati pé nnkankan yàtò. Nibẹ̀ lórí ògiri rẹ̀ni àwòrán tí Ajá Pomerania kan. Ní bayíí, fún obíeyíkẹyíí tí ó tí wà lẹ́kẹkan rí, iru àwòrán yíijẹ̀ amí idanilojú pé wọn fẹ́ láti beèrè fún ajá kan. Ó dara náà, Mo pinnu láti ẹ̀sẹ̀ orí eyímọ̀jú kurobíó tí jẹ̀ péÈmí kò fẹ́ajá miiran ní inu ilẹ̀ mọ̀. Arabínrin Kirsten tíi ẹ̀sẹ̀ Polly tí ní ajákan ninu ilẹ̀ tẹ̀lẹ̀, ati pé wọn pin yàrà wọn lò ní, nítorínáà ajá Polly a máa wà nibẹ̀nigbagbogbo nibẹ̀ pẹ̀lu Polly ati Kirsten.

Èmí rọ̀ra sọ fún Kirsten bí ẹ̀mí ẹ̀sẹ̀ fẹ́ran àwòrán rẹ̀ ṣugbọn pé Èmí kò fẹ́ ajámiirannínú ilẹ̀ mọ̀. Tíiwọ̀ banfẹ̀ láti ní ajá kan, ó yẹ̀ kí ó lo akoko diẹ̀ sí láti tọ̀ju Dachshund ajaarabínrin rẹ̀. Kirsten kò sọ ohunkòhun ní aṣálejọyọyẹn, oun kan gba ohun tí Èmí sọ. Èmíléèrò pé ọ̀rọ̀ náà tí parí, ṣugbọn wọn tun mú ọ̀rọ̀ Pomerania naáwá nígbà diẹ̀ lẹ́yìn náà iyén ní àwọn ọ̀rọ̀ bíi, “Sé kò níídàrà láti ní ajá Pomerania kan?” tabí “Wọn nírun pupò lara wọn sí fúyẹ̀.” Lẹ́yinnaa, Kirsten yóò yàrà fi àwòrán kan han mi tí ọkan tí oun tí mú láti orí ayélujára. Lẹ́kẹnsii, Èmí yóò sọ pẹ̀lu iròrun pé, “Bẹ̀kọ̀.” Èmí ní alaṣẹ́inú ilẹ̀ náà, ati pé àwà kò ní ní ajá miiran ninu ilẹ̀ yí mọ̀.

Lẹ́kẹnsii Èmí léèrò pé ọ̀rọ̀ náà tí parí tí di ojọ kan ní nnkan bíi ọ̀sù kan lẹ́yinnaa nígbà tí àwà dé ilẹ̀ láti ilẹ̀ ijọsìn, Kirsten rìn pẹ̀luigboyawá sódòmi ati, pẹ̀lu ẹ̀rín lojú rẹ̀oun sọ pé, “Babá, loníi Èmí gba ọ̀mọ̀ ajá Pomerania kan nípasẹ̀ igbagbọ̀ gẹgẹ̀ bíiwọ̀ tí nkọ̀ ní.” Èmíran-an létí lẹ́kẹnsii tí àwọn alayé mi atẹ́yinwá nípá níni ajámiiran. Láì ṣayipadà ẹ̀rín rẹ̀, oun ṣaláyẹ̀ pé, “Ṣugbọn babá, Mámá sọ pé Olórún lee yí ọkan ọba pada.” Ọ̀rọ̀ rẹ̀ sí mi ní kojẹ̀ tí iṣòtẹ̀. Oun kan gba pẹ̀lu iya rẹ̀ oun gbadurá pé Olórún yóò yí ọkan mi pada. A tí mú mi bayíí. Èmí tí mọ̀ bayíí péoun ati iya rẹ̀ tí sọ̀rọ̀, iya rẹ̀ sí tí gbàání iyanjú pé Olórún lee yí ọkan mi pada nítóotó.

Nítòrí ìyànjúnaa, oun ti tú ìgbàgbọ̀ rẹ̀dàsílẹ̀ lówuúrò ní ilẹ̀ ìjòsìn naa, fun irugbìn àtí şe ìjẹ̀wọ̀ pé oun ti gba aja yẹn nipa ìgbàgbọ̀. Èmí gbé gígìsẹ̀ mí sokè síi àtí pé èmíşe idánìlọ̀jú fun-untí ifẹ̀ mí àtí lẹ̀kànsí i şaláyẹ̀tò mí tí èmí sísọ fun un pé, “A ò níí ní aja miiran nínú ilẹ̀ yìi.” Èmí sọ pé Maa bínusí mí, şugbọ̀n kí yoo jẹ̀ şẹ̀lẹ̀. Oun kò jọ bí ẹnì pé oun bikítà ohun tí Èmítí sọ; oun rìn kúrò nípẹ̀luẹ̀rìn. Lẹ̀kànsí, Èmí leero pé ọ̀rò naa ti parí.

Şugbọ̀n ní oşu kan lẹ̀yínnáa, a fiwẹ̀pẹ̀ mí látí kọ̀kẹ̀kọ̀nì ilẹ̀ ìjòsìn kẹ̀kẹ̀rẹ̀ kan ní Mississippi. Ó jẹ̀ ilẹ̀ ìjòsìn kẹ̀kẹ̀rẹ̀ kan níorilẹ̀-èdẹ̀ naa ti a yíkà nípasẹ̀ mailì tí ilẹ̀tí oşì sílẹ̀. Ní iparí aşalẹ̀ akọ̀kọ̀ naa, oluşo- aguntàn naa tọ̀ mí wá, oun sí wí pé Oluwa ti ba oun sọ̀rọ̀ lakoóko işe- iranşe naa. Oun sọ̀ pé, “Èmí kò mò boyá iwọ̀ mò eyi tabi rára, şugbọ̀n Èmín sin awọ̀n aja Pomerania ní ẹ̀gbẹ̀ níbẹ̀yẹn, Oluwa sí sọ fun mí pé kí èmí ó fun ọ̀ ní ọ̀kan nínú awọ̀n omọ̀ aja naa tó jẹ̀ oşẹ̀ mẹ́fá bayii àtí pé oun şetan lati wa ilẹ̀ kan fun-un.” Èmí dúró síbẹ̀ pẹ̀lu ẹ̀nu mí tí oşì sílẹ̀. Èmíşitún fẹ́ẹ̀ şorí kunkun lóri gbígba ajanaa, nítòrí naa Èmí sọ̀ pé, “Èmí yoo jẹ̀ kí oun mò.” Èmí kò ní oye pé oun nsin awọ̀n aja tí eyikeyii iru rẹ̀ àtí pé dájú dájú èmí kò tilẹ̀ sọhunkohun nipa pé Kirsten nfeomọ̀ ajanaa teḷe.

Èmí ju ọ̀wọ̀ sílẹ̀, mo sísọ fun Drenda ohun tí oşẹ̀şe şẹ̀lẹ̀ àtí pé Èmí kò fẹ́ẹ̀ lati mú aja naa lọ̀ sí ilẹ̀. Oun wò mí oun sí wí pé, “Njẹ̀iwọ̀ yoo şe ìgbàgbọ̀ omọ̀bínrìn wa bí? ” Looótó, Drenda kò fẹ̀ aja kejì nínú ilẹ̀ bakan naa, şugbọ̀n oun fẹ̀ràn Kirsten diẹ̀ síi ju iniraeyikeyii miiran tí aja yoo fá wa fun wa. Àtí péni bayii tí Ọ̀lọ̀run tí mú aja naawá gẹ̀gẹ̀ bíi abajade tí ìgbàgbọ̀ Kirsten, bawo ni a şe le şe oun? Nítòrínaa Èmí sọ fun oluşo- aguntàn naape Èmí yoo gba aja naa.

Awa kò sọ fun Kirsten şugbọ̀n awaso fun arabinrìn rẹ̀ pé kí oun ri dájú lati mú Kirsten wasiibi papa ọ̀kọ̀ ofurufu nígbatí ounbawa lati gbé wa. Kirsten wá sí papa ọ̀kọ̀ ofurufu, àtí pé awa rìn sokè bẹ̀ẹ̀ ní a gbé apótí kẹ̀kẹ̀rẹ̀tía tí rá fun aja naa fun-un. Nígbatí Kirsten riomọ̀ aja Pomerania kẹ̀kẹ̀rẹ̀ naa, oun busẹ̀kun. Ohun gbogbo dúró jẹ́ẹ̀. Gbogbo eniyan ní ayika wa dúrotiwọ̀n sí nwo işeḷe naa níwajú wọ̀n. Şaaju kí ó tó pé, ogunlọ̀gọ̀ tí péjọ̀ wá ní ayikanaabi Kirsten tí nsokun níbẹ̀, bí ó tí gbé omọ̀ ajakekẹ̀rẹ̀ naa. Drenda n sọ fun gbogbo eniyan bíá tí şe fun wa níajaja naa àtí bí Kirsten tí gba Ọ̀lọ̀run gbọ̀ fun ajanaa.

Eyi ni ìgbatí Èmí tó ri mópẹ̀ Mo rò péiwọ̀ lee mú isoji kan waye

níbi pápákò ofurufu tíiwọ́ bafí iròrun gbéomọ́ajakan ní ọwọ́ rẹ̀. Gbogbo èniyan nfeẹ̀ lati wo omọ́ aja, ati gbogbo awọn èniyan ní pápá ọkọ́ ofurufu wọn n sọkún pẹ̀lú Kirsten, páapáa awọn oṣiṣe TSA. Ní akọ́kọ́ yíi, Èmí ní èèrò bíi baba tó burú. Nígbatí mo rí ayọ́ tíomọ́ aja naa mú wá síojuomọ́binrin mi ati bí Ọlórún tí mú aja naa wá gẹgẹ́bíi abajade igbagbọ́ti omọ́binrin mi, Èmí ronú èredii tí emí fi tako ohunkan tí ó jẹ́ iyebiye síi bí èyíi. Shakespeare, gẹgẹ́bí oun tí soọ́ lórúkọ́ rẹ̀, jẹ́arewasii. Ọun di apakan tòótọ́ tí ẹbí wa. Biotilẹ́jẹ́pé oun jẹ́ ominira ẹni kékeré kan, ounntẹ́lẹ́ Kirsten níbi gbogbo tí oun n lọ́ lojoojumọ́ ati láṣaálẹ́.

Biotilẹ́jẹ́pé èyíi jẹ́ itàn kan tófowọ́ tọ́kan ẹni, Èmí níilò lati béèrè ibeèrè kan tó sí níiloidahun ati pé oun jẹ́ èredii tí iwé yíi. **Bawo ni aja yẹn ẹ́ fara han?** Èmí kò tínií aja kan tí a fi tọ́rẹ́fun mi tẹ́lẹ́ rí. Ati pé bawo ni oun ẹ́ jẹ́aja kan pató tí omọ́binrin mi tí tú igbagbọ́ rẹ́sílẹ́ fun? Ẹ́ ó jẹ́sábábi kan bí? Rára, ó han gedegbe. Ọun jẹ́ abajade taara tí Ijọba ati awọn ofin tí ó n ẹ́ ọ́sàkoso rẹ̀ níibajade nínuigbe-ayeídílẹ́ mi. Ọun ẹ́ abajade bí yóò ẹ́ ẹ́ni gbogbo igba fun ẹ́nikẹ́ni tí ó ní igbagbọ́ ati tí ó sítu aṣẹ́ Ijọba sílẹ́ níbi ní ilẹ́-aye. Áwá leẹ́ jẹ́wọ́ pé Ijọba Ọlórún ní ó ẹ́ abajade aja yẹn. Şugbọ́n bawo ni ó ẹ́ ẹ́e? Kín ni awọn ofin tí ó ọ́sẹ́ tí ó múu wayé? Pẹ̀lú iretí, bí a tí n lọ́ nínu iwé yíi, áwá yóò ní awọn idahun diẹ́tí ofarahan gbangba tí yóò rán iwọ́ lówọ́ lati mọ́ ọ́gangan bío tí leẹ́ gbadun Ijọba Ọlórún. Lẹ́yin gbogbo rẹ̀, iwọ́ jẹ́ omọ́ ilu tí Ijọba naapẹ̀lú awọn ẹ̀tọ́-ofin ati awọn anfaani! Şugbọ́n kọ́kọ́ jẹ́ kí n fun ọ́ síbẹ́sii apẹ́rẹ́ miiran tí Ijọba naalati inu igbe-aye ẹbí wa.

ORÍ 4

EJA NÍLÁ NÁÀ

Bí Drenda àti Èmitikálára mi ti n kékòò nípá Ìjòba ti Olorun àti àwọn àṣẹ tí àwá ní nínú ayé, àwá di ẹni tó túbò mọ nípá òtítótí pé àwá ni a n pinnu bí a ṣe n gbé igbé-ayé. Ìjòba Olorun ní ipa púpò lórí gbogbo agbègbè igbésí ayé wa, ṣugbón àwá gan-an ni a ní láti fààyè gba ipèsè tí àwá níilò sílẹ̀ tabítí àwá fẹ̀ sí igbé ayé wa. Oun kii kàn n ṣeṣẹ̀ ní ti ara rẹ̀. Gégé bíi ajakékeré ti oṃòbínrin wa, kò sí ohunkan tí ó kéré jù tabítí kò ṣe pàtàkì láti fi sí abẹ̀ṣẹ̀jòba ti Ìjòba náà. Nígba tí àwá ṣàkíyèsí èyí bẹ̀, kò sí ohun kankan tí kò ṣeṣẹ̀ tabító wà níta ṣíṣeṣe fún wa. Fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igbé ayé mi, Èmi kò lóye pàtó wípé Olorun fún àwá ní Ìjòba, GBOGBO Ìjòba náà láti gbádun. Nítorí náà, oún jẹ̀yí tó dára lati wo Ìjòba náà bó ti ṣe n nípá gbogbo agbègbè ti igbé-ayé wa, paápáa jùlọ̀ ibi tí ó jẹ̀ kékeré tí a kò bikítáfun. Apeere irúfẹ̀ èyí ní a ṣafihan rẹ̀ nínú itàn tí ó wà nísàlẹ̀ yí. Èmi pe itàn náà ní eja nílá náà.

Oún ṣeṣẹ̀nípá bí idílẹ̀ wa ti ṣe lọ sí Alaska fún ìsinmi ránpẹ̀ kan. Òtítótó ti pé àwá wà níbẹ̀ paápáajẹ̀ alá kan tí a múṣẹ̀ fún mi. A fò wọ olú-ilú Anchorage, àti pé àwá yáokò akéro RV kan fún ọ̀ṣẹ̀ mẹ̀ta, àwá sìn wakò káakiri iwọ-oorun eti okun. Oún kanlẹ̀ jẹohun tí ó lẹ̀wà púpò! Ní ojò kan bí àwáti ṣe n waokò ní ayíkáilúKénaí Peninsula, àwá ṣe akíyèsí eja nílá kan tí ó wà ní ita okò ojú omi tí a gbé ti sítí omi. Púpò nínú àwọn okò ojú-omi tí a yá wònyí ní ó ṣeṣẹ̀ wolé wá; àti pé wón wà lókè sí isalẹ̀tí odò, àwọn eja nílá kannáawònyí ní a fi kọ. Írísí wònsí mi fẹ́ẹ̀ jọ bí eja onípẹ̀ nílá. Ní akókò náà, èmi kò tíi ríeja onípẹ̀ nílá hálíbuùtírí, àti pé èmi kòtilẹ̀ mọ ohun tí wón jẹ̀ rárá, ṣugbón wón tóbi jojo. Ó jẹ̀ iyálẹ̀nu fún wa bí a ti n koja àwọn ile-iṣeṣòwò kan lẹ̀yìn ile-iṣeṣòwò m̀ìràn, ti gbogbo wón n polówópá eja hálíbuùtí fún ojò kan. Lójijí, iyawó mi yíjú pada sí mi, oún sì wí pé, “Èmi n fẹ̀ láti pa eja hálíbuùtí kan, àti pé Èmi yóò fẹ̀ láti pa okan pẹ̀lú balogun okò ojú omi tó wà ní

ibèyẹn gan-an.” Oún tọka sí àmì ìpolówó kan tó jẹ ti ibi ìpeja halíbuùti kan, àti èyí tí àmì eja Krìstíèni wà lóri àmì nàà.

Ní àkókó, ẹnù yà mí! “Ìwọ n fẹẹ láti pa halíbuùti?” Oun kò tí gbìyànjú láti fẹẹ peja rí. Sùgbọ̀n ounn tẹnumọ̀, nítorí nàà àwá dá ọkọ dúró àwá sì rékojá sínú ọ̀fiisì nàà. Àwọ̀n ọ̀sìṣẹ̀ ọ̀fiisì nàà n dá ọ̀pọ̀ àwọ̀n oníbaára mìíràn lóhùn, nítorí nàà àwá kan n wò yíká fún ìgbà diẹ, a n ka àwọ̀n ohun tiàwọ̀n èniyàn ti fi kalẹ̀ sínú àwọ̀n ìwé ìròyìn àtigbàdégbà nàà. A rí àmì kan tí ó n sọ̀rọ̀ nípa ìdíje halíbuùti kan tí ó n lọ lẹ̀wọ̀lẹ̀wọ̀, sùgbọ̀n tí yóò wá sópin laipẹ. Níwọ̀n ìgbà tí àwafún ara wa kò mọ̀ ohun tí iyẹn jẹ, ààyè wà pé ìwọ le maà mọ̀ ọ̀daradara, nítorí nàà jẹ kí n ṣàlayẹ. Ìdíje Halíbuùti yìi jẹ àti pé ọ̀n ṣì ti jẹ ìdíje fún ẹnìkẹni tí ó bá múẹja halíbuùti tí ó tóbi ju lọ fún ọ̀ṣù nàà laaárín gbogbo àwọ̀n balógun ọkọ ojú omi tí ilé-ìṣẹ̀ ọkọ ojú omi. Èni tí ó jẹ olúborí nàà ni a ó ò fi aworan wọ̀n sínú ìwé ìròyìn àti pé ọ̀n a gba sọ̀wé dowó. Drenda àti Èmi sọ̀rọ̀ nípa kíkopa nínú ìdíje nàa ní bí àwá ti n jade lọ lónàkọ̀nà. Iye owó dọla diẹ ni láti kópa nínú rẹ; àti pé èyí ni ìgbà tí yóò ṣẹlẹ̀.

Drenda, ààyò mi, iyawó mi tó ní ọ̀ṣesí obinrin yí ojú sí mi, àti pé ọ̀n sọ̀ pé ọ̀n ti pinnu pé ọ̀n yóòjẹ olúborí tí ìdíje nàà, kí oko-òwò balógun ọkọ ojú omi yìi baà leè gba ìdanimọ̀ laaárín gbogbo àwọ̀n balógun ibi ìṣòwò ọkọ ojú omi nàà nítorí pé ọ̀n jẹ Krìstíèni àti pé Ọ̀lọ̀run yóò gba ọ̀go nàà. Nítorí nàà, nígbà tí ó kan wá láti forúkọ̀silẹ̀ níbi tabìlì nàà, Drenda fi ìgboya kede wí pé ọ̀n yóòjẹ olúborí nínú ìdíje Halíbuùti kí Ọ̀lọ̀run ó leè gba ọ̀go àti pé kí oko-òwò wọ̀n ó di mímọ̀ nítorí pé wọ̀n jẹ oko-òwò Krìstíèni. Otítító ibẹ̀ ni pé, sí balógun ọkọ ojú-omi nàà, ìwọ leè fojú inuwo ohun tí ọ̀n n rò. Nítoótó, gbogbo èniyàn ni ó n fẹẹ láti jẹ olúborí tí ìdíje Halíbuùti; àti pé Èmi ní ìdani lóju pé ọ̀n ti gbọ̀iyẹn nàà láti ẹnù ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, tí kii bá ṣe bẹ̀ jù bẹ̀ lọ, ti àwọ̀n arinrin-ajo tí ọ̀n a máa gbé jade. Sibẹ̀sibẹ̀, Èmi kómọ̀ dájubóyá ọ̀n ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọ̀n èniyàn tí ó kede ní pàtò pé àwọ̀n yóòjẹ olúborí fún ọ̀go Ọ̀lọ̀run.

Ó dara nàà, ọ̀n kò sọ̀ ohun pupọ̀ nípa àwọ̀n ọ̀rọ̀ Drenda nípa ìdíje nàà. Bí a ti jade lọ tí a bẹ̀rẹ̀ sí peja, a bẹ̀rẹ̀ sí muàwọ̀n halíbuùti, àti pé Drenda túbọ̀ n beere lẹ̀wọ̀ balógun ọkọ nàà, ẹnì tí ọ̀n fún ara rẹ̀ tún jẹ ẹnì tó ni ọkọ̀ pé, báwo ni àwọ̀n halíbuùti nàà ṣe tóbi tó láti jẹ láti leè jẹ olúborí ìdíje nàà. Oun yóò kan sọ̀ pé ó ni llo láti tóbi ju èyí ti ọ̀n ti mú lọ, èyí sì sòkùnfà ibeere rẹ̀ nígbà kúùgbà tí ọ̀n bá ti mú ọkan. Nítorí nàà nígbà tí ọ̀n mú oní-ìwọ̀n 40 kan, ọ̀n sọ̀ pé kò tóbi tó. Nígbà tí ọ̀n

mú oní-iwòn 70 kan, òun kò tóbi tó. Dájúdájú, gbogbo eniyan ni ó mọ bí halíbuùti ẹ dara fún jíjẹ tó, nítorí nàà àwá wá n gbèrò láti fi ohun tí a tí mú ransẹ sílẹ. Òdiwòn nàà jẹmẹjì fún ẹnìkan soṣo, nítorí nàà àwá tójú oní-iwòn 70 nàà.

Ojọ nàà ẹsìwájú tí tí di iròlẹ, àti pé ojọ ti wá n yípadà di àṣàlẹ. Ọmọ mi ọkùnrin Tom, ọmọ mi obìnrin Polly, àti ẹmí fún ara mi, gbogbo wa niòdiwòn halíbuùti méjì wa lówó. Àwọn ọmọ mi méjìyòókù, Amy ati Tim, ní láti rin irìn-àjòpadà lọ sílẹ ẹájú wa láti leè kópa nínú àpèrò kan àti péwọn kò wa pèlúu wa. Drenda, ní tirẹ, wà pèlú oní-iwòn-70 tirẹ, ẹgbọn kò síòkankan nínúàwọn eja tí a nínínú ọkọwa tí yóò le boríidíje eja pípa nàà. Ẹgbọn Drenda sì ní igboyawí pé òun ní yóò mú eja nlá nàà. Bíilẹ ti n yára ẹúú lọ, balógun nàà sọ fún gbogbo wa láti ẹ ẹsàkójopò àwọn ọpá wa, nítorí pé akòkò láti lọ sí ẹbúté ọkọ ojú omi nàà ti tó. Drenda ko kọbi ara sí aṣẹ balógun nàà, bí òun ẹ ran gbogbo wa lówó láti fa àwọn ọpápeja wa wólé tí òun sì n ẹnà fún ọkọ láti padà sí ẹbúté. Òun bẹbẹ fún iṣẹjú diẹ síí bí òun tun tí kéde pé òun yóò mú Halíbuùtítí ó tóbi jùlọ tí yóò sì jẹ olúborí nínú idíje eja pípa nàà. Balógun nàà dúró fún iṣẹjú diẹ, àti pé ẹyinnàà, òun bẹrẹ sí ní rìnlọ sí ọdọ rẹ bí òun ti n sọ, “Maà bínu, ẹgbọn, lótitító, àwá nílò láti wá máa lọ.”

Àmọ, kí òun ó tóó deibi tí yóò ti ká ọpá rẹ, lójìjì, ó mi ní isàlẹ. Èyífihan gbangba pé eja nlá kan ni ó n mi ọpá nàà, eléyí tó ti tẹ lóri àti tí ònfà nàà sì bẹrẹ síí pariwo. Balógun nàà gbé ọpá nàà sòkè láti ní imọlara bí eja nàà ẹ jẹtítóbi tóbẹẹ sí ni òun gbà pé eja nlá ni ẹgbọn pé ó jẹakúrakúdá. Òunwí pé òun leè sọ nípaona tí eja nàà gbà láti fa ọpá nàà. Ó dara nàà, ó gba akòkò diẹkí Drenda ó tó leè gbé eja nàà sòkè. Òun ẹmúlò gbogbo okun rẹ láti gbé eja nàà sòkè láti isàlẹ, èyí tí ó jẹiwòn jín jìn ẹṣẹ 300 sí isàlẹ. Bí eja nàà ti farahan, gbogbo eniyan leè ríi pé èyí jẹ halíbuùti nlá kan, ọkan tí ó tóbi ju Drenda fun ararẹ lọ.

Bí a ti ẹ fa eja nàà sí orí ọkọ ojú omi nàà, balógun nàà sọ pé eja naatikálára rẹ jẹ èyí tí ó tóbi ju èyí tí a kàn leè gbé jù sínú ọkọ ojú omi láaye bí òunyoò ti máa fò; àti bí òun ti tóbi toò ni, òun leè ẹ ipalara fún ẹnìkan tàbí fún ọkọ ojú omi nàà. Òun ní àṣàyan igèrẹ kan èyí tó wà fún irúfẹ eja nlá bẹẹ. Igèrẹ yí niaàye kékerékan tí ó jẹ pé, nígbà tí a bá tẹẹ mọ orí eja nàà, yóò leè pa eja nàà. Bí balógun yí ẹ faigèrẹ naaláti mú orí eja nlá nàà ati bí àwọn nàà ẹ sí sílẹ, eja nàà ẹsira sẹgbẹẹ, èyí sì fa kí

àwọn náà tàsé.

Nípasè idúngbàmù ìgèrè náà, eja náà ṣerí padà sí ìsàlẹ̀ lẹ̀kẹ̀kansii pẹ̀lú gbogbo agbára rẹ̀. Ní gbogbo ọ̀nà náà padà sí ìsàlẹ̀, gbogbo iwọ̀nṣe 300 àwọn náà pariwo bí ó ẹ̀ n já padà sísàlẹ̀. Àwá ní ifòyà pẹ̀bóyá àwọn náà kò ní mú eja náà tàbí kí ìkọ̀ náà ó máa fà jade bí eja náà ẹ̀ fọ̀padà sí ìsàlẹ̀. Nítorí náà, lẹ̀kẹ̀kansii, Drenda ní lati fa eja nílá náà sọkẹ̀ padà. Oúnwá n tiraka láti ẹ̀ beẹ̀ báyii nítorí ọ̀n ti fa eja náà sọkẹ̀ tẹ̀lẹ̀ lẹ̀kẹ̀kan rí; nítorí náà Mo so ọ̀wọ̀ mi yíkà pọ̀ mọ̀ tirẹ̀, nípa fifi ọ̀wọ̀ mi sí orí tirẹ̀, ati pé àwa mejejejiní àiyára, a rọ̀ ejanáà sọkẹ̀ lẹ̀kẹ̀kansii. Ní àkókò yii balógun naàláńfaàní láti gbée wọ̀ inu ọ̀kọ̀ ojú omi náà níbiti gbogbo wa ti fi iyalẹ̀nu wọ̀ iwọ̀n rẹ̀.

Àwágbé halíbuùtínáà lọ̀ sígbàgede ilú níbiti wọ̀n ti níòsùwọ̀n nílá tótóbi tó lati leè ẹ̀ ọ̀sùwọ̀n rẹ̀. Eja náà níiwọ̀n pọ̀n 123 ati pé ọ̀n gùn ju Drenda lọ̀. Ọ̀kúnrin tí ó wọ̀n ọ̀sùwọ̀n náà sọ̀ pé ọ̀n jẹ̀, eja tó tóbi julọ̀ ní iwọ̀n nínu idíje náà ní àkókò náà; àmọ̀ sá idíje náà ẹ̀ tún ku ọ̀sẹ̀ méji láti parí, nítorí náà àwa kò ní mọ̀ dájú bí ó bá jẹ̀ pé eja naàlọ̀ borí tabíbeẹ̀ kọ̀. Şugbọ̀n dájú dájú, ní ojú kan iwe sọ̀wédowó kan dé pẹ̀lú Orukọ̀ Drenda lóri rẹ̀ ati ẹ̀dà ti àkọ̀silẹ̀ iwé iròyìn kan pẹ̀lú àwọ̀ranrẹ̀ tí a gbé sínú iwé iròyìn náà. Inu wa dun.

Ijọba náà tún ẹ̀sẹ̀ lẹ̀kẹ̀kansii! Ati lẹ̀kẹ̀kansii Èmí níilọ̀ láti béèrè ibeèrè náà, “Báwo ni ọ̀n ẹ̀ mú eja náà?” Èmí tún ti mọ̀pé ọ̀n pa eja ní àkókò igbà méjini gbogbo igbé-ayeigbeyawó wa, ati pé eja pípa kii ẹ̀ nkan tí ọ̀n kúndùn. Eyiisi tún jẹ̀ iyalẹ̀nu fún mi pé ọ̀n n fẹ́e láti pa halíbuùti nígbà àkókò. Şugbọ̀n ọ̀n ni awọ̀n èrèdiitirẹ̀; ọ̀n n fẹ́e gba èyẹ̀ gégé bíi olúborí idíje eja pípa yẹn! Ati pé ọ̀n ẹ̀e. Bí a ẹ̀ kàn sí balógun náà ni Alaska, àwá ni lati šalábàápín nípa Ijọba Ọ̀lọ̀run pẹ̀lú rẹ̀ati bí àwá ẹ̀ leè mú eja yẹn. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé kii ẹ̀ ẹ̀ pé a ti kéde wa gégé bíi olúborí pátó, bí a ti fi balógun náà sílẹ̀ ní ojú yẹn, eja náà tobi púpọ̀ tobẹ̀ẹ̀ tí ó gba àkíyèsí rẹ̀. Ati pé ní tòótó, ọ̀n jẹ̀ oluborí lẹ̀yin-ò-reyin.

Iwọ̀ leè ronú peàwa, tàbí kí èmí kúkú sọ̀ pé itan eja nílá ti Drenda parí níbẹ̀. Èmí mọ̀ peawọ̀n eniyan yookàn rò pé ọ̀n kàn ẹ̀ oríire ni, şugbọ̀n kí ni ká ti sọ̀ nípa igbà méji? Ó dara, ní ọ̀dún marun-ún lẹ̀yinnáà, Drenda àti Èmí fi iwé pe oluşó-aguntan tíó jẹ̀ ọ̀rẹ̀ tiwa kan láti lọ̀ peja ní Alaska fún eja sálímóni nílá kan. Àwa kò títún padà wá lati igbà tí àwá ti wá níbẹ̀ ní ti irin ajo RV pẹ̀lumòlẹ̀bí wa ati peàwá tí n gbìyanjú láti waàńfaàní láti leè padasibẹ̀ láti ẹ̀yin igbà náà. Lẹ̀kẹ̀kan sii,

àwá tún yá RV kan ati pé àwá gbèèrò lati pa irú eja sálímònikan èdà kan tí ó pò púpò. Nítorí nàà lakoòkò tí a n mú irufẹ eja sálímòni nàà, ọ̀rọ̀kan lọ sórípípa eja hálíbuùtì àti irú eja ti Drenda. Ọ̀rẹ̀ wa kò típa hálíbuùtìkan rí ọ̀aajuákókò nàà, nítorí nàà àwá sọ pé, “Ó dára, ẹ̀ jẹ̀ kí àwáọ̀ lọ lẹ̀yìn nàà.” Àwá pinnu láti padà síagbègbè kannàà àti kàn sí balógun ọ̀kò igbàani tí ó ba ẹ̀ pé ọ̀un sì wà nienu isòwò nàà.

Bí a ti wakò dé ibiti ọ̀un ti wà rí, a rii pé ọ̀un kò sí níbẹ̀ mọ̀ àti pé àwá ronú pé àwá leè ní láti sàmúlò balógun miiran. Ọ̀aaju kí àwá ó tóó ẹ̀ bẹ̀, àwá rò pé àwá yoo kan ọ̀yẹ̀woẹ̀rọ̀ ayélujára láti rii tí a ba leèsàwàrí orúkọ ẹ̀, bí àwá kò tilẹ̀ leè ranti orúkọ ọ̀kò ojú omi tabi ile-işẹ̀ ẹ̀. Lẹ̀yìn wíwá diẹ̀, àwá ní anfaani láti sàwàrí èdà iwé iroyin tí ó sọ nípa eja Drendakan, pẹ̀lú aworan ẹ̀ láti ọ̀dún marun-ún sẹ̀yìn. Èyí mẹnuba ọ̀kò ojú omi àti orúkọ ile-işẹ̀ nàà, nítorí nàà pẹ̀lú ipẹ̀ foonunì yiyara, àwá ní anfaani láti pé àti ẹ̀ àlálakẹ̀ awon nńkankan. Awon ile-işẹ̀wonyi si wa nienu isowò nitooto şugbon won ti gbé oko-owò won lọ sí agbègbè miiran tó tó maili marun-ún sí isalẹ̀ ọ̀nà nàà.

Bí àwá ẹ̀ wọ̀ inu-ile isowò nàà, obinrin tí ó wà níibi tabili, eniti ó tún jẹ̀ iyawo balógun ati eni tí ó ní ile-isowò nàà, gbé ojú wo oké, ọ̀un sì wí pé, “Olubori idije hálíbuùtì!” Àwá gbádun ibanisoro wa pẹ̀lú ẹ̀ fun işeju diẹ̀ nípa hálíbuùtì nlá ni àti nípa awon ohun tí ó ti n şele fun ọ̀dún marun-ún sẹ̀yìn. Èyí jẹ̀ akoko ikurete ti eto-orọ̀ aje àti pé oko-owò kò dára tó. Ọ̀un sọ fun wa pé awon eniyan kò kan wa rin irin-ajowa mọ̀ àti sàmúlò owó won lori eja pipa bi won ti n wa mọ̀, ọ̀kò ẹ̀ siti rewesi. Àwá rán-an letinipa Ijoba nàà, ọ̀un sì sọ pé ọ̀kò ọ̀un kò nífẹ̀ nínu sinsin Qlorun.

Nígba tí àwá n lọ lori ọ̀kò ojú omi, ọ̀un paapaa, ranti Drenda àti eja nla. Drenda rin lọ sí ọ̀dọ̀ ẹ̀ osi beere bi eja pipa nàà ti wa rí, ọ̀un sì sọ peawon ti n mú awon eja wefewe ni akawepelu irufe okan ti ọ̀un ti mú fun idije eja pipa. Şugbon ọ̀un şalayé pé awon eja nlawonni kò gbé ni agbègbè yi imo gegé bi ó ti jedo ti kò jinle pupo. Ọ̀un tesiwaju lati şalayé pé idi ti ọ̀un fi gbé oko-owò ọ̀unni pé nítorí ibiti ọ̀un ti n peja, ati ibiti Drenda ti mueja gegé bi olubori idije eja pipa, ni ó jẹ̀ ibi tí ó ti jinle pupo şugbon tó jẹ̀ pé ó kún fun awon eja akurakuda. Awon eja akurakuda wonyi yoo jaije nàà jẹ̀ ọ̀aaju ki ó tó le dé isalẹ̀, àti pé eyi jẹ̀ idiyelétó pọ̀ pupo pé ije nàà n fakokò şofò pupo.

Nítorí nàà àwá beere iwon ti won maá n mú ni agbègbè tuntun yi,

àti pé òún sọ fún wa pèdun kòtíí rí eja nlá lẹ̀yìn iwọn 20 sí 30 poun ní oşu kan. Nítorí nàà Drenda wo àti pé òún sì sọ pé, “Ó dára, Èmi yóò mú eja nlá kan lónií, òkan tí ó tóbí jùlò tí òkò tíí rí rí fún igbà díè, nítorí nàà iwọ yóò mò pé Ọlórún jẹ olóòótó.” Şugbọn ó kàn fí şe àwàdà ní tirẹ̀. Gbogbo ojonàà ni àwá n mú àwọn iwọn bíi 20 gẹ̀gẹ̀ bí olóri nàà ti sọ, àti ní gbogbo ojo tí balógun naan fi Drenda şe eleyá nípá “eja- nla” náàti òun yoomú. Oún jẹ àtúnwáyé ti irin-ajo išaájú.

Ní ipari ojo nàà, balógun nàà sọ fún wa pé kí àwá ó gbé gbogbo àwọn opá wa nàà pada, amọ Drenda kòka èyí sí, óún kàn sọ pé óún níilò išẹ̀jú kan tabí mejisii láti mú eja nlá nàà. Lẹ̀kansii, balógun nàà dúró fún išẹ̀jú kan şugbọn lẹ̀yinnaàòún sọ fún-un pé óún ní láti lọ. Oún jẹ lẹ̀yinnaà gan-an ni opá rẹ̀ mi, àti láti şe itan gígún ní kùkurú, ó múeja nlá oníwọn 70 kan.

Èyí ya balógun nàà lẹ̀nu lẹ̀kansii.

Nígbà tí àwá lọ sí ilé ounje lẹ̀yìn àkókò ipeja nàà, àwábá balógun oníşòwò ilé-eja kan tí òún tún n jẹ ounje aleníbẹ̀ sọ̀rò. Nígbà tí ó gbọ̀ pé Drenda ti múeja nlá oníwọn 70 kan, kò leè gbáá gbọ̀. Ibo niwó watí o ti n peja; bawo ni ó şe jin sí? Oún n feş láti mò ibiti àwá ti mú eja nlá nàà. Lẹ̀yìn tí a ti kuro ní ilé ounje, àwá níilò láti lọ sí ilé-işẹ̀ işòwò eja nàà ní àkòkòkan síi kiàwa ó towo bọwé kí a leè fi eja ránşẹ̀ sí ilé.

Kí àwáó toó fi balógun ilé-işẹ̀ işòwò eja nàà silẹ̀, àwá tún ní àkókò miiran láti şalábápin nípá Ijọba Ọlórún pẹ̀lú rẹ̀. Èmi wo balógun nàà àti èmi wí pé, “Iwo níilò láti şawá rí bí óún ti şe mú eja mejèèjì yẹn gan-an. Àwọn ofin ti Ijọba n şişẹ̀ fún owó bakan nàà.” Ní àkókò yíi àwá gba àfòkànsi rẹ̀, àti pé óún fi iyè síi dára dára. A fi iwé mi, *Yíyanjú Ètò Tó Jemó Owó* silẹ̀ fún-un àti pé àwá sì lọ.

Njèàwọn eja méjì wonyíi jẹ abajade ti anfaani tabí won jẹ abajade ti ofin Ijọba? Iwo ni kí o pinnu, şugbọn Drenda àti Èmi ti pinnu tẹ̀lẹ̀ tipẹ̀ tipẹ̀. Lati oríi awon irin-ajoeja pipa, ti kíkúro nínú gbèsè, tabí ti imúlárada, àwọn iririwa pẹ̀lú Ijọba Ọlórún jẹ̀eyí tó kún fún igbadun àti išayipada igbe ayé. Àwọn miiran n ní iriri Ijọba nàà bakan nàà. Èyí ni lẹ̀ta láti oḍarabinrin kan tí óún ti gbọ̀ itan Drenda. Èmi kí Gary àti Drenda,

Èmi léèrò pé láti igbà tí mo ti ka iwé rẹ̀ níbiti Drenda ti mú halíbuùtinlá tó gba èrè nàà, Oún yẹ̀ kí èmi, paápáa, şalábáápin itan Eja mi pẹ̀lúú yín. Láipẹ̀ àwá lọ fún isinmi ránpẹ̀ ti mọ̀lẹ̀bí síibudó

koko/Cape Canaveral, ní ilú Florida. Ọkọ mi, Robert, n fẹ́ẹ́ láti lọ peja lóríọkọ ojú-omi lórí òkun èyí tí ó jinlẹ́ àti ní ìrètí láti leè mú nínú eja diẹ wa sílẹ́, padà sí Colorado. Áwá ti n gbèèrò ìrìn àjò náà fún oṣù diẹ, nítorí náà nígbà tí oun sọ fún mi pé oun n fẹ́ẹ́ lọ peja, ara mi yá gágá bẹẹ ni mo sọ pé, “Jẹ́ kí a seé wò! Ati pé jẹ́ kí àwá ó gba Ọlórungbọ́ fún ipeja nílá!” Mo beèrè lówọ́ Bob irú eja wo ni ó wópọ́ ní Florida níbití à ti n gbèèrò eja pipa. Ninu gbogbo eja tí oun dárúkọ rẹ́ fún mi, Emi yàn láti gbadura àti láti gbagbọ́ fun irú eja pupa nla sínáipà kan.

Ọjọ náà dé àti pé àwá n duro lati gba àwọn itonisonà wa láti ọ̀dọ́ balógun ọkọ ojú omi àti àwọn egbé atukọ. Èmi ti n jẹwọ́ pé Mo n fẹ́ẹ́ láti mu irufẹ́ eja pupa nílá sínáipà kan, nitorinaa ayo mi n kun sii bi balógun naa ti n soro. Inú mi bajẹpúpọ́ láti gbótí balógun naa sọ pé lówọ́ lówọ́báyí eja kan tí a kò ní lánfaani láti mú nieja sáwá, eja ojú yobó àti eja sínáipà pupa! Ahh, Èmi ronú; kin ni ohun miiran tí ó wánibẹ́ láti gbagbọ́ fun?

Ó dára, Èmi kí yóòsọ anfaani láti ṣiṣẹ́lórí igbagbọ́ mi yí dānù. Mo sọ pé, “Olúwa, Mo ti gbagbọ́ fún eja sínáipà nílá pupa kan, àti pé torí naa, bẹẹ ni kí ó rí, Èmi yòò mú ọkan àti pé emi yòò tún mú irú eja miiran lọ ile!”

Nítorí náà lákòókò tí àwá wà lórí ọkọ ojú omi náà, Èmi yíjú padà sí omọbinrin mi omọdún8, Rákẹ̀lì, mo sì sọ pé, “Rántí pé iwọ́ leè gbadura àti gba Ọlórungbọ́ tí iwọ́ yóòsì mú eja kan loni. Njẹ́ iwọ́ gbagbọ́?” Ọ̀n rẹrin-in múṣẹ́ bẹẹ́ ló sì gbọ́n orí rẹ́ ní ifimọ́ pọ́. Mo sọ àwọn ọ̀rọ́ iwúríkan náà sí omọbinrin mi omọdún 21, Jordan. Ọ̀n fi iwò ìyalẹnu wò mí sùgbọ́n lẹyinnaàdún gbà. Èmi wo Bob, emi sì sọ fún-un pé, “Jẹ́ kí a gbagbọ́ fún ipeja nílá kan!”

Àwọn wákati diẹ́ kọjá lọ àti pé ohunkóhun kò mí lórí àwọn àwọn wa tí ó duro. Lẹyinnaa lójijì, àwọn Rákẹ̀lì mí, inú rẹ́ sì dùn nítorí náà. Ọ̀n pe babá rẹ́ lati se iranlówọ́ fún oun. Iṣẹ́jú diẹ́ lẹyinnaa, wọn fa akurakúdàòkun sókè! Irò ayọ́ nílá!, Rákẹ̀lì ni ohun igbagbọ́ náà! Nítorí náà àwási yin í. Irú àṣeyorí nílá wo niyí!

Èmi rántí pé emi bẹrẹ́ sí ronú pé Èmi le maa leè rí ohunkóhun mú, sùgbọ́n Mo dá ironú náà duro àti pé mo jẹwọ́ pé Mo ti gba eja mi na. Mo jokoó àti ní pẹ̀lẹ́ pẹ̀lẹ́ bẹẹ́ ni mo gbótí Ọlórún sọ pé, “Biiwọ́ bá kàn sinmi pẹ̀lẹ́ ti iwọ́ jẹ́ kí n mú eja náà wá fún ọ, iwọ́ yòò gbà á.” Ó dára, Mo mò pé emi kii se apeja eyikéyí, nítorí náà Èmi kò le gbaralé ogbón ti

ara mi lónàkòná. Èmí jòkòó síbè pèlú ìsinmi àti pé èmímí kanlèpèlú ìgboya Ọlórún àti pé mo dúró. Ó fẹrẹ tó ìșéjú 20-30 lẹyìnnàà, Èmí nímòye mími lórí àwòn mi; ó kéré ju Mo rò pé òún jẹmímí lásán làsán, ùgbon ó wápadà jẹ eja kan lẹyin-ò-reyin.

Okò mi bèrẹ sí tọ mi sònà, àti lẹyìnnàà balógún nàà wá láti șe ohun kannaa. Ọún sọ fún mi bí mo șe leè șe tí màá rí eja nílá sínáipápúpa nàà kan niàwòn mi. Ọún yà mí lẹnu bí òún ti șe mọ ohun tí ó wani ẹnu àwòn mi șaájú kí eja náátó farahàn! Dájú dájú, bí Mo ti tẹsìwájú láti mií àti faà sókè, eja nílá sínáipà pupaoníwòn -20 mi fara hàn! Mo dúpẹ lówó Ọlórún pèlú ayọ àti idùnnú púpọ. Èmi ti mọ pé Mo ti ní àlùyo nílá nínú eto ìgbàgbọ mi. Mo kan n rántii ìgboya àti ìgbẹkẹlẹ ti Drenda pé Mo lágbara láti niirúfẹ ìgboya ìgbàgbọ kannàà àti ìgbàgbọ. Èmí fàyà rán-an dópín àti pé ó pe mí lẹyin-o-reyin.

O șeun fún ìșe-ìránșe rẹ àti fún kíkọ àwòn iwé rẹ, ti *Ìșode nipa Ìgbàgbọ*. Mo dúpẹ lówó àti fi ìmọriri hàn fún Ọlórún àti sí ìșe-ìránșe rẹ tí ó ti șe ìranlówó fún mi láti tẹsìwájú sínú ìbukún títóbi. Èmí sì níretífún ojú iwájú pèlú ìgbàgbọ díẹ siipaapaa àti idùnnú nílá. Mo mọrírí bí ìrírí yí ti șe ró idíle wa lágbara!

Tirẹ ní tóótó,
S.T.

ORÍ 5

YÍYÀN TI TAA NI?

Nínú àwọn ìtàn ìṣáájú, a rí Ìjọba Ọlọrun tí ó so èèso, ní ilẹ̀-ayé nìbí, tí ajá kan, ẹja kan, owó láti san gbèsè orí ilé kan, mú owó wá láti sanwó orí àwọn ọkọ ayọkẹlẹ̀ ati àwọn ilé tí a niilò nínú ìgbé-ayé wa, dá ẹ̀mí àwọn ọmọdẹ̀ mẹ̀ta sí, àti púpọ̀ síi. Gbogbo àwọn ìtàn wònyí ni Ìjọba Ọlọrun ṣẹ̀dà rẹ̀, tabí jẹ́ kí ẹ̀mí ó jẹ́ kí ó jẹ́ tara ẹ̀ni diẹ̀ síi, Ìjọba ti Ọlọrun WA! A kò gbọ̀dọ̀ jẹ́ kí ọ̀n yà wá lẹ̀nu bí Ìjọba rẹ̀ ṣe tóbi ju iwọn lọ.

Péterù Keji 1:3a sọ wí pé:

Agbára àtokèwá rẹ̀ ti fún wa ní ohun gbogbo tí àwá niilò fún ìgbé-ayé àti iwà-bí-Ọlọrun.

Ní inú gbogbo àwọn ìtàn tí a ti wò, Ẹ̀mí fẹ́ẹ̀ béèrè ibeèrè tó ṣe pataki púpọ̀, “Yíyan ti taa ni ó jẹ́?” Ohun tí Ẹ̀mí tùmọ̀ sí ni èyí: Njẹ́ Ọlọrun kàn pinnu láti mú ajá naà wá fún Kirsten lójijì bí, tabí ẹja yẹn wá fún iyawó mi, Drenda? Njẹ́ àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ wònyí jẹ́ èyí tí Ọlọrun nínú àṣẹ̀ nlá rẹ̀ yóò kàn pinnu láti ṣe fún wa bí? Tabí àwọn ìdí miiran wá nìbẹ̀ tí nnkan wònyí fi ṣẹ̀lẹ̀ bẹ́? Ẹ̀mí léèrò pé idahun ọ̀n yóò ṣẹ̀rù ba ọ̀pọ̀ èniyan jùlọ. Ẹ̀mí mọ̀ pé ọ̀n ṣẹ̀lẹ̀ sí mi bẹ́.

Láti dahùn ibeèrè yẹn, Ẹ̀ jẹ́ kí a wo ìtàn kan nínú Bíbélì láti inú Luùkù 8.

Bí Jesù ti wá lójú ọ̀nà rẹ̀, àwọn èniyan háa mọ̀ gágá. Àti pé obìnrin kan wá nìbẹ̀ tí ọ̀n ti wá labẹ̀ àìdà ìsun èjẹ̀ fún ọ̀dún méjìlára, ṣugbón kò sí ẹ̀nikan tí ó lee ṣe iwòsàn rẹ̀. Ọ̀n wá lẹ̀yìn rẹ̀ ọ̀n sí fiwọ̀ kan ìṣẹ̀tí agbádá rẹ̀, lẹ̀ṣẹ̀ṣẹ̀ ìsun èjẹ̀ rẹ̀ dá.

“Taa ni ó fi ọwọ kàn mí?” Jèsù beèrè. Nìgbà tí gbogbo wọn sẹẹ, Péterù sọ pé, “Olukóni, àwọn èniyàn pọ̀ bayìí tí wọn sì há ọ̀ mọ̀ gágá.” Şugbọ̀n Jèsù sọ̀ pé, “Ènikan fi ọwọ̀ kàn mí; Èmì mọ̀ tori agbára ti jade kurò larà mi.”

Léyìn nàà obìnrin nàà, tí ó rii pé ouǹ kò farasin, ouǹ wá, ó ní wáriri ouǹ sì wolè ní ẹ̀sẹ̀ rẹ̀. Niwájú gbogbo àwọn èniyàn, ouǹ sọ̀ ìdì tí ouǹ fi fi ọwọ̀ kan ouǹ àti bí ouǹ ti şe gba imularadà lèsèkèsè.

Léyìn nàà ouǹ wí fun-un pé, “Ọ̀mọ̀bìnrin, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ mú ọ̀ laràdà. Maà lọ̀ ní àláfíà.”

— Lúukù 8:42-48

Bíbèlì fihàn ní kedere pé èrò şù bo Jèsù ní gbogbo ẹ̀gbẹ̀, àti pé Péterù paapaà fi iyàlenù bi Jèsù níbeèrè, “Taa ni ó fi ọwọ̀ kàn mí?” Gẹ̀gẹ̀ bii onímọ̀-ìjìnlẹ̀ tí ẹ̀mì, Èmì n fẹ́ẹ̀ láti mọ̀, Èmì niilò láti mọ̀, èrediì ẹ̀yí tí a fi mú ọ̀mọ̀bìnrin yìí laràdà, àti tí kò sì sí ẹ̀lomìrán. Kín ni ìdì tí işaǹ ororò sí ọ̀dọ̀ rẹ̀ nìkan tí kò sì şaǹ sí ọ̀dọ̀ gbogbo èniyàn miiraǹ tí ó fi ọwọ̀ kan Ọ̀un ní akòkò yẹn? Ìdahuǹ nàà wá níbí, şugbọ̀n şaajù kí Èmì ó too dahuǹ ibeèrè yẹn, jẹ̀ kí a beèrè ọ̀kan miiraǹ. Njẹ̀ Jèsù fi imọ̀mọ̀şe şe işè iranşẹ̀ fun un bí? Njẹ̀ Ọ̀un ti gbé ọwọ̀ Rẹ̀ lé ori rẹ̀ bí? Ìdahuǹ sí ẹ̀yí jẹ̀ rara; ní tootọ̀, Jèsù paapaà kò mọ̀ pé ouǹ wá níbẹ̀. Ọ̀un ní láti beèrè taa ni ó ti fa ororò jade lara ouǹ. Nìtorì nàà taa ni ó ní yíyan rẹ̀ ní ti pé a mú ouǹ laràdà ní ojò yẹn?

Jẹ̀ kí n beèrè rẹ̀ ní ọ̀nà miiraǹ. Njẹ̀ Ọ̀lọ̀run yàn láti şe imularadà rẹ̀ ní akòkò yẹn patò tabi ouǹ jẹ̀ ipinnu rẹ̀ láti gba lati ọ̀dọ̀ Ọ̀lọ̀run wá? Ẹ̀yí jẹ̀ ibeèrè patakì bí ó ti jẹ̀ pé şe ni ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn “n duro” kí Ọ̀lọ̀run lee şe nnkankan ninù ìgbe-ayè wọn. Èmì gba otító̀ ní gbọ̀ pé Jèsù paapaà kò tilẹ̀ mọ̀ pé ouǹ wá níbẹ̀ farahaǹ pé ouǹ jẹ̀ ipinnu rẹ̀ láti gba àti kii şe ipinnu Jèsù láti şe iwosaǹ rẹ̀.

Ní bayìí, ẹ̀yí şì ifihaǹ patakì pupọ̀, àti ouǹ ni ẹ̀yí—Ọ̀lọ̀run kò yàn láti şe iwosaǹ èniyàn kan lailétò àti kí ó maà şe ti ẹ̀lomìrán. Ọ̀un ti fuǹ gbogbo wà ní iraàyẹ̀ wolè sínú iwosaǹ nipasẹ̀ idurò ofin wà ninù Ijọ̀ba Rẹ̀. Nìtorì nàà ní tootọ̀, awa ni a yan. Şugbọ̀n Èmì n fẹ́ẹ̀ láti mọ̀, bawo ni ouǹ şe tè sínú agbára nàà? Bawo ni ouǹ şe “pinnu” láti gba? Jèsù sọ̀ fuǹ

wa ní pátó bí òun tí ẹ̀ tẹ̀ sínú àṣẹ̀ àtí agbára Ìjọba nàà. Òun sọ pé, “Ọmọ̀bìnrin, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ tí mú ọ̀ lárada. Maa lọ ní alááfíá.” Gbólòhùn yíí sọ fún wa ohun gbogbo tí àwá niílò láti mọ̀ àtí pé ó dàhùn ibeèrè wa sí idí tí òun fi gbà àtí èrèdii tí kò fi sí èlómíràn tó gbà níbẹ̀ ní ojọ̀ yẹn. Gègè bí onímọ̀-ìjìnlẹ̀ tí èmí, ẹ̀ jẹ́ kí a bèrẹ̀ sí níí wo itan yíí kí a sì ríi boya àwá lee mú àwọn ọ̀gbọn eyikeyii nípa èrèdii tí òun fi rí gbà.

Ní àkòkọ̀ ná, Jesu pé é ní “ọ̀mọ̀bìnrin,” tí ó tùmọ̀ sí pé ó jẹ́ apa kan tí orílẹ̀-èdè Ísrẹ̀lì. Èyí tùmọ̀ sí pé òun ní majẹ̀mú pẹ̀lú Olórùn. Tabí iwọ̀ lee sọ pé, òun ní ofin nínú ọ̀run gègè bí ọ̀mọ̀ ilú tí orílẹ̀-èdè tí Ísrẹ̀lì láti gbà láti ọ̀dọ̀ Olórùn wá. Otítọ̀ yí i kò le jẹ́ idí rẹ̀ nikan tí òun fi gbà gègè bí ó tí jẹ́ pé gbogbo ènìyàn níbẹ̀ ní ojọ̀ yẹn tí n tẹ̀ pẹ̀lú Jesu wá labe ofin kan nà. Nn̄kankan miiran ni láti wá níbẹ̀ tí ó sọkúnfa iṣàn agbára. Lẹ́yìn nà, Jesu sọ fún wa idí kan tí òun fi gbà. Ní tootọ̀, Jesu sọ pé eyí ní idí gan-an tí òun tìkálárarẹ̀ fi gbà. Òun wí pé ìgbàgbọ̀ rẹ̀ tí mú ọ̀ lárada.

Nítorí nàà bayíí àwá mọ̀ èrèdii tí ọ̀ufi ni anfaani lati gba. Ni àkòkọ̀, ó jẹ́ ẹ̀tọ̀ ofin rẹ̀ láti gbaa níwọn ìgbà tí ó jẹ́ ọ̀mọ̀bìnrin tí Àbúrahámù; àtí ekeji, ìgbàgbọ̀ rẹ̀ ní itaniji tí ó gbà agbára yẹn laaye lati san ní ti elenikan sínú agọ̀ ara rẹ̀ ní deede akoko yẹn. Otítọ̀ ni pé òun jẹ́ ọ̀mọ̀bìnrin Àbúrahámù, tí ó tùmọ̀ sí pé òun duro níwaju ọ̀run labe awon majẹ̀mú tí Olórùn tí dá pẹ̀lú Àbúrahámù, ni a le fiwe ile-iṣe agbára tí ó tan awon ina tí ó sì mú kí awon okun ina ati mú kí ina tan. Nítorí nàà ní bayíí ohun tí àwá niílò láti sàwari ni ibi iyipada nàa tabi kin ni iyipada nàa jẹ́. Jesu pé é ní ìgbàgbọ̀ rẹ̀, sùgbọn kin ni ìgbàgbọ̀ àtí báwo ni èmí ẹ̀ lee tan-an? Èyí jẹ́ ibeere pataki tí a gbọ̀dọ̀ dahun.

Kín Ni Ìgbàgbọ̀?

Ìgbàgbọ̀ jẹ́ ọ̀rọ̀ kan tí àwọn Krìstẹ̀nì jù kírì bó tí wùn wọn. Àtí pé òun sì dá mí lójú pé ọ̀pọ̀, tí kíí ba ẹ̀ púpọ̀ júlọ̀, kò mọ̀ kín ni ohun tí ìgbàgbọ̀ jẹ́, idí tí a fi niílò rẹ̀, báwo ni àtí ẹ̀ lee mọ̀ boya àwá wá nínú ìgbàgbọ̀, àtí bí àwá ẹ̀ le sàwari ìgbàgbọ̀. Bí ó bá jẹ́ pé ìgbàgbọ̀ ló ẹ̀ iyipada tí ó mú obinrin yíí lárada, nígbà nàà a niílò láti wo ìgbàgbọ̀ pékí pékí! A sàwari itumọ̀ tiwa fún ìgbàgbọ̀ nínú Roomù 4:18–21. Ah, Èmí mọ̀ ohun tí iwọ̀ n rọ̀, “Bẹ̀ẹ̀ kọ̀, Gary. Heberù 11: 1 ni itumọ̀ ìgbàgbọ̀ wa.”

Ní báyii ìgbàgbò ni ìdánilójú ohun tí a n'reti àti ìdánilójú ti ohun tí àwà kò rí.

— Héberù 11:1

Bẹẹ ni, èyii ni ìdahùn ti àtilẹbá, ṣùgbón tí iwọ bá wo iwé-mímọ, Héberù 11: 1 n sọ fun wa àwọn anfaani ti ìgbàgbò, kíi se ohun tí ìgbàgbò jẹ ní pato. Emi gbàgbò pé iwé-mímọ wa ninu iwé Róomu yoo fun wa ní àworan tí ó han gedengbe nípa ohun tí ìgbàgbò jẹ gan-an.

Lòdì sí gbogbo ìretí, Aburáhamù pèlú ìretí gbàgbò àti nítòrí nàá òun di bàbá ọpọlọpọ àwọn orilẹ-èdè, gègè bí a ti sọ fun òun, “Ní bakan nàá ni ọmọ rẹ yoo jẹ.” Láisi irẹwèsì nínú ìgbàgbò rẹ, òun dojuko otító pé ara rẹ ti di okú—níwòn bí òun ti fèrẹẹ ti to ọgórùn-ún ọdún lojọ orí—àti pé inu Sarà tún ti kú. Sibẹ òun kò se àìgbàgbò nípa ilẹrí Ọlórùn, ṣùgbón òun ni okun nínú ìgbàgbò rẹ òun sì fi ogo fun Ọlórùn, ní kikopa ní kikun òun ní ìdánilójú pípé pé Ọlórùn ní agbára láti se ohun tí òun ti se ilẹrí.

— Róomu 4:18-21

Ẹ jẹ kí àwà ó loye ètò ti ìtàn yii. Aburáhamù àti Sarà kò lee ní àwọn ọmọ. Emi kò tumọ sí pé wọn ní ìṣoro láti lee lóyún ọmọ àti pé ó sì yẹ kí wọn ó tèsiwájú láti maa gbìyanjú. Emi tumọ sí pé wọn ti fẹẹ tó eni ọdún 100, àti pé ó sì ti pari. Ara wọn kò le bí àwọn ọmọ; òun jẹ kò seese! Sibẹ Ọlórùn ti se ilẹrí ọmọ kan fun Aburáhamù bí ó tilẹ jẹ pé nínú ètò adayéba eyii jẹ kò seese patapata.

Bíbelì sọ pé Aburáhamù ní ìdánilójú kikun pé Ọlórùn ní agbára láti se ohun tí Ó sọ, laibikita otító ti eran ara èyí tí n sọ ìtàn miiran tí ó yatọ. Nítòrí nàá, èyii ni ìtumọ ti ìgbàgbò tiwa: “**nínú ìdánilójú ní kikun pé Ọlórùn ní agbára láti se ohun tí Ọun ti se ilẹrí.**” Emi se alayé rẹ ní ọnà báyii: Nínú àdéhùn papọ pèlú ọrun, kí i se pèlú ọpọlọ nikan ṣùgbón iwọ gbaa ní kikun, ọkan wa wà ní iyanjú àti gba ohun tí Ọlórùn ti sọ gbọ patapata, laibikita boya ipò

“NÍ BÀYIÌ ÌGBÀGBÒ NI ÌDÁNILÓJÚ OHUN TÍ A N'RETÍ ÀTI ÌDÁNILÓJÚ TI OHUN TÍ ÀWÀ KÒ RÍ.”

— HÉBERÙ 11:1

tí ẹran ara n sàfihàn nnkan miiran.

Ìtúmò Tiwa nípa ti Ohun tí Ìgbàgbọ̀ Jẹ:

Ìgbàgbọ̀ ni níní idánilójú ní kíkún nípa ohun tí Ọlórún ti sọ! Oún jẹ kí ọkàn wa àti ẹmí wa láti ní àdèhùn papọ̀ pẹ̀lú ọ̀run, kí ọkàn wa ní idánilójú ní kíkún, ìgboya àti wa ní isinmi.

Kín ni idí tí a fi nílò Ìgbàgbọ̀?

Kín ni idí tí Ọlórún kò fi leè ẹ̀ ẹ̀wòsàn gbogbo ẹ̀niyàn ní ilẹ̀-ìwòsàn nígbà tí Oún fẹ́ẹ̀ ẹ́ẹ̀? Kín ni idí tí oun kò fi leè dá àwọn ogun dúró? Kín ni idí tí oun kò fi leè ràn àwọn àngẹ̀lì rẹ̀ níşẹ̀ láti waàsú iyinrere fún wa? Ó dá mi lójú pé o ti gbọ̀ gbogbo àwọn ibeere wònyíí şaájú. Idáhùn sì ni pé Oún kò leè. Kíí ẹ̀ pé Ọlórún kò ní àwọn agbara láti ẹ̀ beẹ̀ şugbón Oún kò ní aşẹ̀ tabí aşẹ̀ láti ẹ̀ beẹ̀. “Gary, n̄jẹ̀ o n̄ sọ pé Ọlórún kò leè ẹ̀ ohunkóhun tí Oún n̄ fẹ́ẹ̀ láti ẹ̀ bí?” Ẹmí mò pé ẹ̀yí dún bí ohun tó şajẹ̀jẹ̀ sí ọ̀ ní báyíí, şugbón jẹ̀ ki a wo Bíbelì láti wá idáhùn wa sí ọkàn yẹn.

Şugbón ibi kán wà níbi tí ẹ̀nikán ti jẹ̀rìí:

“Kín ni ẹ̀niyàn tí iwọ̀ fi i sọkàn, omọ ẹ̀niyàn tí iwọ̀ fi n̄ bikítà fún un? Iwọ̀ mú kí oun ó keré diẹ̀ ju àwọn àngẹ̀lì lọ; o fi ọ̀go àti ọ̀lá dée ní adé beẹ̀ ni iwọ̀ fi ohun gbogbo sí abẹ̀ ẹ̀şẹ̀ rẹ̀.”

Ní fífi ohun gbogbo sí abẹ̀ rẹ̀, Ọlórún kò fi nnkankan sílẹ̀ tí oun kò fi sábe rẹ̀. Sibẹ̀ ní báyíí a kò t̄i rí ohun gbogbo wà lábe rẹ̀.

— Héberù 2: 6-8

Àwá le ríi láti inu iwé mímọ̀ yíí pé Ọlórún fún ẹ̀niyàn ní ofin pípé ẹ̀jọ̀ lórí gbogbo ilẹ̀-ayé nígbà tí a gbée síbí. Bẹ̀ẹ̀ kò sí nnkankan tí kò sí lábe aşẹ̀ rẹ̀. Oún jọba lórí ibugbé yíí pẹ̀lú agbara pípé àti aşẹ̀. Ipá rẹ̀ láti ẹ̀ akoso pẹ̀lú aşẹ̀ ni a ẹ̀ atilẹ̀yìn rẹ̀ nípasè ijọba tí ó gbé e kalẹ̀ níbẹ̀. Ní pàtakì jùlọ̀, oun ẹ̀ ijọba pẹ̀lú aşẹ̀ tí işojú ti Ijọba ti Ọlórún. Oún wọ̀ adé tí ijọba náà, ẹ̀yí tí ó şaşojú ogo Ọlórún, ifororóyàn, àti ipò ọ̀lá tí oun gbé

rù.

Láti ní àwòrán tí ó dára jùlọ̀ ti ohun tí èyí dà bíi rẹ̀, ronú nípá ọ̀ba ti ayé yíí kan. Bó tilẹ̀ jẹ́ pé ọ̀n jẹ́ èniyàn elẹ́ran-ara àti pé ọ̀n kò ní agbára gidi ní ti ìşedá rẹ̀, ọ̀n wọ̀ adé kan tí ó tọ́ka pé ọ̀n duro bíi aşojú tí kii şe fun ara rẹ̀ nikan şugbọ̀n ti ijọ̀ba gbogbo àti ijọ̀ba. Àwọ̀n ọ̀rọ̀ rẹ̀ gbé aşe rù nítorí wọ̀n ní ifẹ̀yintí nípá gbogbo agbára àti àwọ̀n ọ̀rọ̀ ayé ti ìşẹ̀jọ̀ba àti ijọ̀ba tí ó n şojù fun nikan.

Bí iwọ̀ bá ronú nípá ti ọ̀lọ̀páá ojú pópó kan tí n tọ̀ ọ̀kọ̀ sọ̀nà, ọ̀n yoo dá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀kọ̀ ajagbẹ̀ duro pẹ̀lú aşe, “Duro ní orukọ̀ ofin.” Bẹ̀ni, ọ̀kọ̀ ajagbẹ̀ naa tobi pupọ̀ ju ọ̀kúnrin naa lọ̀, àti pé omọ̀kúnrin naa, nínu ara rẹ̀ tìkalararẹ̀, ọ̀n kò sí ní ibamu pẹ̀lú ọ̀kọ̀ ajagbẹ̀ naa, şugbọ̀n ọ̀kọ̀ ajagbẹ̀ naa a duro. Oun a maa duro kii şe nítorí ti ọ̀kúnrin naa şugbọ̀n nítorí ti baaji, èyí tí n şaşojú fun ijọ̀ba kan, tí ọ̀kúnrin naa wọ̀. Ní ọ̀nà yí í, ijọ̀ba naa tobi pupọ̀ ju ọ̀kúnrin tí ó wọ̀ baaji naa lọ̀. Fun awakọ̀ ọ̀kọ̀ ajagbẹ̀ naa, ọ̀n kò ní ibèrù ti ọ̀kúnrin naa, şugbọ̀n ibèrù ijọ̀ba èyí tí ọ̀kúnrin naa duro fun, èyí tí n şokunfa kí ọ̀kọ̀ ajagbẹ̀ láti dawọ̀ duro. Ohun kan naa ni ó jẹ́ otítọ̀ níbí. Adamù şe akoso lóri gbogbo nnkan tí a şedá rẹ̀ ní ilẹ̀-aye. Agbára àti ìşakoso Ọ̀lọ̀run, tí a şaşojú nípase adé ogo àti olá, fun èniyàn ní idaniloju ti pé awọ̀n ọ̀rọ̀ rẹ̀ n şe idajọ̀ ní ipò ti Ijọ̀ba Ọ̀lọ̀run.

Oun şe pataki pupọ̀ lati şe akiyesi pé nigbà ti Adamù padanu agbára rẹ̀ lati jọ̀ba lóri ilẹ̀-aye nípá şişe eşe iditẹ̀ gbajọ̀ba sí Ọ̀lọ̀run, ọ̀n padanu adé rẹ̀. Ipín ti ilẹ̀-aye di alabawọ̀n beẹ̀ ló sí yípada. Iku wọ̀nú ilẹ̀-aye, beẹ̀ sí ní Satani ní eto-ofin ti aşe àti ipa nínu işelẹ̀ ti awọ̀n edá èniyàn. Ó jẹ́ dandan fun ọ̀ lati tun loye pé èniyàn sí ti jẹ́ alakoso nípá ofin lóri ilẹ̀-aye, gẹ̀gẹ̀ bí Ọ̀lọ̀run ti gbé e kalẹ̀, şugbọ̀n ọ̀n ní bayii kò ní aşe lati şe akoso nípá ti emi bí ọ̀n ti ní leşkan rí. Paapaa julọ̀ nínu ipò ti işubu rẹ̀, síbẹ̀ síbẹ̀, ọ̀n tun ní idiyelé ti ilẹ̀-aye. Síbẹ̀, ọ̀n kò ní adé ti ijọ̀ba Ọ̀lọ̀run lati lee şatileyin fun-un mo. Oun kò ní aşe lati şe akoso pẹ̀lú agbára Ọ̀lọ̀run àti ogo; ọ̀n ti padanu ipò ti olá rẹ̀. Şugbọ̀n ọ̀n nikan sí ti jẹ́ ilekun iwolẹ̀ nípá ofin sí ilẹ̀-aye. Èyí ní idí tí Ọ̀lọ̀run fi niilo lati lo awọ̀n èniyàn tí ó kún fun Èmi lati mu ife Rẹ̀ wa sí imuse nínu igbé-aye awọ̀n èniyàn. Ní ọ̀nà kan naa, Satani n şamulo awọ̀n èniyàn tí ó ní emi eşu lati ní ipa lóri ilẹ̀-aye lati mu ipinnu rẹ̀ şe fun èniyàn. Ilana ti ìşakoso èniyàn lóri ilẹ̀-aye yí í jẹ́ èyí tó şe pataki sí oye rẹ̀ ti ofin Ijọ̀ba, àti ní kete tí iwọ̀ bá loye rẹ̀, ọ̀n yoo dahun ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọ̀n ibeere ti iwọ̀ lee ní lójọ̀

iwájú nípa èrèdii tí àwọn ohun kan fi n'şelẹ̀, tabí èrèdii tí àwọn ohun kan kò şe tabí şelẹ̀ nípa ti èmí.

Ìwọ leẹ sọ pé, “Şugbón èmí rò wí pé Ọlórún ló ni ilẹ̀-ayé àti èkúnrerẹ̀ rẹ?” Ní tòótọ̀, Ọ̀n

**ÈYÌÍ NÍ ÌDÍ TÍ ỌLÓRUN FÌ NÍ LÁTI
LO ÀWỌN ẸNI TÍ Ó KÚN FÚN
ÈMÍ LÁTI MÚ ÌFÉ RẸ ŞẸ NÍNÚ
ÌGBÉSÍ AYÉ ÀWỌN ÈNIYÀN.**

şe bẹẹ. Èmí ní ireti pé apeṣere yí í yoo ran ó lówó láti loye ohun tí Èmí n' sọ. Bí emí bá yá o ní ilẹ̀ tí í şe temi, bí ó tilẹ̀ jẹ pé emí ní ilẹ̀ naa nípa ofin, Èmí fi ẹtọ̀ ofin láti yà nígbà kuugba tí Èmí n' fẹ̀ lati wọ ilẹ̀

naa nu. Àwọn alákalẹ̀ wa nínú àwọn yíyá ilẹ̀ tí ó şalayé igbà tí àwọn onílẹ̀ leẹ wá sí ilẹ̀-igbé tí àwọn èniyan yá lówó wọn—fun apeṣere, tó níşe pẹ̀lú pajawiri tabí láti wá şe àwọn atunşe kòòkan—ati iye àwọn ịşakíyesi tí ìwọ̀ níilọ̀. Bí emí bá gbíyanjú láti wọ ilẹ̀ láisi àdéhùn yí í, a máa kaa sí gbígbóna ẹ̀buru fọ̀ ilẹ̀ ati wọ̀lẹ̀, paapaa julọ̀ bí emí nígbà tó jẹ̀ emí ló ní ohun-ìní naa. Bí emí bá rú ofin tí a gbékalẹ̀ nínú iwe àdéhùn naa, lẹyin naa a leẹ fi agbara mú mi nílana tolofin láti fi agbẹgbẹ̀ ilẹ̀ naa sílẹ̀ bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé emí ni mo ní. Èyí şafihan idí tí Satani fi ní láti lọ nípa Adamu láti jẹ̀rẹ̀ iraaýe-wọ̀lẹ̀ sí ilẹ̀-ayé. Adamu nikan ni ó ní kòkòrọ̀! Satani ní láti lọ nípasẹ̀ ẹ̀nu-ona ati pé Adamu ní. Bí Satani bá gbíyanjú láti gba ona ẹ̀buru tó yatọ̀ sí Adamu, a íbá ti fi agbara mú jade nípa tolofin.

Èşù sí mú u lọ sí orí òkè gíga, ó sí fi gbogbo ilẹ̀-oba ayé han-an ní ịşẹ́jú kan. Èşù sí wí fun un pé, “Ìwọ̀ ni Èmí yoo fi gbogbo aşe ati olá wonyii fun, nitori a ti fi fun emi, ati pé Èmí leẹ fun ẹnikeni tí Èmí fẹ́ lati fun. Njẹ̀ nitori naa tí ìwọ̀ bá foribalẹ̀ fun mi gbogbo rẹ̀ yoo jẹ̀ tìrẹ̀.”

— Lúukù 4: 5-7

Ìwọ leẹ rii nínú eşe yí pé Satani sọ pé aşe ati olá naa (orọ̀) ti ijoba èniyan ni a ti fi fun oun. Taa ni ó fun-un ní aşe yí í? Eni tí ó ní, Adamu! Ní báyii, Ọlórún kò kàn leẹ bọ̀ sínú àwọn ịşelẹ̀ ti èniyan láisi lilo ẹ̀nu-ona abofinmu. Bí Ó bá şe bẹẹ̀, Satani yó ó sọ pé Ọ̀n şe eyí tí kò dara. Rára, Ọlórún yoo ní láti lọ nípasẹ̀ ẹ̀nu-ona kan naa tí Satani gba láti mú

ìjòba Rẹ wá àti àṣẹ láti wá sí ìmuṣẹ lórí ilẹ-ayé, àti pé èyí ní láti jẹ ènìyàn. Ṣùgbón nǹjẹ irufẹ ọkúnrin bẹẹ wà bí?

Olúwa sì ti wí fún Abúrámù pé, “Jáde kúrò ní ilẹ rẹ, kúrò ní àárín àwọn ènìyàn tírẹ àti ilẹ bábá rẹ, sí ilẹ tí Èmi yóò fihàn ọ. Èmi ó sì sọ ọ di orilẹ-ède nlá kan, èmi ó sì bukún fún ọ; Èmi yóò jẹ kí oruko rẹ di nlá, iwo yóò jẹ ibukún. Èmi yóò bukún fún àwọn tí ó bukún fún ọ, àti ènikeni tí ó bá fi ọ bú ni èmi ó fi bú; àti gbogbo àwọn ènìyàn lórí ilẹ ayé ni yóò di alabukún fún nípasẹ rẹ.”

— Gẹnẹsìsì 12:1-3

A pé Abúrahámù ní bábá ìgbàgbọ wá nítorí pé oun jẹ èni nàà tí ó sí ilẹkún ilẹ-ayé fún Ọlórún nípa èyí tí gbogbo orilẹ-ède ilẹ-ayé yóò di alabukún fún. Ní tootọ, nígbà tí eṣẹ yì í n sọrọ nípa tí orilẹ-ède tí a bukún fún, oun n sọrọ nípa Jesù Kristi, èni tí yóò pada ẹ ọnà fún ìjòba Ọlórún lẹ́kan síi láti ní ìraaye ìgbàwólẹ nípa ofin sí ilẹ-ayé nípasẹ ìgbàgbọ tí Abúrahámù. Ìgbàgbọ tí Abúrahámù sí ilẹkún nípa tí ofin fún ọrun, èyí tí Ọlórún tí tí pa, sí sílẹ pátápátá nípa ẹ́ṣẹ adèhùn ofin (májẹmù) pèlú Abúrahámù àti àwọn eeso rẹ tabí àwọn ajogun.

Jẹ kí èmi ó ṣalaye ohun tí Èmi n sọ. Ìjòba ọrun lẹ ẹba ìraaye-wólẹ sí ilẹ-ayé nípasẹ ọkúnrin tabí obinrin kan lórí ilẹ-ayé nikan nítorí wọn ní agbára ofin níbẹ. Ofin nàà lẹ ní ìmuṣẹ nígbà tí ọkúnrin tabí obinrin nàà bá ní idánilójú pátápátá nínú ọkàn wọn ní tí ohun tí Ọlórún sọ (ìgbàgbọ) nikan.

Ọnà mìíràn láti sọ ni pé ọrun lẹ ní ipa nípa ofin nikan lórí ọkúnrin kan tabí obinrin ní ilẹ-ayé tí ó ní itara ifẹ àti yàn láti wá sábe Ìjòba àti àṣẹ Ọlórún. Èyí yóò jẹ ilàna ipilẹ kan nàà tí Satànì ló láti ní ìraaye-wólẹ sí ilẹ-ayé, ní lílo Adamù láti ẹ bẹ. Ọnà múu dá Adamù lóju pé Ọlórún kò ẹẹ gbẹkẹlẹ bẹẹ ló sí mú ọkàn Adamù kúrò nínú adèhùn pèlú Ọlórún. Nítorí nàà, Adamù yàn láti gba Satànì gbọ àti láti kọ àṣẹ Ọlórún.

Èyí ní ilàna ipilẹ kan nàà tí Ọlórún yóò ló ní bayíi láti mú Ìjòba àti àṣẹ Rẹ pada wá sílẹ-ayé nípasẹ Abúrahámù. Abúrahámù gba Ọlórún gbọ àti adèhùn Rẹ ní Ọlórún ká gẹgẹ bii ọdodo, èyí tó tumò sí pé adèhùn tolofin wà níbẹ. Adèhùn yíi nípasẹ àwọn ẹgbẹ mejẹjẹ, Ọlórún àti Abúrahámù, gba Ọlórún laaye láti gbé iwe adèhùn olofin (májẹmù

kan) kalẹ̀ tí ó ẹ̀gbẹ̀kalẹ̀ ẹ̀rǎyẹ̀-wọ̀lẹ̀ tí ọ̀run sọ̀rìlẹ̀-ayẹ̀, Ẹ̀GBỌ̀N ọ̀n ẹ̀ pàtākì látì ẹ̀kíyẹ̀sì pé àdẹ̀hùn yì í kan Àbùràhámù àtì àwọ̀n

“NÍTORÍ NÁÀ, ÌGBÀGBỌ̀ WÀ NÍPA GBÍGBỌ̀ ÀWỌ̀N Ọ̀RỌ̀ ÌFIRÁNŞÉ, ÀTÌ Ọ̀RỌ̀ ÌFIRÁNŞÉ NÁÀ NÌ A GBỌ̀ NÍPASÈ Ọ̀RỌ̀ NÍPA KRÍSTÌ.”

— RÓÒMÙ 10:17

àjùmọ̀jogún rẹ̀ nìkan ẹ̀so. Àmì tí májẹ̀mù yì í nì a fi fún gbogbo àwọ̀n àjùmọ̀jogún Àbùràhámù, èyí tíiṣe ikọ̀lẹ̀. Ikọ̀lẹ̀ nì gígẹ̀ kùrò tí a wọ̀ orí okó akọ̀ kan. Bì ọ̀kúnrin kan tí fún irugbìn rẹ̀ sínú obìnrin, irugbìn rẹ̀ nì látì kọ̀jẹ̀ nípasẹ̀ okó tí a tí kọ̀ nílẹ̀, èyí tí ó kede fún Satànì àtì bàbá àtì iya fún ara wọ̀n pé ọ̀mọ̀ yì í dūrò níwájú ọ̀run gẹ̀gẹ̀ bíi àjùmọ̀jogún tí adẹ̀hùn

ọ̀fin yẹ̀n èyí tí Ọ̀lọ̀run àtì Àbùràhámù tí gbẹ̀ kalẹ̀.

Gẹ̀gẹ̀ bí a tí kà tẹ̀lẹ̀, àmọ̀ síbẹ̀, ọ̀kúnrin tabí obìnrin kọ̀ọ̀kan, bó tilẹ̀ jẹ̀ pé nì adẹ̀hùn ọ̀fin yẹ̀n wà fún wọ̀n, tún nì látì mú àwọ̀n ilana ọ̀fin kan ẹ̀ nípa jíjẹ̀ kí ọ̀kàn wọ̀n nì idánìlọ̀jú nì kíkún ohun tí Ọ̀lọ̀run sọ̀ látì lè gbàdùn àwọ̀n ànfààní fún ara ẹ̀nì tí àwọ̀n adẹ̀hùn náà gan-an tí Ọ̀lọ̀run àtì Àbùràhámù tí ẹ̀. Nì kọ̀kọ̀, májẹ̀mù náà ẹ̀sẹ̀ àwọ̀n okun iná sí ilẹ̀ wọ̀n, ẹ̀gbẹ̀n wọ̀n sì tún nì látì tẹ̀n-an nípa gbígbàgbọ̀ àtì gbígbẹ̀ ẹ̀gbẹ̀sẹ̀ lórí Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run tìkálára rẹ̀.

Ó dára, àwá mọ̀ nì bayii ohun tí ẹ̀gbàgbọ̀ jẹ̀ àtì ẹ̀rèdii tí a fi niilọ̀ ẹ̀gbàgbọ̀ nì ibọ̀finmu. Ọ̀n wá jẹ̀ dandan nì bayii pé kí àwá mọ̀ bí àwá ẹ̀ lè gbà ẹ̀gbàgbọ̀ àtì bí àwá ẹ̀ lè mọ̀ tí àwá bá wá nínú ẹ̀gbàgbọ̀.

Báwo ni A ẹ̀ lè gbà ẹ̀gbàgbọ̀?

Èyí nì olobó kan: Ẹ̀wọ̀ kò lè gbàdura fún ẹ̀gbàgbọ̀. Ó yà ọ̀ lẹ̀nu? Èmí rọ̀ bẹ̀.

Njẹ̀ nítorí náà, nípa gbígbọ̀ nì ẹ̀gbàgbọ̀ fi n wá, àtì gbígbọ̀ nípasẹ̀ ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run.

— Róòmù 10:17

Báwo ni ẹ̀gbàgbọ̀ ẹ̀ n wá nípa gbígbọ̀ Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run? Njẹ̀ èyí nì gbogbo nìkan tí ó wá síi bí? Kín nì ilana náà? Njẹ̀ gbígbọ̀ ọ̀rọ̀ náà nìkan nì gbogbo ohun tí ó gbà fún ẹ̀gbàgbọ̀ látì dàgbasoké nínú ẹ̀mí ẹ̀niyàn?

Láti ní òye bí ìgbàgbò ti şe n wá àti ohun tí Róòmù 10:17 n sòrò nipa rẹ, awa lee wo Maaku ori 4. Bí iwọ bá ju Bíbélì rẹ sí ojú afẹfẹ, oun yẹ kí ó dedé sí sí Maaku ori 4; oun jẹ pataki beẹ yẹn! Jesu sọ ninu Maaku 4:13 pé tí iwọ kò bá loye ohun tí Ọun n kọ ní orí yì í, iwọ kí yoo ní anfaani láti ní òye eyíkeyii ọwe miiran ninu Bíbélì. Emi yoo sọ pé eyii şe pataki pupọ!

Kín ni èrèdii ti orí yì í şe şe pataki tó beẹ? Ọun jẹ nítorí pé ó sọ fun wa bí ọrun şe ní isopọ sọrí ilẹ-aye, bí ó şe ní ibofinmu, àti ibi tí eyii ti şe. Kò sí ohun tí ó şe pataki sí igbe-aye rẹ ju bíi mimọ gbogbo ohun tí orí yii n sòrò nipa rẹ. “Bawo ni ijoba Olorun naa şe n sişe?” iwọ lee beere. Ka Maaku ori 4! Ninu orí yii, Jesu sọ awon ọwe meta fun wa nipa bí a şe n şeda igbagbo ninu emi eniyan, eyi ti ó jẹ pé bí iwọ ti n moọ bayii, oun jẹ alakale fun ọrun lati wo ile-aye pelu ibofinmu.

Awon itan meta ti ó wa ninu orí yii jẹ ọwe ti afurugbin, ọwe ti eniyan ti n fon irugbin kiri, àti itan ti woro irugbin mustaadi.

Jẹ kí a bere pelu kí kọkọ wo itan keji ti Jesu sọ fun wa ninu Maaku ori 4, itan ti okunrin ti n fon irugbin.

Ọun tun sọ pé, “Eyii ni ohun tí Ijoba Olorun da bíi rẹ. Okunrin kan tí n fon irugbin kaà kiri lori ilẹ. Ni asale ati ojo, boya oun n sun tabi dide, irugbin naa n so jade oun si n dagba, bí ó tilẹ jẹ pé oun kò mọ bí ó ti ri. Nitórí pé ilẹ a maa so eeso jade fun ara rẹ—lakokọ na ehú-igi, leyin naa awon ipé, leyin naa ikunmọ okà ninu ipé. Ni kete tí okà bá gbó tán, oun yoo si te doje bo inu rẹ, nitórí ikore ti de.”

— Maaku 4:26-29

Şaaju kí a tó fò sinu ibi kika yì í, ẹ jẹ kí a kọkọ şalayé awon ofin wa. Kín ni irugbin tí Jesu n sòrò nipa rẹ, àti pé kín ni ilẹ naa? Jesu kọkọ şalayé awon kọkọ wonyii ní ọwe ti şaaju ti afurugbin ní ipin kan naa. Irugbin ni ó jẹ Ọrọ Olorun, ilẹ si jẹ okan eniyan tabi emi eniyan. Nitórí naa, ninu ọwe yì í, ní lilo itumọ ti Jesu fun awon ọrọ meji wonyẹn, awa yoo sọ pé Jesu n sọ nipa okunrin kan tí n fon Ọrọ Olorun kale sinu okan rẹ. Leyin naa nipase oun tikalara rẹ, ilẹ naa tabi okan eniyan bere sí nii so igbagbo (adehun pelu ọrun) ní ibugbe ile-aye.

Şaaju kí emi ó tó ó teshiwaju, oun şe pataki pé kí iwọ ó ranti ohun tí a

túmò ìgbàgbò sí: ọkàn tí ọkúnrin tabí obínrin kan tí ó ní idánìlójú kíkún tí ohun tí ọrún n sọ. Ibi kíkà yì í sọ pé bó tilẹ̀ jẹ̀ pé ọkúnrin nàà kò mọ̀ bí ilàna nàà ẹ̀ n s̄s̄e. Ọrọ̀ tí a funrùgbìn sínú ọkàn rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ síi dàgbà àti gbé àdèhùn jade fun ara rẹ̀ nìkan soṣo. Eyii n s̄lẹ̀, yalá bí oun bá n sun tabí ó jì; kò ẹ̀ pataki, ilàna nàà n t̄s̄iwaju. Bí ọkúnrin nàà ẹ̀ n t̄ojú Ọrọ̀ nàà sínú ọkàn rẹ̀, láiyara ọkàn rẹ̀ n bó sínú adèhùn pèlú ohun tí ọrún sọ, àti pé ìgbàgbò n jeyo.

Ibi itokasi iwé mimọ̀ wa ninu Maaku ori 4 sọ fun wa pé okan so eeso adèhùn nipasẹ̀ ilana kan. Itan nàà sọ fun wa pé ní akokò nígbà tí ọkàn wa bá gba Ọrọ̀ nàà, ìgbàgbò bẹ̀rẹ̀ síi dàgbà. Jesu ẹ̀ afiwé akokò nàà gégé bii ehu-igi, ehu-igi nàa, lẹyin nàà ó t̄s̄iwaju àti dàgbà oun sí di ipẹ̀. Ní ipari, ipẹ̀ parada di ikunmọ̀ ọka, s̄ugb̄on paapaa ní akokò ipari yii, kò sí eeso síbẹ̀, kò sí adèhùn, àti pé kò sí iyipada rara ní ibugbẹ̀ ilẹ̀-ayé. Lẹyin nàà Jesu sọ pé ilana nàà t̄s̄iwaju gégé bii ori bayii oun sí dàgbà àti ẹ̀ agbẹ̀jade ọkà tí ó gbó. Nígbà tí ilana nàà dé ipele yẹn, nígbà tí irugbìn tí ó gbó bá wa ní ori, adèhùn wa níbẹ̀, àti pé ìgbàgbò wa níbẹ̀, tó gba ọkúnrin tabí obínrin laayè lati korè sori ilẹ̀-ayé ohun tí ọrún ti gbìn sí ọkàn eniyàn nàà.

Ní bayii ẹ̀ akíyèsí. Jẹ́ kí a ẹ̀ agbeyèwò ohun tí ó s̄lẹ̀ gan-an. Ọrún fun irugbìn ọrọ̀ Ọlórún sí ibugbẹ̀ ilẹ̀-ayé, sínú ọkàn tí ọkúnrin tabí obínrin níbi tí a ti niilò adèhùn. Ní akokò yẹn, ọkàn ọkúnrin nàà kò sí ní adèhùn pèlú ọrún síbẹ̀, s̄ugb̄on ilana kan ti bẹ̀rẹ̀ lati inu ọkàn tí ó mú ọkàn, fun ara rẹ̀, sínú adèhùn pèlú ohun tí a gbìn. Jesu s̄amulo aworan nla lati fi ilana yii han fun wa. Ní s̄is̄afiwé ilana yì í pèlú agbẹ̀ tí ó fun irugbìn àti bí irugbìn nàà ẹ̀ dàgbà sòkè, Jesu fun wa ní aworan bí ìgbàgbò ti ẹ̀ rí. Ninu ibugbẹ̀ ti isedá, nígbà tí irugbìn tí ó wà ní òkè bá gbó tán, yoo ní irisi **BÈÈ GÈGÈ** bí i irugbìn tí a gbìn sínú ilẹ̀. Jẹ́ kí n sọ bẹ̀ lẹ̀kan síi.

Nígbà tí irugbìn tí ó wà ní òkè ohun ọ̀gbìn kan bá gbó tán, yoo ní irisi—BÈÈ GÈGÈ—bí i irugbìn tí a gbìn sínú ilẹ̀.

Gbìn ọ̀gbìn woro agbado beẹ̀ sí ni eeso tí irugbìn tí ó dàgbà sòkè yoo baramu pọ̀ pèlú irugbìn tí iwọ̀ gbìn. Wọn a jẹ́ ọkàn nàà, ní irisi kan nàà, oun yoo sí ní itowò kan nàà. Iwọ̀ kò lee sọ iyatò laarin awon mejeeji; won jẹ́ ọkàn nàà.

Nitori nàà, jẹ́ kí emi ó s̄alayé ohun tí Jesu n sọ. Nígbà tí a gbó awon Ọrọ̀ (Roomu 10:17), awa n ẹ̀ ifonkalẹ̀ ti Ọrọ̀ Ọlórún gan-an sínú ẹ̀da

èmi wa, ọkàn wa. Tí awa bá tójú Ọrọ náà pamọ sínú ọkàn wa, oun yoo gbó; ati nígbà tí oun bá sì ti gbó, àwọn àworán inu ọkàn wa (ibùgbé ilẹ̀-ayé) yoo bá ohun tí ọrún n sọ mu. Bí awa bá fi kalẹ̀ ní oríṣii àwọn èdè miiran, àwá leè sọ pé bí iwọ bá fón irúgbìn ilẹ̀rí láti ọrun wá sínú ọkàn rẹ, oun láiyara yoo so èeso igbẹ̀kẹ̀lé nínú ohun tí Ọlọrun sọ fún ara rẹ, bẹ̀ẹ̀ sì ni ifimọ̀ṣọkan yoo wà níbẹ̀. Fún apeṣẹ̀, tí iwọ bá n dojuko àisàn kan, àwọn ipò kan nínú ara rẹ̀ n bá ọ sọrọ̀ pé iwọ wà nínú àisàn. Bí iwọ bá ti ẹ̀ n fón irúgbìn Ọrọ Ọlọrun tí ọ sọ pé Ọlọrun ti san idiyelé náà fún imúláradá rẹ̀ nípasẹ̀ ohun tí Jesu ẹ̀, ọkàn rẹ̀ ní àiyara yoo bẹ̀rẹ̀ sí í ní idánilojú ohun tí Ọlọrun sọ gbogbo ní ti ara rẹ̀.

Nígbà tí ọrọ náà bá gbó nínú ọkàn rẹ̀, igbẹ̀kẹ̀lé pé a ti mú ọ lárada di ohun tí IWỌ gbàgbọ̀ ati tí ọ sọ. Kí í ẹ̀ ẹ̀ṣákọ̀sọ̀rì ohun tí ọrún sọ nikan. Ọkàn rẹ̀ ti wà ní iduro ẹ̀ṣin ẹ̀ṣin igbàgbọ̀ ní bayii. Nígbà tí iwọ bá sọ pé, “A ti mú mi lárada,” kí í ẹ̀ agbekalẹ̀ kan tí o sọ lori; dípò, èyí ni ohun tí iwọ gbàgbọ̀ tí o sì mò láti jẹ̀ otító. Ohun tí ọrún sọ ní bayii ti di iwọye tí rẹ̀ ní tootó.

Èyí ni idí rẹ̀ tí Héberù 11: 1 fi sọ pé:

Ní bayii igbàgbọ̀ ni nínú idánilojú ohun tí a níretí fún àti ijẹ́rìí sí ohun tí awa kò rí.

Idánilojú ijẹ́rìí ti ohun tí ọrún n sọ wà nígbà tí igbàgbọ̀ bá wà níbẹ̀, síbẹ̀ igbesẹ̀ miiran tún wà nínú ilà náà.

Ọkúnrin náà ní bayii gbọ̀dọ̀ fi dojé rẹ̀ sí láti kórè, láti mú wá sínú ibùgbé ti ilẹ̀-ayé rẹ̀ gan-an, ohun tí oun ní idánilojú rẹ̀ nínú ọkàn rẹ̀.

*Ní kété ti ọkà bá gbó, **òun a fi dojé sí i**, nitorí ikórè ti dé.*

— Maaku 4:29

Ẹ̀ akiyesi pé bí ọ tilẹ̀ jẹ̀ pé ọkàn wa wà ní adèhùn pẹ̀lú ọrun, àti pé otító ọrun ti di otító ti ọkúnrin tabi obinrin náà, kò sí ayipada gidi kan tí ọ wà síbẹ̀ ní agbẹ̀gbẹ̀ ti ara. Nitorí èniyan ni ẹ̀ni tí ọ ní agbára níbí ní ilẹ̀-ayé, oun sì ni ọkàn náà tí ọ tún gbọ̀dọ̀ tú aṣẹ̀ tí ọrun yẹ̀n dá silẹ̀ sí ibùgbé yí í. Ọlọrun kò le ẹ̀e láisi èdá ọkúnrin tabi obinrin. Èmi leè fi èyí han ọ nínú iwé mímọ̀ tí ọ gbajumọ̀ tí a ti sọrọ̀ nípa rẹ̀ tẹ̀lẹ̀.

Nítòrí pèlú òkàn rẹ̀ ni iwọ́fí n'gbàgbọ́ sí òdodo àtí pé pèlú ènu rẹ̀ ni iwọ́fí n'jẹwọ àtí pé tí a gba ọ́ lá.

— Róòmù 10:10

Pèlú òkàn ni èniyan fi n' gba Ọ̀rọ̀ naà gbọ́, tí ó sì n' so èèsò igbàgbọ́, a sì dá a lára. Ídaláre jẹ ọ̀rọ̀ tí ẹ̀ka ofin tí ó tumọ̀ sí ìṣamúlò ofin, Nítòrí naà nígbà tí òkàn èniyan bá ní adéhùn pèlú ọ̀run, òkàn rẹ̀ sì wà ní idánilójú kíkún nípa ohun tí ọ̀run n' sọ, oun di ẹ̀ni idaláre. Ó sì wà ní ibófinmu báyii fún ọ̀run láti Ẹ̀nù sínú igbè-ayé rẹ̀, sí inú ibùgbé ilẹ̀-ayé. Şugbón níní idaláre nìkan kò tú agbára Ọ̀lọ̀run sílẹ̀. Gẹ̀gẹ̀ bíi ilẹ̀ tí ẹ̀ gba agbára láti Ẹ̀nù sínú rẹ̀ láti ibudó agbára kan, igbésẹ̀ diẹ̀ kan síi wà—títẹ̀ ibi itanna naà láti tú agbára sílẹ̀, bẹ̀ẹ̀ sì ni àwọn ina yoo wà. Kín ni idí? Nítòrí bí Róòmù 10:10 ti tọ̀ka síi, igbésẹ̀ diẹ̀ kan ẹ̀ wà lẹ̀yìn tí iwọ́ bá gba idaláre.

Ọ̀kúnrin tabí obínrin kan tí ó dúró níwájú ọ̀run àtí ilẹ̀-ayé pèlú idaláre lẹ̀yìn naà gbọ̀dò jẹwọ́ tabí Ẹ̀nù lórí adéhùn yẹ̀n láti tú agbára àtí ifororoyan Ọ̀lọ̀run gan-an sílẹ̀ lórí ilẹ̀-ayé. Jẹwọ́ ka iwé-mímọ̀ yẹ̀n lẹ̀kkan síi àtí lẹ̀yìn naà lẹ̀kkan síi títí tí iwọ́ yoo fi lóyè kíkún ti ohun tí Èmí n' sọ. Èyí ni bí oun ẹ̀ n' Ẹ̀nù! Èyí ni bí ọ̀run ẹ̀ ní anfaani ibófinmu ní ibùgbé ilẹ̀-ayé, òkàn jẹ̀ ibuwọ̀ tí ọ̀run ní ibùgbé ilẹ̀-ayé, àtí lẹ̀yìn naà àwọn ọ̀rọ̀ àtí ẹ̀ ẹ̀ wa jẹ̀ àwọn ohun tí n' tú agbára ọ̀run sílẹ̀ gan-an. Jẹwọ́ ẹ̀ akíyèsí tímọ̀ tímọ̀ sí abala kejì tí ẹ̀ ẹ̀ yí l' lẹ̀kkan síi: Àwa ni ẹ̀ni tí ó gbọ̀dò tú aṣẹ̀ ọ̀run sílẹ̀ ní ibí.

Iwọ́ye tí pé ọ̀run n' dúró de ẹ̀dá ọ̀kúnrin tabí obínrin kan láti, ní akókò ná, pèsè ibófinmu, àtí lẹ̀kkejì, aṣẹ̀ ní ibùgbé ilẹ̀-ayé, ni a leè rí nípasẹ̀ ohun tí Jesù kọ̀ ní Matíù 16 àtí Matíù 18.

Èmí sọ ọ̀títọ́ fún-un yín, ohunkohun tí ẹ̀yín bá dè lórí ilẹ̀-ayé yoo jẹ̀ didè ní ọ̀run, àtí ohunkohun tí ẹ̀yín bá tú lórí ilẹ̀-ayé ni a ó ọ̀ tú sílẹ̀ ní ọ̀run.

— Matíù 18:18

Jesù sọ níbí pé Ọ̀un yoo fún ijọ naà ní àwọn kókóró (aṣẹ̀) tí Ijọba ọ̀run ní ilẹ̀-ayé. Ọ̀un sọ pé ohunkohun tí iwọ́ bá dè ní ọ̀run ọ̀run yoo ẹ̀ atilẹ̀yìn fún-un, àtí ohunkohun tí iwọ́ bá tú lórí ilẹ̀-ayé, ọ̀run yoo ẹ̀ atilẹ̀yìn fún-un. Lẹ̀kkan síi ronú tí ọ̀lọ̀paá kan; oun ní aṣẹ̀, şugbón ijọba

ní agbára. Olópáá nàá di kòkòrò tabí àṣẹ̀ ti ìjòba, bí a ti búra fún òun láti jẹ́ ikò ti ìjòba nàá.

Ohun tí òun bá so, ìjòba á tii lẹ́yìn. Ránti pé, ọ̀kúnrin tabí obìnrin nìkan ni ó ní ẹ̀tọ̀-abẹ̀-òfin níbí, àti nítòri nàá ọ̀kúnrin tabí obìnrin nìkan ni ó le fún ọ̀run ní àṣẹ̀ labẹ̀ ọ̀fin níbí yíí.

Kókó pàtáki kan miiran wà tí iwọ́ niilò láti mọ́ nípa ìgbàgbọ́. Jẹ́ kí n tọ́ka sí iwé-mímọ́ wa ní Maàkù orí 4 lẹ́kàn sí i fún ìṣẹ́jú kan.

Nítòri pé ilẹ̀ a máa so èèso jáde fún ara rẹ̀— lakókò ná ẹ̀hù-igi, lẹ́yìn nàá àwọn ipé, lẹ́yìn nàá ikúnmọ́ ọ̀kà nínú ipé.

— Maàkù 4:28

ÈYÍÌ NI BÍ Ọ̀RÚN ṢẸ̀ NÍ ÀNFAÀNÍ ÌBÓFINMU NÍ IBÙGBÉ ILẸ̀-AYÉ, Ọ̀KÁN JẸ́ IBÙWỌ́ TI Ọ̀RUN NÍ IBÙGBÉ ILẸ̀-AYÉ, ÀTI LẸ́YÌN NÀÁ ÀWỌN Ọ̀Ọ́ ÀTI ÌṢẸ̀ WA JẸ́ ÀWỌN OHUN TÍ NÍ TÚ AGBÁRA Ọ̀RUN SÍLẸ̀ GAN-AN.

Ránti, Jésù ṣaláyé ilẹ̀ tí a mẹnuba nínú ọ̀wẹ̀ yí i gẹ́gẹ́ bí èyí tó dúró fún ọ̀kàn ènìyàn, tabí èmí ènìyàn, bí mo ti mẹnuba ṣaaju. Ṣe akíyèsí ibi tí ìgbàgbọ́ ti jáde wá; njẹ́ ìyẹn jẹ́ ohun iyalẹnu fún ọ́ bí? Òun kii ṣe abájáde ọ̀run, bí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn ṣe gbàgbọ́, ṣugbọn ó jẹ́ abájáde ti ilẹ̀-ayé níbí àti pé òun jẹ́ abájáde ti ọ̀kàn rẹ́. Iwọ́ kò lee gbádura fún-un tabí beere lówọ́ Ọ̀lọrun fún-un, iwọ́ kò niilò ìgbàgbọ́ ní ọ̀run. Àwa kí yoo kọ́ niilò wíwà ní adèhùn ní ọ̀run. Rára, nínú ibugbé ilẹ̀-ayé níbí nìkan ni a ti niilò rẹ́, àti pé òun lee wayé ní ọ̀kàn àwọn ọ̀kúnrin àti obìnrin lóri ilẹ̀-ayé. Gẹ́gẹ́ bí ọ̀wẹ̀ tí ó wà nínú Maàkù 4 ti kọ́ ni, ọ̀nà kan soṣo ni ó wà láti ní i, nípa fífi Ọ̀ọ́ Ọ̀lọrun pamọ́ sínú ọ̀kàn wa kí àwa ó sì jẹ́ kí àwọn ilàna adèhùn wayé. Nítòri nàá, tí èmí bá niilò ìgbàgbọ́, kí nìkàn ni Èmí yoo ṣe? Èmí yoo fọ́n Ọ̀ọ́ Ọ̀lọrun ká sínú ọ̀kàn mi kí n sì jẹ́ kí òun dàgbà títí tí ìgbàgbọ́ yoo fi wà níbẹ̀. Ìyẹn ni ọ̀nà kan tí òun fi n wà.

Ṣaaju kí èmí ó tó ó lọ́ kúrò nínú Maàkù 4, Èmí fẹ́ láti sọ̀rọ́ nípa dojé tí a mẹnuba níbẹ̀ lẹ́kàn síi.

Ní kété tí òkà bá gbó tán, òun yóò sí tẹ̀ dọ̀jẹ̀ bọ̀ inú rẹ̀, nítorí ikórè tí dé.”

— Maaku 4:29

Èmí gbàgbò pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ìjọ̀ àgbáyé ni a kò tí ì kọ̀ bí a ti ẹ̀ ní lo dọ̀jẹ̀, èyí tó tùmọ̀ sí pé wọn kò tii kọ̀ wọn bí wọn ti ẹ̀ lee kórè ohun tí wọn niilo. Ìjọ̀ lápapọ̀ ni a ti kọ̀ bí oun ẹ̀ lee fi fun ni sùgbọn kì í ẹ̀ bí oun ẹ̀ lee fun irugbìn ati ẹ̀ ikórè tí irugbìn tí wọn ti gbìn. Jésu sọ̀ patò nínú ẹ̀şẹ̀ yí í, ní sísọ̀ pé nígbà tí ikórè ìgbàgbò wa bá de, AWA gbòdò fi dọ̀jẹ̀ bọ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ bó tilẹ̀ jẹ̀ pé awá le ti ẹ̀ işẹ̀ nlá tí idásilẹ̀ irugbìn wa pẹ̀lú ìgbàgbò, ayafi bí awá bá mọ̀ bí a ti ẹ̀ lee fi dọ̀jẹ̀ bọ̀, kì yóò sí ikórè. Ọ̀un jẹ̀ otító, Èmi kò mọ̀ nnkan kan nípa èyí̀ bakan naa títí tí Oluwa fi bẹ̀rẹ̀ sí ní ì kọ̀ mi bí Ìjọ̀ba ẹ̀ ní sísẹ̀. Jẹ̀ kí n fun ọ̀ ní àwọn apẹ̀rẹ̀ diẹ̀ tí ohun tí èyí̀ dà bíi rẹ̀.

A fíwé pé mí láti wá sọ̀rọ̀ ní ilẹ̀ ìjọ̀sìn kan ní Atlanta. Ọ̀un jẹ̀ isìn ašalẹ̀ ojọ̀ ojọ̀rú ati pé ilẹ̀-ìjọ̀sìn naa kì í ẹ̀şẹ̀ yí tó tóbí, sùgbọn iyẹn dára pẹ̀lú mí. Èmi kan nífẹ̀ẹ̀ kíkọ̀ àwọn èniyan nípa Ìjọ̀ba naa. Bí èmi tí dé ilẹ̀ ìjọ̀sìn naa, Èmi rii pé ó şajẹ̀jì pé àwọn ilẹ̀kun naa wá ní títípa kò sí sí ènikan kan tó wá níbẹ̀. Ọ̀un jẹ̀ bí í işẹ̀jú mewaá şaju kì isìn naa tóó bẹ̀rẹ̀. Èmi gbọ̀ ọ̀rọ̀ tí ariwo nílá ọ̀kọ̀ alupupu kan lẹ̀yin mí; oun n dún bí èyí̀ tí kò ní mọ̀fulá rará. Bí èmi tí wóó, Èmi rí ogbolọ̀gbóó ọ̀kọ̀ alupupu kan tó tí fẹ̀rẹ̀ bajẹ̀ tán tí n duro lẹ̀yin ilẹ̀ ìjọ̀sìn naa. Èmi kò ro nnkankan nípa rẹ̀; níwọn bó tí jẹ̀ pé agbẹ̀gbẹ̀ odi Atlanta ni èmi wá, Bí mo ti ẹ̀ ní duro, ọ̀kunrin kan rín wá lati èyin ilẹ̀ naa oun sí şafihan ara rẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bíi oluşó-aguntán naa. Ọ̀un sọ̀ pé kí èmi ó maşẹ̀ bínu fun pípẹ̀ oun, pé ó jẹ̀ torí ọ̀kọ̀ alupupu ogbolọ̀gbóó rẹ̀ tí kò şişẹ̀ ní. Ọ̀un sọ̀ fun mí pé oun ní láti mú kí ọ̀kọ̀ alupupu naa bẹ̀rẹ̀ nípa títí ọ̀kọ̀ naa sọ̀wọ̀ okè sí isalẹ̀, lẹ̀yin naa lẹ̀şkan naa nípa títẹ̀ ìjanu ọ̀kọ̀ naa, níwọn tí ibi-ìşíná bẹ̀rẹ̀ rẹ̀ ko tí şişẹ̀ mó. Ọ̀un sọ̀ pé ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ìgbà ọ̀kọ̀ naa kì yóò şişẹ̀, ati pé oun yóò ní láti rín àwọn maili marun-un wá sí ilẹ̀ ìjọ̀sìn naa.

Bí oun tí n tẹ̀şiwaju lati sọ̀ fun mí nípa ilẹ̀ ìjọ̀sìn rẹ̀, oun sọ̀ fun mí pé bó tilẹ̀ jẹ̀ pé oun ní ó jẹ̀ oluşó-aguntán tí ilẹ̀ ìjọ̀sìn naa, ojuşẹ̀ akọ̀kọ̀ tí ilẹ̀ ìjọ̀sìn naa ní láti bó àwọn èniyan inú ilú naa. Wọn n fun ó ju 10,000 lounjẹ̀ loşu kan ní agbẹ̀gbẹ̀ yẹn. Bí oluşó-aguntán tí n sọ̀rọ̀, Èmi n bínu pupọ̀ pupọ̀. Èyí̀ ní èniyan Ọ̀lọ̀run kan tí n bó 10,000 èniyan ní oşu kan, ati pé oun paapaa kò sí ní ọ̀kọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ tó dangajia? Ọ̀un nikan ni

àwòrán Olorun ti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn eniyan ti oun n bó wònyí yóò rí laélaé. Bí wón bá ríi pé agbára kaka lo fi n rí şe, tí oun sì ní lati rin maili marun-un lọ sí ilé ijòsin lojọ̀ toju ojo gbóna tó yíi, igbékèlé wo ni wón yóò ní nínú Olorun pé oun yóò le ran wón lówó? Èmi le şe abojutó iyen. Èmi ní okò ayókèlé tí kò tii gbọ̀ tí ó ní išetò ti maili 20,000 lóri rẹ̀ ní ilé tí Èmi lee fun-un. Èmi sọ fun-un nipa eero mi ati pé Èmi yóò fi ọ̀kàn nínú àwọn ošìşe mi rànşe sí ilú Atlanta pèlú okò ayókèlé nàa. Nitori nàa, Oun ní inu-dídùn. Èmi şamulò aşalé ojo nàa ní kíkọ oun ati ijọ kekerere rẹ̀ nipa Ijọba Olorun ati bí oun şe lee şìşe ní ibaşepọ̀ pèlú owó.

Nigba tí emi dé ilé, Èmi şetò okò ayókèlé nàa kí a le gbée lọ sí Atlanta. Nigba tí omọ egbe ošìşe mi wa sí ilé mi lati gbé okò ayókèlé nàa, Èmi mọ̀ pé emi n şe işowo nipa ti emi pèlú ọ̀run. Èmi mọ̀ pé bí emi şe jowó okò ayókèlé nàa silé fun Ijọba Olorun, emi lee gba Olorun gbọ̀ fun okò tí Èmi yóò niilò bakan nàa. Èmi kí í şe eniyan tí ó fèran okò ayókèlé beẹ̀, eyi tó tumọ̀ sí pé Èmi kò fèran àwọn okò ayókèlé beẹ̀ yèn. Awọn eniyan diẹ şe beẹ̀, şugbón emi kii şe beẹ̀. Okò ayókèlé jẹ irinşe fun emi nikan. Èmi fèran lati ní okò ayókèlé tí ó wuyi dajudaju, şugbón, nigba gbogbo, emi a maa wa okò titi tí wón yóò fi niilò irọ̀pọ̀.

Nigba tí ošìşe mi dé, Èmi jade lọ sinu gareeji igbókò sí mi, ati pé Èmi gbé owó mi sorí okò ayókèlé nàa mo sí sọ pé, “Baba, Èmi yònda okò ayókèlé yi í silé sinu işe işe-iranşe rẹ̀, ati bí emi ti şe jowó okò ayókèlé yi í silé, Èmi gba okò ayókèlé miiran pada....” Èmi şiyemeji. Èmi mọ̀ bí Ijọba Olorun şe jẹ pató sí, ati pé Èmi mọ̀ pé ọ̀rọ̀ nàa “okò ayókèlé” kí yóò şeé tó. Èmi tun mọ̀ pé Èmi ní lati sọ ní pató ati pé Drenda ati Èmi niilò lati wa ní ifimọ̀şọkan nipa ohun tí a n fẹ́ gba pató. Bí emi şe duro sibẹ laaarín ọ̀rọ̀, Èmi tun ríi pé Èmi kò ní imọye iru okò ayókèlé tí Èmi n fẹ̀. Nitori nàa emi tun bẹrẹ̀ pada, “Oluwa, lonii Èmi jowó okò ayókèlé yi í sinu işe-iranşe rẹ̀, ati pé emi gbagbọ̀ pé emi gba okò ayókèlé tí ó wuyi gan-an bí emi ti n fun irugbin, şugbón emi yóò ní lati pada wa sọdọ rẹ̀ nipa irufé ati orişii nigba tí emi ba ronú nipa iyen.” Beẹ̀ ni ó jẹ; okò ayókèlé nàa sí lọ. Èmi kò ní okò ayókèlé kankan lókan lóna tí emi lee fi sọ pé, “Beẹ̀ ni, emi n fẹ́ okò ayókèlé YÈN.”

Oşu diẹ koja lọ. Nitori nàa, Drenda wa nínú adèhun pèlú mi ní fifi okò ayókèlé nàa tore ati pé, bii emi, oun kò ní oye iru okò ayókèlé tí oun n fẹ̀. Ní oşu meji tó tẹlee awa a maa sọrọ̀ nipa awọn okò ayókèlé, ati ní ikeyin, ní ojo kan oun wí pé, “Iwọ mọ̀, Èmi rò pé Èmi yóò gbadun lati ní

okò aláyìipadà.” Èmí sọ fun un pé Èmí gbà gbó, òun sọ pé Èmí léèrò pé iyèn ní itumò yèyè, şugbón irú ewo? Lẹkkan sii, awa kò mò irú awọn aláyìipadà tí ó jẹ pé wón wà lóde nígbà nàa. Şugbón ní ojò kan bí awa şe ní jade lọ jẹ ounjẹ oşan, lojiji, iyàwo mi sọ pé, “Iyèn ni!” “Kín ni?” Èmí dahùn. “Iyèn ni” oun sọrò bí oun ti n tọka sí ibi aaye igbókòşì ti ilé ounjẹ nàa tí a şeşe wolé sí. “Kín ni?” Èmí beère. “Okò ayòkẹlẹ nàa niyèn, iyèn gan-an ni okò ayòkẹlẹ ti Èmí n fẹ!” Lẹyin nàa ni Èmí tó rí aláyìipadà tó rewa kan ní agbègbè igbókò sí òun. “Jẹ kí a lọ wo irú eyí tí ó jẹ,” Èmí daa lohùn. Nítorí nàa a wa okò lọ sí ibi tí okò ayòkẹlẹ nàa wà ati pé a duro lẹyin rẹ.

Ó dara, laisi iyalènu awá fẹran rẹ. Oun jẹ BMW 645Ci, aláyìipadà kan tó dara ní pèlú idaniloju, ati pé oun jẹ okan tí ó niye lóri pupọ. Ní şişe otitò pèlú rẹ, nígbà tí emí rii bí a ti şe okò ayòkẹlẹ nàa, Èmí ronú pé, “Ó dara, Oluwa, fi ohun tí awá ní lati şe han wa.” Èmí mò pé Èmí kí yoo san \$115,000 fun BMW tuntun, şugbón Mo tun mò pé Olórun le şe awọn ohun iyanu. Drenda ati Èmí kò sọ fun enikeni nipa okò ayòkẹlẹ nàa tabi sọrò fun enikeni pé awa n wà okò ayòkẹlẹ irú rẹ kan.

Ó fereşe tó oşe meji lẹyin nàa, arakunrin Drenda pé wà oun sì sọ pé, “Èmí rí irufẹ okò ayòkẹlẹ Drenda!” “Kín ni ohun tí iwọ n sọ pé ó rí irú okò ayòkẹlẹ Drenda kan?” Èmí beère. Oun sọ pé, “Èmí rí okò ayòkẹlẹ yí i tó wà fun tita, ati pé lojiji, Èmí kan roo pé eyí yẹ kí ó jẹ okò ayòkẹlẹ Drenda; ati pé oun yẹ kí n sọ fun ọ nipa rẹ.” “Iru okò ayòkẹlẹ wo ni oun jẹ?” Èmí beère. “Oun jẹ BMW 645Ci, ati pé oun wà ní pipé; Èmí tumò sí pipé. Ó jẹ okò olódun diẹ, oni maili kekere, ati pé kò sí ami lara rẹ. Oun jẹ pipé. Yatò sí iyèn, iwọ mò okunrin tí ó n taa.” “Èmí şe kín ni?” Èmí sọrò. “Beeni, oun dahùn; ó yẹ kí iwọ ó pé e nipa rẹ.” Ó dara nàa, nígbà tí oun sọ fun mi nipa okò ayòkẹlẹ nàa ati irufẹ rẹ, ní mimò pé oun jẹ irú okò ayòkẹlẹ gan-an pato tí Drenda ati Èmí sọ pé awa mejeji fẹran ní oşe meji şeyin, Èmí mò pé Olórun ní eto nnkan kan.

Èmí pé okunrin tí ó ní okò ayòkẹlẹ nàa. Beẹ ni, Èmí mò ó, beẹ ni awá sọrò diẹ nipa okò ayòkẹlẹ nàa, oun sì n sọ fun mi irú ipò nlá tí okò ayòkẹlẹ wà fun mi. Ati lẹyin nàa oun sọ awọn orò wonyii fun mi. “Iwọ mò, lati iwón igbà tí a ti wà lóri foonu tí a n sọrò nipa okò ayòkẹlẹ yí i, Èmí kan léèrò pé eyii yẹ kí ó jẹ okò ayòkẹlẹ Drenda.” Èmí paapaa kò tii sọ fun-un ní pato pé emi n wà irú okò ayòkẹlẹ beẹ fun Drenda. Okunrin nàa teşiwaju oun sì wí pé, “Èmí sọ ohun tí Èmí yoo şe fun ọ, Èmí yoo

táà fún ọ́ fún \$28,000.” Etí mi kò leè gba ohun tí ẹ̀mí n gbọ́ gbọ́. Ọ̀kọ́ nàà tọ́ sí iye tí ó pọ́ diẹ̀ síi jù bẹ̀ẹ̀ yẹn lọ. Nígba tí ẹ̀mí sọ́ fún Drenda nípá rẹ̀, ọ̀un ní inu-dídùn, láti sọ́ ẹ̀yí tí ó kere jùlọ́. A san owó fún ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ nàà bẹ́ẹ̀ sí ní àwá sí ní i títí di ọ̀nì oloníí. Ọ̀un sí tí n sàré àti pé ọ̀un sí tobi síbẹ̀. Kò sí tún sí àmì kan lára rẹ̀, bẹ́ẹ̀ sí ní a ti gun ọ̀kọ́ nàà lọpọ́lọpọ́ nínú ọ̀kẹ́ àti ní isalẹ̀, síteríò rẹ̀ n dún, àti itànsán oorun tí n mí ẹ̀mí iye sínu ọ̀jọ́ tí ó káàrẹ̀.

Irin-ajọ́ aláfẹ́ wa ni wíwá ọ̀kọ́ ti alayíipadà nàà jẹ́ alárinrin nípá àwọn ọ̀kẹ́-nlá Colorado pẹ̀lú àwọn ipese ipagọ́ wa nínú ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ nàà. Omọ̀bínrin wa Kirsten wa pẹ̀lú wa nínú irin ajọ́ nàà, àti pé Ẹ̀mí sí ranti wíwakọ́ ní agbẹ̀gbẹ́ Kansas lórí aré I-70 lakoókò ašalẹ́ pẹ̀lú igboke gbasalẹ́. Kirsten wa ní idubulẹ́ ó n sun oorun bí ẹ̀mí ti n wa ọ̀kọ́ nàà. Àwọn irawọ́ tàn bẹ́ẹ̀ ní imọ̀lẹ́ wa lókè orí wa, àti pé ọ̀pọ̀pọ̀nà nàà sofo ayafi fún àwọn ọ̀kọ́ kan tabí mejí lẹ́kọ̀ọkan. Ọ̀un jẹ́ ọ̀kan nínú àwọn ašalẹ́ pípẹ́ wọ̀nni níbi tí afẹ́fẹ́ ti jẹ́ ọ̀tun àti gbogbo rẹ̀ jẹ́ iyanu ní agbaye. Àwá lo ọ̀ṣẹ́ mejí tó tẹ̀lẹ́ n wa ọ̀kọ́ nípá àwọn ọ̀kẹ́ nàà, àti pé ẹ̀mí sàwari bí ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ yẹn ẹ́ jẹ́ iyanu tó. Ọ̀rọ́ kan lo leè sàpẹ̀juwe rẹ̀ — Iyanu nlá!

Ṣugbọ́n ẹ̀yíí wa ni ibeèrè dọ̀là kan nàà. Bawo ni ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ nàà ẹ́ dé ibi? Kín ni idi tí ó fi jẹ́ irufẹ́ ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ nàà gan-an tí Drenda sọ́, “Èyíí ni!”? Ẹ̀mí ti mò pé Ijọ̀ba Ọ̀lọ̀run ni ó mú ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ nàà wá sí inu igbẹ́-aye wa. Ẹ̀mí ti mò pé nígba tí ẹ̀mí fún irugbín ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ yẹn fún oluṣọ́-aguntàn yẹn, Ẹ̀mí n mú ofin ẹ̀mí sóju iṣẹ́. Ẹ̀mí ranti síso pé Mo gba ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ kan, kí i ẹ́ SUV kan, kí i ẹ́ jìpù, ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ kan; Ẹ̀mí ranti síso pé ọ̀kan tí ó wuyi. Ṣugbọ́n Drenda àti Ẹ̀mí ní láti fi dojẹ́ nàà sínu rẹ̀. Ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ yẹn kí bá ti farahan títí tí àwá fi sọ́ pé, “Iyẹn ni!” Bí ó tilẹ́ jẹ́ pé Ẹ̀mí wá nínú igbagbọ́ nígba tí ẹ̀mí yọ̀nda ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ yẹn sílẹ́, àwá kò tii tẹ́ dojẹ́ síi títí tí Drenda fi sọ́ pé, “Iyẹn ni.”

Iṣẹ̀lẹ́ miiran tún ṣẹ̀lẹ́, ẹ̀yíí tó mú ilanà yì i jade ní ọ̀nà tí ó tobi jùlọ́ pàapàa. Bí iwọ́ tí leè mò, Ẹ̀mí fẹ́ran láti ṣọ́dẹ́. Ẹ̀mí n gbé nínú orílẹ̀-èdè ọ̀dẹ́ tí ó dara pupọ́ fún iṣọ́dẹ́, àti pé ẹ̀mí jẹ́ alabukun fún lati ní ilẹ́ iṣọ́dẹ́ tí ara mi. Lórí àwọn 60 eéka mi, Ẹ̀mí ní tó àwọn eéka 19 ti àwọn igi lílẹ́ àti bíi eéka 10 ti papako. Ẹ̀mí n ṣọ́dẹ́ agbọ̀nrin àti irẹ́ ní gbogbo ọ̀dun pẹ̀lú aṣeyọ́rí nlá. Nígba gbogbo ni àwọn pépẹ́yẹ́ àti pépẹ́yẹ́ odo n fò kiri ní ayíka, ṣugbọ́n fún àwọn erèdii diẹ́, Ẹ̀mí kò ronú nípá idọ́dẹ́ wọ̀n ní pató. Ah, lẹ́kan tabí lẹ́kemeji ní àwọn ọ̀dun wọ̀nni, àwọn omọ̀kunrin nàà àti

Èmi a máa rìn sí ìsalẹ̀ sórí àti pé a máa n rinnà ko àwọn pépéyẹ omi diẹ fun ounjẹ aṣalẹ. Şugbón awa ko fi iwọn igbà kan ṣoḍe pépéyẹ.

Ó dara nàa, ní oḍun diẹ sẹyin, bí Èmi ti n wo àwọn oḡòòrò àti oḡòòrò ti pépéyẹ odo tí n fò sórí papá oko, Èmi léero pé èmi yoo bèrẹ síi gbíyanjú diẹ ninu àwọn pépéyẹ. Iro iyanu, oun jẹ idunnu pupọ! A ko mi ní pa-n-pa-mo-ra. Lakooke ti ṣoḍe pépéyẹ ti akoko nàa, Èmi rí i pé èmi niilo àwọn igbaradi diẹ nipa yiyin ibon mo àwọn pépéyẹ. Èmi tiraka lati ṣakojo diẹ ati pé mo rí i pé wọn dara pupọ fun jije daradara. Èmi ṣe akiyesi pé ní oṣoṣo àwọn igbà àwọn pépéyẹ nàa ko sí ní arawótó tabí kí wọn ó jinna sí arawótó ibon kekeré mi, eyi tí Èmi gbàgbọ pé ó ṣe okunfa diẹ ninu àwọn ipadanu ota mi. Mo n ṣamulo ibon mi kekeré alayika igba gbogbo tí Mo máa n ṣamulo fun ohun gbogbo lati ori àwọn ehorò dori agbonrin, iye alawoṣe Remington-11-87. Maṣe ṣi mí gbọ, Èmi nífe ibon yẹn, ati pé oun jẹ ibon nla. Şugbón èmi ti gbọ pé àwọn awoṣe ibon tuntun kan wa tí a kanlẹ ṣe fun ṣoḍe pépéyẹ nikan. Wọn ti wa ní ọ̀nà alumòkóróyí ati pé a ṣe ní ipin meta ati irin kekeré tí ó ní idaji iwọn gígùn, eyi tí Èmi mò pé oun yoo ṣe iranlọwọ lori iyinbon ọ̀nà jínjìn. Èmi gbèero lati wo ọkan ninu wọn ṣaaju kí akoko pépéyẹ tí n bẹ niwaju to bèrẹ.

Ó dara, akoko pépéyẹ nàa pari, oun si wa jẹ Oṣu Seere bayii, ati pé Èmi wa n rìn lo nipa ọ̀nà Cabela ati pé mo ní eero pé Èmi yoo rìn nipa ọ̀nà ibi àwọn ibon kekekeke lati wo iru àwọn ibon yẹn daa daa. Bí èmi ti n wo inu apa kan ibon kekekeke, Mo rii pé wọn ní apa kan fun àwọn ibon kekekeke tí a ya soto fun ṣoḍe pépéyẹ. Èmi wo diẹ ninu wọn ati pé mo ronú nipa rira ọkan tí Èmi fẹran, şugbón oun jẹ \$2,000 ati pé àwọn akoko ti ṣoḍe ní bayii wa ku oṣu diẹ siwaju. “Èmi yoo duro,” Èmi rò ninu ara mi. Şugbón Èmi ṣe ohun kan bí èmi ti fẹe lo kuro nibẹ. Èmi gan-an kò mò ohun tí Èmi n ṣe ní pato nigba tí mo ṣe. Èmi kan ṣe lai ronú. Mo toka sí ibon kekeré tí Èmi fẹ bẹ ni èmi kede jade pelu ariwo. “Èmi yoo ní ibon yẹn, ní oruko Jesu.” Leṣkan sii, Èmi kò ronú pupọ nipa rẹ; Èmi kan ṣe ikede nàa pé Èmi yoo ní ibon yẹn ni. Ọkan mi ni aworan kedere ti iru ibon pépéyẹ tí Èmi n fẹ.

Wọn pé mí lati soro ní apero oloko-owo kan ní oṣe diẹ sigba nàa, ati pé nnkan kan ṣelẹ nibẹ tí ó mú akiyesi mi. Leyin tí Èmi ti soro, eni tí ó ní ilé-iṣe nàa rìn wa sọke ati pé oun so pé wọn ti fẹe lati fun mi ní ebun ní imoriri ti wiwa mi. Ọun si so pé, “Awa mò pé iwọ fẹran lati ṣoḍe, nitori

náà àwá n ra ìbǝn kékeré yì í fún ọ.” Èmí wá ní iwárìrì ní bí wǝn ęe mú Ìbǝn pépéyẹ ti aláifowoyí Bènéllì tuntun jade, irú ọkan gan-an tí Mo ti

**...OLÓRUN KÀN FÉ LÁTI FI
HÀN MÍ PÉ ÒUN FÉRÀN MI.
ÒUN FİHÀN MÍ PÉ ÒUN
FÉRÀN MI NÍGBÀ TÍ ÒUN
RÁN JÉSÙ FÚN MI ÀTI TÍ
ÒUN FÚN MI NÍ ÌJỌBA NÁÀ!**

rí nínú ilé itaja, ọkan èyí tí Èmí ti tọka rẹ! ęe o rí èyí? Bawo ni ìbǝn yẹn gan-an ęe fara hàn? Èmí ti fún irugbìn ogúnlógò àwǝn ìbǝn jade ní àwǝn ọdun sèyin ęugbǝn emi kò tí ì tẹ dojẹ sínú rẹ. Ní àwǝn ọrọ miiran, Mo ti fún irugbìn àwǝn ìbǝn yẹn pẹlú igbagbọ ati ilawọ ęugbǝn emi kò fi dojẹ síi. Èmi kò tí ì sọ rára rí pé, “Olúwa, oun ni yẹn! Iyẹn ni Èmí n

fẹ.” ęugbǝn ní ięeju tí Èmí ęe bèè, ikóre náà fara hàn!

Èmí sọ nípa itan ti ìbǝn kékeré yìi fún iranęe Olórun akegbẹ mi tó jẹ ọrẹ mi kan. Oun sọ pé, “Bẹẹ ni, Èmí rò pé Olórun n ęe bèè nígbà kọọkan. Oun yoo kan bukun fun ọ pẹlú ebun kekeré pataki kan lati sọ fun ọ pé Oun fẹran rẹ.” Bí Èmí ti ronú nípa ohun tí oun sọ, Èmí rí ì pé, “Rára, iyẹn kò tọ. Bẹẹ ni, Olórun fẹran mi, ęugbǝn Oun kò fẹ lati ya mí lẹnu pẹlú ebun kekeré.” Aja náà, eja náà, agbǝnrin tí ó wá ní aęe iru kan náà pato, àwǝn ọkọ ayọkẹlẹ, gbogbo wǝn kò wá nítorí Olórun kàn fẹẹ lati fi hàn mí pé Oun fẹran mi. Oun fihan mí pé Oun fẹran mi nígbà tí Oun ran Jesu fun mi ati ti Oun fun mi ní lǝba náà!

Èmi n fẹẹ lati sọ itan kan síi fún ọ nípa ikóre. Bí emí ti sọ fún ọ tẹlẹ, Èmi kò fẹran àwǝn ọkọ ayọkẹlẹ ju. Awa á kàn wá wǝn titi tí a ó fi paaro wǝn ni. Apeere kan ni ó jẹ tí Honda Pilot wa tí ì ęe ọdun mejo. Awa fẹran ọkọ ayọkẹlẹ náà, oun wulọ, ó n sare dara dara, oun jẹ tuntun, ati nítorí náà awa toju rẹ. ęugbǝn nígbà gbogbo awa n ronú nípa rira SUV nla kan lati maá fi gbé àwǝn arinrin-ajo ati àwǝn alejo. Nígbà diẹ sèyin, awa ya Cadillac Escalade fun ọkan nínú àwǝn ipejopọ tí a gbé kalẹ ní Ibudo Now, ati pé Drenda ati Èmí wa ọkọ náà kaakiri. Awa fẹran rẹ. Awa fẹran awọ funfun pia rẹ, ati pé awa fẹran eya tí ó kuru ju tí a n wá lowo lodì sí eya tó gun ti Escalade kọkọ bá wole. Awa sọ pé, “Eyi ni ohun tí awa n fẹ, Cadillac Escalade, awọ pia funfun, ti eya tí ó kuru ju. Awa niilo lati ra ọkan nínú àwǝn wonyii.” Igbé-aye kun fun ięe ęięe ati pé awa kò ní akoko lati wọ yika ati ronú rira ọkan sibẹ bayii.

Ó fẹrẹ tó oşu kan lẹyin náà, Mo ti ęeşẹ jade ní ẹnụ-ona iwaju mi ati

pé mo n̄ gba iwé iròyìn àràárò mi ní ibi ẹnu ọ̀nà, bèè ni foonù mi dún. Okunrin kan sọ pé, “Woo, Oluṣọ-aguntan, Èmí n̄ fẹẹ láti ra Cadillac Escalade kan fun ọ; irufẹ awọ wo ni iwó n̄ fẹ? Rironu pada, Èmí sọ pé, “Ahh, iyen dara ju. Drenda ati Èmí nifẹẹ si awon alawo funfun.” “O dara,” oun sọ pé, “je ki n wo yika ki emi o wo ohun ti Èmí lee ri.” Ninu ayọ mi, Èmí ti gbagbe lati sọ fun un pé awa feran ẹya ti o kuru ju julọ. Erongba re ni lati wa okan ti o je olodun kan tabi meji ati eyi to wa nipò to pé ati pelu iwon maili kekere julọ.

O dara, awa ko gbọ lati ọdọ okunrin yi i mo fun iwon oṣu kan nigba ti oun pada pe ti o sọ pé, “Èmí ni Escalade re; padé mi ni igba bayii ati ibi bayii, ati pé iwó lee gbée lo si ilé.” Nitari naa a padé oun ati pé oun ni Escalade alawo pia funfun ni ẹya ti o kuru julọ. Oun lewa! “Maṣe binu pé o gba akoko pupo lati pada sodo re.” oun soro. “Èmí gbiyanju gan-an lati wa ẹya ti o gun julọ, ṣugbọn won wa ni ibeere nla beẹ to je pe ko si nilẹ mo. Gbogbo ohun ti Èmí lee ri ni kukuru nikan. Èmí nireti pé o dara.” O dara? Eyi gan-an ni deede ohun ti awa n̄ fẹ ati deede ohun ti a sọ!

Lẹkan sii, Mo beere ibeere naa: Bawo ni Escalade naa gan-an ti a fe pato se farahan? O dara, ni akoko, Èmí ti fun irugbin awon oko ayokelẹ mejo yatọ si oko ayokelẹ ti emi fun oluṣọ-aguntan ti Èmí ti menu ba tele. Ṣugbọn emi ko ti i sọ rara pé, “Iyen ni!” nipa oko ayokelẹ kan ṣaaju titi ti Drenda se iyen pelu BMW yen. Ni bayii, lẹkan sii, Drenda ati Èmí mejejeji ti wa ni ifimọ ṣokan ti a si sọ jade ti pelu ariwo pé, “Iyen ni!” Èmí ti sọ ni awon odun pé ijọ ti se ise nla ti kikeko nipa ifunrugbin ṣugbọn ise ibere ni ti kiko awon eniyan bi a se lee kore. Nitari naa o lee sọ ohun ti doje naa je lati inu awon itan isaaju won ni? Èmí ni ireti pé oun farahan gbangba! Èmí ti fun irugbin opolopo awon oko ayokelẹ nipa igbagbo fun idapada, ṣugbọn Drenda ati Èmí ko wa si ifimọ ṣokan fun adehun oko ayokelẹ tuntun kan. Lẹkan sii, a wa awon oko ayokelẹ wa fun igba die. Ṣugbọn ni isaju ti a sọ pé, “Iyen ni!” oun farahan. Awon doje naa je awon oro wa!

Agbara iye ati iku wa lori ahon naa, ati awon ti o nifere re yoo je eeso re.

— Owe 18:21

Àkókò kan wà nígbà tí ìjọ dà bí ẹni pé ó n kòní pupọ̀ nípa ìjẹwọ̀ wa. Èmí tí wà pẹ̀lú ẹ̀niyàn, àti pé iwọ̀ nàa le tí ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, tí wọn yóò sọ̀ nnkán kan lẹ̀yìn nàa tí wọn yóò bo ẹ̀nu wọn kí wọn sì sọ̀ pé, “Èmí níilò látí máa sọ̀ àwọn ìjẹwọ̀ mi.” Iyẹn dà bí ojùṣe tó lólá júlọ̀, àti pé Èmí gbà pé yóò ẹ̀ iranlọwọ̀ látí tojú Ọ̀rọ̀ nàa nínú ọ̀kàn rẹ̀. Síbẹ̀ síbẹ̀, síṣọ̀ àwọn ìjẹwọ̀ rẹ̀ kò ní nnkankan látí ẹ̀ pẹ̀lú dojé nàa. Kín ní? Ṣùgbọ̀n Èmí leero pé iwọ̀ kàn sọ̀ pé àwọn dojé nàa jẹ̀ àwọn ọ̀rọ̀ ẹ̀nu wa. Bẹ̀ẹ̀ ní, Èmí ẹ̀, ṣùgbọ̀n kíkàn máa kọ̀ látí ẹ̀gbekalẹ̀ tí síṣọ̀ ohun tí ó tọ̀ kí í ẹ̀ kókóro nàa nípasẹ̀ ara rẹ̀.

Èmí sọ̀ otító fun-un yín, tí ẹ̀nikẹ̀ni bá sọ̀ fun ọ̀kẹ̀yì í, “Lọ̀, bó sínú ọ̀kun,” àti pé tí ọ̀un kò sì ẹ̀iyẹ̀mẹ̀jì nínú ọ̀kàn rẹ̀ ṣùgbọ̀n ọ̀un nígbagbọ̀ wí pé ohun tí ọ̀un sọ̀ pé yóò ẹ̀lẹ̀, yóò ẹ̀e ẹ̀ fun un.

— Maàkù 11:23

Lẹ̀ẹ̀kan síi, dojé nàa nínú Maàkù ori 4 jẹ̀ àwọn ọ̀rọ̀ rẹ̀! Ní akókò tí Maàkù ori 4 jírorò lórí dojé nàa, ọ̀un tí jírorò ilàna ẹ̀gbagbọ̀ tẹ̀lẹ̀ àti bí iwọ̀ ẹ̀ le ẹ̀ gbàa. Ọ̀un sọ̀ pé nígbà tí irugbìn bá gbọ̀, iwọ̀ ó fi dojé sí í nítorí ikòrẹ̀ tí dé. Ikòrẹ̀ nàa tí dé nítorí ó wà nínú ẹ̀gbagbọ̀, gbígba pẹ̀lú ọ̀run nínú ọ̀kàn rẹ̀. Ẹ̀ṣè tí ó wà lókè nínú Maàkù 11 jẹ̀rìí ilàna kan nàa. Ọ̀kàn rẹ̀ gba Ọ̀rọ̀ nàa gbọ̀, lẹ̀yìn nàa iwọ̀ sọ̀rọ̀ bẹ̀ẹ̀ ló sì tú aṣẹ̀ ọ̀run sílẹ̀. Ṣùgbọ̀n ẹ̀ akíyẹ̀sí gbólóhùn nàa, “gbagbọ̀ pé ohun tí ọ̀un sọ̀ yóò ẹ̀lẹ̀.” Ídánwò ẹ̀gbagbọ̀ ní bí iwọ̀ bá gba ohun tí iwọ̀ n sọ̀ gbọ̀. Kíkàn sọ̀ tabí jẹwọ̀ Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run kí í ẹ̀ ẹ̀gbagbọ̀ fun ara rẹ̀. Ayafi tí ọ̀kàn rẹ̀ bá wà ní àdẹ̀hùn pẹ̀lú ọ̀run, iwọ̀ lee jẹwọ̀ tí tí tí iwọ̀ yóò fi di aláwò omi aro ní ojú àti pé ohunkohun kò níi ẹ̀lẹ̀. Nítorí nàa, nǹkẹ̀ ó yẹ̀ kí a sọ̀ ìjẹwọ̀ wa tabí ọ̀kàn wa?

Ọ̀kúnrìn rere mú nínú àwọn ohun rere jáde látí inú ohun tí ó dára tí ọ̀un tí fipamọ̀ sínú ọ̀kàn rẹ̀, àti ẹ̀niyàn buburu nàa mú àwọn ohun búburú jáde kúrò nínú ibi tí ọ̀un fipamọ̀ sínú ọ̀kàn rẹ̀. Nítorí látí inú ẹ̀ṣàn-inú ọ̀kàn rẹ̀ ní ẹ̀nu n sọ̀.

— Lúùkù 6:45

Léke ohun gbogbo miiran lo, sọ ọkan rẹ, nítorí pé ọ̀un jẹ̀

orisun omi ti iyè. Mú àrèkérékè kùrò ní ẹnu rẹ; mú ọrọ̀ ìdibájé jìnnà kùrò ní ètè rẹ.

— Owe 4:23-24

Àwá le è rí i dájú pé ohun tí a sọ jade wá láti inú ọkàn wá àti ohun tí a gbàgbọ̀. Nípa títẹ̀lẹ̀ ilàna inú Maaku ori 4, àwá mọ̀ ní pátó bí a ti ẹ̀ leè yí ohun tí ọkàn wa gbàgbọ̀ àti múu wá sínú ibàṣepọ̀ pẹ̀lú ọrun àti nínú ìgbàgbọ̀. Lẹ́yìn naa nígbà tí a bá ní ìdánìlọ́jú kíkún yìi, àwá á fi dojé síi pẹ̀lú àwọn ọrọ̀ àti iṣe wa. Ẹ̀ o gba? Ó dara, jẹ́ kí a tẹ̀sìwájú.

Bí a ti ẹ̀ n tẹ̀sìwájú nínú ìjìròrò wa lórí ìgbàgbọ̀, Èmi n fẹ́ẹ̀ láti mú ìbèèrè tí ìwọ̀ gbọ̀dọ̀ ní ànfàanì láti dahun wá.

Báwo ni Èmí ẹ̀ leè mọ̀ boyá Èmi wà Nínú ìgbàgbọ̀?

Ìbèèrè nílá ni èyíi àti ọkàn tí ìwọ̀ **gbọ̀dọ̀** mọ̀ níwọ̀n bó ti jẹ́ pé kò ẹ̀ ẹ̀ se láti gba adura ìgbàgbọ̀ láísí pé a kò wa nínú ìgbàgbọ̀. Àwọn ọ̀nà púpọ̀ ló wá láti mọ̀ boyá ìwọ̀ wá nínú ìgbàgbọ̀ tabí rará, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ní àwọn àmì afihàn tí ìwọ̀ niilò láti mọ̀ àti láti sàwari. Ìwọ̀ leè ẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ipinnu tí ó dá lórí ẹ̀rù nígbà tí ìwọ̀ kò bá ní ìgbàgbọ̀. Ipinnu adalorí ìbèrù yóò mú ọ̀ mọ̀lẹ̀ fun ìgbà pípẹ̀ sori ẹ̀gún ilẹ̀-aye àti pé wọn yóò fàa kí ó padanu ohun tí Ọlórùn n fẹ́ fun ọ̀. Nitorí naa kìn ni ẹ̀rì tí kíkopa nínú ìgbàgbọ̀? Àmì akọkọ̀ jẹ́ eyi tó rọrun; ìwọ̀ leè wo itumọ̀ atẹ̀yìn wá wa ti ìgbàgbọ̀ àti kí o sì lóye pé ní ní ìdánìlọ́jú kíkún nínú ọkàn rẹ̀ jẹ́ ojúlówọ̀ kọ̀kọ̀rọ̀. Ẹ̀gbọ̀n ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ìgbà àwá n léèrò pé àwá wá ní ìdánìlọ́jú kíkún ẹ̀gbọ̀n àwá kàn n fimọ̀ sọkan nínú ọkàn wa pẹ̀lú Ọrọ̀ naa àti kí i ẹ̀ se pẹ̀lú ọkàn wa. Ìwọ̀ niilò láti ní ànfàanì láti leè sọ iyatọ̀ naa. Nígbà tí ìwọ̀ bá ní ìdánìlọ́jú kíkún, ní tootọ̀, adéhùn ori pẹ̀lú ohun tí Ọrọ̀ naa sọ wá ẹ̀gbọ̀n míímọ̀ dájú dájú pé o ní ìdánìlọ́jú, ìgbẹ̀kẹ̀lẹ̀ tí ó mú alaafia àti ìretí wa.

Ní bayíi ìgbàgbọ̀ ní ìdánìlọ́jú ohun tí a n retí àti ìretí ti ohun tí a kórí.

— Héberù 11:1

Bí ìwọ̀ bá ní ẹ̀rì pé ìwọ̀ ní nnkan kan, nẹ̀ jẹ́ ìwọ̀ yóò tún niilò láti ní ìdánìlọ́jú pé ìwọ̀ ní i bí? Dájúdájú bẹ̀ẹ̀ kọ̀. Lẹ́ẹ̀kan síi, nígbà tí ìwọ̀ bá wá

nínú ìgbàgbọ́, mímò yóò wà, àlááfíà kan, àti ìgboya pé ìwọ ní ohun tí Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run sọ, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé o le máa tí i ríi síbẹ̀síbẹ̀. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyàn n sọ̀ọ̀ ní ọ̀nà yì i: “Èmí mò pé Èmí mò pé Èmí mò pé Èmí mò pé Èmí níi.” Ìmọ̀ yì i wà láti inu àti kí i ẹ̀ lẹ̀ lẹ̀ inu ohun tí ipò tí o wà n sọ̀ fún ọ̀. Oun wà nínú ẹ̀dà ẹ̀mí rẹ̀ tabí ọ̀kàn rẹ̀. Ìbẹ̀rù tí lẹ̀, kò sí àwọn ẹ̀èrò oníwahala tí idaamu aláínifòkanbalẹ̀ ọ̀kàn rẹ̀; ìwọ̀ mò pé o tí ẹ̀ẹ̀şẹ̀.

Ipa miiran ti wiwa ninu ìgbàgbọ́ jẹ̀ ayọ̀ àti ìrètí. Idahun rẹ̀ wà níbi yìi. Ìwọ̀ ní i! Ìgbàgbọ́ ju imọ̀lára diẹ̀ síi tí àlááfíà tabí ìgboya, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ìwọ̀ yóò ní eyi. Ó yẹ̀ kí ìwọ̀ tun ní anfaani lati daabo bo ipò rẹ̀ nínú ẹ̀mí. Nígbà tí ẹ̀mí sọ̀ bẹ̀, ronú tí ilẹ̀-ẹ̀jọ̀ kan àti tí ìwọ̀ gẹ̀gẹ̀ bíi agbejọ̀rò tí n ẹ̀şẹ̀ ayẹ̀wọ̀ ẹ̀lẹ̀rìí nàa. Kín ni idi tí ìwọ̀ fi gbàgbọ́ ohun tí o gbàgbọ́ nípa ipò rẹ̀? Bawo ni ìwọ̀ yóò ẹ̀şẹ̀ daabo bo ipò rẹ̀? Idahun kan soşo ni ó wà, Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run nàa.

Fún apeere, tí ẹ̀nikan bá wà sí ilẹ̀ rẹ̀ tí oun sì sọ̀ wí pé, “Ìwọ̀ yìi, jade kuro nínú ilẹ̀ mi,” njẹ̀ ìwọ̀ yóò sọ̀ pé, “Ah, Maa ẹ̀şẹ̀ binu; fun wa ní ojo kan, àti pé awa yóò jade?” Rara o, ìwọ̀ kí yóò ẹ̀şẹ̀ bẹ̀; ó ẹ̀şẹ̀ ẹ̀şẹ̀ kí ìwọ̀ o rẹ̀rin-in.

Bí ẹ̀ni nàa bá sọ̀ pé, “Rara o, ilẹ̀ mi ni eyi i; jade tabi Emi yoo padẹ̀ ìwọ̀ ní ilẹ̀-ẹ̀jọ̀,” esi rẹ̀ yóò jẹ̀, “emi yoo fi ayọ̀ padẹ̀ ìwọ̀ ní ilẹ̀-ẹ̀jọ̀!” Nibi ìgbéjọ̀, ìwọ̀ yóò fi idakejeje fi iwé ilẹ̀ rẹ̀ han onidaajo. Oun yoo si gba okan, yoo wo o ati pe oun yoo si mu okunrin naa fun ifipa dun koko mo ni ati pe oun yoo je ki o sanwo gbogbo awon idiyele ile-ejo. Igbekerele re ni ifidimule ki i se lori bi iwọ se nimolara ati awon edun-okan re, sugbon dipo, lori ofin ati otito pe iwọ ni o ni ile naa labẹ ofin.

NÍ BÀYÍÌ ÌGBÀGBỌ̀ NÍ ÌDÁNÍLÓJÚ OHUN TÍ A N RETÍ ÀTI ÌRÈTÍ TÌ OHUN TÍ A KÒ RÍ.

— HÉBÉRÚ 11:1

Nígbà tí ó bá di wiwa ninu ìgbàgbọ́, Èmí rí i pé lópọ̀lópọ̀ ìgbà àwọn èniyàn tí kò lóye ohun tí ìgbàgbọ́ jẹ̀ máa n ẹ̀şẹ̀ dá lójú ru nípa fifi ìgbekerele won sinu awon ise won dipo orisun ti ìgbàgbọ́ won nikan soşo, eyi ti i se Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run nírọ̀run. Oun rorun lati da igbesẹ tabi igbekale ti şişişe lori Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run po pelu ojulowo agbara ti Ijoba, eyi ti o wa lati inu okan ti o ni igboya ni kikun. Fun apeere, ti iwọ ba fun irugbin owo sinu Ijoba Ọ̀lọ̀run, ati pe ti Emi ba beere lowo re “Idi ti iwọ

fi gbàgbò pé iwọ̀ yoò gba ipadabò lóri ifunrugbìn yẹn, idáhùn rẹ̀ kò yẹ̀ kí o jẹ̀, “Nítòrí ní ojú bayii bayii Èmí fun irugbìn iye owó kan.” Ijẹwọ̀ yẹn n wo igbèsè rẹ̀ nikan soṣo, èyí tí í ẹ̀ alakalẹ̀, àti pé kò ní idakorò tí idánilojú. Idánilojú rẹ̀ kan leè wá lati inú Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run nikan.

Èmí kò le ka iye awọn eniyan tí emí ti gbádurà pẹ̀lu tó jẹ̀ pé nígbà tí mo beerè erediì tí wọn fi gbàgbò pé wọn yoò rí gba nígbà tí mo bá gbádurà, tí wọn yoò kan tejumọ̀ mi lasan laí sí idáhùn. Nígbà tí emí beerè, Èmí n sàwari igbàgbò wọn, adèhùn wọn pẹ̀lu ọ̀run. Èmí n fẹ́ẹ̀ gbò tí wọn ó sọ pé, “Èmí mọ̀ pé emi yoò gba nítòrí Ọ̀lọ̀run tí ẹ̀ ilẹ̀rì fun mi ní inú iwé bayii atí bayii atí nínú ẹ̀sẹ̀ bayii tí o jẹ̀ temi.” Oun ẹ̀sẹ̀ pé tí wọn kò bá leè fun mi ní ẹ̀sẹ̀ iwé mimọ̀ kan, wọn kò ẹ̀ ní idakorò atí pé wọn kò nímọ̀ kan pátò ibi tí ọ̀kọ̀ ojú-omi wọn n gba lọ.

Ránti pé, igbàgbò leè wayé nígbà tí iwọ̀ mọ̀ ifẹ̀ Ọ̀lọ̀run nikan. Kín ni idí? Nítòrí igbàgbò leè wá nígbà tí ọ̀kan rẹ̀ bá wá ní adèhùn pẹ̀lu ifẹ̀ Ọ̀lọ̀run nikan. Èmí gbàgbò pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ eniyan rò pé wọn wá nínú igbàgbò nígbà tí wọn kò sí ẹ̀ bẹ̀. Leèkan síi, ọ̀kan wọn leè gba pé Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run naa jẹ̀ otító atí pé oun dara, sùgbọ̀n igbàgbò wá nígbà tí awọn ọ̀kan wọn bá wá ní idánilojú kíkún nikan. Fun ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, ọ̀kan wọn leè fara mó Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run, sùgbọ̀n awọn ọ̀kan wọn kò wá ní iyanjú.

Eyi ni apeerè tí ó dara julọ̀ tí ohun tí Èmí n sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀, ọ̀kan eyì tí Èmí gbàgbò pé yoò tọ̀ka sí pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ kò sí nínú igbàgbò nígbà tí awọn rò pé wọn wá nígbà. Bawo ni bí emi bá sàdédé sọ fun ọ̀ pé Èmí tí sàkiyèsí laipẹ̀ pé ọ̀run kò jẹ̀ aláwọ̀ aró, bí eniyan tí sọ, sùgbọ̀n pé awọ̀ olomi aró naa bí wọn tí n pee loootọ̀ ni o jẹ̀ awọ̀ ofeefee? Ní awọn ọ̀rọ̀ miiran, Èmí n sọ fun ọ̀ pé wọn tí kọ̀ wá sìná ní gbogbo ọ̀jọ̀ aye wá nípa awọn awọ̀ atí pé awọ̀ olomi aró loootọ̀ kí í ẹ̀ awọ̀ olomi aró sùgbọ̀n ofeefee. Kín ni iwọ̀ yoò ẹ̀? Ẹ̀ iwọ̀ yoò mí kanlẹ̀ ní ibèrú atí yara mú ẹ̀rọ̀ ibanisọ̀rọ̀ alagbekà rẹ̀ kí o sí pé olukọ̀ kilaasi alákòbèrè rẹ̀ tí iwọ̀ yoò sí pariwò lé wọn lóri, tí iwọ̀ yoò fi ẹ̀sùn kan wọn pé wọn bá aye rẹ̀ jẹ̀, ní kíkọ̀ iwọ̀ ní gbogbo awọn awọ̀ tí kò tọ̀nà? Èmí kò rò bẹ̀. Kí yoò sí ẹ̀dùn ifunrà tí ibèrú, kí yoò sí eré. Pẹ̀lu irọ̀run iwọ̀ yoò mọ̀ pé mo jẹ̀ omugò, rí ọ̀rọ̀ naa sí àibikita, kí o sí bá tirẹ̀ lọ. Kín ni idí? Nítòrí iwọ̀ tí ní idánilojú ní kíkún pé awọ̀ olomi aró jẹ̀ awọ̀ olomi aró!

Ní bayii, jẹ̀ ka sàfiwé apeerè mí sí ijirorò igbàgbò wá. Bawo ni bí o bá ní idánilojú kíkún ohun tí Ọ̀lọ̀run sọ nípa imularadà, atí tí onisẹ̀gùn kan sọ fun ọ̀ pé iwọ̀ yoò kú iku aarun jejerẹ̀? Iwọ̀ yoò wo onisẹ̀gùn naa

àti iwọ yoo sí rọ pé oun ni ó jẹ omugò naa nítorí pé iwọ mọ pé kò sí ọ̀nà tí eyii le gba ẹ̀lẹ̀. Kín ni idi? Ọ̀n jẹ nítorí ti idaniloju ní kíkún ti awọn ipèsè iwosàn tí Jesu ti san idíyelé fun. Njẹ iwọ rí i? Dájúdájú, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ eniyan n gbádura, ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sẹ̀ lórí ayẹ̀wọ̀, Èmi rí i pé awọn adura wọn kí i ẹ̀ awọn adura igbagbọ̀ ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sẹ̀ ti iretí, pẹ̀lú pé wọn kò ní idaniloju abajade rẹ̀. Orẹ̀ mi, eyii ni idi tí ó fi ẹ̀ pataki pé kí awa ó gbé ara wa rọ̀ pẹ̀lú Orọ̀ Olorun. Awá niilò lati mọ̀ kí ni ifẹ̀ Olorun jẹ̀ kí awa ó leè ní igboya nínú ohun tí Ọ̀n n sọ, ati paapaa nítorí naa awa leè kọ̀ ohun tí kí i ẹ̀ ifẹ̀ tirẹ̀. Jẹ̀ kí n fun ọ̀ ní apẹ̀rẹ̀ tí igbẹ̀-aye temi eyi tí ó ẹ̀ afihan bí ó ẹ̀ pataki tó lati maa bó ara wa pẹ̀lú ohun tí Olorun sọ̀ nípa igbẹ̀-aye.

Ó rẹ̀ mí, ní bí ó ẹ̀ jẹ̀ ọ̀sẹ̀ díẹ̀ tí ó nira gégẹ̀ bí eni tí ó ní oko-owo (eyi jẹ̀ ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sẹ̀ kí Èmi ó tó jẹ̀ oluṣọ̀-aguntan ilẹ̀ ijọ̀sin kan). Ètò ojumọ̀ mi wa ní kíkún pẹ̀lú awọn ipẹ̀ tita bẹ̀, nítorí naa, ifooro tí gbígbe lórí awọn ètò ìṣuná oníṣirò. Èmi n lọ̀ sí ọ̀dọ̀ oníṣẹ̀gùn onímọ̀-eyin mi fun ilana-ise kíkún. Ohun gbogbo jẹ̀ deedeede tí ti oníṣẹ̀gùn onímọ̀-eyin fi fẹ́ẹ̀ fun mi labẹ̀rẹ̀ Novocaine. Bí ọ̀n ti fi abẹ̀rẹ̀ síi, mímì kan waye lojiji, ati lẹ́yin naa lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ paari ẹ̀rẹ̀kẹ̀ mi kò gbera mọ̀, bí ó ti lodì sí gbígbe sokè laiyara. Ọ̀n yà mí lẹ̀nu ati pé emi sọ̀ fun oníṣẹ̀gùn onímọ̀-eyin naa ní ohun tí ó ẹ̀lẹ̀. Ọ̀n sọ̀ pé, “Ahh, Èmi rọ̀ pé emi ti gun oju isan naa.” Èmi yara beere lowo rẹ̀, “Njẹ̀ iyen ẹ̀ deedeede?” Ọ̀n sọ̀ awọn ọ̀rọ̀ wonyii, “Ó dara, ọ̀n a maa wosàn nígba gbogbo.” Kín ni? Njẹ̀ mo gbọ̀ ọ̀ dara dara bí? “Oníṣẹ̀gùn, kí ni iwọ̀ tumọ̀ sí pé ọ̀n maa wosàn?” Ọ̀n sí wí pé, “Ó dara naa ní iwọ̀n idá 80 sí idá 85 ọ̀pọ̀ akokò, ọ̀n a maa wosàn patapata laisi sí ipa odi tí ó pé titi.”

Kín ni? Lojiji iberu didẹ̀ nínú mi. Ní bayii kí ni? Njẹ̀ ọ̀n yoo jẹ̀ wosàn bí? Okan mi ti bere sii je run pẹ̀lú awọn eerongba iberu. Lẹ́yin ibapade mi, oju mi bere sin ii ro, ko da bii eyi to se deedeede iru ti ibapade pẹ̀lú oníṣẹ̀gùn onímọ̀-eyin nibi ti irunjo naa ti n rora ka kuro. Èmi n lọ̀ lati pade onibaara mi kan ni bii wakati kan lẹ́yin ti mo kuro loḍo oníṣẹ̀gùn onímọ̀-eyin, nítorí naa Èmi ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ akokò lati ronú nípa isele to sese sele. Ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sẹ̀ ni gbogbo ọ̀n lọ̀ sí ibi ipade naa, Èmi wa ninu irora, kii se latari irora eyikeyii, ẹ̀sẹ̀ ẹ̀sẹ̀ latari ainì alaafia ati lati inu iberu ti ó ti n kora jo ninu okan mi.

Loju ọ̀n lọ̀ silẹ̀ lati ipade naa, ni osan ojo naa, Èmi duro ni ile ọ̀rẹ̀ mi kan. Oju mi si tun kora jo sibe, ati pé Èmi n wa aridaju idaniloju die lati ododo enikan pé nnkan yi i yoo ni imularada. Se akiesi ti asise mi:

sọ bí?”

Ní akoko yẹn, Èmí mò pé Mo ti wọ ijòngbòn. Èmí mò pé èsù kò ní í dúró níbè, àti pé èmí kò fẹ́ẹ́ láti rí ohun tí ó n bọ tẹ́lẹ́. Èmí nímò títọ nípa ijagun ti èmí láti mò pé èmí n tọ ipa ọ̀nà tí kò tọ lọ. Rántí pé, èyí í jẹ awọn ọ̀dun diẹ̀ sẹ̀yìn sàájú kí Èmí tó ó mò pupọ̀ nípa irú awọn nnkan wònyí í. Şugbòn Èmí mò to láti mò pe Èmí ní láti kojú nnkan yi i ni ti emi ti emi ba fẹ́ẹ́ ní àşeyọ̀rì èyíkẹyíí tí bíbáa ja. Èmí tun ri i pé èyíí jẹ̀ ètò tí èmí èşù láti mu mi lojiji nígbà tí o rẹ̀ mi àti pé tí n kò ní ìrẹ̀tí èyíkẹyíí tí ijòngbòn.

Ní akókò yẹn, Èmí mò pé ìrẹ̀tí mi n bẹ̀ nínú Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run nìkan. Ní ti ara mi Èmí ko ni okun lati da ìbèrù tí ó n ja nínú ọ̀kàn mi dúró. Nítòrí nàà, emi kọ awọn ẹ̀şẹ̀ iwé mímò tó wà fun iwosàn sara awọn kaadi 3 x 5 àti pé èmí lẹ̀ wọn si gbogbo ara ilé mi. Èmí ronupiwada niwaju Olúwa àti pé èmí bẹ̀rẹ̀ ilàná tí mímú idagbasoke ba igbagbọ̀ nínú ọ̀kàn mi. Emi ti mò pé èmí ní láti fun irugbin Ọ̀rọ̀ nàà sinu ọ̀kàn mi fun igbagbọ̀ lati dagba sókè, nitori nàà emi yóò şe àşàrò lori Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run ni gbogbo ojú.

Ní akọkọ kan ohunkohun kò yípada. Oju mi duro ni iyarọ̀, àti pé nígbà gbogbo èmí a maa ba èmí ìberu wọyá ìja. Lẹ̀yìn nnkan bíi ọşẹ̀ kan, pẹ̀lú àìsí àyípada kan kan ni oju mi, ó şẹ̀lẹ̀! Gẹ̀gẹ̀ bí i ilana ti iwe mímò wa ni Maàkú 4:26 kọ̀ wa, bi mo ti sọ Ọ̀rọ̀ nàà sínú ọ̀kàn mi, igbagbọ̀ bẹ̀rẹ̀ sí í kò ara jo, lákókó ná ẹ̀hú-igi, lẹ̀yìn nàà awọn ipé, lẹ̀yìn nàà ikúnmọ̀ ọ̀kà nínú ipé.

Jakejado gbogbo ilana yi i, kò si adehun àti nitori nàà kò sí igbagbọ̀ —síbẹ̀ síbẹ̀. Amọ̀ şa, bi o tilẹ̀ jẹ̀ pé Èmí kò rí àyípada tabi mò bí ilana yii şe n şişẹ̀, ni ibamu si iwe-mímò wa ni Maàkú 4, awọn nnkan kan ti wa n yípada nitootọ̀. Iyipada ti èmí n sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀ ko si ninu awọn ifarahan afojúrì síbẹ̀, şugbòn iyipada nà n şẹ̀lẹ̀ ninu okan wa. Ti a ba di Ọ̀rọ̀ nàa mu, Ọ̀rọ̀ nàa lai yara a yi awọn ètò igbagbọ̀ ọ̀kàn wa pada láti ọ̀kàn ti àìgbagbọ̀ sínú adehun pẹ̀lú ọ̀run nipasẹ̀ oun fun ara rẹ̀. Nitori nàa ninu ọ̀ran yi i, Èmí di Ọ̀rọ̀ nàa mu, ní mímò pé ọ̀un nìkan ni ìdahùn mi.

Lojiji, ní ojú kan, bi emi ti n rin kiri ni ilé mi pẹ̀lú gbogbo awọn kaadi 3X5 wònyẹn pẹ̀lú awọn iwe-mímò tó dá lórí iwosan lori wọn ti lẹ̀ síbì gbogbo, Ọ̀un şẹ̀lẹ̀ pé èmí kan ni láti wo ọ̀kàn èyí tí Èmí ti ríi ni igba ọ̀gọ̀run-un. Şugbòn ni bayii nigbà tí èmí wò ó, BÀMÙ! Lojiji, ifororoyàn nàa wà sórí mi, ìbèrù lọ̀ lésẹ̀kẹ̀şẹ̀, àti pé ÈMÍ MỌ̀ pé a mu mi larada. Bẹ̀ni, oju mi si ti runjọ̀ síbẹ̀. Kò sí iyípada, şugbòn èmí mò pé

èmi ní ìmúláradá. Laarin awon wakati meji, oju mi ti se deede, pelu gbogbo awon irunjo naa ti lo. Yin Olurun logo! Orò naa sise!

Paapaa bi o tile je pe Emi ti gba laaye ki igbe-aye emi mi ni irewesi nitori aibikita mi ati kikun fun ise, Leyin-o-reyin emi mo awon asise mi ati pe mo ronu piwada kuro nipò asiwere mi. Eyi je ni akoko igba ti emi sese n ko ekò ni igba akoko bi igbagbo se n sise gan-an, ati pe emi ko ni iriri pupo ni iru ipo yi. Emi boju weyin lori ohun ti emi se, ni bi beere lowo awon eniyan nipa ojo iwaju mi nigba ti emi wa ninu ijongbon dipò lilo taara sinu Orò Olurun gegè bi i asiwere. Ni kete ti emi loye ohun ti n sele, Emi yipada sinu Orò Olurun pelu igboya. Laisi ani ani, opolopo eniyan ko ni igboya ninu ilana yi i nitori won ko ko won nipa igbagbo ati bi oun ti se n wa. Niwon igba ti won ko mo ilana naa, nigba ti won ba wa labè ifooro, won a je ki Orò naa o lo, ninu eero pe oun ko sise.

Lóye ti Ìdojúkò ti Sàtànì

Christine wa si inu ijo wa laimò pupò nipa Olurun. Oun ti di atunbi ninu okan ninu awon isin owuro ojo aikú wa ati pe igbe-aye re ti yipada ni ipile. Ninu ijo wa awa ni kilaasi ikékò nipa Ijoba. Okan ninu awon agbegbe ti a maa n soro ati kekoo nipa re ni nini eto ofin lati gba iwosan. Christine ni isoro pelu gbigboran fun odun di. Ni tooto, oun a ti maa wo ohun eelo aseranwo fun igboran fun odun 40 ati pe oun si ti padanu o ju ida 50 ninu ida ogoron-un ti igboran re. Iya re je aditi, beje si ni arakunrin re tun ni isoro pelu isele kan naa pelu pipadanu ti igboran re. Nigba ti Christine gbò pe, gegè bii onigbagbo, iwò ni eto ofin lati gba imularada, oun ni ori yia!

Ninu kilaasi naa, iyawo mi gbé owò re lé ori re oun si gbadura fun un ki eti igbo re o lee si, ati lesèkesè, puu, oun lee gbò ni pipe. Christine bere si ni i kigbe ati sokun oun n yin Olurun. Nigba ti iyawo mi, Drenda, ati Christine wa lati so fun mi iroyin ayò naa, Emi ni eero itara lati kilò fun-un nipa ikolu Satani. Emi so fun Drenda lati ko Christine pe ti awon ami aisan naa ba bere sinii pada wa ki oun o soro pelu igboya si isele naa ki oun o kede pe oun gba imularada ati fun Satani lati pada seyin. Ni owuro ojo keji idanwo naa de. Gbigbo re ti pada seyin si ipo alailagbara lati gbò daradara mo. Nitori naa oun se deede ohun ti awa

sọ pé kí ó ẹ̀, “RÁRÁ! Sàtánì, Èmì kò gba èyí. Èmì ti ní ìmúláradá àti pé mo ti wà ní ìmúláradá, ní orukọ Jẹ́sù!” Pùu! Ètí rẹ̀ sí àti pé wọn ti wà ní ẹ̀sì ẹ̀sì láéláé láti ìgbà nàà wá.

Rántí pé Sàtánì yóò ẹ̀ atakò àti gbìyànjú láti gba agbègbè rẹ̀ padà. Máfẹ̀ jẹ́ kí oun ẹ̀ bẹ̀. Duro lórí Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run!

Nínú orí yí í, Èmì ti lo àkòkò díẹ̀ láti fún ọ̀ ní òyè ipílẹ̀ ti ìgbàgbọ̀ bí ó ti rí, àti bí oun ti ẹ̀ n ẹ̀sẹ̀, bawo ni ìwọ̀ ẹ̀ leè mò bóyá ìwọ̀ wà nínú ìgbàgbọ̀, àti ibi tí o ti leè gba ìgbàgbọ̀. Fún Ìjọba Ọ̀lọ̀run láti ẹ̀sẹ̀ nínú ìgbè-ayé rẹ̀, ìwọ̀ ní láti mò èyíí. Rántí, Jẹ́sù sọ fún obìnrin nàà pé, “Ìgbàgbọ̀ rẹ̀ ti mú ọ̀ lárada.” Àti pé bẹ̀ ni yóò rí fún ọ̀: Ìgbàgbọ̀ rẹ̀, ọ̀kàn rẹ̀ ní ní ìdánìlọ́jú kíkún ohun tí ọ̀run sọ, àti fí fí sínú dojẹ̀ yóò jẹ́ ìdahùn rẹ̀ fún èyíkeyíí ìṣoro tabí àìní tí ìwọ̀ leè dojúkọ̀ nínú ìgbè-ayé.

ORÍ 6

ÌBÙKÚN TI OLÚWA

Èmí jòkòó ni ilé ounjẹ pẹ̀lú iyawó mi àti sọ̀rọ̀sọ̀rọ̀ tí a gbà lálẹ̀jọ̀. Oún ti fẹ̀rẹ̀ tó 10:00 ní iròlẹ̀, àti pé àwá ẹ̀şẹ̀ parí isin iròlẹ̀ alagbára kan ni. Agbásè nàà wá láti gba ohun tí àwá n fẹ̀ àti pé àwá sì bẹ̀rẹ̀ sí takùròsọ̀. Sọ̀rọ̀sọ̀rọ̀ mi tí a gbà lálẹ̀jọ̀ bẹ̀rẹ̀ sí níí sọ̀ fún oun bí isin nàà ẹ̀ lágbára tó àti nípa ijọ̀ wa. Lẹ̀yìn nàà oun bèèrè pé, “Njẹ̀ iwọ̀ n fẹ̀ láti şoḁe?” Oún dáhùn pé oun fẹ̀ràn láti şoḁe. Sọ̀rọ̀sọ̀rọ̀ mi tí a gbà lálẹ̀jọ̀ a máa ní itara nípa àwọn itan isoḁe mi, àti ní tòótó, Èmí ti fún-un ní oḁan nínú àwọn iwé mi -*Isọḁe Igbagbọ̀* ní iròlẹ̀ ojọ̀ nàà láti mú lólẹ̀ fún ọ̀rẹ̀ rẹ̀ kan. Èmí ní iwé nàà tí emi yóò fi şowó sí ile rẹ̀ pẹ̀lú bí oun ti jòkó lẹ̀gbẹ̀e mi nilẹ̀.

Agbásè nàà tẹ̀síwájú àti síwájú sí nípa bí oun ti ẹ̀ şoḁe şoḁe şugbọ̀n tí oun kò rí agbọ̀nrín rárá. Sọ̀rọ̀sọ̀rọ̀ mi tí a gbà lálẹ̀jọ̀ àti Èmí bẹ̀rẹ̀ sí níí şaláyẹ̀ bí oun ẹ̀ n şaláyẹ̀ bí Ijọ̀ba Olọ̀run ti n şişẹ̀ àti pé oun lee níretí láti gba agbọ̀nrín tirẹ̀ ní igbà gbogbo bí oun ti n jade. Oun kò mọ̀ ohun tí ó tọ̀na láti rò sí wa. Şugbọ̀n emi ránti iwé tí Mo ní pẹ̀lú mi àti pé emi yònda láti fún-un. Èmí sọ̀ fún àlẹ̀jọ̀ nàà pé Èmi yóò fún-un ní ẹ̀dà miiran oun sì gba. Agbásè nàà dupẹ̀ lówọ̀ mi oun sì ẹ̀ ilerí láti wo iwé nàà, şugbọ̀n Èmí leéro pé eyii ẹ̀şẹ̀şẹ̀ kí ó jẹ̀ igbà ikẹ̀yìn tí emi yóò gbọ̀ láti ọ̀ḁo rẹ̀ wá. Kíi ẹ̀ bẹ̀.

Oḁun kan lẹ̀yìn nàà, Sọ̀rọ̀sọ̀rọ̀ kan nàà tí a gbà lálẹ̀jọ̀ nígbàa ni wá sílẹ̀ ijọ̀sin wa àti pé oun jẹ̀ kí a mọ̀ pé oun fẹ̀ràn ilé ounjẹ̀ tí a ti lọ̀ sí ní oḁun tó kojá àti pé oun beere boya awa lee lọ̀ síbẹ̀. Nítorí nàà, awa ẹ̀ bẹ̀. Nígbà tí awa jòkòó, Ó yá wa lenu pé Agbásè kan nàà ni a tún rí bí a ti ẹ̀ ní oḁun tó şaájú nàà. Nígbà tí oun rìn wá bá wa, oun wò wá oun sì sọ̀ pé, “Ahh, ẹ̀yìn wá ní oḁun kan sẹ̀yìn, àti pé a sọ̀rọ̀ nípa isoḁe agbọ̀nrín.” Awá sọ̀ pé, “Bẹ̀ni, awá ránti.” Oun sọ̀ pé, “Èmi ka iwé yẹn tí iwọ̀ fún mi, àti pé emi ẹ̀ ohun tí iwọ̀ sọ̀. Èmi gba agbọ̀nrín mejì ní

òdún tó kojá àti ní ìretí láti gba àgbònrin mi ní òdún yíi pèlú.” Àwá ní inú didùn láti gbọ̀ itan rẹ̀ şugbón eyi kò jẹ̀ iyalẹnu fún wa. Ijọba n̄ şişẹ̀ nígbà gbogbo!

Èmi n̄ şe àpẹjọ̀ ipadé kan fún àwọn oluṣọ̀-àguntàn 25, mo n̄ şaláyé àwọn Ijọba Olorun ati bí oun ti şe n̄ şişẹ̀. Oun ti jẹ̀ ipadé nla. Bí emi ti şe fẹ́ kuro ní yara ipadé beẹ̀ sí ni pé oşişẹ̀ mi ti n̄ palẹ̀ mọ̀, okan ninu àwọn oluṣọ̀-àguntàn naa pada wolé wa. Oun ati iyawó rẹ̀ tọ̀ iyawó mi wá beẹ̀ ló sí beere boya won leè bá wa sọ̀rọ̀. Oluṣọ̀-àguntàn naa bere síi sọ̀ fún wa pé ile oun ni won yoo ti pa ní opin oşẹ̀ ayafi ti oun bá ní iye owó bíi \$6,900. Oun şaláyé pé oun kò ní owó ayafi \$100 sí orukọ̀ ara rẹ̀, eyii ti oun ti mú lówó ara rẹ̀ ní bayii. “Eyi ni gbogbo ohun ti Èmi ní,” oun sọ̀ pé, “şugbón Èmi fẹ́ láti fun irugbin rẹ̀ bí iwọ̀ ti kọ̀ wa ní aşalẹ̀ oní yii, pé kí iwọ̀ ati iyawó rẹ̀ fimọ̀ pọ̀ pèlú wa fún owó ti awa niilo ní oşẹ̀ yii.” Gbogbo wa sowo pọ̀ mọ̀ ara awa sí gbádura ati pé a dupẹ̀ lówó Olorun fún owó naa.

Ní nnkan bíi oşu kan leyin naa, Èmi rí oluṣọ̀-àguntàn kan naa níbi ipẹjopọ̀ miiran, beẹ̀ naa ni oun saré wá sódò mi pèlú gbogbo oyaya. “Èmi ní lati sọ̀ ohun ti ó şeşẹ̀,” oun sọ̀rọ̀. “Èmi kò sọ̀ eyii fun o nígbà ti awa sọ̀rọ̀ tẹlẹ̀ rí, şugbón iyawó mi ati Èmi ní oko-owo alabode şeṣe alafi-siliki şe ti awa maa n̄ şe nibi gareeji wa lekekọkan ní igba kọkan. Àwá kò sí şe pupọ̀ pèlú rẹ̀, şugbón ní igba kọkan ní igba diẹ̀ awa maa n̄ gba ibeere. O dara, ní ojo diẹ̀ leyin adura tiwa pèlú rẹ̀, awa gba opolopo awon ibeere lapapọ̀ ti o to \$8,900. Àwá ní lati şişẹ̀ pupọ̀ ní oşẹ̀ naa gan-an, şugbón ní ojo Eti yen, awa ní \$6,900 ti awa niilo lati pa ile wa mọ̀. A dupẹ̀!”

Èmi wá níbi apero awon oluṣọ̀-àguntàn kan ní Ariwa Carolina pèlú bí awon oluṣọ̀-àguntàn 500 miiran. Èmi kò sọ̀rọ̀, emi kan wá nibẹ̀ ni. Okunrin kan rin wá sódò mi oun sí sọ̀ pé, “Èmi niilo lati ba o sọ̀rọ̀.” Oun jẹ̀ oluṣọ̀-àguntàn lati Germany, oun sí wí pé oun ní itan ti ó larinrin kan lati sọ̀ fún mi.

Omokunrin rẹ̀, eni ti ó jẹ̀ ọ̀dọ̀, lona kan ní awon fonran CD mi lówó. Leyin ti oun si ti teti si won, oun pinnu pé oun yoo gba ohun isere Play Station onipele keta nipa igbagbo niwon bi oun ko ti ni owó fun-un. Èmi gbekẹ̀lee pé gbogbo eyin eniyan mo ohun ti ohun isere Play Station onipele keta jẹ̀, şugbón bí iwọ̀ kò bá mọ̀, ó jẹ̀ ohun isere komputa kan. Oluṣọ̀-àguntàn naa sọ̀ fún mi bí omọ̀ rẹ̀ ti şe wá sinu ofiisi

rẹ̀ ní ojọ́ kan tí ọ̀un sì beère lẹ̀wọ́ rẹ̀ boyá ọ̀un yoo fímọ̀ pọ̀ pẹ̀lú ọ̀un fun ohun ìṣeré Play Station onípele kẹ́ta náà. Ọ̀mọ̀kunrin náà ṣaláyé fun bába rẹ̀ awọn ohun tí ọ̀un tí kọ́ nínú awọn fónràn CD mi ati bí ọ̀un ṣe fẹ́ fun irugbìn kan kí ọ̀un gbádura pẹ̀lú bába rẹ̀ nípa rẹ̀. Nítorí náà, oluṣọ́-àguntàn náà sọ́ fun mi pé ọ̀un kò ronú pupọ̀ julọ́ nípa rẹ̀, ṣugbọ́n gégé bí oluṣọ́-àguntàn tí ilẹ̀ ijọ̀sìn náà, ọ̀un gba ọ̀rẹ́ irugbìn náà lẹ̀wọ́ ọ̀mọ́ rẹ̀, ọ̀rẹ́ owó tí a fun fun ijọ́ náà. Ọ̀un ati ọ̀mọ́ rẹ̀ gbádura papọ̀ ọ̀un sì fímọ̀ pọ̀ pé ọ̀mọ́ náà tí gba ohun ìṣeré Play Station onípele kẹ́ta náà ní bayíí, ati pé wọn gbẹ̀ero pé ọ̀rọ́ náà tí yán ṣe.

Ní ojọ́ tí ó tẹ̀lẹ̀, ọ̀kunrin kan lati inu ijọ́ wọn pé oluṣọ́-àguntàn ati tí ọ̀un beère boyá ọ̀mọ́ rẹ̀ kò ní lókàn lati ní afikun owó diẹ̀ torí ọ̀un ní iṣẹ́ akanṣe oní-ìgbà diẹ̀ tí ọ̀un niilo iranlẹ̀wọ́ lẹ̀ lórí. Inu ọ̀mọ́ náà dùn ati pé ọ̀un pa owó tó tó lórí iṣẹ́-akanṣe ọ̀lọ́jọ́ méjì náà lati ra ohun ìṣeré Play Station onípele kẹ́ta.

Eyií ja akíyèsí ọ̀mọ́ náà gba, ati léyìn iwọn ọ̀sẹ́ diẹ̀ léyìn náà, Oluṣọ́-àguntàn náà sọ́ pé ọ̀mọ́ ọ̀un pada wá sínú ọ̀físi ọ̀un ó sì beère boyá ọ̀un lee fímọ̀ pọ̀ pẹ̀lú rẹ̀ fun nnkan miiran. Oluṣọ́-àguntàn náà sọ́ fun mi pé ọ̀un dahun pé, “Daju daju,” ṣugbọ́n ó ya ọ̀un lẹ̀nu diẹ̀ nígbà tí ọ̀mọ́ náà beere lẹ̀wọ́ ọ̀un boyá ọ̀un yoo gba pẹ̀lú ọ̀un pé Ọ̀lọ̀run yoo fun ọ̀un ní awọn iṣan nlá. Oluṣọ́-àguntàn náà sọ́ fun mi pé ọ̀un kò mọ́ ní pato bí ọ̀un ṣe lee dá ọ̀mọ́ ọ̀un lohun lórí nnkan yií. Ṣugbọ́n nígbeyìn, ọ̀un sọ́ fun ọ̀mọ́ rẹ̀ pé ọ̀un yoo ní lati ṣe apa kan tirẹ̀ nígbà tí ọ̀un bá beere fun awọn iṣan ati pé ọ̀un yoo fímọ̀ pọ̀ pẹ̀lú rẹ̀ níwọn ìgbà tí ọ̀un bá loye iye. Ọ̀mọ̀kunrin rẹ̀ gba. Nítorí náà lẹ́kan sii ọ̀mọ́ náà fun irugbìn lórí awọn iṣan nlá, wọn gbádura ní adahun fun eyií.

Ní ojọ́ kejì, ọ̀kọ́ ayọ̀kẹ́lẹ́ kan duro ní opopona ibi tí oluṣọ́-àguntàn tí n wako. Wọn jẹ́ ebi kan lati inu ilẹ̀ ijọ̀sìn náà. Nígbà tí Oluṣọ́-àguntàn náà jade loṣoṣo bá wọn sọ̀rọ̀, wọn sọ́ fun-un pé awọn n ṣatunṣe garẹ̀ejì ìgbókò sí wọn ati pé wọn rí akojopọ̀ barbel kan tí awọn rò pé ọ̀mọ́ oluṣọ́-àguntàn lee niilo. Bí beẹ̀ kó, awọn rò pé oluṣọ́-àguntàn lee ní elomíran nínú ijọ́ tí yoo niilo rẹ̀. Oluṣọ́-àguntàn náà sọ́ fun mi pé kò sí enikẹ̀nì tí ó mọ́ ohunkohun nípa ifẹ́ inu ọ̀mọ́ rẹ̀ lati ní iṣan ati pé wọn tí gbádura nípa eyií ní aṣalẹ́ ojọ́ tó ṣaaju. Oluṣọ́-àguntàn náà sọ́ pé ó ya ọ̀un lẹ̀nu! Ọ̀un lo sínú ilẹ̀ ati pé ọ̀un beere lẹ̀wọ́ ọ̀mọ́ ọ̀un pé, “Níbo ní awọn fónràn CD wọnyẹn wá?”

Irufẹ́ awọn itan wọnyii jẹ́ aláiwọ̀pọ̀. Èmi á sì máa gbọ́ wọn ní

òòrèkoòrè, àti pé èmi n fẹ́ kí wọn jẹ aláiwópò nínu ìgbé-ayé rẹ bakan náa. Látí ìgbà yìí wá, àwà ti fídímùlẹ́ tí a sì jíròrò ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn kókó pàtàkì tí bí àwọn ọ̀fin tí Ìjọ̀ba Ọ̀lọ̀run tí n sìşẹ́, àti bí a ti niilò ifimọ̀şọkan tabí ìgbàgbọ̀ fun ọ̀run lati lee ní aşẹ ọ̀fin tabí aşẹ anfaani lóri ilẹ̀ ayé. Ní bayìí, ẹ̀ jẹ́ kí a lọ jinlẹ̀ diẹ̀ sí ọ̀gangan ibi tí àwọn ọ̀fin tí Ìjọ̀ba wònyìí tí şẹ̀ lee şẹ̀ iranwọ̀ fun àini àwọn eto ìşúná wá.

Ìbùkún Olúwa ni n mú ọ̀rọ̀ wá, kíí sí şẹ̀ àfikún làálàá rára sí i.
— Òwè 10:22)

Nígbà tí èmi kọ̀kọ̀ rí iwé-mímọ̀ yìí, èmi rò pé, “Dájúdájú, èyí kò tùmọ̀ sí ohun tí oun n sọ ní tootọ̀, nǵé ó jẹ̀ bẹ̀?” Şugbón Èmi tí ríi pé oun tùmọ̀ sí ohun tí ó n sọ ní pató! Látí loye ohun tí ibi kíkà yìí n sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀, àwà yóò niilò lati boju wẹ̀yin sí ìbèrèpèpè, nígbà tí a kọ̀kọ̀ şedá èniyan.

Şugbón ibi kan wá níbí tí ẹnìkán tí jẹ̀rìí:

“Kín ní èniyan tí iwọ̀ níi lókan, ọ̀mọ̀ èniyan tí iwọ̀ n şẹ̀ itóju rẹ̀? Iwọ̀ mú kí wọn ó kéré diẹ̀ ju àwọn àngẹ̀lì lọ; iwọ̀ fi ọ̀go àti olá dée láde, iwọ̀ sí fi ohun gbogbo sabé ẹ̀şẹ̀ rẹ̀.”

Ní fífi ohun gbogbo sabé ẹ̀şẹ̀ rẹ̀, Ọ̀lọ̀run kò fi nnkankan sílẹ̀ tí oun kò jẹ́ kí ó wá labé rẹ̀.

— Héberù 2: 6-8

A ka ibi kíkà yìí şaájú, şugbón oun şẹ̀ pàtàkì sí ìjíròrò wá bayìí. Ní agbeyèwò, nígbà tí a şedá èniyan, ohun gbogbo lorilẹ̀ ayé ni a şedá rẹ̀ labé ijẹgaba rẹ̀. Kò sí ohun kan tí a kò fi sí abẹ̀ rẹ̀. Ọ̀n şẹ̀ ìjọ̀ba ilẹ̀-ayé lati iwọ̀ye ipò aşẹ̀ tí a fi fun ni àti dé adé ìjọ̀ba tí oun şaşojú rẹ̀. Ọ̀n ti wọ̀ pẹ̀lú ifororoyan rẹ̀ oun sí bu olá fun-un pẹ̀lú ipò aşẹ̀ tí oun fi fun-un. Satani, ẹnì tí ó şọtẹ̀ sí Ọ̀lọ̀run, ni a tí rẹ̀ sílẹ̀ şaájú kí Adamu tò farahan. Satani wá gan èniyan ní bí oun tí ríi pé oun ni ó n jẹ̀ gaba lóri oun ẹnì tí ó wọ̀ adé aşẹ̀ Ọ̀lọ̀run. Ní bayìí, Satani wá ní lati teriba fun ẹ̀dá yìí ẹnì tí ó jẹ̀ pé ni tí ara rẹ̀, tí ìşedá ẹ̀ran ara oun aláilágbara ju oun lọ. Amọ̀ şá nípa tí Èmí,

**ÌBÙKÚN OLÚWA NI
NÍ MÚ Ọ̀RỌ̀ WÁ, KÌÍ SÌ
ŞE ÀFIKÚN LÀÁLÀÁ
RÁRÁ SÍ I.**

— ÒWÈ 10:22

gbogbo ọ̀rò tí Ádámù n sọ ní ó ní àṣẹ kan nàà gégé bí ẹ̀ni pé Ọ̀lórún ní ó sọ́ fún ara rẹ̀. Ádámù, ọ̀mọ Ọ̀lórún, tí ó jọba lórí ilẹ̀-ayé látí ipò ẹ̀rùjẹjẹ yìí ní àṣẹ àtí ọ̀gò.

Nítórí nàà Sàtànì kóríra ọ̀kúnrin yì í àtí pé oun sì fẹ́ẹ̀ látí gba àṣẹ tí oun ní lórí ilẹ̀-ayé. Ìdahùn kan sọ́sọ́ tí oun ní látí gba adé nàà lónàkọ̀nà àtí ipò tí ẹ̀niyàn wà, kúrò lówọ́ rẹ̀. Amọ́ ẹ́ ẹ̀soro diẹ̀ wà. Sàtànì kò ní agbara látí gba adé nàà lówọ́ Ádámù; ị̀rẹ̀tí kan sọ́sọ́ tí oun ní ní pé lónàkọ̀nà oun lee tan Ádámù kí oun gan-an gan ó lee mú adé nàà kúrò fún ara rẹ̀. Nípa yíyí Ẹ̀fà lókan pada pé Ọ̀lórún kíi ẹ̀ni tó yẹ̀ látí gbẹ̀kẹ̀lẹ̀ àtí pé ilẹ̀-ayé ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ nnkan látí fún wọn síi ju ohun tí Ọ̀lórún n fẹ́ẹ̀ kí wọn ní, Ádámù àtí Ẹ̀fà yàn látí gba Sàtànì gbọ́ lodì sí Ọ̀lórún àtí ẹ̀ni lodì sí ijọba Ọ̀lórún. Ní iparí, Ádámù àtí Ẹ̀fà padanu ipò àṣẹ̀ wọn eyí tí ó wà láaarin Ijọba Ọ̀lórún, àtí pé Sàtànì di ọ̀lórún tí ayé yìí, gégé bí a tí ríi tí Páulù pée nígbà tó sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀ nínu 2 Kóríntì.

Ọ̀lórún tí ayé yìí tí fọ́ ojú ọ̀kàn tí àwọn alaìgbàgbọ̀, nítórí nàà kí wọn má bá rí imọ̀lẹ̀ ihinrere tí ogo Kristi, ẹ̀ni tí n se aworan Ọ̀lórún.

— 2 Kóríntì 4:4

Ẓáájú kí Ádámù ó tóó sọ̀tẹ̀, oun gbádùn àwọn ànfàanì tí jìjẹ ọ̀mọ. Gbogbo ohun tí Ọ̀lórún ní jẹ̀ tí tirẹ̀ látí jẹ̀gbádùn, àtí pé oun kò mọ́ ojọ́ kan tí àìní tabí ìronú tí ibẹ̀rù ojọ́ kan sọ́sọ́ nínu ìgbẹ̀- ayé rẹ̀. Ohun gbogbo tí o niilo látí gbé lórí ilẹ̀ ayé ní a tí gbé kalẹ̀ tẹ̀lẹ̀ Ẓáájú kí a tóó sẹ̀da rẹ̀.

Bí awa bá ronú pada lórí àwọn ojọ́ mẹ́fà tí isẹ̀da nínu ìwé Gẹ̀nẹ̀sìsì, a rí í pé a sẹ̀sẹ̀ sẹ̀da ọ̀kúnrin nàà ní opin ojọ́ kẹ́fà tí isẹ̀da, apa kan tó kẹ́yìn nínu eto isẹ̀da Ọ̀lórún tí a gbé kalẹ̀. Àyanmọ́ Rẹ̀ ní látí gbé ní ojọ́ keje, eyí tí Ọ̀lórún pé ní ojọ́ isinmi. Eyí kí í ẹ̀ nítorí pé ó rẹ̀ Ọ̀lórún sùgbọ̀n nítórí pé Ọ̀un tí parí àtí pé ohun gbogbo ní ó tí parí. Ronú fún isẹ̀jù diẹ̀ nípa àwọn ohun tí Ọ̀lórún tí parí àtí èèrò ologó tí Ọ̀un ní fún ẹ̀niyàn. Sùgbọ̀n sí ibanújẹ̀, Ádámù sọ́ gbogbo nnkan nàà nù, àtí nípasẹ̀ ilàna yìí, oun padanu iduro eto ofin rẹ̀ labẹ̀ Ijọba nàà.

Nígbà tí Ọ̀lórún kan síi lẹ́yìn ipinnu rẹ̀ látí ẹ̀ni àìgbọran, Ọ̀lórún wí fún Ádámù pé:

A fi ilẹ̀ ré nítòrí rẹ; nínú irora laàlára ni iwọ̀ yoò máa jẹ nínú rẹ̀ ní gbogbo ojú igbésí ayé rẹ. Oun yoò máa so àwọn ègún òun àwọn oṣuṣu fun o, iwọ̀ yoò jẹ àwọn irúgbìn ti oko. Nípa ilaagun ti ojú rẹ ni iwọ̀ yoò máa jẹ oúnjẹ rẹ tití ti iwọ̀ ó fi pada sí ilẹ̀, níwọn igbá tó jẹ pé nínú rẹ̀ ni a ti mú o; nítòrí eruku ni iwọ̀ ati inu eruku ni iwọ̀ yoò pada sí.

— Gẹ̀nẹ̀sìsì 3:17b-19

Ohun akókó tí Èmí fẹ́e kí iwọ̀ rí ni pé Qlórun kò fi ilẹ̀-ayé rẹ̀, Ádámù ni ó fi ré. Oún ní ijẹgaba patápata lóri rẹ. Oún ní olutóju rẹ. Ádámù, tí ó ní ijẹgaba pípe ati patápata lóri ilẹ̀-ayé, ẹ̀ se iditẹ̀ lóri ijọba Qlórun ati ní pataki oún gba Qlórun jade. Ipinnu yì í ni ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ agbára kii ẹ̀ se lóri Ádámù nikan soṣo ṣugbọn lóri gbogbo ilẹ̀ ati gbogbo okunrin tabi obinrin tí yoò gbé lóri ilẹ̀-ayé lati ojú naa ṣiwaju. Bí ó tilẹ̀ jẹ pé oún ṣì tubò ní ikawọ̀ rẹ̀ lóri ilẹ̀-ayé ti Qlórun tí fi fun-un, ní bayii, oún wá rí ara rẹ̀ gégé bí alailágbara lati lee ṣakoso nínú iwọ̀ye ti adé ati ijọba tí oún fi igbá kan ṣaṣoju fun ati eyi tó ẹ̀ se atileyin ijọba rẹ̀. Ní yiyapa kurò nínú iye fun ara rẹ̀, iku, eyi tí ó jẹ̀ imọ̀ ajẹjì sí Ádámù, wá gba ṣakoso ní bayii.

Qlórun dojuko Ádámù pẹ̀lú ohun tí ó ti ẹ̀ se oún ṣì so fun Ádámù pé ní bayii, ní akókó, nípase ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀, oún ti padanu iduro ofin rẹ̀ nínú ijọba Qlórun. Ati pé nítòrí pé Ádámù ni aṣojú ijọba naa lóri ilẹ̀ ayé, ọ̀run ti padanu ojulowo ṣiṣoju rẹ̀ nípase eyi tí oún gba aṣẹ̀ ní ilẹ̀-ayé. Ekeji, ilẹ̀-ayé fun ara rẹ̀ ní bayii ti ní ipalara ati pé kí yoò si ẹ̀ se abajade ipese bí oún ti máa n ẹ̀ se ṣaaju nínú Ogba Edenì mọ. Ní bayii, ilakaka irora ati ilaagun ti Ádámù ni ilẹ̀-ayé yoò niilo lati lee mú eeso tí oún niilo ati fun u lati lee yè. Ní bayii, àwọn ègún ati àwọn eṣuṣu wá borí àwọn papá oko ati pé igbe-ayé wá di líle koko; Ilakaka lati wa laaye wá di ona ti igbe-ayé.

Èmí pe eyii ní ona líle ti igbe-ayé ati erongba ti ilakaka lati wa laaye, pẹ̀lú afikun ti ibèrù oún iku, eyi tí ó wá lóri gbogbo eniyan tó wá leyin Ádámù, eto ègún ti ilẹ̀-ayé. Oun jẹ̀ ipò tí iwọ̀ ati Èmí dagba soké nínú rẹ̀ ati eto ilakaka lati wa laaye ti gbogbo wa mọ̀ dara dara. Dafidi pèè ní afonifoji ojiji tí iku nínú iwé Orin Dafidi 23.

Bí emí tilẹ̀ n rìn nípá aḥonífojì ojìjì íkú, Emi kí yóò bèrù ibi kan kan, nítorí iwọ̀ wá pẹ̀lú mi.

— Orin Dáfídì 23:5

Ó jẹ́ ibùgbé ibi tí ibèrù íkú ti kún ojú aféfé. Şùgbõn àbájádé òdì miiran tún wá níbẹ̀. Èniyàn a padanu ibasepo re pelu Olurun ati nitori naa, oun ko mo ara re—oun a padanu eredii ati idanimore. Nigba ti a da eniyan, oun ni eredii kan ti a fi fun-un, ise akanse. Oun ni ki o joba lori ile-aye nipo Olurun. Ni itumo oro miiran, oun ni ise akanse ti Olurun fun-un ati eredii si igbe-aye re. Şugbon nisisiyii gbogbo ero okan ti eniyan ni lati tiraka wa laaye. Iwalaaye di eredii re ati wiwa laaye je ise akanse tuntun re.

Ni bayii, gbogbo ipinnu ti eniyan n se yoo la ipase egun ti itiraka walaaye yii koja, yala sisawari tabi kiko ipese pamo. Ko si alaafia; gbogbo ojo ni o kun fun irora iponju ati ilaagun. Ona abayo kan so so to

**NINU ETÒ ÈGÚN ILAKAKÀ
LATI WÀ LAAYÈ TI ILÉ-AYÉ,
GBOGBO ÈNIYÀN NI ÀÀRÈ
SÍSÁRÉ TI MÚ.**

seese kuro ninu igbe-aye ilakaka wa laaye yii ni, ire-ije ti eku gege bi a se n pee lonii, oun je lonakona ni ni ipese to to, eyi ti a fipamo ki awa lee yee sare kiri mo leyin-oreyin. Eyii ni ala gbogbo okunrin ati obinrin lati igba isubu ti

eniyan. Eyii ni ilepa alakoko won, lati maa se sare kiri. Enikeni ti o ba soriire to lati ni ipese afikun die sii ni bayii yoo la kaka lati paamo pelu itoju nla ati idaabobo. Won a diimu pelu iberu nla ti pipadanu re, nitore ti won ba se bayii, yoo di kan-an nipa fun won tabi mu won leru lati sare pelu ilakaka irora ati ilaagun lekan sii.

Ala eniyan, ilepa iwalaaye re, bi emi ti se so saaju, ni lati lee ri ipese to ki oun o le ye gege bii eru lati ni iwa laaye ati ki o wa isinmi. Emi n fee ri daju pe iwọ̀ ni oye ti o daju nipa otito yii: ninu eto egun ilakaka lati wa laaye ti ile-aye, gbogbo eniyan ni aare sisare ti mu.

Emi ranti jajokoo pelu oluso-aguntan kan ni owuro ojo kan. Oun so fun mi pe oun feran ise-iranse oun ni gbogbo owuro bi oun ba ti n didi titi ti oun yoo fi ranti ipo ti awon eto isuna owo oun wa, igbese naa, ati awon aini owo. Oun so pe awon oran eto isuna oun da bii aso ibora ti n gbiyanju lati yo emi oun ni pato ati ki o si ja oun lole gbogbo ayọ̀ ti ohun

tí oun ti şe. Kí í kan n şe kíkídá àwọn oluṣò-àguntàn nìkan ni ó n dojuko irú idibajẹ yí. Oun jẹ ọ̀nà ìgbé-ayé fun ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn idílẹ̀ bí wọn şe n gbé nínú gbèsè, sísan-owó pada lati inu sísan-owó pada.

Gbogbo èniyan ni n wa ọ̀nà abajade kan, beẹ̀ sí ni pé ọ̀nà kan ṣoṣo ti ó jade ni ilọ̀rọ̀, nínú anító oun aníṣẹ̀ku. Labẹ̀ eto ẹ̀gun ilẹ̀-ayé, ní bayii idanimọ̀ ni a n şe nípasẹ̀ ohun tí ó ní àti owó tí o lee rí. Ní akọ̀kọ̀, èniyan gbíyanjú lati bo ihoho rẹ̀, ipadanu otító ti erèdii íṣẹ́dà àti idanimọ̀ rẹ̀, àti pé oun di ayèderu mu. Ní bayii, Oun wa n gbíyanjú lati ropò ifororoyan Olorun, eyi tí ó ti fi igba kan rí bọ̀o pẹ̀lu ogo pẹ̀lu orọ̀. Ní eḷẹ̀kejì, oun tun n gbíyanjú lati ropò ipò aladé rẹ̀ ti olá, nínú eyi tí oun ti n şe íṣẹ́jọba nínú Ijọba Olorun, pẹ̀luu igberaga ti igbe-ayé àti íṣẹ́jọba lóri àwọn arakunrin miiran. Ní bayii, a ti jẹ̀ èniyan run bayii nípasẹ̀ ohun kan —wíwa tabi kíkọ̀ orọ̀ jọ. Idanimọ̀ rẹ̀ ni ó ti wa gba bayii lati inu iye orọ̀ tí oun ní àti lati inu iye agbára tí oun lee lò lóri àwọn ẹ̀dà miiran. Aayé àti ipò ní àwujọ̀ jẹ̀ pataki pupọ̀ bayii sí iyí ara ti ẹ̀dà èniyan tí ó ti ṣubu.

Ronu nípa eyii. Kín ni ibeere akọ̀kọ̀ tí ẹ̀dà kan yoo beere lówọ̀ ẹ̀dà miiran ní igbà gbogbo? “Kín ni iwọ̀ n şe fun iwa laaye?” Kín nidi? Njẹ̀ eyii kan wa loootó bí tabi awa nifeẹ̀ sii bí? Kii şe tootó, sugbón ibeere naa ṣeto ipele ibowo wa fun-un iru èniyan beẹ̀. Ní itumọ̀ orọ̀ miiran, awa n beere lówọ̀ ara wa pé, “Taa ni okunrin miiran yii? Aayé tabi ipò wo ni oun di mu nínú ilẹ̀-ayé? Iye owọ̀ wo ni Emi ni lati fi bu olá fun-un?” Ní bayii, Emi n soro nípa oju iwọ̀ye ti okunrin nìkan níbí, àwọn arabinrin. Emi şe akíyèsí pé àwọn arabinrin n ṣiṣẹ̀ lati inu iwọ̀ye ti idanimọ̀ tí ó yato patapata.

Loni eto ẹ̀gun ilẹ̀-ayé yí ṣi tí wà ní oju íṣẹ̀! Àwọn èniyan a máa şe alakalẹ̀ gbogbo àwọn ipinnu wọn nípasẹ̀ alakalẹ̀ ṣiṣawari tabi ṣiṣe ipamọ̀ owó. Àwọn èniyan yoo fi ilu kan silẹ̀ lati loo gba íṣẹ̀ to n mu owó wa tí ó dara lai ro eero keji nípa kíni erèdii wọn lee jẹ̀. Gbogbo èniyan fẹ́ lati jẹ̀ ilumọ̀ọ̀ka irawọ̀ kan. Kín ni idi? Ó jẹ̀ titiri idanimọ̀ (ipò) àti orọ̀.

Ìṣewadii kan tí wọn gbé kalẹ̀ láaarin egbeegberun àwọn omọ̀ ilé-iwé nípa irufẹ̀ íṣẹ̀ wo ni wọn fẹ́ lati yan şe nígba tí wọn ba dagba. Ida marunleladarin nínú wọn so pé íṣẹ̀ ayanṣe ilepa wọn ni lati jẹ̀ olokiki. Olokiki? Nígba tí mo ṣayewo keyin, emi ṣayewo pé, jijé olokiki fun ara rẹ̀ kí í şe íṣẹ̀ ayanṣe.

Iwadii miiran sawari pé ida 30 nínú àwọn oṣiṣe kórirá àwọn íṣẹ̀

òòjọ wọn, àtí pé òmíìrán ríí pé ìdà 40 kò fẹràn àwọn ìṣẹ̀ òòjọ wọn. Nítorí nàà a ní 70 tí àwọn oṣìṣẹ̀ ní orílẹ̀-èdè U.S. tí kò fẹràn ohun tí wọn n ẹ̀! Nítorí nàà kí ló dé tí wọn fí wà níbẹ̀? Ó jẹ́ nítorí pé wọn jẹ́ ẹ̀rú sí ìwàláàyè, n sàré pẹ̀lú ìlákàkà ìrora àtí ìlàágùn láti kí wọn leè yè. Èrèdii àtí ifẹ̀ kò sí nínú ẹ̀ròngbà fun pupọ̀ júlọ̀ nínú àwọn oṣìṣẹ̀ wònyii; sísanwó àwọn owó-àjèsílẹ̀ ní ó jẹ́ okunfà iwurí wọn. Jíjẹ́ ẹ̀rú sí ẹ̀rèdii láti sàwàrí owó n fí ààyè kẹ̀kẹ̀rẹ̀ sílẹ̀ fun àwọn àṣayan. Ènì tí ó san owó júlọ̀ ní ó n jẹ́ oluborí ní gbogbo ìgbà. A n pe eyii ní ẹ̀rẹ̀-ìjẹ́ tí eku! Ọ̀n jẹ́ ibi tí iwọ̀ atí Èmí n gbe. Loye àwòrán yii nínú ọ̀kàn rẹ̀ nípa tí eku tí n fí iyára sàré bí ọ̀n tí oun tí n leè sàré, lài sí ibi kíbí tí ó n sàré lọ láti dé. Àwà a rẹ̀rìn-ín bẹ̀ẹ̀ a ó sì leèrò pé ó wuyi. Şugbọ̀n ní ojú ayẹ̀ gidì, ọ̀n kò wuyi, kò wuyi rara. Ènìyan n kú lórí irú ìgbẹ̀ ayẹ̀ bayii atí pé wọn kò dé ibi tí wọn níretí pé àwọn yóò parí rẹ̀ sí.

Bẹ̀ẹ̀ ní kí iwọ̀ maa ẹ̀ fí ọ̀kàn rẹ̀ sí ohun tí iwọ̀ yóò jẹ́ tabí mú; maa ẹ̀ yọ ara rẹ̀ lenu. Nítorí irú bẹ̀ẹ̀ ní àwọn kẹ̀fẹ̀rì n tò leyìn, atí pé Bàbá rẹ̀ mò pé iwọ̀ niilo wọn. Şugbọ̀n tẹ̀tẹ̀ wá Ijọba Rẹ̀, atí pé àwọn nnkan wònyii yóò fí fun ọ̀ bakan nàa.

— Lúukù 12:29-31

Sísàré pẹ̀lú ìlákàkà ìrora àtí ìlàágùn jẹ́ ètò kan soşo tí a mò. Tí emí ba so fun ọ̀ pé iwọ̀ ní láti jade kúrò nínú ìgbẹ̀sẹ̀, Èyí tó tùmọ̀ sí pé Èmí n so pé iwọ̀ YOO NÍ láti jade kúrò nínú ìgbẹ̀sẹ̀, ní oşù 12 tabí kí gbogbo ẹ̀bí rẹ̀ rín ìrìn-àjọ ọ̀kọ̀ ojú omi lọ sí agbẹ̀gbẹ̀ ìlú Northern Pole títi laeláé (Èmí n lo apẹ̀rẹ̀ tó ga júlọ̀ láti sàgbekalẹ̀ kòkò kan), kí n iwọ̀ yóò ẹ̀? Èmí yóò so ohun tí iwọ̀ yóò ẹ̀ fun ọ̀. Lẹ̀şẹ̀kẹ̀şẹ̀, iwọ̀ yóò bẹ̀rẹ̀ sí ní ẹ̀şẹ̀ agbẹ̀kalẹ̀ ẹ̀èrò kan láti ẹ̀ ìlàágùn atí iyára. Iwọ̀ yóò so pé, “Ó dára, Emi yóò ẹ̀ àwọn ìṣẹ̀ abọ̀şẹ̀ diẹ̀ sí i. Iyáwò leè ẹ̀şẹ̀ abọ̀şẹ̀ diẹ̀ diẹ̀ sii, atí pé àwọn omọ̀ tún leè ẹ̀şẹ̀ iranlọ̀wọ̀ bakan nàa.” Njẹ́ iwọ̀ ríi, eyii nikan ni ètò ìpèsè tí iwọ̀ kọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa rẹ̀, ètò ìlákàkà ìrora atí ìlàágùn. Jẹ́ kí n fun ọ̀ ní àwòrán miiran tí ètò yii.

Jẹ́ kí a gba pé emi n sàré ní opópónà adugbò rẹ̀, atí pé emi wá sàwàrí apò iwé alawò eèrú ní ìhà ìdakejì tí ìta adugbò rẹ̀ pẹ̀lú míliọ̀nù mewaà dọ̀là nínú rẹ̀. Inu mi á dùn sii, şugbọ̀n emi mò pé ó yẹ́ kí emi ó jàbò rẹ̀. Nítorí nàà, níwò̀n bí emi tí mò ọ̀, Èmí sàré lọ sí ilẹ̀ rẹ̀ emi sì beèrẹ̀ láti sàmúlò foonù rẹ̀. Emi si pé ẹ̀ka ọ̀lọ̀páa lakooko tí iwọ̀ dúró lẹ̀gbẹ̀ tí iwọ̀

sì n tẹti síi. Èmí sọ fun wọn ohun tí ó ẹlẹ̀ àti ohun tí Èmí ti rí. Lẹ́yìn ìpalọ́ọ́ọ́ rànpe bí wọn ti ẹ̀yẹ̀wò àwọn akọ̀sílẹ̀ wọn, wọn sọ fun mi pé àwọn kò tii ẹ̀kọ̀sílẹ̀ irú owó yẹn tó sọnu àti pé Èmí lee tóju rẹ. (Èmí kò léerò pé ohun tí wọn yoo sọ, ẹ̀ṣẹ̀bọ̀n ẹ̀yíi ẹ̀sẹ̀ fun agbẹ̀kalẹ̀ apere mi.) Nígbà tí wọn sọ ẹ̀yíi fun mi, Èmí kàn fò sọkẹ̀ bẹ̀ẹ̀ ni mo kígbẹ fun ayọ. Lẹ́yìn nàà emí sọ fun ọ ohun tí wọn ti sọ, àti pé emí wá pẹ̀lú ayọ.

Ìwọ rẹ̀rìn-in mụsẹ̀ diẹ̀ bi emi ti n yọ àti pé tí emí n ẹ̀lẹ̀yẹ̀ gbogbo ẹ̀yí fun iwọ. Ẹ̀ṣẹ̀bọ̀n kìn ni iwọ léerò pé iwọ yoo ẹ̀ se ni ibi tabílí lakòòkò ounjẹ aḗ ni aṣalẹ̀ ojọ nàà bí iwọ ti n sọ itan ọ̀n fun iyawó rẹ? Èrín? Èmí kò rò bẹ̀ẹ̀. Iwọ yoo sọ pé, “BÈÈ ÒUN JẸ _____!” O ẹ̀fíkun aaye ofo, àbi? Bawo ni iwọ ẹ̀ se mò pé ọ̀rọ̀ nàà, “ÀÌDÁRÁ” ni ìdahùn tí ó pe julọ? Èmí yoo sọ fun ọ bi o ẹ̀ se ri bee, nitori bẹ̀ẹ̀ ni a se wo o dàgbà. Iyẹn ni ètò tí iwọ dàgbà pẹ̀lú. Irora ti ìlakakà àti ìlaagun ni bi oun ti se ri.

Nínú aṣẹ̀rẹ̀ mi, emi ti rí owó láisí laalaa tí ó so mọ̀, àti pé ẹ̀yíi jẹ̀ yíyan ilana ètò nàà jẹ. Oun kò ẹ̀ se deedeé. Kò ẹ̀ se deedeé nitori pé emi kò ẹ̀ se laalaa fun owó nàà; Èmí kàn rii. Ní mímọ̀ pé oun ẹ̀ se ẹ̀ se kí iwọ ó máse ní irú orí ire bẹ̀ẹ̀, aje ó run pẹ̀lú owú àti ìkorò, ní mí mò pé àwọn ojọ rẹ̀ yoo tubò kún fun ifipamuni láti lee yẹ.

Ní aṣíwẹ̀ kan nàà, tí Èmí bá wá sí ijọ ní ojọ kan pẹ̀lú gbogbo aṣọ mi tí ó yá tí oun sì dọ̀tí, àti tí emí sì dide tí emí sì wí fun àwọn ẹ̀niyan nàà pé, “Àwá ẹ̀ se aṣeyọ̀rì! Drenda àti Èmí n ẹ̀sẹ̀ fun wakati 22 ní ojoojumọ̀ ní ọ̀dún mẹ̀wáà tí ó kọ́ja lọ, àti pé ní ikeyìn àwá ti sanwó ilẹ̀ wá” ariwo àti oriiyìn yoo gba ibẹ̀ kan. Kìn ni ìdí? Oun jẹ̀ nitori pé ẹ̀nikan ẹ̀ se é, àti pé iwọ rí iwurí níbẹ̀. Ẹ̀nikan ẹ̀ se é; ọ̀nà abayo wá! Boya àwá tilẹ̀ lee le pọ̀n ẹ̀yìn wá, múra ẹ̀sẹ̀ wá, kí awa ó sì san ìdiyele nàà, kí awa ó sì bọ̀ pẹ̀lú. Ẹ̀ṣẹ̀bọ̀n kí ló dé tí gbogbo àwọn ẹ̀niyan kò kígbẹ̀ àti kí wọn ó patẹ̀wó nígbà tí emí rii tí owó nàà jòkòó lẹ̀gbẹ̀ẹ̀ opopona? Àti pé kí sì ni ìdí tí oun fi rọ̀rùn pupọ̀ fun ọ̀ láti ẹ̀fíkun alafo ni? Ẹ̀yíi jẹ̀ nitori bí iwọ ẹ̀ se n ronú niyíi; oun jẹ̀ ohun tí ó lá ala rẹ̀ bakan nàà. Jijẹ̀ bíbójumu jẹ̀ ètò tí ìlakakà irora àti ìlaagun ti gbogbo wa ti kọ. Owó láisí laalaa tó so pọ̀ mòkò kò bojumu.

Ẹ̀ṣẹ̀bọ̀n ọ̀nà abayo kúrò nínú ìlakakà irora àti ètò ìlaagun yíi jẹ̀ ala gbogbo ẹ̀niyan. Láti di ọ̀lọ̀rọ̀, láti jẹ̀ olówó mílíọ̀nù jẹ̀ ironu tí ó wuyí fun ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀niyan. Mílíọ̀nù kan dọ̀lẹ̀, kii ẹ̀ se ohun tí ó jẹ̀ nígbà kan mò, ẹ̀ṣẹ̀bọ̀n bí oun bá jẹ̀ pé bíi ounkà kan ni, oun sì tún n sọ̀rọ̀ nípa ọ̀rọ̀. Ọ̀rọ̀ n

yònda fun ni ni ó şeşe tí òmìnira tí ó dúró ní ìdàkẹ̀jì sí ìlákakáa ojoojúmọ̀ tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ èniyan n gbé. Gbogbo èniyan tí káààrẹ̀ fun sísàré, àtí pé níní míliọ̀nù dọ̀lára ká yoo túmọ̀ sí pé wọn lee dúró àtí pé níkẹ̀yìn kí wọn şe ohun tí wọn n fẹ́ şe. Ronu nipa rẹ: Kín ni erèdii tí tètẹ̀ nàà? ÒMÌNIRA! Òmìnira sí níní yíyàn, látí şe àwọn ipinnu tí kò níiše pẹ̀lú sísánwọ̀ àwọn owó tabí iwa laaye.

Ètò nàà, Taa ni ó fẹ́ lati jẹ̀ Milonía?, Jẹ́ eyii tí ó gbajúmọ̀ pupọ̀. Ó n fa àwọn èniyan mọ̀ra nitorí alá gbogbo èniyan ní lati gbòmìnira. Bí wọn şe n wo etò nàà, wọn n mú ẹ̀dùn ọ̀kán wọn wá sojú işe, wọn n şe iwurí fun àwọn oludíje nàà, ní iretí pé wọn yoo şe aseyọ̀rí.

Ní yíyí àkọ̀rí wá pada ní sọkí, jíjì ní itumọ̀ ede tí ó rọ̀rùn júlọ̀ jẹ́ ipèsè pẹ̀lú aísí laalaa tí ó so mọ̀. Ní ọ̀nà eèrò iyapa, ọ̀n tùn n fun ni ní òmìnira látí inú etò ẹ̀gún ilẹ̀-aye. E jẹ́ kí awa ó ká gbà bẹ́ lẹ̀yìn nàà pé gbogbo èniyan ká n fẹ́ lati dá wọ̀ dúró nínú sísarẹ̀! Şugbọ̀n nǵe ọ̀nà abayọ̀ ká wá bí? Ọ̀rọ̀ owó jẹ́ àwọn igbèèrò tí sọ ogún dí ogojì. Èmi a máa gbà ó kéré júlọ̀ àwọn atẹ̀jíşẹ̀ mẹ̀wáá ní ojú ká soşo látí ọ̀dọ̀ àwọn ará ọ̀kẹ̀-ọ̀kun tí n sọ itan ibanujẹ́ wọn fun mi bí wọn şe jogún míliọ̀nù 20 dọ̀lára àtí tí àwọn sí niilò ẹ̀nikán lati şe iranlọ̀wọ̀ fun wọn lati bá wọn paamọ̀ ní ipò alailewu. Wọn n fẹ́ fun mi ní idá aabọ̀ nínú ọ̀kán tí emi bá jẹ́ yònda lati gbà lati daabọ̀ bo owó wọn. Ní tootọ̀, wọn n fẹ́ ojú ọ̀pọ̀ ẹ̀rọ alatagbà mi àtí lẹ̀yìn nàà fun mi lati san owó işe kekeré ká, owó gbígbé lóri ọ̀kọ̀ ojú-omi, owó idojú-tofo, ohunkóhun tí wọn n fẹ́ lati pé owó tí wọn n beere fun ọ̀n tí yoo yònda ogún nàà sílẹ̀. Loootọ̀? Nǵe emi dá bíi ọ̀pẹ̀ bí?

Èmi ní oníbará ká tí ó pé mí, àtí pé ọ̀n n fẹ́ imọ̀ràn idoko-owó. Èmi beere àwọn ibeere igbà gbogbo mí, àtí pé emi şe awari pé ọ̀n ní to míliọ̀nù marun-un dọ̀lára lati fi dogo. Ọ̀n sọ fun mi pé ọ̀n kó ní owó nàà ní akoko yẹn, şugbọ̀n ó jẹ́ eyi tí ó wá lati inú ogún. Èmi beere lọ̀wọ̀ rẹ̀ báwo ní akoko tí ó tó tí ọ̀n ró pé ohun-ini yoo yanju, ọ̀n sọ pé ní ní akoko ọ̀şẹ̀ mejì. Nitorí nàà emi pé é ní nnkán bíi ọ̀şẹ̀ mejì sígbà nàà, ọ̀n sí sọ pé yoo pé diẹ̀ síi. Ọ̀n ní wahala lati gbà ogún nàà sílẹ̀ lati owó ilẹ̀-ìfowopamọ̀ ilẹ̀ Yuroopu tí ó diimu. Ó dara nàà, eyii gbà akiyesi mí, nitorí nàà Èmi bẹ̀rẹ̀ síi beere àwọn ibeere. Itan ọ̀n ní pé ó dá bí i pé ó ní aburo Baba ká tí ó kú ní orilẹ̀-ede Faranse. Aburo baba rẹ̀ yí fi míliọ̀nù marun-un dọ̀lára sílẹ̀ fun-un. Amọ̀ şa, aješilẹ̀ owó-orí \$50,000 şì wá lóri ogún nàà tí ọ̀n niilò lati san şaaju kí a too fi ogún nàà ranşe sí ọ̀n. Ọ̀n

sọ fun mi pé oun tún n gbiyanjú láti gba owó náà àti pé oun ti lo kọ iwé fun èyáwó orí ilé kan.

Emi beere lowo re boya oun ni agbejoro kan, oun si so pe, “Beeni, pe agbejoro ti o pe oun lati orile-ede Faranse n se ikawo re.” “Nitori naa, iwọ ko ni agbejoro kan ni orile-ede Amerika ti o n sişe lori eyii?” Oun so pe, “Rara, Emi ni okan ti o n pe mi lati orile-ede Faranse.” Oun tesiwaju lati salaye pe nitori ti oun ti ni akoko lile lati ko \$50,000 jo, agbejoro lati orile-ede Faranse so pe oun yoo san idaji re, ati pe oun lee san owó náà pada ni kete ti oun ba ti ri owó náà gba kale. “Rara,” Emi dahun, “eyi i je etan kan!” Bi o tile je pe oun ko tii figba kan kan gbọ lati odọ aburo baba re yii ri sibe, oun gbagbo pe eyi je ojulowo. Emi pe e pada ni ose meji leyin naa, oun si so pe oun ti ferere to gbogbo owó papọ lati fi ranse si ile-ifowopamo si oke okun. Lee kan si i, Emi so fun un, “Won ti ni milionu marun-un dola yii tele. Bi won ba feẹ yọ owó-orí gan-an, won le fi iwé ranse si o tabi lafemọju mo ki won fi fọmu kan sowo si o lati fowo si ki o si firanse pada si won ni fi fun won lasẹ lati mu \$ 50,000 lati inu owó náà ti won ni tele.” Sugbon oun ko je gba mi gbọ ati pe oun ni idani loju pe won n so otito.

Ni ojo aiku ti o koja lo yii ni ile ijosin mi, Emi ni iriri kan naa. Odomokunrin yii n beere fun imoran nipa idoko-owo lowo mi nipa ti owó ti oun yoo maa gba lori awon ogun ini re lati ilu okeere. Emi ko je ki oun o pari gbolohun re. Emi so pe, “Emi mo o, Mo mo o, won n feẹ ki iwọ fi iye owó kan ranse si won leyin naa won yoo fi owó náà silẹ, abi beẹ ko?” “O dara naa, beẹ ni, bawo ni iwọ ti se mo?” Emi so ohun kan naa fun un, pe o je etan kan. Bo ti le je pe oun ko mo okunrin ti won so fun-un pe oun ti ku, ati pe oun ko ni agbejoro nibi ni orile-ede U.S., oun si tun ba mi ja lori ododo ti owó náà. Kin ni idi ti awon eniyan wonyii yoo fi shubu fun iru eyii? Nitori pe won n feẹ lati bo! Won ko lee je ki o bo lo nitori pe, ninu awon okan won, ti o ba ni idamewaa kan ti bilionu kan ti jije oju lowo gidi, won feẹ.

Je ki emi o fun o ni apeere miiran. Oko owó eto isuna-owo eyi ti Drenda ati emi ni kari gbogbo Amerika. Oun je ile-ise oko owó nla! Anfaani ninu ile-ise mi je ojulowo; Emi ni awon eniyan ti n ri awon ogoogorun-un egeberun dola ni odun kan. Sugbon sa, opolopo wa lati kekọ re ninu oko-owo mi. Iwo n se akoso owó awon eniyan. Awon ofin wa nibe ti iwọ gbodo mo ati awon ilana itoju ohun-ini lati ko ekọ.

Èmí ti ẹ̀ ẹ̀wọ̀n ipolowó orí ẹ̀rọ̀ rediò ní Columbus, Ohio, agbègbè orí Rediò Kristiani kan ti ẹ̀sẹ̀ kuku tí emí n beere fun awon iwe iwasẹ, bí emí ti ẹ̀ n wá awon oluwasẹ tí ó ẹ̀sẹ̀ diẹ̀ tí ó dara. A ní tó 50 tó wólẹ̀. Dípò kí a ẹ̀tò awon ibeere iforowanilenu wò leşekese, Èmí pinnu lati ẹ̀ agbekale idanilekko ní hoteli tí ó wá nitosi lati ẹ̀ iranlowo fun mi lati sayewo awon to wasẹ wa. Ipade naa yoo sakojopo ipa agbara nla ti ile-işẹ wa ni ni oja, ati iduro wa kiise lati ẹ̀ alabaapin bi awon eto isuna owo ti ẹ̀ n şise şugbon lati gbẹ imoran yii kale ni ibamu pelu iwoye ti Kristiyeni. A tun sagbeyewo bi ile-işẹ yii ẹ̀ n şise ni awon ilana, isanwo, ikoko, ati awon ilana ibeere iwe-aşẹ. Emi mo nipa iriri pe opolopo awon to n wasẹ yii yoo pada seyin nigba ti won ba ri bi işe şise pupo ẹ̀ pe to latari lati ri \$200,000 ni odun kan lee je.

Leyin ipade naa, Emi n rin lo si isale gbongan ile itura naa beẹ ni emi si rii pe iyara igbalejo nla naa ti wa kun ni akunpo pelu o le ni 1,000 eniyan. Gbogbo won wa fun idi kan naa. Ile- işe olokiiki onipele opolopo kan n se idanilekko nipa didarapo mo ile-işẹ won. Şugbon kin ni de ti opolopo eniyan fi wa nibẹ ni akawe si iwon awon 50 ninu yara mi? Idahun ti o roron ni—owo! O buru jai, ati pe eyi ki i tile n se ohun ti ile-işẹ onipele-pupo yii n so nyii, şugbon erongba ni pe “Bi emi ba lee wole, ati leyin naa ti emi lee toka eniyan meta, ati leekan naa, Emi je milionia” Ni bayii, Emi ti wa nibi pe julọ to lati mo pe enikeni ti o ba ni owo nla ni awon isowo onipele-opolopo n şise kara kara! Beẹ ni, agbara naa wa nibẹ, şugbon leekan sii, Iwoye naa je owo irorun ati pe “Bi emi ba je ki anfaani yi i o lo, wo gbogbo awon eniyan wonyii nibi, Emi yoo ni lati padanu lori anfaani ti igbe-aye!” Jowo maa se si mi gbọ. Emi ni opolopo awon ore to je dara dara ti won ti sakojopo milionu lati inu iru awon ile-işẹ wonyii, ati pe opolopo awon MLM nla wa nita nibẹ. Şugbon Emi kan n toka si eero-okan ti pupo ninu awon ti a gba sişẹ MLM ni ni. Tita owo irorun je owo nla labẹ eto egun iwa laaye ti ile-aye.

Bí iwọ yoo ba duro fun igba die ki iwọ o si beere lowo ara re iye bi iwọ ti n ronun nipa owo, boya kiko jọ tabi dida aabo bo ohun ti iwọ ni, onun yoo ya o lenu. Emi yoo so eyii leekan sii nitori naa ki iwọ o lee loye koko yii: Gbogbo eniyan ni ko fefe lati maa sare mo, won si ti kaaare ti gbige fun iwa laaye nikan soşo!

Onfa ti ipari oşẹ je ona lati dawo duro. Onfa ti isinmi ranpe ni pe ki

àwá leè dāwó dúró. Onfà ti ifẹ̀yinti lenu iṣe ni pé kí àwá leè dāwó dúró lẹ̀yìn-ò-rẹ̀yìn kí a sì ṣe ohun tí àwá n fẹ́ lati ṣe. Maṣe ṣi mí gbọ́. Ojú iwọ́ye àwọn èniyan púpọ́ júlọ́ nipa ayé kí i ṣe tori pé wọn fẹ́ lati kàn jókoo ní ayíká kí wọn ma sì ṣe ohunkòhun. Emi kò sì sọ pé eyi jẹ́ ifẹ́ Olórún fún ọ́ bakan naa. Rára o, a ṣedá wa lati wà lojú iṣe nínú iṣe akanṣe wa, eyii ni eredií patakí tí a fi ṣedá wa. Eyi tó buru júlọ́, ọ̀pọ́ nínú àwọn èniyan n ṣiṣe púpọ́ lati kàn wà laaye tí wọn sì fi àwọn alá wọn silẹ́ ní àwọn ọ̀pọ́ ọ̀dun sẹ̀yin.

Ó da mi lojú pé iwọ́ ti gbọ́ tí enikan sọ eyii, tabí bóya iwọ́ fún ara rẹ́ ti sọ eyii: “Emi ní lati lọ sí ibi iṣe lonii.” Ó dara naa, gégé bí iwọ́ fún ara

**LAÌ ṢẸ ÀTUNṢẸ TI
ÈTÒ-ÌŞÚNÁ OWO, IWỌ́ YOÓ
NÍ ÀYÀNMỌ́ LÁTI MÁA
ŞIŞẸ́ LÁBẸ́ ÈTÒ ÈGÚN TI
ÌWÀ LAAYÈ ILẸ́-AYÉ
FÚN ÌYÓKÚ AYÉ RẸ.**

rẹ́ ti ṣakiyesi tele, awon eniyan ko se iyen daradara pelu edun okan mo nigba ti won ba “ni” lati lo si ibi ise. Amo sa, won a maa gbile nigba ti won ba fese ati ni lati lo si ibi ise pelu ife ati itara fun ohun ti won n se. Loorekoore, eyii ki i se bo se ri ni igbe-aye opolopo eniyan. Dipò eyi, won a so pe,

“Emi ní lati lọ sí ibi iṣe lonii.” Kí emi ó kàn ṣaa ṣiṣe lati gbowó, òun kàn jẹ́ ojọ́ miiran ní ibi iṣe, ojọ́ miiran ti kí a kàn wà laaye ati kí a maa ka ojọ́. Èniyan púpọ́ ni ó maa n bẹ̀rẹ́ daradara nínú igbe-aye tí ó kún fún ayọ́. Àwọn iṣe tí wọn gbà jẹ́ lati kí wọn leè san owo eyi tó jẹ́ ohun igbà diẹ́, tí tí ti wọn ó fi ṣayewò àwọn ohun diẹ́. Şugbón ohun tí wọn ṣayewò ni pé igbe-aye di bala bala, ati pé ní akoko kan ní ojọ́ orí o-le-ogoji ayé wọn, wọn rii pé kò sí ọ̀nà abajade. A n pe eyii ní aawọ́ aarin-igbesi ayé eni, ati fun igba akokoye ayé wọn, wọn ri i pé wọn wà nínú idèkùn.

Ọ̀rẹ́ mi, eyi kii se igbe-aye gégé bí Olórún ti se agbekale rẹ́ lati gbé. Iwọ́ ti mo eyii tele. Şugbón ní bibọ́ nínú ojọ́ iwaju ti ibanujẹ́ yi i ni eredií tí Drenda ati Emi fi n sọ fún àwọn ọ̀dun púpọ́ pé bí iwọ́ ko bá ṣatunṣe ohun tí ó jomọ́ ètò ṣuná owó naa, iwọ́ kí yoó leè sawari eredií iṣedá rẹ́, eredií patakí fún igbe-aye rẹ́. Láisi atunṣe ohun tí ètò-ṣuná owó, iwọ́ yoó ní ayanmọ́ lati maa ṣiṣe labẹ́ ètò ègun ti iwa laaye ilẹ́-aye fun iyoku aye rẹ́.

Bí iwọ̀ kò bá sàtúnṣe ohun tí ó jọ̀ mó ètò ìṣuná owó nàá, iwọ̀ kì yóò lee sàwàrí èredíí ìṣẹ́dà rẹ̀!

Ní àfiwé, jẹ́ kí a sọ̀rọ̀ nípá ohun tí ìgbé-ayé rẹ̀ le dà bíi rẹ̀. Jẹ́ kí a sàgbeyèwò ohun tí o nífẹ́ sí júlọ̀. Jẹ́ kí a sọ̀ pé ó jẹ́ ìṣeré gòṣùfù. Njẹ́ iwọ̀ tí gbọ́ tí ẹ̀nikan sọ̀ pé, “Ahh, Èmí ní láti lọ́ọ̀ kí n sì gbà gòṣùfù lóníí?” Tabí iwọ̀ tí gbọ́ tí ẹ̀ni kan sọ̀ pé, “Ahh, ọ̀nì jẹ́ àṣalẹ̀ ojọ̀ Ètí; Èmí koriira àṣalẹ̀ ojọ̀ Ètí. Ìbá jẹ́ pé ọ̀un jẹ́ owurọ̀ ojọ̀ aje, kí emi ó baa lee pada senu isẹ́.” Tabí boyá iwọ̀ jẹ́ kí a sọ̀ pé ohun tí o yan laayo jẹ́ eja pípá. Njẹ́ emí lee jẹ́ gbọ́ tí iwọ̀ yóò sọ̀ pé, “Ahh, Èmí ní láti lọ̀ peja lóníí?” Rará, Èmí siyeméjì pé Èmí yóò jẹ́ gbọ́ iyen nitorí iwọ̀ ní ifẹ́ gidigidi fun-un. Kín ni yóò ṣeṣe tí iwọ̀ bá n gbé ìgbé-ayé rẹ̀ pẹ̀lú irú ifẹ́ ati itara kan nàá fun ohun kan nàá tí iwọ̀ n ṣe, ati pé iwọ̀ ní anfaani láti dojuko ifẹ́ rẹ̀ kí iwọ̀ ó sàwàrí ojuko adun rẹ̀, kí i ṣe ojuko ilaagun rẹ̀ ninu ìgbé-ayé rẹ̀? Bawo wa ni bí iwọ̀ bá ní owó nàá tí iwọ̀ niilo lati toju ebi rẹ̀ beẹ̀ kí iwọ̀ ó sì máa gbé ìgbé-ayé láisi isoro ti eto isuna? Njẹ́ ọ̀nà kan wa lati ṣe beẹ̀? Drenda ati Èmí sàwàrí pé ó n be!

Ìbùkún Olúwa ni n mú oro wá, kì sì se àfikún làálàá rará sí i.
— Òwe 10:22

Duro kí o wo iwé-mímọ̀ yì í pẹ̀lú ilọ̀ra fun igba pipé. Itumọ̀ ọ̀rọ̀ Héberu rẹ̀ gan-an tumọ̀ sí ọ̀rọ̀ tí kò ní àfikún làálàá lile. Sẹ́ iwọ̀ rii? Ijọba Ọ̀lọ̀run pesẹ̀ ọ̀nà abayo kuro ninu eto ti ilakaka irora ati ilaagun ti Adamu fi wa silẹ̀ pẹ̀lú. Njẹ́ esẹ̀ yìí lee jẹ́ tumọ̀ sí ohun tí ó wí bí? Iwọ̀ yóò gbà pé tí ó bá ṣe beẹ̀, Nígbà nàá, iwọ̀ ti ka àwon iroyin ayọ̀ eyí tí ó dara julọ̀ tí ó dara tí iwọ̀ ti gbọ́ fun igba pipé. Ní pató! Eyí ni idí tí Aisaya 61, eyí tí n sọ̀tẹ̀lẹ̀ nípá Jesu ati ohun tí Oun yóò ṣe ninu isẹ́-iranṣe Rẹ̀, sọ̀ pé:

Èmí Olúwa Ọ̀lọ̀run Jehofa n be lara mi, nitorí Olúwa ti fi àmì ororo yan mi lati waasun iroyin ayọ̀ fun àwon otosi.
— Aisaya 61:1

Kín ni àwon iroyin ayọ̀ tí ó wà fun ẹ̀ni tí ó há sinú ìgbẹ̀kùn ninu ìgbé-ayé ti iwalaaye ti eto egun ile-aye? Omìnira ti eto isuna, dajudaju! Jesu ni itumọ̀ ọ̀rọ̀ pató n sọ̀ pé Ijọba Ọ̀lọ̀run n pesẹ̀ rekoja ita awon

òdiwòn ti ètò ègún ilẹ̀-ayé ti sáré pẹ̀lú ilakakà ìrora àti ilaagùn. Jẹ́ kí a dojú ko. Ìwọ̀ leè sáré ni pẹ̀lú iyara nìkan, àti fún ọ̀pọ̀ enìyan, wòn n sáré líle kára kára bèè ni wòn sì n sàwari pé oun kò yara tó lati ní. Èmi n sáré ní iyara bi èmi ti ẹ̀ leè sáré to fún ọ̀dún mèsàn-àn wòn ni tí Drenda àti Èmi wà nínú gbèsè nlá. Àwọn ọ̀gọ̀gọ̀run-ún tí àwọn egbẹ̀gberun àwọn oníbaara tí ilẹ̀-ìṣẹ̀ wa ti ba padé ní ọ̀dún 27 sẹ́yìn n sáré ní iyara bí wòn ẹ̀ leè ẹ̀ bakan náà. Sibẹ̀, laibikita ilakakà wòn, wòn wà nínú idẹ̀kùn ti inu igbẹ̀-ayé ti isinru ètò-ìṣuna. Gbogbo wòn pé wà nitori tí wòn ti ní iriri tí ó ní idẹ̀rubani pé wòn jẹ́ àini ireti nipa ètò-ìṣuna, àwọn alá ti ominira ètò ìṣuna wòn n tubò le àti nira síi lati sàseyori, àti pé a ti roṣo iran pẹ̀lú ilakakà lati wà laaye. Ẹ̀ ayẹ̀wò ọ̀rọ̀ ipesè pẹ̀lú mi fún iṣẹ̀jú kan.

Ìpesè jẹ́ sàaju-iran.

Làisi ipesè kò leè sí iran nitori lalàisi ipesè, gbígba ipesè, yóo di àti pé a jẹ́ iran rẹ̀. Lẹ̀kkan síi, èyi ni bí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ enìyan ẹ̀ n gbé—igbẹ̀-ayé làisi iran. Èyi jẹ́ isinru ní irisi tí ẹ̀tan tí ó ga julọ̀.

ORÍ 7

ILÈKÙN NÁÀ

È jẹ kí a ẹ àtúnýewò fún ìṣẹ́jú kan nípa ohun tí àwá kọ nípa ti Ìjọba Ọlórún. Ní àkókó ná, a ti kẹkọ̀ pé a gbé èniyàn náà kalẹ̀ sórí ilẹ̀ ayé ní ipò láti ẹ̀ àkóso lórí ilẹ̀-ayé. A ríi nínú Hébérù 2:7-8 pé kò sí ǹkànkàn lórí ilẹ̀-ayé tí kò sí lábé èniyàn. Nítórí èyí, a ríi pé èniyàn ni kọkọ̀rọ̀ tàbí ilẹ̀kùn sí ẹ̀nu-òná ilẹ̀-ayé. Sàtánì mọ̀ èyí, èyí tí ó jẹ̀ ìdì tí ó fi fọ́júsí Ádámù àti Èfà nínú ète rẹ̀ láti gba àṣẹ̀ lórí ilẹ̀-ayé. Nígbà tí Ádámù àti Èfà ṣubú sínú ète èrò ètàn rẹ̀, wọn ẹ̀ àti pé wọn gé ìjọba ti àṣẹ̀ òfin Ọlórún kúrò lórí ìgbé-ayé wọn. Èmí Ọlórún, èyí tí ó bọ̀ wọn nínú ìṣẹ̀dá, ní báyií wá ní láti padà seyin. Wọn bọ̀ sí ipò ìhòhò kíi ẹ̀ nípa ti ara nìkan ṣùgbọ̀n ni ti èmí. Èmí leè fọ́jú inú wo itagìrì tí wọn bá padé nígbà tí Èmí Ọlórún gbéra kúrò lódò wọn. Bíbẹ̀lì sọ̀ pé lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ wọn bèrẹ̀ síi hun àwọn èsò ọ̀pọ̀tọ̀ láti bọ̀ ara wọn, bí wọn ẹ̀ ní mọ̀lára ìhòhò wọn.

Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èniyàn ẹ̀ tún ní ipò láti ẹ̀ àkóso ilẹ̀-ayé bí a ti fi fún-un ní ìgbà ti ìṣẹ̀dá, òun ti padánù àṣẹ̀ àti agbára rẹ̀ báyií láti ẹ̀ àkóso ilẹ̀-ayé nínú èmí. Nítórí tí òun ti yàn láti ẹ̀tẹ̀ sí Ọlórún àti yàn láti gbàgbọ̀ àti ẹ̀ ara rẹ̀ pọ̀ pẹ̀lú Sàtánì dípò Ọlórún, èniyàn wá wà lábé àṣẹ̀ Sàtánì àti, nítórí náà, ìdájọ̀ kan náà tí Sàtánì (Lúsífèrì) ti fà sórí ara rẹ̀ nígbà tí a lée láti ọ̀run. Ìdájọ̀ yíi jẹ̀ ibi tí a pè ní ọ̀run àpáàdì, ibi ti ìjìyà àti ìyàsọ̀tọ̀ kúrò ní iwájú Ọlórún fún ayérayé. A gbòdò ẹ̀ sọ̀ ó di mímọ̀ pé ọ̀run àpáàdì kíi ẹ̀ se ibi tí a ẹ̀dá fún èniyàn tàbí pẹ̀lú èniyàn nínú ọ̀kàn. Èyí kò fi ìgbà kan jẹ̀ èrò Ọlórún pé ẹ̀nikẹ̀ni yòò lọ̀ síbẹ̀.

Léyin náà òun yòò sọ̀ fún àwọn tí ó wà ní apá òsì rẹ̀, “È kúrò lódò mi, èyin tí ó jẹ̀ ẹ̀ni ìfìbú, sínú iná ayérayé tí a pèsè silẹ̀ fún ẹ̀sù àti àwọn àngẹ̀lì rẹ̀.”

— Mátìù 25:41

Láti gba èniyàn là kúrò nínú àyànmọ̀ yìí, Ọ̀lọ̀run yóò nílò láti tún ẹ̀ ẹ̀gbékalẹ̀ Àşẹ̀ Ijọba Rẹ̀ ní ilẹ̀-ayé. Ọ̀un yóò ní láti wa ọ̀nà láti lo ẹ̀ gba àşẹ̀ ti Sàtànì ti òmírú ní bá yìí. Ọ̀nà kan soşo ni èyí leè fi wáyé ni kí Ẹ̀nikan tí kò jẹ̀bi ẹ̀şẹ̀ ó ní láti yònda ní ipò Ádámù láti gba ijìyà ikú rẹ̀. Şùgbọ̀n şá işoro diẹ̀ wà fún èrò yìí láti leè ẹ̀ ẹ̀lááláé. Gbogbo èniyàn ní tó wà lóri ilẹ̀-ayé lówólówọ̀, tí ó jẹ̀ irú-omọ̀ Ádámù, ni ó ti ní àbùkù àbàwọ̀n ẹ̀şẹ̀ àti nítorí nàà kò lágbara láti gbé Ẹ̀mí Ọ̀lọ̀run àti àşẹ̀ Rẹ̀. Şùgbọ̀n Ọ̀lọ̀run ní èrò láti borí işoro yìí. Ètò nàà yóò nílò pé kí àwọ̀n àlákálẹ̀ òdodo rẹ̀, òfin Rẹ̀, ní işètò àti àkọ̀silẹ̀ ní ilẹ̀ ayé èyí tí a leè fi ẹ̀ idájọ̀ èniyàn tí n gbé ní ilẹ̀-ayé tí yóò sì jẹ̀ aláişẹ̀ nípasẹ̀ òfin kan nàà, tí iyẹn bá ẹ̀şẹ̀. Lẹ̀yìn nàà nìkan ni èniyàn nàà le jòwọ̀ ni ìbámu òfin láti leè dúró ní ipò Ádámù, láti mú idájọ̀ àti ijìyà ti Ádámù tọ̀ sí sóri ara rẹ̀.

Şùgbọ̀n işoro gidí wà pẹ̀lú èrò yìí ni pé èniyàn tí ó leè ẹ̀ ètò irúbo yìí kò le jẹ̀ irú-omọ̀ Ádámù, nítorí pé ìran nàà ni a ti kò sílẹ̀ tí a sì ti gé kúrò níwájú Ọ̀lọ̀run. Nítorí nàà báwo ni èrò ètò iğbàlà ẹ̀ leè ẹ̀şẹ̀ ẹ̀şẹ̀? Fún èyí láti ẹ̀şẹ̀ ẹ̀şẹ̀, Ọ̀lọ̀run yóò ní láti şàgbékalẹ̀ èniyàn kan sí ilẹ̀-ayé tí ó jẹ̀ pé kí ẹ̀şẹ̀ láti idílẹ̀ Ádámù tí yóò nífẹ̀ẹ̀ láti rúbọ̀ ara rẹ̀ dípò ẹ̀dà tó ẹ̀şẹ̀. Şùgbọ̀n a ti fi ilẹ̀-ayé fún Ádámù àti fún irú àwọ̀n omọ̀ rẹ̀, nítorí nàà lábẹ̀ ipò òfin yìí, èyí yóò tún jẹ̀ irúfin. Ọ̀nà kan soşo ni ó wà láti mú èyí wáyé, şùgbọ̀n ọ̀kan nìkan. Èniyàn kan yìí ni a ní láti bí níbí, şùgbọ̀n kí ẹ̀şẹ̀ láti idílẹ̀ Ádámù.

Ní iwọ̀ye àkọ̀kọ̀, iwọ̀ leè gbà pé èyí yóò jẹ̀ kò ẹ̀şẹ̀şẹ̀ lẹ̀ẹ̀kansii. Şùgbọ̀n ní pátó, ọ̀nà kan wà. Ọ̀lọ̀run le mú èsò irú-omọ̀ ọ̀kúnrin sínú omọ̀bínrin kan lóri ilẹ̀-ayé tí ó bá leè rí ọ̀kúnrin kan tí yóò gbà Ọ̀un gbọ̀ láti ẹ̀ èyí, nítorí nàà èyí yóò fún-un ní àşẹ̀ lábẹ̀ òfin láti ẹ̀şẹ̀ bẹ̀. Rántí pé, èniyàn ni ó ni kọ̀kọ̀rọ̀ sí ilẹ̀-ayé. Sàtànì ti lo kọ̀kọ̀rọ̀ yìí kan nàà láti rááyè sí ilẹ̀-ayé àti láti jí ipò ẹ̀mí ti Ádámù àti àşẹ̀ lóri rẹ̀. Fún èrò Ọ̀lọ̀run láti şìşẹ̀ àti láti fi idí òfin èrò yìí mulẹ̀ ní ilẹ̀-ayé fún Sàtànì, ẹ̀ni tí yóò kígbẹ̀ òfo nítoótọ̀ lẹ̀yìn-ò-řeyìn, Ọ̀lọ̀run yóò nílò láti wá ọ̀kúnrin àti obínrin tí yóò gbàgbọ̀ Ọ̀un fún omọ̀ nígbà tí ó jẹ̀ pé ó şoro pátápátá gbàà fún wọ̀n láti láláláí ní omọ̀. Wọ̀n yóò ní láti gbà Ọ̀lọ̀run gbọ̀ láti ẹ̀şẹ̀ ohun tó jẹ̀ kò ẹ̀şẹ̀şẹ̀.

Ìbí tí omọ̀ yìí yóò tún ní láti so mọ̀ ibí rẹ̀ tí ilé rí àyànmọ̀ rẹ̀, pé nípasẹ̀ ìran rẹ̀ ni gbogbo àwọ̀n orilẹ̀-èdè ayé yóò di alágbùkún, bí ó ti le jẹ̀ nípasẹ̀ ìran rẹ̀ ni Ọ̀lọ̀run yóò tí ní òfin àti àşẹ̀ láti mú Jészù wá sí ayé. Bí a bá wá rí tọ̀kọ̀taya tí ó leè gbà Ọ̀lọ̀run gbọ̀ láti ẹ̀şẹ̀ eyí, lóyún omọ̀ nínú obínrin tí

ilè-omọ rẹ ti dòku, ní ìgbàgbọ pé nípasẹ omọ yẹn ni gbogbo orílẹ̀-èdè ayé yòò jẹ alábùkún fún àti pé nípa ìbímọ rẹ yòò fún wọn ní àwọn irú-omọ miiran sii léyìn nàà bíi iyanrìn tó wà létí òkun, léyìn nàà Ọlórún yòò ní òfin Rẹ tí òún nílò láti gbé irú-omọ Rẹ sí inú Màrià, iyá Jésù. Sùgbón nǹjẹ Ọlórún le rí irú ènìyàn bèẹ? Orúkọ rẹ ni Ábúrahámù, bàbá ìgbàgbọ wa.

Lòdì sí gbogbo irètí, Ábúrahámù nínú irètí gbàgbọ àti nítòrí nàà ó di bàbá ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn orílẹ̀-èdè, gégé bí a ti sọ fún-un, “Nítòrí nàà bèẹ gẹgẹ ni irú omọ rẹ yòò jẹ.” Láisi irèwèsì nínú ìgbàgbọ rẹ, òún dojúko òtítọ pé ara òún dára bí òkú — níwọn bí òún ti fẹrẹ tó ẹnì ọgọ̀rùn-un ọdún—àti pé inú Sàrà tún kú. Síbẹ òún kò ẹ àìgbàgbọ nípa ilé Ọlórún, sùgbón ó ní okun nínú ìgbàgbọ rẹ ó sì fi ògo fún Ọlórún, ní kíkopa ní idánìlójú ní kíkún pé Ọlórún ní agbára láti ẹ ohun tí ó ti ẹ ilé.

— Róòmù 4:18-21

Ábúrahámù àti Sàrà gba Ọlórún gbọ, ó sì bí Ísàkì nígbà tí wọn ti dàgbà púpọ̀ àti pé kò lágbara láti ní àwọn omọ mọ. Nítòrí Ábúrahámù ni ẹnì tí ó gbà Ọlórún gbọ, ilé Ọlórún nàà ni ó leè wá nípasẹ ẹnu-òná tí Ábúrahámù ẹ̀ nikan. Jésù yòò ní láti wá nípasẹ ìdílé Ábúrahámù. Jẹ kí n ẹ̀yí ní yiyé. Fún Ọlórún láti mú Jésù wá sínú ayé, Ọún ní láti wá nípasẹ ìran Ábúrahámù. Ó ní láti! Wíwá nípasẹ Ábúrahámù ni ọ̀nà kan ni ẹ̀yí tí ẹ̀yí yòò fi jẹ ìbófinmu. Ìdí nìyí tí iwọ bá wo ipín àkòkọ̀ tí Mátíù, iwọ yòò rí àlálakẹ̀ aláimóríwú tí ẹnì bá yí si bí ẹnì bá yí àti bèẹ bèẹ ọ. Orí yí ni ipín àkòkọ̀ fún èrèdì. Ọún n ẹ̀yí ẹ̀yí àgbékalẹ̀ òtítọ̀ pé níbí ní ilẹ̀-ayé Jésù jẹ irú-omọ Ábúrahámù. Ẹ̀yí ni a ní láti gbà sílẹ̀ níbí ní ilẹ̀-ayé níbí tí Sàtání ti gba ìjọba àti àşẹ̀ rẹ̀ lábẹ̀ òfin. Bí àlálakẹ̀ yí kò bá pé tabí tí Jésù kò bá wá gan-an nípasẹ ìran ti Ábúrahámù, léyìn nàà Sàtání leè sọ pé ìbí àti ìgbé-ayé Jésù jẹ ìgbé-ayé ayédèrú àti ẹ̀yí tí kò péyẹ láti san ìdíyelé fún ẹ̀şẹ̀ wa.

Bí iwọ bá rántí, Ísrẹ̀lì ní ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn òfin tí ó yàgò fún ìgbeyàwọ̀ ní ita ti orílẹ̀-èdè tírẹ̀. Láti fẹ̀ ní ita iran ti wọn ní ìjìyà nípa ikú. Bá yí iwọ̀ mọ̀ ìdí tí iran yẹn ní láti wá ní mímọ̀ àti ìdí tí wọn fi n wòò ní pẹ́kípẹ́kí. Bẹ̀ẹ̀ ni, iwọ̀ yòò wá ri àwọn kòşéé múkúrò ti àwọn obìnrin láti àwọn

orílẹ̀-èdè miiran ti kii ṣe Isrẹ̀li tí ó fẹ́ ọmọ Isrẹ̀li kan, bí Rẹ́hábù, tí ó n gbé ní ilú Jẹ́ríkò tí ó fi àwọn amí tí a rán níṣẹ́ pamọ́ lójúnà láti ṣe amí ilẹ̀ nàà. Bẹ̀ni, a ṣe àtòjọ orúkọ rẹ̀ níbẹ̀ ní orí kin-ín-ní ti iwé Mátíù nítórí tí óún ti fẹ́ ará Isrẹ̀li kan. Ṣùgbọ́n iwọ́ nílò láti ní ọ̀yẹ pé nínú àṣà àwọn Júù, ọ̀kúnrin ni ó n mú iran tẹ̀síwájú.

Jẹ́ kí n fò sí isàlẹ̀ diẹ̀ ní ilànà ti èyí tí a pè ní ọ̀nà itọ ipa ehoro fún iṣẹ́jú kan. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ijíròrò nípa bí ènìyàn ṣe pé tó lórí ilẹ̀. Ṣé níbẹ̀ ọ̀nà lati mọ́ idahun gangan? Bẹ̀ni! Mo le fi dánílójú fún ọ ní òtítító kan. Àtòjọ tí ó wà ní orí àkókọ́ ti Mátíù ní láti jẹ́ déédéé. Ní ibẹ̀ ni kò sí ẹnìkan tí ó sọ̀nù tábí iwọ́ àti Èmi kì yóò bá ti máa gbádùn igbàlà tí a n gbádùn lówólówọ́ báyií. Sàtáni yóò lẹ́rì asán. Àtòjọ nàà ní láti jẹ́ pípé! Nítórí nàà, torí èyií, iwọ́ leè ṣe iṣìrò lápapọ̀ lérèfẹ́ nípa àkókò tí ènìyàn ti lò lórí ilẹ̀. Iwọ́ kàn ronú lórí pé Èmi yóo sọ́ iye nù níbẹ̀.

“Èmi yóò sọ́ ọ́ di orílẹ̀-èdè òlórí kan, èmi ó sì búkún rẹ. Èmi yóò sì mú kí orúkọ rẹ́ di òlórí, iwọ́ yóò di ẹnì búkún. Èmi yóò búkún fún àwọn tí ó búkún fún ọ, àti ẹnìkẹ́ni tí ó bá fi ọ́ rẹ, ni èmi ó fi rẹ; àti gbogbo àwọn ènìyàn lórí ilẹ̀ ayé ni yóò di alá búkún nípasè rẹ.”

— Gẹ́nẹ̀sìsì 12: 2-3

Bí iwọ́ ti lẹ́ ríi nínú iwé-mímọ́ yií, ilẹ̀kùn sí ilẹ̀-ayé yií, èyí tí Ábúráhámù ti ṣètò rẹ̀ ni ẹnù-ọ̀nà sí òfin nípasè èyí tí Jẹ́sù Kristì yóò rin ní àkókò ọjọ́ iwájú àti láti búkún gbogbo ènìyàn lórí ilẹ̀-ayé. Bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé Ábúráhámù àti àwọn iran rẹ̀ fún Ọlórùn ní òfin àti àṣẹ́ ifààyègbà tí ó nílò láti mú agbára àti ipá ti ijoba Rẹ̀ láti tún wọ́ inú ilẹ̀-ayé, ènìyàn ṣì wà nínú idẹ̀kùn lábẹ́ ẹ̀rù wíwúwo ti ẹ̀ṣẹ́ àti ikú nípa ti ẹ̀mí tí tí Ọlórùn yóò fi mú Jẹ́sù wá sí ayé, níbi tí Ọ̀un yóò ti san idiyelẹ́ ti ẹ̀ṣẹ́ Ádámù. Ṣùgbọ́n ní déédéé sí ibámu sí ipèsè, ní bayi àwá wá ríi pé Ábúráhámù àti àwọn ajogún rẹ̀, àwọn tí ó ní àmì ti ikọ̀là, ní ilòrò. Ní báyií, àwọn wá n rin lórí ẹ̀gún ilàkàkà nínú irora àti ilàágùn láti leè yẹ.

Ábúráhámù sì di ọlórò nínú ẹ̀ran-ọ̀sìn àti nínú fàdàkà àti góòlù.

— Gẹ́nẹ̀sìsì 13:2

Àwá rí iyípadà òlórí kan nínú iwé-mímọ́ yií èyí tí májẹ̀mú yií mú wá

nípa ìpèsè. Njé iwó rí ohunkóhun tí ó yàtò nípa ohun tí Ọlórún sọ fún Ábúráhámù pèlú àkàwé sí ohun tí Ọ́un sọ fún Ádámù nínú Gẹ́nẹ́sìsì 3:17 bí?. Rántí pé, lẹ́yìn tí Ádámù sẹ, Ọlórún sọ fún-un pé ní báyií nínú ìrora ilàkàkà àti ilàágùn rẹ̀ ni òun yóò ti yè. Şùgbõn ní báyií fún ti Ábúráhámù, a rí ìyàtò. Ọlórún sọ wí pé, “Èmi yóò şe ọ̀ ni!” Kò sọ pé a fi Ábúráhámù sílẹ̀ nínú agbára tirẹ̀ láti şişẹ̀ àti láti làágùn pèlú ìrora ilàkàkà. Ọ́un sọ pé Ọlórún ti wà lẹnu işẹ̀ lówólówó báyií. Ọlórún sọ pé, “Èmi yóò şe ọ̀!” Nítorí náà, n̄ jẹ̀ àwá tún rí Ábúráhámù tí n̄ şe làálàá ni şişẹ̀ rere nípa ìgbé-ayé rẹ̀ lẹ́yìn náà? Agbára káká!

Ábúráhámù jẹ̀ ọlórò! Àwọn ọmọ rẹ̀ jẹ̀ ọlórò. Ábúráhámù lo ìgbé-ayé ní ità ti ètò ègún ilẹ̀-ayé. Ọ́un ní diẹ̀ síi ju èyí tí ó tó! Ọ́un kò gba àkòkò púpọ̀ kí àwọn èniyàn tó rí ìyàtò. Ìyàtò yií tẹ̀síwájú ní gbogbo ìran

**OLÚWA YÓÒ RÁN
ÌBÙKÚN SÍ ORÍ
ÀWỌN ABÀ RẸ̀ ÀTI
SÓRÍ GBOGBO ÀWỌN
NÑKAN TÍ IWÓ FI
ỌWÓ RẸ̀ SÍ.**

— DIUTARÓNOMÌ 28: 8A

leè şe èyií. Níwọn ìgbà tí àwọn ajogun wònyí bá ti dúró nínú òtítọ̀ sínú májẹ̀mú wọn àti kí àwọn s̄i n̄ sin Ọlórún, Ọlórún jẹ̀ kí wọn ní ìlórò.

Ronú nípa àwọn àbájáde ipa ti ohun tí èmi n̄ sọ! Èmi n̄ gba onírúurú àwọn lẹ̀tá àti àwọn àtẹ̀jìşẹ̀ láti ọ̀dọ̀ àwọn èniyàn tí wọn n̄ sọ fún mi pé èmi ti n̄ sọrò púpọ̀ nípa owó jùlọ̀. Wọn sọ fún mi pé ìlórò k̄i í şe ìfẹ̀ Ọlórún. Wọn tẹ̀númọ̀ pé gbogbo wa la ní láti jìyà jákè jádò ìgbé-ayé ní ìdíyelé ñlá láti leè sin Ọlórún. Èmi leè faramọ̀ apá kan ti àlàyé wọn. Jesús sọ bẹ̀ẹ̀ pé ìlórò wa yóò fa kí àwá ó jìyà ti inúnibini nínú Máàkù 10:30. Sí ìbànújẹ̀, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn kristíenì ni ó gbàgbọ̀ pé Ọlórún jẹ̀ akóni-şişẹ̀ tí ó le àti pé àwá ní láti jìyà láti gbé ìgbé-ayé ti yíyè, dídá èjẹ̀ ti ọ̀şì, àti ti jìjìyà nípasẹ̀ àisàn àti ààrùn. Rára o, èyií ni ègún ilẹ̀-ayé àti pé èyií k̄i şe ìbùkún! Ọlórún n̄ fẹ́ẹ̀ láti fi ìdí àwọn ètò-işúná rẹ̀ mulẹ̀.

Ọlórún Ní Fẹ́ẹ́ láti Fi ìdí Rẹ̀ Mulẹ̀!

Láìṣe pé àwọn ètò ìṣúná rẹ̀ ní ààbò àti ìfidímúlẹ̀, ìwọ̀ wà ní abẹ́ fífi ipá múu láti ṣiṣẹ́ ní ipò ilàkàkà láti yè ní gbogbo ìgbé-ayé rẹ̀, láì lágbara láti mú iṣẹ́ ìyànṣe ti ẹ̀mí rẹ̀ ṣe, pàápàá jùlọ̀ gbígbé ìgbé-ayé isinrú. Wo ohun tí Ọlórún sọ̀ fún àwọn iran ọ̀mọ̀ Ábúráhámù ní Diutarónómì 28: 8-13.

“Olúwa yóò rán ibùkún sí orí àwọn abà rẹ̀ àti sórí gbogbo àwọn nńkan tí ìwọ̀ fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ sí. Olúwa Ọlórún rẹ̀ yóò bùkún fún ìwọ̀ ní ilẹ̀ tí Ọ̀ún fi fún ọ̀. Olúwa yóò fi ìdí rẹ̀ mulẹ̀ gégé bí àwọn ènìyàn mímọ̀ rẹ̀, gégé bí Ọ̀ún ti ṣe ilé rí fún ọ̀ pèlù ibúra, bí ìwọ̀ bá pa àwọn àṣẹ̀ Olúwa Ọlórún rẹ̀ mọ̀ àti tí ìwọ̀ sì rìn ní àwọn ọ̀nà rẹ̀. Léyìn náà, gbogbo àwọn ènìyàn tí ó wà lórí ilẹ̀-ayé yóò ríi pé ní orúkọ̀ Olúwa ni a pè ọ̀, wọn yóò sì bèrù rẹ̀. Olúwa yóò fún ọ̀ ní ilẹ̀rọ̀ lópòlópò—nínú èsò inú rẹ̀, ọ̀dọ̀ ti àwọn ẹ̀ran-òsìn rẹ̀ àti àwọn irúgbìn ilẹ̀ rẹ̀—ní ilẹ̀ tí ọ̀ún ti búra fún àwọn bàbá rẹ̀ láti fi fún ọ̀.

Olúwa yóò sí àwọn ọ̀run, ilẹ̀-ìṣúra ti oore rẹ̀, láti rán ọ̀jọ̀ sórí ilẹ̀ rẹ̀ ní àkókò rẹ̀ àti láti bùkún gbogbo iṣẹ̀ ọ̀wọ̀ rẹ̀. Ìwọ̀ yóò wín ọ̀pòlópò àwọn orilẹ̀-èdè ṣùgbọ̀n ìwọ̀ kì yóò yá láti ọ̀wọ̀ ọ̀kankan. Olúwa yóò ṣe ọ̀ ní orí, ìwọ̀ kì yóò sì ṣe irù. Tí ìwọ̀ bá fíyè sí àwọn àṣẹ̀ Olúwa Ọlórún rẹ̀ tí Ẹ̀mí pa fún ọ̀ ní ọ̀jọ̀ ọ̀nà àti tí ìwọ̀ sì tẹ̀lé wọn, ìwọ̀ yóò wà ní òkè nígbà gbogbo, ìwọ̀ kì yóò sì wà ní isàlẹ̀.”

Ṣe àkíyèsí pé ní ilẹ̀ tuntun yìí àwọn kò tii fi ìdí mulẹ̀ bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé wọn ti ní ilé rí náà. Ṣùgbọ̀n Mósè sọ̀ fún wọn pé Ọlórún yóò fi ìdí wọn mulẹ̀! Láti lóye kín-ni iye n leè dà bí àti kín-ni ohun tí Ọlórún ní gbiyànjú láti sọ̀ fún wọn, ronú nípa igi nílá kan. Nígbà tí ọ̀ún bá jẹ̀ irúgbìn, kii fidi múlẹ̀. Ẹ̀nikẹ̀ni leè gbé e nígbà tí ati lọ̀ sí ibikíbi tí WỌ̀N ní fẹ̀. Ṣùgbọ̀n nígbà tí igi nílá yìí bá dàgbà àti gbilẹ̀, kò sí ẹ̀nikan tí ó leè mú igi náà kúrò. Ọ̀ún ti fi ìdí múlẹ̀.

Olúwa yóò rán ibùkún rẹ sí abà rẹ àti sórí ohun gbogbo tí iwọ fi ọwọ rẹ sí. Olúwa Ọlórún rẹ yóò bùkún fún ọ nínú ilẹ̀ tí Ọ̀un fi fún ọ. Olúwa yóò fi ìdì re mulẹ̀....

— Diutarónómì 28: 8-91

Nítorí náà kín ni ó fara jọ pé kí a fi ìdì rẹ mulẹ̀ nípa ètò ìṣúná? Ọlórún sọ wa níbí ni pàtò nínú ẹsẹ 12b pé:

Ìwọ yóò wín àwọn orílẹ̀-èdè púpọ̀, sùgbón iwọ kì yóò yà láti ọ̀dọ̀ ẹnìkẹ̀ni. Olúwa yóò ẹ̀ ọ ní orí, kì yóò ẹ̀ ọ ní irú.

Ọlórún n sọ pé Ọ̀un yóò bùkún wọn púpọ̀ pé wọn yẹ láti máa jẹ ayánilówó, àti pé wọn kò ní láti jẹ olùyá mó. Wọn yóò jẹ orí àti kíi ẹ irú. Àwọn irú kò ní ẹnu ọ̀rọ̀ lórí ibi tí ǹnkankan n lo; ọ̀un á máa lo sí ibi tí orí bá darí rẹ nìkan ni.

Ọlórọ̀ yóò jọba lórí àwọn tálákà, àti olùyáwó yóò jẹ ẹrú sí ayánilówó.

— Ọ̀we 22:7

A kò fi ìdì olùyá mulẹ̀. Wọn wà ní abẹ̀ ikááánú tí àwọn ayánilówó, wọn a máa ẹ̀sẹ̀ gẹ́gẹ́ bíi ẹrú tí kò ní òmìnira. Sùgbón Ọlórún sọ pé, “BÈÈ KÓ! Èmi yóò fi ìdì rẹ mulẹ̀! Kò sí ẹnìkan tí yoó le sọ fún ọ láti jáde kúrò ní ilẹ̀ rẹ nítorí a ó ò ti sanwó rẹ. Kò sí ẹnìkan tí yóò le gba ọkọ̀ ayọ̀kẹ̀lẹ̀ rẹ padà, nítorí a ó ò ti sanwó rẹ. Ilẹ̀ idáná rẹ yóò kún fún àwọn ohun èèlò, àti pé iwọ yóò rìn lórí ilẹ̀ tirẹ̀ tí iwọ ti sanwó rẹ, pẹ̀lú mímù ịṣẹ̀ ịyanṣe ti Ọlórún fún ọ ẹ̀ ni alááfíà pípé ti ètò ìṣúná. Iwọ yóò fi ìdì mulẹ̀!”

Ọlórún n fẹ́e kí iwọ ó ní ilọ̀rọ̀!

ORÍ 8

AGBÁRA TI ÌJÓLÓTÌTỌ

Ohun tí iwọ fẹẹ bẹrẹ sí kà jẹ ilàna ti ijọba tí ó lágbára, púpọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ tí Èmí fi ròò pé ó tọ̀ láti jẹ̀ àkólé abẹ́lé iwé yíi. A sàwárí rẹ̀ nínú ìtàn àti ìgbé-ayé Jóséfù, ọmọ-ọmọ̀ Ábúrahámù. Láti fún ọ̀ ní ipilẹ̀ èkọ̀ diẹ̀, àwọn arákùnrin Jóséfù kóríra rẹ̀, àti pé wọn ní fẹ̀ láti yanjú rẹ̀ kúrò láàárín wọn. Lóòótọ̀, wọn ní fẹ̀ láti pa á, sùgbón ọkan nínú àwọn arákùnrin kò fẹ́ láti lọ̀ jìnnà tó bẹ̀ẹ̀ yẹn; nítorí nàà, kàkà bẹ̀ẹ̀, wọn tà á fún diẹ̀ nínú àwọn oníṣòwò ari-rin-àjò tí ó gbé e lọ̀ sí Íjibítì níbi tí a ti taá fún Pótífáári, balógun nínú àwọn èṣọ̀ Fáraò.

Ní báyì a ti mú Jóséfù lọ̀ sí Íjibítì. Pótífáári, ará Íjibítì tí ó jẹ̀ ọkan nínú àwọn ọ̀ṣiṣẹ̀ Fáraò, ọ̀gágun nínú àwọn èṣọ̀, ràà lówó àwọn Ísmáèlì tí ó ti mú u wá síbẹ̀. Olúwa sì wà pèlúu Jóséfù tó bẹ̀ẹ̀ tí òún sì ẹ̀ rere, òún sì n'gbé ní ilé olúwa rẹ̀ ará Íjibítì. Nígbà tí olúwa rẹ̀ sì rii pé Olúwa n' bẹ̀ pèlúu rẹ̀ àti pé Olúwa fún- un ní àṣeyọ̀rí nínú ohun gbogbo tí ó n' ẹ̀, Jóséfù rí ojú rere ní ojú rẹ̀ òún sì di iránṣẹ̀ rẹ̀. Pótífáári fi í ẹ̀ alábojútó ilé rẹ̀, àti pé òún fi ohun gbogbo tí ó ní sí abẹ̀ ìtọ̀jú rẹ̀.

Láti àkókò tí òún fi í ẹ̀ alábojútó ilé rẹ̀ àti tí gbogbo ohun tí òún ní, Olúwa bükún fún ilé ará Íjibítì nàà nítorí Jóséfù. Ìbükún Olúwa wà lóri ohun gbogbo tí Pótífáári ní, àti ní ilé àti ní oko. Nítorí nàà òún fi ohun gbogbo tí ó ní sáábẹ̀ ìṣàkóso Jóséfù; pèlú Jóséfù tí ó wà ní ìṣàkóso, kò ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ fíyèsì ohunkóhun fún ara rẹ̀, àyà fi óúnjẹ̀ tí òún n'jẹ̀.

— Gẹ̀nẹ̀sìsì 39:1-7

Ẹ̀ ẹ̀ àkíyèsì sí ẹ̀ṣẹ̀ 2a, “Olúwa sì wà pèlúu Jóséfù tó bẹ̀ẹ̀ tí òún sì ẹ̀

rere,” Kín ni èyí tùmò sí? Šé Ọlórún kò wà pẹ̀lúu gbogbo ènìyàn? Nínú ọ̀rọ̀ ti àlákàlẹ̀ ohun tí a tí n sọ̀ ni àwọn orí ịṣáájú nípa àwọn iran, idáhùn yíi jẹ̀ rárá. Rántí, igbàgbọ̀ tí Ábúráhámù àti májẹ̀mù tí ó tẹ̀lẹ́ tó fún Ọlórún ní ààyè iwọ̀lẹ́ tó bófinmu fún Ábúráhámù àti àwọn àjùmọ̀jogún rẹ̀—nikan. Nítorí náà nígbà tí a bá n sọ̀rọ̀ nípa pé Ọlórún n wà pẹ̀lú gbogbo ènìyàn, kò yẹ́ kí ó dàpọ̀ pẹ̀lú Ọlórún fẹ̀ràn gbogbo ènìyàn; Ọ̀n seé. Šugbọ̀n pẹ̀lú iye àwọn tí kò ní idúró lábẹ̀ òfin níwájú Ọlórún, ọ̀wọ̀ rẹ̀ wà ní dídè.

Rántí pé ní àkókò kan a yà wá sọ̀tò sí Kristì, àwá yọ kúrò kúrò nínú ànfààní àwọn ọ̀lọ̀tọ̀ Ísrẹ̀lì àti àlejò sí àwọn májẹ̀mù tí ilẹ̀rí náà, làìní irẹ̀tí àti làìní Ọlórún ní àgbáyé. Šugbọ̀n ní insinsiyì nínú Kristì Jesù èyin tí ẹ̀ jìnnà síi púpọ̀ nígbà àtíjọ̀ rí ní a fà súnmọ̀ nípasè èjẹ̀ Kristì.

— Éfèsù 2:12-13

Še àkíyèsí pé iwé-mímọ̀ yíi sọ̀rọ̀ nípa wíwà lài ní májẹ̀mù, èyí tó tùmò sí pé Ọlórún àti agbára Rẹ̀ ni a gé kúrò ní ibámu pẹ̀lú òfin lódò ènìyàn. Kín ni idí? Nítorí Ọlórún kò ní òfin tàbí àṣẹ̀ ní ipò nínú ilẹ̀-ayé láìsí àdéhùn òfin, májẹ̀mù tí ó wà, pẹ̀lú ọ̀kúnrin tàbí obìnrin kan lórí ilẹ̀. Èṣẹ̀ yí fihàn gbangba, ó sì mú èyí jáde nígbà tí ọ̀n sọ̀ pé láìsí májẹ̀mù, àwọn ènìyàn kò ní irẹ̀tí àti láìsí Ọlórún ní àgbáyé. Rántí pé níwọ̀n bí Jesù ti fi májẹ̀mù tuntun kan lélè ní ayé fún wa, àwá jẹ́ ọmọ ẹgbẹ̀ ti ilẹ̀ Ọlórún àti àwọn ará ilú ti Ijọba nílá Rẹ̀. (Éfèsù 2:19.) Nítorí náà, ní báiyí, ní wíwo iwé-mímọ̀ wa padà nínú Gẹ̀nẹ̀sìsì 39, àwá lóye gbólóhùn ọ̀rọ̀ pé “*Olúwa sì wà pẹ̀-lú Jósẹ̀fù*” tó tùmò sí pé ní ibámu sí òfin, Ọlórún ní ipa nípa òfin nínú igbẹ̀-ayé Jósẹ̀fù nípasè májẹ̀mù ti baba-nílá rẹ̀ Ábúráhámù ti fi kalẹ̀. Májẹ̀mù ti òfin yíi, tí ó gba ibùkún Ọlórún àti ipá rẹ̀, tó borí ilàkàkà irora àti ètò ti ilàagùn ilẹ̀-ayé. Ọ̀n jẹ́ èyí tó bófinmu fún Ọlórún láti bùkún Jósẹ̀fù.

**ỌLÓRUN KÒ NÍ
ÒFIN TÀBÍ ÀṢẸ̀
NÍ IPÒ NÍNÚ IÌẸ-
AYÉ LÁÌSÍ ÀDÉHÙN
ÒFIN, MÁJẸ̀MÙ TÍ
Ó WÀ, PẸ̀LÚ Ọ̀KÚNRIN
TÀBÍ OBÌNRIN KAN
LÓRÍ ILẸ̀**

Rántí ohun tí Ọlọrun sọ fún Ábúrahámù séyìn, “Èmi yóò ẹ̀e ọ.” Nítorí pé Ọlọrun wá pèlúu Jósẹ̀fù, ń ẹ̀e irànlọ̀wọ̀ fún un nínú ìgbé-ayé, Ọ̀un sì ní àṣeyọ̀rí nínú ohun gbogbo tí òún ẹ̀e, lópọ̀ lópọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ tí olúwa rẹ̀, Pótífáàrí, tó jẹ̀ kẹ̀fẹ̀rì, rí iyàtò nílá nínú agbára Jósẹ̀fù yàtò sí tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ọ̀kùnrin miíràn tí òún tí rí. Ó yẹ̀ kí èmi ó mẹnubàá níbí pé nígbà tí àwá bá ń ní ilọ̀rọ̀ nípa irànlọ̀wọ̀ Ọlọrun, àwọn ènìyàn tí ó ń gbé lábẹ̀ ètò ẹ̀gún ilẹ̀-ayé tí ilàkàkà láti wá láàyè máa ń ẹ̀e àkíyèsí àwọn iyàtò náà! Pótífáàrí ní iwúrí púpọ̀ pé òún fi Jósẹ̀fù sí àkóso gbogbo ohun-iní rẹ̀.

Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ilàna ìjọba ní a ẹ̀fihàn ní ibi kíkà iwé-mímọ̀ yìi, sùgbón kọ̀kọ̀rọ̀ pàtàkì àwọn kọ̀kọ̀rọ̀ ní ó farahàn níbí. Èyí tí èmi pé ní “Agbára ti Ìjólótítító” tàbí tí iwọ̀ leè pé ní “Ìlàna ti Pótífáàrí.” A sàwárí rẹ̀ nínú Gẹ̀nẹ̀sìsì 39: 5:

Láti àkókò tí òún fi ẹ̀e alábojútó ilẹ̀ rẹ̀ àti tí gbogbo ohun tí òún ní, Olúwa bùkún fún ilẹ̀ ará Ìjibìtì náà nítorí Jósẹ̀fù.
Ìbùkún Olúwa wà lórí ohun gbogbo tí Pótífáàrí ní, àti ní ilẹ̀ àti ní oko.

Èmi ń fẹ́ẹ̀ kí o ní àwòrán èyí tí ó farahàn kedere nípa ohun tí ń ẹ̀e ní níbí. Ọ̀jọ̀ kan Jósẹ̀fù kò wà ní ẹ̀nu isàkóso àti pé èyí tó tẹ̀lẹ̀ òún tí wà ní isàkóso. Bíbẹ̀lì ẹ̀e àkíyèsí tí àkókò kan èyí tí àyípadà náà wáyé. Ìbùkún Olúwa wá sórí gbogbo ǹnkan tí Pótífáàrí, gbogbo ohun-iní rẹ̀! Sùgbón, òun kò mọ̀ Ọlọrun Jósẹ̀fù àti pé òun kí ẹ̀e ọ̀kan nínú orílẹ̀-èdè tí Isrẹ̀lì. Nítorí náà báwo ní èyí ẹ̀e le ẹ̀e àti kín ní èyí tùmọ̀ sí? Èyí ní idáhùn. Nígbà tí Pótífáàrí fi ohun-iní rẹ̀ sí abẹ̀ àṣẹ̀ tí Jósẹ̀fù, láì mọ̀ ọ̀, ohun-iní rẹ̀ wá sáábẹ̀ májẹ̀mú náà tí Jósẹ̀fù ní pèlú Ọlọrun.

Àwọn ǹnkan tí Pótífáàrí, ohun-iní rẹ̀, àti àwọn ohun-iní gbogbo ní iyípadà tí ìjọba!

Ẹ̀jẹ̀ iwọ̀ ríi pé, àwọn ohun-iní Pótífáàrí ẹ̀e ní isopọ̀ pèlú òfin sí ètò ẹ̀gún ilẹ̀-ayé tí tí tí ó fi dé abẹ̀ isàkóso Jósẹ̀fù. Nígbà tí Pótífáàrí gbé àwọn ohun-iní rẹ̀ sáábẹ̀ àmojútó tí àṣẹ̀ Jósẹ̀fù, kò ẹ̀e bẹ̀ẹ̀ mọ̀ pé òún tún ń gbé wọn sáábẹ̀ ipa tí àwọn ìbùkún Ọlọrun. Bíbẹ̀lì tẹ̀sìwájú lọ láti sọ pé pèlúu Jósẹ̀fù gẹ̀gẹ̀ bí olùsàkóso, Pótífáàrí kò ní láti ẹ̀e làálàá fún ara rẹ̀

tàbí ẹ̀ ̀àníyàn nípa ohunkóhun àyàfi ounjẹ tí òún ń jẹ. Kò ní àníyàn! Pèlú àìláníyàn kankan, Pótífáári kàn ní láti dojúkọ iṣẹ̀ àkànṣe àti èrèdìí rẹ̀ gégé bí balógun nínú ẹ̀ṣọ̀ ará Íjíbítí ni. Ọ̀pọ̀lopọ̀ ni ohun tó wà níbí

**A PÈÉ NÍ OJÓ SÁBÁÀ
TÌ, ÀWÒRÁN TI OJÓ KAN
TI ÈNÌYÀN KÒ NÍÍ NÍ
LÁTI TIRAKA PÈLÚ
ÌRORA ÀTI ÌLÀÁGÙN TI
ARA RÈ LÁTI LEÈ YÈ
NÍNÚ ÈYÍKÉYÌ MỌ.**

láti rí, ṣùgbón ohun tí Pótífáári ní ìrírí rẹ̀, láì mò, ni ohun tí Héberù 4 pè ní ojó ìsinmi Sábáàti, àti pé bẹ̀ni, èyí wà fún àwọn onígbàgbọ̀ tí májẹmú tuntun.

Bí ìwọ̀ bá kẹ̀kọ̀ọ̀ nípa ojó ìsinmi, ìwọ̀ yóò rí i pé Ọlórùn kò gba àwọn ọ̀mọ̀ Ísrẹ̀lì láàyè láti ẹ̀ iṣẹ̀ èyíkéyìí ní ojó yẹn; kò sí ìlàágùn tàbí ìlákàkà ti ìrora tí a fààyè gbà. Ojó ìsinmi, ní tòótọ̀, ni ojó kéje ti ọ̀sẹ̀, àti pé òún wà ní

ìbámu sí ojó kéje ti iṣẹ̀dá. Ìwọ̀ leè rántí pé ojó kéje ti iṣẹ̀dá ni ojó tí Ọlórùn kéde gégé bí ojó ìsinmi. Kì í ẹ̀ torí pé ó rẹ Ọlórùn, ṣùgbón, kàkà bẹ̀, nítorí pé Ọ̀un ti parí iṣẹ̀. Ohun gbogbo ti parí. Ojó kéje ni ojó nàà pátó nínú èyí tí a ẹ̀ àlákàlẹ̀ fún ènìyàn ní láti gbé, ojó kan tí kò sí àníyàn, pèlú ohun gbogbo tí ènìyàn nílò tẹ̀lẹ̀ ti wà nípò sáájú kí òun ó tó nílò rẹ̀. Ṣùgbón ní tòótọ̀, àwá mò pé Ádámù pàdánù ìsinmi nàà nígbà tí òún ṣòtẹ̀ lòdì sí Ọlórùn. Nípa ṣìṣòtẹ̀ lòdì sí Ọlórùn, Ádámù gé agbára Ọlórùn láti pèsè fún un. Nítorí nàà, òún pàdánù ibi ipèsè tí Ọlórùn ti pèsè sílẹ̀ tẹ̀lẹ̀. Ádámù ni a wá ń fi pa-ń-pá mú báyií láti pèsè fún ara rẹ̀, ní ṣìṣà múlò gbogbo àkókò rẹ̀ láti ṣìṣẹ̀ pèlú ìlákàkà ìrora àti ìlàágùn ara rẹ̀ láti leè yè.

Ṣùgbón Ọlórùn kò fi ènìyàn sílẹ̀ láini ìretí. Ọ̀un fún ènìyàn ní àwòrán ti ìsinmi tí Ọ̀un yóò mú padà bọ̀ sípò ní ojó kan. A pèé ní ojó Sábáàti, àwòrán ti ojó kan ti ènìyàn kò níí ní láti tiraka pèlú ìrora àti ìlàágùn ti ara rẹ̀ láti leè yè nínú èyíkéyìí mọ̀. Nígbà tí Pótífáári tẹ̀ sínú ìbùkún Olúwa tí Jósẹ̀fù gbé nípasẹ̀ májẹmú yií, òun wọ̀ inú agbára Ọlórùn láti pèsè nípasẹ̀ Jósẹ̀fù àti pé òún sàwári ìsinmi. Ohun gbogbo ni a ẹ̀ àmojútó rẹ̀; òun kò sí ní àníyàn.

Nítórí náà òun fi ohun gbogbo tí ó ní sáábé ìṣàkóso Jóséfù; pèlú Jóséfù tí ó wà ní ìṣàkóso, kò ṣe bẹ̀ẹ̀ fìyèsí ohunkòhun fún ara rẹ̀, àyà fi ounjẹ tí òun n jẹ.

— Gèné́sìsì 39:6

Láti lóye pàtàkì ti ojú isinmi àti ohun tí Ọlórún n sàfihàn fún èniyàn, iwọ nílò láti béèrè ibéèrè tí ó rọ̀rùn. Báwo ni Ojú isinmi ṣe ṣeéṣe? Èmí tùmò sí, lábé ètò ègún ti ilẹ̀-ayé, èniyàn n sáré ní gbogbo ojú láti leè yè. Tí èyí bá wá jẹ òtítọ̀, léyìn náà báwo wá ni èniyàn kò ṣe ní láti ṣe làáláá ní ojú isinmi? Báwo ni a ṣe n pèsè fún-un ní ojú isinmi tí kò bá leè ṣiṣẹ́? Èyí jẹ ibéèrè tí ó dára àti ọ̀kan èyí tí a gbòdò dáhùn, àti nínú ìdáhùn rẹ̀ àwá rí gbogbo ifihàn ti “àwọn ibùkún Olúwa” èyí tí Jóséfù rìn wọ inú rẹ̀ lọ.

Èmí rò pé àpẹ̀rẹ̀ nlá ti ilànà yí ni a rí nínú Léfítíkù orí 25 nígbà tí Ọlórún n sàlàyé Ọdún ti Ìdásílẹ̀ sí orílẹ̀-èdè ti Ísrẹ̀lì. Láti fún ọ̀ ní ipilẹ̀ díẹ̀, Ọdún Ìdásílẹ̀ a máa wáyé lẹ̀kàn ní gbogbo ọdún 50, àti pé pàtàkì púpọ̀ wà nínú ọdún yí tí Èmi kò ní wọ inú rẹ̀ ní ibi bàyí. Àmọ̀ ṣá, apá kan tí èmi n fẹ́ kí iwọ ó lóye rẹ̀ ni pé wọn kò le gbin àwọn irúgbìn wọn fún ọdún náà. Ní tòótọ̀, wọn kò leè gbin àwọn irúgbìn wọn ní ọdún 49th bóyá gégé bí òun pèlú ti jẹ ní ọdún Sábáati. Nítórí náà, èmi n fẹ́ kí iwọ lóye àwòrán tí ó yé ti ohun tí n ṣelẹ̀: A sọ fún Ísrẹ̀lì pé wọn kò leè gbin àwọn irúgbìn wọn ní ọdún 49th àti 50th. Léyìn náà wọn yòò ní láti dúró títí di òpin ọdún 51st, ní kété tí wọn bá ti gbin àwọn irúgbìn wọn, fún àwọn irúgbìn náà láti gbó fún ikórè. Nítórí náà, Ọlórún n sọ fún wọn pé wọn yòò ní àkókò ọdún mēta láisí ikórè. Tí Mo bá sọ fún ọ̀ pé iwọ kí yòò ní ànfàani láti gba owó oṣù fún ọdún mēta, iwọ le ronú díẹ̀. Ó dára náà, Ísrẹ̀lì ronú bakan náà. Èyí jẹ ajemédáá, èyí kò ṣeé ṣe. Ṣùgbọ̀n Ọlórún n sàfihàn ohun kan kan fún wọn.

“Ìwọ leè béèrè, 'Kín ni àwa yòò jẹ ní ọdún kéjé tí àwa kò bá ṣe ọ̀gbìn tàbí ikórè àwọn irúgbìn wa?' Èmi yòò fi irú ibùkún bẹ̀ẹ̀ ránṣẹ̀ sí ọ̀ ní ọdún kéfà ti ilẹ̀-ayé yòò fún ni tó fún ọdún mēta. Lákòókò tí iwọ bá gbin lákòókò ọdún kéjọ, iwọ yòò jẹ láti inú irúgbìn àtíjọ̀ àti pé iwọ yòò tèsíwájú láti jẹun láti inú rẹ̀ títí di igbà ikórè ti Ọdún kẹsàn-án bá wólé wá.”

— Léfítíkù 25: 20-22

Ojò ìsinmi şeé şe nikan soṣo nítorí Ọlórún búkún fún àwọn ojò kẹfà pẹ̀lú ipín méjì, tàbí diẹ̀ síi ju èyí tó tó. Jẹ́ kí gbólóhùn ọ̀rọ̀ yẹn ó yípo kiri nínú àyíká ọ̀kàn rẹ̀ diẹ̀ síi. Njẹ́ kíi şe nńkan tí gbogbo ọ̀kúnrin àti obinrin n pòungbẹ̀ fún niyí, diẹ̀ síi jù lọ? Nígba tí Ọlórún fún èniyàn ní ipín méjì ní ojò kẹfà, Ọ̀un n rán èniyàn létí pé Ọ̀un ni olùpèsè wọn, àti pé nígba gbogbo ọ̀un á máa pèsè diẹ̀ síi jù lọ. E jẹ́ ká jẹ́ olóòótó; diẹ̀ síi jù a máa pèsè òminira kúrò nínú iré-ije eku. Ọ̀un n gbà wá kúrò nínú oko erú sínú níní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àṣàyàn. Ní pàtàkì jùlọ̀, ọ̀un n gbà wá láàyè láti sàwàrí àti lórò nínú èrèdíí wa àti ifẹ̀ wa. Èyí ni ohun tí Pótífáàri gbádùn. Ọ̀un kò şe làáláá. Gbogbo àìní rẹ̀ ni wọn şe ibápàdé rẹ̀. Àwọn ohun tí ọ̀un nílò láti dojúkọ̀ ni èrèdíí rẹ̀. Lẹ̀ẹ̀kan síi, bí Drenda àti Emi ti so, “Àyàfi tí iwọ̀ bá ti sàtúnṣe ohun tó níiṣe pẹ̀lú ètò owó, iwọ̀ kì yóò ní ànfaàní láti sàwàrí èrèdíí rẹ̀.” Şùgbón, iròyìn ayọ̀ wà! Ìsinmi ti Sábáàti náà şì tún wà lóní, àti pé ọ̀un n fún ni ní ibi tí a ti pàdé àwọn àìní wa àti pé àwá leè şe rere rékojá iwàlààyè lásán.

Ó wá kù báyiì, ní báyiì, ìsinmi-sábáàti fún àwọn èniyàn Ọlórún; fún enikeni tí ó bá wọ inu ìsinmi Ọlórún tún sinmi kúrò nínú iṣe tirẹ̀ (ètò irora ilàkàkà àti ilàágùn ti iwàlààyè) gégé bí Ọlórún ti şe láti ọ̀dọ̀ Rẹ̀.

Ijọba Ọlórún borí òfin ilẹ̀-ayé ti irora ilàkàkà àti ilàágùn fún Pótífáàri, àti pé ọ̀un yóò şe ohun kan náà fún ọ. Bí àwa tí kọ̀ ẹ̀kọ̀ bí àwá şe leè tẹ̀ sínú Ijọba Ọlórún, àwá leè şe rere àti wá èrèdíí wa. Igbé-ayé leè jẹ́ iḡbádùn, kún fún ifẹ̀ àti ayọ̀, lóòótó!

Ìbùkún Olúwa n mú ọ̀rọ̀ wá, láì síi şe àfikún làáláá rárá pẹ̀lú rẹ̀.

— Òwe 10:22

Ìbùkún Olúwa n mú ọ̀rọ̀ wá, àti pé Ọlórún kò şe àfikún làáláá líle pẹ̀lú rẹ̀!! Àwá leè gbé lékè ètò làáláá irora àti ilàágùn ti Gẹ̀nẹ̀sìsì 3:17. Emi gbé lábé ètò iwàlààyè àtijọ̀ yẹn fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀dún tí tí emi fi kékọ̀ bí Ijọba ti Ọlórún şe n şiṣẹ̀. Iwọ̀ leè kọ̀ ẹ̀kọ̀ yẹn dáràdára bakan náà. Ọlórún wá pẹ̀lú rẹ̀! Ọ̀un leè rán ọ̀ lówó! Iwọ̀ leè şe rere. Rárá, jẹ́ kí n sàtúnso iye: Iwọ̀ nílò láti lóşíwájú. Àwọn Pótífáari ti àgbáyé, àwọn tí

kò mò Ọlórún àti tí wọn sì tẹ lábé ẹ̀gún ti àìnírẹ̀tí, làáláá lílé, ìgbiyànjú láti leè yè, ń wo. Wọn kò ní iwúrí pẹ̀lú ẹ̀sìn tírẹ̀, àwọn gbòngàn ilé ìjòsìn, tàbí àwọn iwé-mímọ̀ rẹ̀ nítorí pé wọn kò leè rí rékojá àìní àwọn

**YÉÉ DA ARA RẸ PỌ
PẸLÚ GBOGBO ÀWỌN
IYÈMÉJÌ ÀTI ÀIGBÀGBỌ
NÍ ÀYÍKÁ RẸ. YÍ
ÌŞÒÓTỌ RẸ PADÀ
KÍ IWỌ SÌ GBÁDÙN
ÌJỌBA ỌLÓRUN!**

ìdáhùn rẹ̀. Ìwo kò leè níretí pé kí àwọn èniyàn ó tẹ̀tí sí ọ̀ nígbà tí iwọ̀ sọ̀ fún wọn bí Ọlórún ti jẹ̀ ńlá tó nígbà tí iwọ̀ ń gbé nínú idààmú ti àifọkànbalẹ̀ nípa ètò ịṣúná ní àkókò kan náà àti àìní òun ilàkàkà láti wà láàyè bíi ti àwọn náà. Rára, iwọ̀ ní láti Ẹ̀fihàn ohun tí Ìjọba náà dà bíi rẹ̀ gégé bíi Jósẹ̀fù ti ẹ̀. Èmi kò fẹ́ẹ̀ láti fòhùn lílé, sùgbọ̀n àwọn èniyàn kíi ẹ̀ òmùgò. Wọn ń wònà fún àwọn ìdáhùn.

Èmi kò ní ohun tó nípa fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀dún. Kò sí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó béèrè lówọ̀ mi láti wá sórí èro móhùn-máwòrán; Èmi kò ẹ̀ adarí fún ijo ti ẹ̀gbẹ̀ẹ̀gbẹ̀rún. Kín ni ìdí? Nítorí pé èmi kò ní nńkankan láti sọ̀, kò sí àwọn àbájáde, kò sí àwọn ìdáhùn, kò sí ẹ̀rí pé Ọlórún wà láàyè àti wà pẹ̀lú mi. Èmi ń yá owó láti ọ̀wọ̀ àwọn ìdílé mi láti leè yè. Ọ̀kò ayókélẹ̀ mi ti ẹ̀nu kọ̀lẹ̀, ilé mi ti ń ńbú dānù, àti ìgbé-ayé mi ti ń kùnà. Kín ni ìdí tí ẹ̀nikẹ̀ni yóò fi fẹ́ẹ̀ láti gbọ̀ nípa bí Ọlórún mi ti jẹ̀ ńlá tó? Bẹ̀ẹ̀ni, èmi wà ní ọ̀nà mi lẹ̀ sí ọ̀run, ọ̀run sì ni ohun tí ó tóbi jùlọ̀, sùgbọ̀n àwọn èniyàn kí yóò tẹ̀tí sí bí ọ̀rún ẹ̀ jẹ̀ ńlá tó àyàfi tí iwọ̀ bá Ẹ̀fihàn ọ̀run níhìn-ín nínú ayé. Tẹ̀tí sí, gbogbo ohun tí èmi ń sọ̀ ni pé tí Ọlórún bá jẹ̀ Ọlórún àti tí Ọ̀rọ̀ Rẹ̀ sì jẹ̀ ọ̀títọ̀, nígbà náà, ó yẹ̀ kí òun ó ńsì. Àwọn ìgbé-ayé wa yẹ̀ kí ó ní àwòmọ̀ tó yàtò àti tó jẹ̀ iyàtò! A ní láti kan iran yíi lára pẹ̀lú ọ̀títọ̀ ti Ìjọba. Àwọn Pótífáàri ń wo iran wa.

Nítorí náà kí ló dé tí èmi ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ àkólé iwé yíi ní *Agbára ti Ìjólótítọ̀*? Èyí jẹ̀ nítorí tí Pótífáàri wọ̀ inú Ìjọba Ọlórún àti pé òun sì gbádùn isimi sáábàti níbi tí ilàágùn àti ilàkàkà ti làáláá kíi ẹ̀ ọ̀nà ti ìgbé-ayé, níbi tí kò sí ìbèrù, àti tí ó jẹ̀ pé alááfíà ni ó ń jọba. Ó jẹ̀ ibi tí èrèdíi àti ìfẹ̀ tí ń rọ̀pọ̀ ilàkàkà láti wà láàyè, àti tí ìpèsè sì ń gbé ọ̀sì mi. Báwọ̀ ni òun ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀ èyí? Òun mú àwọn ịṣòro àti làáláá rẹ̀ wá sáábé àṣẹ̀ ti Ìjọba Ọlórún. Ní ìpilẹ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé òun kò mò ohun tí òun ń ẹ̀, òun da ara rẹ̀ pọ̀ mó Ọlórún. Òun wá sínú àdéhùn pẹ̀lú òun sì wá sáábé àṣẹ̀ ti Ìjọba Ọlórún.

Pótífáàrì jẹ ọlọgbón tí ò tó láti fi àwọn ọ̀ràn rẹ sí abẹ̀ ọ̀sàkóso Jóséfù nítorí tí ọ̀ún rí àwọn ìdáhùn. Ìwọ náà leè ẹ̀ ẹ̀yí pàápàá; ẹ̀yí ní ohun tí Drenda àti Èmí ẹ̀. Ẹ̀yí ní bí àgbònrín ẹ̀ farahàn, owó fi ara hàn, àwọn ọ̀kọ̀ ayókẹ̀lẹ̀, àti ilé tí a ní ilò fi ara hàn. Nítorí náà, jẹ́ kí n fún ọ̀ ní ìmọ̀ràn. Tí ìwọ̀ bá fẹ́ gbádùn gbogbo ohun tí Ọ̀lórùn ní fun ọ̀, yí ipò tí ó fara mọ̀ padà. Yéé da ara rẹ̀ pọ̀ pẹ̀lú gbogbo àwọn iyéméjì àti àìgbàgbọ̀ ní àyíká rẹ̀. Yí ọ̀sọ̀tọ̀ rẹ̀ padà kí ìwọ̀ sì gbádùn Ìjọba Ọ̀lórùn!

ORÍ 9

ÌWỌ BỌ WỌN!

Nígbà tí mo kókó šalábàápàdé Don, òún wá sí ọ̀fíisì mi pèlú irẹ̀wẹ̀sì púpọ̀ àti nínú igbèsè. Kò sí ohun tí ó dà bí èyí tó n lọ déédéé nínú igbé-ayé rẹ̀ ní àkókò nàà. Nígbà tí èmí jòkó, tí èmí sì bá a sòrò, èmí rí pé òún ti jẹ̀ àwọn owó oṣù mēta sí mērin lóri ilé rẹ̀ tí ó n yá gbé àti lóri ó fẹ̀rẹ̀ jẹ̀ gbogbo àwọn owó mīràn tí òún ní láti san. Àwọn isòro ti igbeyàwó nàà wà—ètò isúná tí kò dúró ire ti sù iyàwó rẹ̀ pèlú àti pé òún ti bèrẹ̀ síi pàdánù ibọ̀wọ̀ rẹ̀ fún Don ní bí òun kò ṣe lágbára láti pèsè fún òun àti àwọn ọmọ wọn márààrún. Ọ̀títọ̀ ni pé, Don ti pàdánù ibọ̀wọ̀ fún ara rẹ̀. Àti pé òún wá kún fún àwọn ibèèrè lóríṣíríṣí.

Ìṣẹ̀ rẹ̀ níṣe pèlú tita adójútọ̀fo ti ètò ilera káàkiri àti rékojá ipínlẹ̀ ti Òhio, ṣùgbón aílàṣeyọ̀rì rẹ̀ n yára darí rẹ̀ sí inú àjàlù ti ètò isúná ní kíákíá.

Látàrí gbogbo àwọn ohun tí ó n ṣẹ̀lẹ̀ lòdì sí Don, èmí rí agbára nínú rẹ̀. Òun n fẹ̀ láti kọ̀ ẹ̀kọ̀ àti pé òun ṣetán láti ṣiṣẹ̀. Àwọn àpapọ̀ ihùwásí wònyí lágbára wón sì ṣe iyàlẹnu fún mi tó bèẹ̀ tí mo gbà á àti pé mo jòwọ̀ ara mi sínú isẹ̀ rere ti ojọ̀ iwájú rẹ̀. Ní iparí, èyí jẹ̀ idóko-òwò tí ó padà san ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ipin nílá fún àwa méjéjì.

Ilé-ìṣe mi tó ti bèrẹ̀ lákòtun ṣẹ̀ṣẹ̀ n jẹ̀ ànfàani irin àjò kan lọ sí Hawaii láti ọ̀wọ̀ ọ̀kan nínú àwọn òntajà wa, àti pé Èmí léèrò pé èyí yoo jẹ̀ ààyè nílá láti šalábàápín ọ̀rò nípa Ijọba Ọ̀lọrun pèlú Don. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé Don jẹ̀ Kristiẹ̀ni, òun kò ní òye kan nàà ti èmí ṣe. A [[ti pe bi o tilẹ̀ jẹ̀ pe Emi yoo gbiyanju lori ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ awọn isẹ̀lẹ̀ lati salabapin awọn ilana Ọ̀lọrun pèlu rẹ̀ ni agbegbe yii, oun ko kan da bii eni to fe lati gba ohun ti emi n sọ gbọ.

Emi tubo n wa ọ̀na lati lee ni akiyesi Don eyi ti yoo ṣe iranlọ̀wọ̀ eyi ti oun yoo fi ronun pe oun, paapaa, lee ṣaṣeyọ̀ri nipa kikọ̀ bi Ijọba Ọ̀lọrun ṣe n ṣiṣe. Sibesibẹ̀, Don rẹ̀wẹ̀sì púpọ̀ pe oun ti ni akoko lile lati rẹ̀wẹ̀sì gbagbọ̀ ninu ara re ati gbagbọ̀ pe iyipada lee ṣẹ̀lẹ̀ looto. Emi mọ̀ pe irin-

ajo Hawaii yii je anfaani fun mi.

Ni awọn oṣẹ ṣaaju ki Don ati Emi o too lọ, awa sọrọ nipa pe kin ni awa yoo ri ati ti awa yoo ṣe nibẹ. Ohun kan to wulo, ti o si fa akiyesi Don bi eyi ti ko si omiran. Oun n fẹ lati mu eja maalifini aláwọ omi aró kan ninu omi Okun to rẹwa. “Hawaii ni o je olu-ilu eja maalifini aláwọ omi aró ní gbogbo agbáyé,” Don sọ fún mi tayọ tayọ. “Èmi ti n fẹ láti mú eja maalifini aláwọ omi aró kan; èyi ti jẹ alá mi.” Fún igbà àkókò ní àwọn ọ̀sẹ̀ diẹ, Èmi rí ẹ̀rín tó pèkẹ̀ Don. Ohun kan sáà ni ó mú inú rẹ̀ dùn, àti pé èmi mò pé ayọ̀ rẹ̀ yóò sí ilẹ̀kùn sí ẹ̀kọ̀ tí ó lágbara.

“Don,” Mo sọ fún-un, “njẹ iwọ̀ mò pé ó ṣe ẹ̀ lẹ́ láti mò, kí ẹ̀ ní irẹ́tí, sùgbón mò pé iwọ̀ yóò mú eja maalifini aláwọ omi aró kan ní Hawaii nípa tí ẹ̀ sínú Ìjọba Olórún?” Pèlú ọ̀kàn tó pòrùuru sùgbón ní igbẹ̀kẹ̀lẹ̀, Don fẹ̀ láti mọ̀ diẹ̀ síi, àti pé èmi tèsíwájú pèlú àlàyé mi nípa Ìjọba. Èmi ka àkásórí Máàkù 11:24, èyí tí ó sọ pé, “*Nitori náà ni mo wí fún-un yin, ohunkóhun tí èyin bá béèrè fún nínú àdúrà, Ẹ gbàgbọ̀ pé ẹ̀ ti rí wọn gbà, àti pé yóò sì jẹ̀ tìyín.*” Fún Don, èyí fẹ̀rẹ̀ dára púpọ̀ jù láti gbàgbọ̀ lọ. Èmi lo àkókò diẹ̀ láti ran òun lówọ̀ láti lóye Ìjọba àti bí òun ẹ̀ leè tú igbàgbọ̀ rẹ̀ sílẹ̀. Bẹ̀ẹ̀ náà, sáájú kí a tó lọ nínú ìrìn-àjò wa, òun àti iyáwọ̀ rẹ̀ fún irúgbìn gégé bí èmi ti ẹ̀ fún agbònrín mi, bẹ̀ẹ̀ náà ni wọn gbàdúra pèlú àdéhùn, wọn sì gbàgbọ̀ pé àwọn ti gba eja maalifini aláwọ omi aró kan.

Lákókò tó sáájú, Don ẹ̀ ohun gbogbo tí òun mò ẹ̀ lẹ́ láti ẹ̀ àtìlẹ̀yìn fún ipa tirẹ̀ láti leè gba ikórè náà. Óun ẹ̀ iwádií diẹ̀ lórí àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi tí ó wà àti àwọn iye wọn àti ní igbẹ̀yìn òun ẹ̀ adéhùn pèlú balógun kan tí òun rò pé ó dára púpọ̀. Ohun gbogbo ti wà létò, àti pé ohun gbogbo wà ní idúró ire nípa lílọ̀ sí ibudó omi Okun tó rẹ̀wà ti Hawaii.

Ojọ̀ rínrin ìrìn-àjò orí omi dé, àti bí a ti n wọ̀ ọ̀kọ̀ ojú omi náà, àwá sọ fún balógun pèlú ayọ̀ nílá pé lónií ni ojọ̀ tí a ó mú eja maalifini aláwọ omi aró kan. Nígbà tí òun n ní irẹ́tí pé àwa ó ò ní ojọ̀ àṣeyọ́rí fún eré idárayá pípa eja irú miiran, òun fi dá wa lójú pé àwọn àidọ̀gba wa tí yóò ṣiṣẹ̀ lòdi fún wa láti mú eja maalifini aláwọ omi aró ni ojọ̀ yẹn. Pèlú àwọn ọ̀kọ̀ ojú omi méjì lórí àwọn ìrìn-àjò pípeja tí ó ní agbára ní gbogbo ojọ̀ fún iwọn oṣù mērin tó kojá lọ, eja maalifini aláwọ omi aró kan ṣoṣo ni àwọn egbé amúgbálégbẹ̀ rẹ̀ kan mú wá. Èyi ní pátó jẹ̀ torí pé kí ẹ̀ àkókò eja maalifini aláwọ omi aró síbẹ̀, níwọn bí eja maalifini aláwọ olomi aró ti jẹ̀ eja tí n sí kiri. Ní kíkọ̀ láti rẹ̀wẹ̀sì, àwá fi tọ̀wọ̀ tọ̀wọ̀

wí fún u pé àwa yóò mú ọkàn bèẹ̀ sì ni a tèsíwájú láti tená sí ọkọ wa.

Léyìn iwọn wákàtí mífà ti jíju àwọn, àwa kò rí i kí eja ó fenu gbé ijè kan, àti pé èmí ti n ẹ̀nìyàn diẹ̀ pé àìní ị̀serere leè mú irẹ̀wẹ̀sì bá igbàgbọ̀ ọkàn Don. Nínú ibákédùn ọkàn

mi Èmí pariwo ibèèrè kan sí òun. “Don,” Èmí pariwo láti inú ààyè ibi tí èmí wà lórí afára tí ó wà lókè rẹ̀, “jé kí n bèèrè ibèèrè kan lówọ̀ rẹ̀. Nígbà wo ni iwọ̀ gba eja maalíni aláwọ̀ omi aró yẹn, nígbà tí òun fara hàn tàbí nígbà tí iwọ̀ gba àdùrà?” Pèlú igboya gidigidi, Don dáhùn, “Gary, iyẹn rọ̀rùn púpọ̀. Èmí gbáá nígbà tí èmí gbàdùrà.” Inú mi dùn bèẹ̀ sì ni mo ní igboya nígbà tí mo gbọ̀ èsì rẹ̀. Léyìn nàà ni èmí tó mò pé Don ti gba itòsónà mi ní ojúlówó àti pé òun pinnu láti ní eja maalíni nàà.

Ní ị̀sẹ̀jú diẹ̀ miiran, àwọn Don bèrẹ̀ síí mi bí ó ti n tẹ̀ nínú omi òkun bèẹ̀ nàà ni àwọn amúgbálẹ̀gbẹ̀ nàà pariwo, “Ejá ti dé!”

“Máṣe mú gbọ̀kàn sókè jùlọ̀,” balógun nàà kilọ̀ fún-un. “Òun jé eja nílá lóòótó, ẹ̀gbọ̀n òun kí ẹ̀ maalíni aláwọ̀ omi aró. Àwọn maalíni a máa wá sí òkè ojú omi àti pé àwọn a máa fò nípa òfúrufú, eja yí si wà ní isàlẹ̀ jín jín.” Àwọn ị̀sẹ̀jú nàà kojá lọ̀ bí Don ẹ̀ n tèsíwájú nínú ị̀jẹ̀kadi pèlú eja nàà tí kò tii súnmo bèbè òkè fún rírí. Bí ó ti ẹ̀ rẹ̀ Don tó bèẹ̀ nàà ló rẹ̀ eja nàà diẹ̀ síí àti láipẹ̀ eja nàà jáwọ̀ nínú ị̀jẹ̀ nàà. Òun kò ya Don àti Èmí lẹ̀nu bí òun ti fa arẹ̀wa eja maalíni aláwọ̀ omi aró nílá ni sókè, ẹ̀gbọ̀n òun jé iyálẹ̀nu nílá fún gbogbo ènìyàn miiran lórí ọkọ̀ ojú omi nàà.

Àwòrán Don àti eja rẹ̀ wà nínú ọ̀fìsì mi tí tí di ojọ̀ òní yí gégé bí ẹ̀rì fún àwọn miiran àti iran-nilétí igbà gbogbo fún mi ti àwọn òtítọ̀ tí ị̀jọ̀ba nàà. Ní òde, eja kan ni. Ẹ̀gbọ̀n sí Don, eja maalíni nàà tùmọ̀ sí ohun púpọ̀ diẹ̀ síí. Bí ị̀jọ̀ba nàà bá ẹ̀sẹ̀ fún maalíni, dájú dájú òun yóò ẹ̀sẹ̀ fún gbogbo ohun miiran tí òun nílò nínú igbé-ayé. Fún Don, èyí jé ibèrẹ̀ kan pátò ti imọ̀ye ipa ti ị̀jọ̀ba Ọ̀lórùn leè ní lórí igbésí ayé rẹ̀.

Lọ̀ padà sí bí ẹ̀gbẹ̀run ọ̀dún diẹ̀ sẹ̀yìn àti pé iwọ̀ yóò kọ̀ ẹ̀kọ̀ nípa ọ̀kúnrin kan tí à n pè ní Níkódémù, Èni tí ó bèèrè lówọ̀ Jèsù ní pàtàkì

**“NÍTORÍ NÀÀ NI MO WÍ
FÚN-UN YÍN, OHUNKÓHUN
TÍ Ẹ̀YÍN BÁ BÈÈRÈ FÚN
NÍNÚ ÀDÙRÀ, Ẹ̀ GBÀGBỌ̀
PÉ Ẹ̀ TI RÍ WỌN GBÀ,
ÀTI PÉ YÓÒ SÌ JÉ TIYÍN.”**

— MÁÀKÙ 11:24

àti eja wéwéwé méjì. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé èmí ti gbọ̀ itàn náà ní igbà mílìònú kan ní àkókò dídàgbà ní ilé ijòsìn, kò sí ẹnìkan tí ó sọ fún mi bí Jésù ẹ̀ ẹ̀ bẹ̀.

Ní igbà tí ojò sì n sù lọ, nítorí náà àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ tọ̀ òun wá. “Èyí jẹ̀ ibi tí ó jẹ̀ ọ̀nà jín jìn,” wọn wí pé, “àti pé ó ti pé púpọ̀ bá yí. Rán àwọn èniyàn yìí kúrò kí wọn leè̀ lọ sí agbègbè igbèríkò àti abúlé àti ra àwọn ǹnkankan láti jẹ̀ fún ara wọn.” Sùgbón òun dáhùn, “Èyin ẹ̀ fún wọn ní ǹnkan kan láti jẹ̀.” Wọn sọ fún un pé, “Ìyẹn yóò gba díẹ̀ ju owó ọ̀yà oşù méjọ̀ ti ẹnì kan lọ! Njẹ̀ àwa yóò lọ kí àwa ó sì lo iye yìí lórí àkàrà kí àwa ó sì fi fún wọn láti jẹ̀?”

“Iye àwọn àkàrà mélòò ní ẹ̀yìn ní?” òun bẹ̀rè. “È lọ̀ wòó.” Nígbà tí wọn sì ríi, àwọn sọ̀ pé, “Márùn-ún—àti eja méjì.”

Léyìn náà Jésù darí wọn láti ní kí gbogbo àwọn èniyàn náà jòkòó ní egbé egbé lórí pápá oko náà. Nítorí náà, wọn jòkòó ní àwọn egbé egbé ti àwọn ọ̀gọ̀gọ̀rùn-ún àti àádọ̀ta. Ní mímú àwọn àkàrà márùn-ún àti eja méjì bẹ̀ ní òun wo ọ̀run, òun sì dúpé ó sì bu àwọn àkàrà náà. Léyìn náà òun fi wọn fún àwọn ọmọ-ẹyìn rẹ̀ láti ẹ̀tò rẹ̀ níwájú àwọn èniyàn náà. Óun sì tún pín eja méjì náà láàárín gbogbo wọn. Gbogbo wọn jẹun àti ní itélórùn, àti àwọn ọmọ-ẹyìn gbé àwọn agbòn kíkún méjìlára ti àkàrà àti eja. Iye àwọn ọ̀kúnrin tí ó jẹ̀ jẹ̀ egbèrún márùn-ún.

— Máàkù 6:35-44

“Jésù, àwá ní iṣòro kan. Ebi n pa àwọn èniyàn àti bí kò ẹ̀ pé tí wọn bá lọ kúrò ní bí bá yí, wọn kì yóò ní ànfààní láti dé sí ilé tí tí di igbà pípé; àti pé ẹ̀yí ká wa lára.” Nítorí náà kín ni Jésù sọ̀ fún wọn? “Ahh, Ehh, òótọ̀ ẹ̀ sọ̀. Èmi kò tilẹ̀ fiyè sí àkókò rárá; È jẹ̀ kí a parí ipadé náà lésẹ̀késẹ̀.” Rára, Óun kàn sọ̀ ní iròrùn wí pé, “Èyin ẹ̀ bọ̀ wọn.” Ní Kín ni? Bíbẹ̀li ẹ̀ akòsílẹ̀ PÉ àwọn ọ̀kúnrin 5,000 wà níbẹ̀, sùgbón ní kíkà àwọn obìnrin àti àwọn ọ̀modé ibá ti mú kí iye àwọn tí ó le wà níbẹ̀ jẹ̀ èniyàn 20,000. Bíbọ̀ iye àwọn ikò èniyàn bá yí, pàápàá bí iwọ̀ bá tilẹ̀ ní àwọn ohun èlò síbẹ̀ tẹ̀lẹ̀, yóò jẹ̀ iṣẹ̀ nílá kan, àti ẹ̀yí tííṣe kò ẹ̀eṣe rárá. Ó dá mi lójú pé àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn gan-an kò leè̀ gba ohun tí Jésù n sọ̀ gbọ̀.

Ohun tí ó jẹ̀ idáhùn wọn sí ọ̀nà àbáyọ̀ Rẹ̀ fún wa lóye sínú ipò èèrò-ọkàn tí ó jẹ̀ ti ayé. “Sùgbón, Jésù, iye yòò ná wa ní owó ọ̀yà ti oṣù méjọ! Njẹ̀ àwa yòò ní láti lo iye bíye ni lórí àkàrà bí?” Ní àkókó ná, ẹ̀kíyèsí bí wọn se yí ìṣòro àìní wọn padà lèsèkèsè sínú ètò ẹ̀gún ilẹ̀ ayé àti ilàkàkà irora ti ọ̀rọ̀-ajé fún oṣù méjọ ní pàtó.

Ní ọ̀jọ̀ kan, èmí n gbàdùrà àti pé Ọlórùn sọ fún mi pé èmí ní èèrò ọkàn ti ẹran ara. Èyí mú ọkàn mi dàrú; kín ni èyí tùmò sí? Njẹ̀ èmí ní ìṣòro pẹ̀lú ìfẹ̀kúfẹ̀ bí? Rára o, Èyí n tọka sí ọ̀nà ti ìrònú mi àti bí mo se n se òdiwòwón sí ọ̀jọ̀ iwájú mi nípasẹ̀ ọ̀nà ìrònú ti ètò ẹ̀gún ti ayé nípasẹ̀ ètò-ọkàn bí èmí se leè yára sí. Gbogbo wa ni a máa n se èyí. Bí àwá bá nílò ilé tuntun, nítorí èyí, àwa yòò se iwádíi iye tí òún tó àti lẹ̀yìn nàà lèsèkèsè, àwa yòò se ìṣìrò bí àwá bá leè ní agbára rẹ̀. Báwo ni a se n se ìṣìrò irú èyí? Nípasẹ̀ ọ̀nà ìrònú ti ètò ẹ̀gún ti ayé nípasẹ̀ ètò-ọkàn bí mo se leè yára sí. E jẹ̀ kí á wòó, Èmí n rí iye owó \$15 dọla ní wákàtí kọ̀ọkan ní ilọ̀pọ̀ iye 40 wákàtí nínú ọ̀sẹ̀ kan yòò jẹ̀... “Ìró iyálẹ̀nu, kò sí ọ̀nà tí èmí leè gbà fi ní irufẹ̀ ilé yẹn.” Nítorí nàà, iwọ̀ yòò gbàa sí ẹ̀gbẹ̀ kan gégé bí kò seése. Bí àwá bá se agbèyèwò gbogbo ẹ̀róngbà nípasẹ̀ báwo nípa ọ̀jọ̀ àmúwayé bí èmí se leè sáré, àwa KÍ yòò leè tẹ̀ sínú ọ̀nà gbígbé ìgbé-ayé ti ìjọba, torí pé a kò so Ọlórùn pọ̀ mó irú ètò báyií. Ọlórùn n sọ fún mi pé bí èmí bá n fẹ̀ láti máa ẹ̀múlò ètò Ìjọba, Èmí yòò ní láti bèrẹ̀ síí ronú lónà àwọn èèrò ti Ìjọba—gbogbo nńkan ni síse! Níbi yí gan-an ni ibi tí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn wà nígbà tí wọn sọ pé, “Iye yòò ná wa ní owó ọ̀yà oṣù méjọ.” Ní sàń-án, àwọn n sọ pé òún jẹ̀ ìṣẹ̀lẹ̀ kò seése se láti bó ọ̀gòdòdò ènìyàn báyií.

Jẹ̀ kí n se àpẹ̀júwe ohun tí ọ̀rọ̀ Jésù, “Èyin ẹ̀ bó wọn,” tùmò sí létí wọn. Fojú inú wòó pé èmí jẹ̀ olùṣọ̀-àgùntàn rẹ̀, àti pé iwọ̀ wà ní àkókò líle diẹ̀ àti pé iwọ̀ ṣubú sínú gbèsè ètò owó ilé rẹ̀. Ó jẹ̀ iwọ̀n owó oṣù mẹ̀ta séyìn àti pé o ti fẹ̀rẹ̀ pàdánù ilé rẹ̀. Nítorí nàà, iwọ̀ wá tọ̀ mí wá, iwọ̀ sì bèèrè lówó mi bóyá ijo leè se ìrànlowó pẹ̀lú mímu ọ̀ jade kúrò nínú igbèsè nàà. Lẹ̀yìn nàà èmí fi idákéjẹ̀ sọ fún ọ̀ pé, “Èmí ní ìmọ̀ràn kan tó dára jùlọ̀. Kín ni idí tí iwọ̀ kò fi san owó nàà lẹ̀ẹkan nàà, bẹ̀ẹ̀ sí ni iwọ̀ kí yòò ní igbèsè míràn láti san mó?” Nígbà nàà ni iwọ̀ yòò wò mí pẹ̀lú iwò kan ti, “Kò sí ọ̀nà tí òún fi lóye ohun tí Èmí n sọ rára”. “Rára o, olùṣọ̀-àgùntàn, Èmí rò wí pé iwọ̀ n se àṣìse nípa gbígbọ̀ mi. Àwa kò ní owó kan kan; èyí gan-an sì ni idí tí àwá se wá sí ọ̀dò rẹ̀. Àwá kàn nílò pé kí ijo leè se ìrànlowó fún wa kí àwa ó leè jade kí àwa ó sì leè san

àwọn gbèsè wònyíí.” Lẹ̀ẹ̀kan síí, èmí wò ọ̀ pẹ̀lú idákéjéjé diẹ̀ síí àti èmí sí sọ̀ pé, “Rárá o, Èmí lóye ohun tí ìwọ̀ n sọ̀, àti pé èmí fún ọ̀ ní ọ̀nà àbáyọ̀ nílá. Ó kàn ye kí ìwọ̀ ó san owó ilé nàá lẹ̀ẹ̀kan nàá, àti pé ìwọ̀ kí yòò ní èyíkéyíí gbèsè láti san mọ̀.” Bíi ẹ̀rọ̀ pííníboḍù tí ó n kígbe, ìwọ̀ yòò rò pé èmí jẹ̀ ọ̀pè.

Ó dára nàá, èyíí gan-an nàá ni bí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn ẹ̀ nímòlára. “Jésù, lóòótó, ìwọ̀ kò káramáásíkíí bíbọ̀ gbogbo àwọn èniyàn 20,000 wònyíí, bí bèẹ̀ kọ̀? Èyíí kò tilẹ̀ ẹ̀eṣe rárá. Àwa kò kàn tilẹ̀ ní àwọn ohun èlò láti leè ẹ̀yíí. Bẹ̀ẹ̀ sí ni pé bí àwá bá tilẹ̀ gbèèrò láti lọ̀ kí a sí ẹ̀ṣẹ̀ takuntakun láti kó owó nàá jọ̀, àti pé kí a ẹ̀tò àwọn kẹ̀kẹ̀ pẹ̀lú àwọn ìgbimọ̀ láti lọ̀ ra àkàrà nàá, nígbà tí a bá fi máa padà dé pẹ̀lú àkàrà nàá, gbogbo àwọn èniyàn wònyíí yòò ti kú. Pàápàá tí àwá bá tilẹ̀ ní owó nàá, àwa kò ní àkókò tí a nílò láti ẹ̀ nṁkan wònyíí.”

Báyíí ni a ẹ̀ n dáhùn sí àwọn ohun tí kò ẹ̀eṣe ní ti ilàna ojú ayé nígbà tí àwa kò bá rí ọ̀nà fún nṁkan nàá láti wá sí imúṣe. Nígbà tí àwa kò bá ní ipèsè, iran wa a máa kú.

Jésù kò fi àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn sílẹ̀ níbẹ̀ ní ipò nàá lài ní idáhùn kankan, bèẹ̀ sí ni pé Ọ̀un kí bá ti sọ̀ fún wọn láti bó àwọn èniyàn nàá tí ó bá jẹ̀ pé kò sí ọ̀nà mìràn láti ẹ̀ bèẹ̀. Ọ̀un tún fẹ́ẹ̀ fi ètò mìràn hàn wọn ní pàtò—Ìjọ̀ba nàá lójú iṣe. Pẹ̀lúu bí àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn ti ẹ̀ ní idààmú báyíí, Jésù bó sí ojú iṣe.

“Kín ni èyín ní? Ẹ̀ lẹ̀ wòò,” Jésù sọ̀rò. Àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn padà wá, wọn sí sọ̀ pé, “Àwá tí rí àkàrà mārùn-ún àti eja méjì.” Ní kété tí a fojú kan eja méjì àti àkàrà mārùn-ún nàá, Jésù wí fún àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn kí wọn ó múu wá sí ọ̀dọ̀ Ọ̀un. Ọ̀un gba àkàrà àti eja bèẹ̀ ló sí bükún wọn àti lẹ̀yìn èyíí ọ̀un tún dáa padà fún wọn lójú kan nàá. Ní ojúkorójú, ohunkóhun kò yípadà, ẹ̀gbon ní ipò ti èmí, ohun kan pàtàkì ti ẹ̀lẹ̀, nṁkan tí ó jẹ̀ kọ̀kọ̀rọ̀ sí ọ̀ye wa nípa ti Ìjọ̀ba nàá. Jésù pàṣẹ̀ fún àwọn ọ̀mọ̀-lẹ̀yìn láti pín àwọn àkàrà àti eja nàá, àti pé wọn n wòran pẹ̀lú iyàlẹ̀nu bí ọ̀unjẹ̀ nàá ẹ̀ pọ̀ síi lójú korójú wọn tí tí wọn fi bó gbogbo èniyàn 20,000 tí tí wọn kò le fi gbé àwọn àjẹ̀kù nàá lówọ̀ mọ̀. Kín ni ohun tó ẹ̀lẹ̀? Báwo ni ó sí ẹ̀ ẹ̀lẹ̀?

Láti ẹ̀wá, àwá nílò láti padàsẹ̀yìn diẹ̀ àti pé kí àwa ó ẹ̀ àkíyèsí pẹ̀kí pẹ̀kí lóri àwọn àláyẹ̀ ti inú iṣẹ̀lẹ̀ yí í. Itumọ̀ ọ̀rọ̀ nàá “bükún” ní pàtò tùmọ̀ sí láti yà sọ̀tọ̀ tàbí yà sí mímọ̀. Nítorí nàá àwá leè sọ̀ pé ní kété tí Jésù bá sọ̀rò sórí ọ̀unjẹ̀ nàá tí ọ̀un sí bükún rẹ̀, àkàrà àti eja nàá ni a yà

sótò kúrò láti inú ìjọba kan sí òmíràn. Ní ilẹ̀-ayé, bíbọ̀ àwọn èniyàn 20,000 pèlú àkàrà márùn-ún àti eja méjì jẹ̀ kò ṣeṣe. Ṣùgbón ní ti Ìjọba Ọlórún, ohun gbogbo ni ṣiṣe. Ní tòótó, itàn nàà kò parí síbẹ̀. Ṣáájú kí ó tóo parí, àwọn ọmọ-leyin tún kó àwọn agbọn méjiláá ti àwọn àjẹkù. Àwọn àkàrà márùn-ún àti eja méjì lọ kúrò láti orí kò tó, sí bíbọ̀ 20,000 èniyàn lábọ̀ yó àti leyin nàà òún tún ju iwọn èyí tí ó bèrẹ̀ pèlú leyin-ò-reyin? Iyẹn ni ọ̀nà ti Ìjọba nàà, diẹ̀ síi ti ànító àti ànìṣẹ̀kù!

Gégé bíi onímò-ìjìnlẹ̀ nípa ti èmí, nígbà tí èmí wo itàn nàà pékí pékí, Èmí rí àlákálẹ̀ kan nàà ti Ọlórún fún mi pèlú àgbònrín. Nípàsẹ̀ ọdẹ̀ àgbònrín mi, Ọlórún kó mi láti kókó fún irúgbìn sínú Ìjọba Ọlórún lára ipín ti ohunkóhun tí ó jẹ̀ èyí tíí ṣe àìní mi. Èyí ni ohun tí ọmọdékúnrin nàà ṣe pèlú àwọn àkàrà àti eja tí òún ní. Ọ̀ún fí sí abẹ̀ aṣẹ̀ ti Ìjọba Ọlórún, àti pé òún di ilọpọ̀ síi, òún bó àwọn èniyàn 20,000 òún sì tún ṣe àwọn agbọn 12 kù sílẹ̀. Ṣe àkíyèsí pé àwọn àkàrà di àkàrà púpọ̀ síi, bèẹ̀ sì ni àwọn eja di eja púpọ̀ síi. Èyí ni bí ó ṣe n ṣiṣe. Èmí leè fún irúgbìn eja sínú Ìjọba àti pé òún leè di ilọpọ̀ gégé bíi eja síi. Ṣùgbón bí Èmí bá níilò eja tí ó sì ṣe pé èmi kò ní eja láti fún irúgbìn rẹ̀? Ìdáhùn nàà—owó!

Rántí, owó jẹ̀ ìṣètò pàṣipààrò. Iwo àti Èmí “pe orúkọ” owó ní ọjọojúmọ̀. A pèè lórúkọ gégé bíi mílìkì, ilé, aṣọ, búrẹ̀dì, àti ohunkohun míràn tí àwá máa n níilò lójọojúmọ̀. Owó di ohunkóhun tí àwá níilò. Nítorí nàà, òún jẹ̀ pé nígbà tí àwá bá fún irúgbìn; àwá leè dárúkọ owó. Dípò kí àwá ó lọ sí ilé itajà láti lọ ra eja níbẹ̀ kí àwá ó baà leè fún irúgbìn eja, àwá kàn leè fún-un lórúkọ owó. Èyí leè ṣẹlẹ̀ bèẹ̀ pèlú ififún ni wa, ṣùgbón kì í ṣe nípa ìdámewáa rẹ̀, nítorí pé Ọlórún ti pèè ní orúkọ tẹ̀lẹ̀. Àwá leè rí ọ̀fin ti ìṣodipúpọ̀ yìi kan nàà tí ó ṣiṣe ní inú Lúùkù 5.

**ỌLÓRUN KÓ MI LÁTI
KÓKÓ FÚN IRÚGBÌN
SÍNÚ ÌJỌBA ỌLÓRUN
LÁRA ÌPÍN TI OHUNKÓHUN
TÍ Ó JẸ̀ ÈYÌ TÍÍ ṢẸ̀ ÀÌNÍ MI.**

Ní ọjọ kan bí Jésù ti n dúró lẹ̀bàá adágún odò Génésárẹ̀tì, pèlú bí àwọn èniyàn ṣe pé jọpọ̀ ní àyíká rẹ̀ tí wọn n gbọ̀ ọ̀rò Ọlórún, òún rí àwọn ọkọ ọjú omi méjì ní etí odò, tí àwọn apeja fi sílẹ̀ síbẹ̀, tí wọn n wẹ̀ àwọn wọn. Ọ̀ún wọ̀ inú ọkan nínú àwọn ọkọ ọjú omi nàà, ọkan tí ó jẹ̀ ti Simónì, òún sì sọ fún un láti tẹ̀

ọkọ náà jáde. Lẹyìn náà, òún jòkó, ó n kọ àwọn èniyàn láti inú ọkọ náà. Nígbà tí òún ti sọrò tán, òún sọ fún Símonì pé, “Sọ àwọn jáde sínú isàlẹ̀ omi, kí iwọ kí ó ju àwọn rẹ̀ sisàlẹ̀ fún àkópò eja.”

Símonì dáhùn, “Olúkóni, àwá ti ọ̀ṣẹ̀ ní gbogbo òru, àwá kò sí mú ohunkóhun. Sùgbón nítorí tí iwọ̀ sọ bẹ̀ẹ̀, Èmi yóò ju àwọn sí isàlẹ̀.” Nígbà tí wọn sì ti ọ̀ṣẹ̀ bẹ̀ẹ̀, wọn kó irúfẹ̀ eja tí ó pọ̀ níye tó bẹ̀ẹ̀ tí àwọn wọn bẹ̀rẹ̀ síí ya. Nítorí náà wọn kígbẹ̀ pe àwọn alábaáṣiṣẹ̀pọ̀ wọn nínú ọkọ̀ mùnràn láti wá ràn wọn lówó, àti pé wọn wá wọn sì kún àwọn ọkọ̀ méjèjè ní kíkún tó bẹ̀ẹ̀ tí wọn fi bẹ̀rẹ̀ síí rí.

— Lúukù 5:1-7

Gégé bí onímò-ìjìnlẹ̀ nípa tí ẹ̀mí, ẹ̀jẹ̀ kí a yẹ̀ itàn náà wò. Báwo ni eja yíi ọ̀ se fi ara hàn? Njẹ̀ iwọ̀ leè rii? Jésù n rìn ní etí òkun àti pé òún sàwárí ọkọ̀ ojú omi tí Òún n fẹ́ẹ̀ ló láti leè wáásù fún ijọ̀ èniyàn. Òún béèrè lówó Pétérù, ẹ̀ni tí ó ní ọkọ̀ ojú-omi náà, bí òún bá leè ló ó Pétérù sọ pé, “Dájú dájú.” Fẹ̀kàn tẹ̀lẹ̀, wọn ti sàmúlò rẹ̀ tán; wọn ti lòò ní gbogbo òru àti pé àwọn kò sí mú nńkan kan. Lẹyìn tí Jésù lo ọkọ̀ ojú omi náà, Òún sọ fún Pétérù pé kí òún ó lọ padà, kí òún ó sì peja nínú omi jìjìn lẹ̀kàn síí. Òún dá mi lójú pé ibéèrè yíi bá Pétérù lẹ́ja-fúú, gégé bí òún ti dáhùn pé, “Jésù, àwá ti fi gbogbo òru dẹ̀dò àwá kò sí mú nńkan kan.” Pétérù jẹ̀ akòṣẹ̀moṣẹ̀ apeja, àti pé òún mọ̀ bí òún ọ̀ se leè dọ̀dọ̀ eja. Gégé bíi irírí rẹ̀, àwọn eja náà kò kàn sí níbẹ̀ ni. Òun kò kàn mọ̀gbón wá ní ti ara láti padà síbẹ̀. Wọn ti tẹ̀ ọkọ̀ wọn dúró sí etí odò àti pé wọn ti n fọ̀ àwọn wọn.

Èmi kò ní igbàgbọ̀ pé Pétérù ibá ti ọ̀ṣẹ̀ àyàfi ti pé òún ti gbọ̀ bóyá iwáásù oní wákàtí gbọ̀rọ̀ kan láti ọ̀dọ̀ Jésù tí ó fọ̀wọ̀ tọ̀ ọkàn rẹ̀ ní ọ̀nà tí kò rí bẹ̀ẹ̀ tẹ̀lẹ̀ rí. Nítorí náà òún sọ pé, “Nítorí pé iwọ̀ sọ bẹ̀ẹ̀, Èmi yóò ju àwọn mi sí isàlẹ̀.” Pétérù padà àti pé ó kó ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ eja tó fi jẹ̀ pé àwọn rẹ̀ fẹ̀rẹ̀ ya àti ọkọ̀ ojú omi rẹ̀ fẹ̀rẹ̀ rí sódò. Òún ké pe àwọn alábaáṣiṣẹ̀pọ̀ rẹ̀ tí wọn wá ní etí òkun lóhùn rara, wọn sì jáde síí àti pé àwọn wọn fẹ̀rẹ̀ ya bẹ̀ẹ̀ sì ni ọkọ̀ ojú-omi wọn pàápàá fẹ̀rẹ̀ rí bakan náà. Bíbélí ọ̀ akòsílẹ̀ ikòrasí Pétérù; Ẹ̀nú yàá!

Báwo ni èyíi ọ̀ se ọ̀lẹ̀? Njẹ̀ àwọn ọ̀yẹ̀ wá bí? Njẹ̀ àwá leè mò bí? Ní

isòrò ní sọkí, ó jẹ ilànà ti agbára Ijólóitító tí a sòrò nípa rẹ sẹyìn. Nígbà tí Pétérù jẹ kí Jèsù lo ọkò ojú-omi rẹ, ọkò ojú omi àti oko-òwò rẹ yí Ijọba padà. Oko-òwò nàà jáde láti inú abẹ àṣẹ ètò ègún ti ilẹ-ayẹ àti pé òun wá sábe àṣẹ ti Ijọba Ọlórùn. Ní wíwà lábẹ àṣẹ ti Ijọba Ọlórùn, Ọlórùn ní òfin àṣẹ láti ẹ idásílẹ ọ̀rò ìmò kan àti láti fún Jèsù ní déédéé ipò ibi tí àwọn eja nàà wà; “níbẹ yẹn ní isàlẹ nínú omi.”

Nítórí nàà ẹ jẹ kí a ṣàṣẹwò isẹlẹ̀ yì í. Jèsù yá ọkò ojú-omi lówó Pétérù ẹni tí ó ṣṣẹ̀ jáde kúrò nínú àṣálẹ̀ pípẹ̀ ti pípeja láisí àbájáde kankan. Nípa isẹ̀pàṣípààrò̀ yì í, àwọn ọkò ojú omi nàà bó sí abẹ̀ àṣẹ̀ ti Ijọba Ọlórùn. Ní báyií, Jèsù ní ìmò ti ọ̀gángán ipò ibi tí eja nàà wà nípasẹ̀ Èmí Mímó. Nígbà nàà ni Jèsù darí ọkò ojú omi Pétérù sí déédéé ipò nàà. Ní báyií, ọkò Pétérù fẹ̀rẹ̀ kún fàya pẹ̀lú àkópò àwọn eja. Ọkò ojú omi àwọn alábaásisẹ̀pò rẹ̀ tún fẹ̀rẹ̀ kún fàya nítórí àkópò àwọn eja nàà. Nítórí nàà, báwo ni wọn ẹ̀ mú àwọn eja nàà? Ní ipèdè tí ó rọ̀rùn jùlọ̀, nípasẹ̀ ọ̀rò̀ ìtọ̀sọ̀nà̀ tààrà̀ láti ọ̀run wá. Ẹ̀ jẹ̀ kí a dojú kọ̀ọ̀, ẹ̀nikẹ̀ni leè pa eja tí iwọ̀ bá mọ̀ ọ̀gángán ibi tí wọn wà. Ronú nípa ohun tí a ṣṣẹ̀ sọ. Ọlórùn mọ̀ ohun gbogbo; Òun sì leè ràn ọ̀ lówó kí òun ó sọ ohun tí ó yẹ̀ kí iwọ̀ kí o ẹ̀ fún ọ̀.

Nígbà tí kò sí owó lówó Drenda àti Èmi tí àwá̀ sì bẹ̀rẹ̀ síí kẹ̀kọ̀ọ̀ ti Ijọba, Ọlórùn fún mi ní alá ní àṣálẹ̀ láti bẹ̀rẹ̀ oko òwò kan Èmi kò mọ̀ ní pátó bí ẹ̀mi ẹ̀ leè bẹ̀rẹ̀. Oko òwò yìi wà ní ojú isẹ̀ lẹ̀yìn ọ̀dún 28 lẹ̀yìn nàà, òun nì so ọ̀gọ̀gọ̀rùn-ún ti ẹ̀gbẹ̀gbẹ̀rùn-ún dọ̀là ti owó ọ̀yà ní ọ̀dún kọ̀ọ̀kan. Ní àwọn ọ̀dún 28 wọ̀nyìí, òun ti gbà mí láàyè láti fún irúgbìn àwọn mílìónù sínú isẹ̀-iránsẹ̀ àti ran àwọn ẹ̀niyàn lówó. Báwo? Èmi gbọ̀ láti ọ̀run wá, àti bẹ̀ẹ̀ nàà ni iwọ̀ leè! Jẹ̀ kí n fún ọ̀ ní àpẹ̀rẹ̀ kan.

Èmi n ẹ̀ ṣe àpẹ̀rò̀ àṣálẹ̀-márùn-ún kan lóri Ijọba Ọlórùn ní àwọn ọ̀dún diẹ̀ sẹ̀yìn. Lẹ̀yìn àṣálẹ̀ kejì, ọ̀kùnrin kan tí à n pè ní Chris wá bá mi òun sì béèrè lówó mi láti gbàdúra fún u. Èmi béèrè lówó rẹ̀ ohun tí òun nílò àdúra fún. Lẹ̀yìn nàà òun sọ itàn rẹ̀ fún mi. Òun dá oko-òwò pọ̀ pẹ̀lú ọ̀kùnrin kan tí ó sì jí owó nínú oko-òwò nàà, èyí tó mú kí oko-òwò nàà ó lọ̀lẹ̀. Òun wà nínú igbeyàwó rẹ̀ ẹ̀lẹ̀kẹ̀rin, òun kò si lọ̀ dára dára, àti pé òun jẹ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dún 40 pére. Òun sọ fún mi pé òun ní ipòrùuru ọ̀kàn púpọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ tí òun mú ibon iléwó kan tí òun ti kí, òun sì wakò yíká fún igbà diẹ̀ tí òun sì dúró ní ibudó gáasi kan pẹ̀lú ẹ̀róngbà láti pa ara òun.

Òun dà bíi aago 3:00 òwúrò̀, àti bí òun ti ẹ̀ jòkòó síbẹ̀ pẹ̀lú ibon iléwó tí a kí, fòò̀nù iléwó rẹ̀ dún. Òun dá nọ̀mbà nàà mọ̀ lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀. Òun

jẹ ti alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀. Ó dájú pé òun kò fẹ́ẹ̀ láti báa sọ̀rọ̀ rára, nítorí náà òun kò dáhùn. Ó tún dún lẹ̀ẹ̀kan, àti lẹ̀ẹ̀kan sí, àti lẹ̀ẹ̀kan sí. Ní tòótọ̀, òun dún ní iwọ̀n àkókò 11 nígbà tí Chris pinnu láti dáhùn lẹ̀yìn-ò-reyin. Àwọn ọ̀rọ̀ àkókò tó tẹnu alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀ jáde jẹ, “Níbo ni iwọ̀ wà ní báyií, àti kín ni iwọ̀ n ẹ?” Nígbà tí Chris sọ̀ fún un, alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀ yií wí fún-un pé, “Máse kúrò níbẹ; Èmí n bọ̀ níbẹ̀ báyií!” Dájú dájú, alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ rẹ̀ àtijọ̀ ẹ̀ṣẹ̀ fi ayé rẹ̀ fún Olórún àti pé òun n fẹ́ẹ̀ láti ṣalábaápín èyií pẹ̀lú Chris. Pẹ̀lú iyàlẹnu, òun nímọ̀lára ti iyára kan láti dé ọ̀dọ̀ Chris ni 3:00 ní òwúrọ̀, àti pé nígbà tí Chris kò dáhùn ipè rẹ̀, òun n túbọ̀ n gbiyànjú sí.

Nígbà tí alábaàṣiṣẹ̀pọ̀ Chris fara hàn, òun darí Chris lọ sọ̀dọ̀ Olúwa, bẹ̀ẹ̀ sí ni igbé-ayé Chris yípadà lónà iyanu. Ohun gbogbo bẹ̀rẹ̀ sí níí lọ síwájú. Òun ṣàwárí ilé ijọ̀sìn tí ó dára, igbéyáwò rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí níí yípadà. Ohun gbogbo n lọ dára dára fún òun àyáfi ètò owó ọ̀yà rẹ̀. Chris kò ní iṣẹ̀, àti pé èyií ni ohun tí ó bèèrè fún kí èmi ó leè gbàdúra nípa rẹ̀. Nípasẹ̀ àpẹ̀rò náà, Èmí kọ ohun kan náà tí èmi n sọ̀ fún ọ̀ nínú iwé yií, bí Ijọba náà ẹ̀ leè ẹ̀ ẹ̀ àwọn ohun iyanu tí ó kojá àwọn ipa tiwa.

Bí Chris ti ronú lóri bí Èmí Mímọ̀ ti ẹ̀ leè darí wa àti ẹ̀ irànlówọ̀ fún wa pẹ̀lú itọ̀sónà àti àwọn èèrò, lójiji, òun ní èèrò kan. Ní pátó òun kò ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àṣàyàn nípa ètò iṣúná. Ẹ̀gbọ̀n òun leè ẹ̀ ẹ̀ àwọn àkàrà òyìnbó kan. Ìmọ̀ṣe rẹ̀ jẹ̀ àkàrà òyìnbó kan tí ó dá lóri ètò-ilera, èyi tí ó mò pé èyií ni ó dára jùlọ̀ tí òun leè ní láí. Ní tòótọ̀, Chris ni gbogbo àwọn ọ̀rẹ̀ rẹ̀ mò gégé bí ẹ̀ni kan tí ó leè ẹ̀ ẹ̀ àkàrà òyìnbó tí ó dára jùlọ̀ tí wọ̀n ti ní rí. Òun ti tọ̀ àwọn ilé itajà óunje ilera ti agbègbè rẹ̀ lọ rí ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igbà, àti pé òun ti dán lára àwọn ọ̀jà wọ̀n wò ẹ̀gbọ̀n ó ríí pé wọ̀n ẹ̀ aláìni nínú àwọn nṁkankan. Ẹ̀ Chris kò ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn àṣàyàn, ẹ̀gbọ̀n òun ròó pé èyi jẹ̀ àṣàyàn kan tí òun ní, láti máa ta àwọn àkàrà òyìnbó. Òun ní idánilójú pé tí òun bá mú ọ̀kan nínú àwọn àkàrà òyìnbó òun lọ sọ̀dọ̀ ilé itajà óunje ilera ti agbègbè rẹ̀ tí wọ̀n sì tọ̀ ọ̀ wò, wọ̀n yóò fẹ́ẹ̀ láti gbàà tà. Òun ní idánilójú pé wọ̀n yóò tà dára dára ju tiwọ̀n lọ. Nítorí náà èyií ní déédéé ohun tí òun ẹ̀. Ó ẹ̀ ẹ̀ àkàrà òyìnbó kan òun sì múu lọ sí ilé itajà óunje ilera láì kéde rẹ̀. Ní déédéé àkókò aláilẹ̀gbé, ó jẹ̀ àkókò kan náà tí aláṣe àti olùdarí ti gbogbo ilé-itajà óunje ilera náà n ṣàbẹ̀wò sí ibi ilé-itajà yií ní kété tí Chris fara hàn. Aláṣe àti olùdarí yií gbà láti tọ̀ àkàrà òyìnbó náà wò àti kí ó jẹ̀ kí òun mò.

Ní àṣálẹ̀ ọ̀jọ̀ yẹn Chris padà wá sí iwájú mi lẹ̀yìn ipadé náà lẹ̀ẹ̀kan

síí láti wá bá mi sòrò. Òun sọ fún mi ohun tí òun ti ẹ̀ ẹ̀ àti béèrè lówó mi lẹ̀kẹ̀kan síí láti gbàdúrà pẹ̀lú òun nípa àkànṣe iṣẹ́ nàà pẹ̀lú ilé ìtajà óúnjẹ ìlera yíí. Ó dára, ní ojò kejì Chris tún wà níbẹ̀ bẹ̀ nàà, àti ọ̀mọ̀dékúnrin yíí, inú rẹ̀ dùn púpọ̀! Òun sọ fún mi pé aláṣe àti olùdarí nàà n fẹ́ kí òun ó máa ẹ̀ àwọn àkàrà òyìnbó fún kẹ́ ẹ̀ ilé ìtajà kan ọ̀so níbi tí òun ti tọ̀ àkàrà òyìnbó rẹ̀ wò nikan sùgbón fún gbogbo àwọn ilé ìtajà wọn níbi gbogbo. Òun tún béèrè lówó rẹ̀ kín ni ohun míràn tí òun ti leè máa ẹ̀. Èyí jọ Chris lójú! Ní iyàlẹ̀nu, Aláṣe àti olùdarí nàà wá ní àṣálẹ̀ ikeyìn ti àpèrò nàà, níbi tí òun ti wá síwájú tí òun sì fi ayé rẹ̀ fún Olúwa òun sì gba ìrìbomi ti Èmí Mímọ̀. Èmí gba lẹ̀tá láti ọ̀dọ̀ rẹ̀ ní àwọn ọ̀sẹ̀ méjì lẹ̀yìn nàà tí òun sọ pé òun n fẹ́ láti fún irúgbìn sí Ijọba Ọlórún. Òun n san idá mewaá ti iṣúra inú ilé-iṣẹ́ rẹ̀ sí iṣẹ́-iránṣe wa, Igbé Ayé Igbàgbọ̀ Ní bá yíí. Èyí jẹ́ iyàlẹ̀nu! Ọlórún leè mú èrò kan, kí Òun ó sì mú nkan nílá jáde láti inú kò sí.

ORÍ 10

KÓ JO PÒ, MÁŞE ŞE LÁÁLÁÁ!

Ñjé iwọ ti rí ẹşin kan ní igbà ooru lẹyin tí òún ti sáré fún igbà pípé rí? Wọn a máa kún fún ilàágùn; irú ilàágùn kan tí n hó tí a n pè ní làáláá á bò wọn. Iwọ yóò leè sọ pé wọn ti şişẹ takun takun. Emi a máa gbọ iru àwọn ibéèrè wọnyí nigba gbogbo, “Gary, ẹ iwọ n sọ pe kí èmi ó yéé şişẹ ni?” Rara, Emi kò sọ bèè ati bẹ ni Oṛo Oṛun kò sọ bèè. Şùgbọn şá iyàtò nílá wa nínú bi iwọ ẹ n şişẹ. Fún àpeṛe, itàn tí a kà nípa Pétérù àti àwọn aláàşişẹpò rẹ ti wọn pa awọn eja dé ibi pé okọ oju omi wọn méjì tí ó kún bèrè sí rí. Wọn ti şişẹ ni gbogbo oru pèlú igbiyànjú láti lee pa eja láisí àşeyorí. Àti pé nítorí náà, Jésù tò wọn wá, òún si şáfihàn ibi ti awọn eja náà wa fun wọn nípasẹ ọrò ti iyè rẹ. Ní igbà yẹn, wọn tún şişẹ şùgbọn ó jé irú işẹ tí ó yàtò pátápátá. Wọn şişẹ bí wọn ẹ n fa àwọn eja yẹn jade ni idánilójú. Şùgbọn ñjé wọn n peja bí?

Èmi mọ pe èmi n şeré pèlú àwọn ọrọ nibi. A şàmúlò ọrò peja fún àwọn ọpòlọpò nnkankan. Obinrin kan n peja fún yíyìn. Okunrin naa ti tiwọ bọ inú àpò şokoto rẹ, o fẹ mu kókóró rẹ jade. A lo ọrọ ipeja nigba ti a n tọka wíwá nńkan kan. Tori naa nje Peteru n fẹ peja bí? Ni igba ti emi lo şoḁ, Èmi sọ fún ọ pé mo pa agbọnrin mi ni bí ogójì işẹjú. Ñjé èmi n şoḁ bí? Ni awọn ọrọ miiran, ti iwọ ba mọ ibi ti eja wa, iwọ n peja bí? Bi emi ba mọ pe emi yoo pa awọn agbọnrin, Nje emi n şoḁ bí? Èmi n sọ èyi kí iwọ le mọ iyàtò náà. Bẹ ni, èmi n şişẹ, şùgbọn èmi ko ẹ işẹ ni gbogbo oru bèè láì mu ohunkohun. Ni àkókó, nípa nini ohun ti emi niilo ninu aye, lẹyin naa emi ni anfaani lati şişẹ ni Ijọba naa nipa sise ise baba mi ati lilepa eredii mi.

Èmi yóò pèè ní Kíkójo pò!

Ní igbà tí Pétèrù tọ Jesù wá tó bèèrè bí òun ẹ leè san owo-orí wọn ni Mátíù 17:27b, Jesu sọ nńkan wònyíí:

“Ìwo lọ sí adagun ki ìwọ sí ju àwọn rẹ jáde síi. Kí o sí mú eja àkókó; sí ẹnu rẹ àti pé ìwọ yòò rí owó sẹkẹlì kan nìbẹ. Múu, kí ìwọ fún wọn fún owó-orí tẹmi àti tìrẹ.”

Ẹ àkíyèsí pé Jesù ò sọ pé, “Ó dára náà, Pétèrù, àwa yòò ní owó-orí láti sanwo. Emi yoo sọ fun ọ pe, ki iwọ o lọ si ilu fún iwọn oṣù mẹta, gba iṣẹ kan, ri owó náà, léyìn èyíí, lọ padà sódò àwọn ikò náà léyìn tí o ti kówó náà jọ láti san owó-orí wa.” Rárá, Jesù kò sọ bẹẹ. Kín ni idí? Nítorí pé Pétèrù yòò tún ní láti fi iṣẹ àyànsẹ rẹ sílẹ ki oun wa berẹ sii sare tele owo ti oun ba yipada pada si eto ẹgún ilẹ-aye ti ironu. Dipo eyii, Jesu ṣáfihan fun wa bi Ijọba ẹ n ṣiṣẹ ati bi o ẹ yẹ kí àwa o ṣiṣẹ lakoko tí àwá bá wà nìbi lóri ilẹ-ayé. Ìdáhùn ti Peteru ni ó jẹ ìdáhùn tìrẹ bakan naa. Jesù kan sọ fún Pétèrù ibi ti ipese náà wa nikan ni, ònà tí òun nílò láti kórè rẹ, àti pé ohun gan-an tí ó yẹ ki oun o maa wa. Gbogbo ohun ti Pétèrù ní láti ẹ ni lati lọ maa ṣaa jọ.

Bi a ẹ n wo Jesù pẹlu awọn oṃọ-léyìn Rẹ, wọn maa ni iyàlẹnu ati kun fún ibèrù nígbà tí wọn bá ríí tí Ijọba naa n ṣiṣẹ. Nígbà tí Jesù pa igi ọpọtọ pẹlú àwọn ọrọ Rẹ ní Máàkù orí 11, Bíbẹlì sọ pe ẹnu ya Pétèrù. Nigba ti Lasarù jáde kuro nínú ibojì léyìn ti oun ti ku fun ọjọ méréin, ẹnú yà wọn. Nigba ti Pétèrù, Jákóbù, àti Jòhánù pa gbogbo awọn eja wonyẹn, ẹnú yà wọn. ẹnú ti ya Drenda àti Emi pẹlú tí ẹnu wa wa ni ṣiṣí sílẹ, tí a n sọ pé, “Njẹ iwọ rí iyẹn bí? ” ni gbogbo igbà ni àwọn ọdún wònyíí bí àwá ẹ n kọ ẹkọ síwájú àti síwájú síi nípa bi awọn Ijọba ẹ n ṣiṣẹ. Bi a ẹ n sọrọ nipa iṣàkójo pẹlu iranlọwọ ti Ẹmí Mímó, Ẹmi nílò láti mu ọ lọ si Mátíù ori 6. Bíbẹlì mí ni àkólé kan lókè ìpín yíí, èyí tí ó sọ pé, “Máà ẹ ṣàníyàn!” Mo fẹràn èyíí.

“Kò sí ẹnikẹni tí ó leè sin Olúwa méjì. Yálà òun yòò kóríira ọkan àti kí òun nífẹẹ ẹkẹjì, tàbí yòò ya ara rẹ sọtó sí ọkan kí òun ó sí gàn ẹnikẹjì. Ìwọ kò leè sin Ọlórún àti mámòni papò.

Nítorí náà mo wí fún ọ, máṣe ẹ làálàá nípa igbé-ayé rẹ, kíni ìwọ yòò jẹ tabi mu; tabi nipa ti ara rẹ, ohun ti iwọ yòò wọ.

Ìgbé-ayé kò háà sí ju óúnjẹ lọ bí, àti ara ju aṣọ lọ? Wo àwọn ẹyẹ ti ojú ọrun; wọn kò gbìn tàbí ká tàbí tójú sínú àkà, àti pé síbèsíbẹ̀ Bàbá rẹ̀ tí ń bẹ̀ lórùn ń fún wọn lounjẹ̀ jẹ. Njẹ̀ iwọ̀ kò niye lóri ju wọn lọ bí? Njẹ̀ èyikéyìí nínú yín nípa àníyàn leè sàfikún wákàti kan sí ìgbé-ayé rẹ̀?

Àti pé kí ló dé tí iwọ̀ fi ń ṣe àníyàn nípa àwọn aṣọ? Wo bí àwọn lílì tí ìgbé tí ń dàgbà. Wọn kò ṣiṣẹ̀ tàbí gbìn. Síbèsíbẹ̀ Mo sọ fún ọ̀ pé Sólómónì nínú gbogbo ẹwà ògò rẹ̀ pàápàá kò wọ̀ gégé bí ọ̀kan nínú àwọn wònyìí. Bí bá yẹn bá ni bí Ọlórùn ṣe ń ṣe koriko ìgbé, èyí tí ó wà níbí lónìí àti lọ́la tí a gé lulẹ̀ sọ dà sínú iná, Ọ̀un kì yóò sí dàṣọ̀ fún iwọ̀, iwọ̀ onígbàgbọ̀ kékere?

Nítórí nàà má ṣe sàníyàn tí ara rẹ̀, ní síṣọ̀ pé, “Kin ni awa ó jẹ?” tàbí “Kin ni àwà ó mu?” tàbí “Kin ni àwà yóò wọ?” nítórí pé gbogbo nńkan wònyìí ni àwọn kẹ̀fẹ̀rì ń ṣe làálàá lé lóri, àti pé Bàbá rẹ̀ tí ń bẹ̀ lórùn mò pé iwọ̀ nùlò wọn. Şùgbón tètè kọ̀ wá ijọba Rẹ̀ àti òdodo rẹ̀ lákókó ná, àti gbogbo nńkan wònni ni a ó fi fún ọ̀. Nítórí nàà má ṣe àníyàn nípa ọ̀la, nítórí ọ̀la yóò ṣe àníyàn nípa ara rẹ̀. Nítórí búburú ọ̀jọ̀ tó fún tirẹ̀.”

— Mátù 6:24-34

Jésù sọ pé iwọ̀ kò leè sin olúwa méjì. Iwọ̀ leè rò pé o le ṣeé şùgbón iwọ̀ kò leè. Iwọ̀ yóò nífẹ̀ ọ̀kan àti pé ọ̀kan soşo nikan. Èmi le sọ fún ọ̀ ẹni tí ọ̀kan yìí jẹ. Oun jẹ ọ̀kan tí iwọ̀ gbékèlẹ̀ láti bá àwọn àìní rẹ̀ pàdé. Nígbà tí Olúwa bá mi sọ̀rò ní ilé mi àtijọ̀ yẹn nípa pé èmi kò lo àwọn àkókò mi láti kẹ̀kọ̀ bí Ijọba Rẹ̀ ṣe ń ṣiṣẹ̀, Ọ̀un ń sọ pé Ọ̀un kii ṣe olúwa mi gan-an ni pátó. Ọ̀un kì í ṣe ẹnikan gan-an tí Mo ni ìgbékèlẹ̀ kíkún nínú rẹ̀ àti tí Mo ń ṣiṣẹ̀ àti gbékèlẹ̀. Ah, èyìí dájú, Èmi ń lọ sí ilé ijọsin, mo jẹ onínúrerere, mo fẹ̀ràn Ọlórùn, ati pe Emi n lọ si ọrun. Şùgbón èmi ko tii lo àkókò láti kọ̀ nípa ètò isúná tí Ọlórùn àti bí Ijọba Rẹ̀ ṣe ń ṣiṣẹ̀.

Nítórí pé nìbí tí işura rẹ̀ wà, nìbẹ̀ ni ọ̀kan rẹ̀ yóò wà.

— Lúùkù 12:34

Kàá pèlú àiyara, “Nìbí tí işura rẹ̀ bá wà, nìbẹ̀ ni ọ̀kan rẹ̀ yóò wà pèlú.” Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ fẹ̀ràn lati yi iyẹn pada ki won sọ pe, “Nìbí tí ọ̀kan rẹ̀ wà, nìbẹ̀ yẹn ni ibi tí işura rẹ̀ wà.” Şùgbón iyẹn kii ṣe ohun tí o n sọ, ati pe kii

şe bii o şe n şişe. Awọn eniyan rò pé ó túmò sí pé wọn le nífẹ́ẹ́ Ọlórún lówùúrò ojò Àìkú àti pé nìbẹ̀ ni ibi tí ìşúra wọn yòò wà. Ó LÒDÌ! Ètò tí iwò gbẹ̀kẹ̀lé láti şalábàápàdẹ̀ àìní rẹ̀ ni ibi tí ìşúra rẹ̀ wà.

Jésù sọ pé òyẹ̀ òdì l'òyé wa!

Ọlórún n fẹ́ẹ́ láti wà ní àkókò nínú àwọn ìgbé-ayé wa, kì í şe owó. Bí owó bá jẹ̀ ìşúra wa, yòò jẹ̀ àkókò, ní bíbẹ̀rè fún àkókò wa, àwọn àlákàlẹ̀ patakì wa, àti ifẹ̀ wa. Èyí ni ìdì tí Pèterù kò fi fi ìşẹ̀ àkànşẹ̀ rẹ̀ sílẹ̀ láti lọ şe ìşẹ̀ owó nígbà tí owó-orí sisan wà láti san. Èrèdii nìyíí tí Ọlórún fi ní láti kọ wa lati kó jọ àti kii şe láti şe laaláa. Jésù ní láti kọ wa ní ọ̀nà Ijọba, ní bí a ti şe n gbẹ̀kẹ̀lé Ọlórún fún àwọn ipèsè wa, nítòrí nàa da òmìnira ọkàn wa sí láti leè nífẹ́ẹ́ Ọlórún pẹ̀lú gbogbo ọkàn wa! Jésù sọ pé, “*Njẹ̀ ìgbé-ayé kò ju ounjẹ̀ jìjẹ̀ lọ bí, àti ara ju aşọ lọ?*” Ọ̀un n sọ pé ìgbé-ayé kọ ni níní ohun gbogbo. Èrèdii ti ìgbé-ayé ni pé àwọn nnkan wònyẹn n sìn ọ̀ àti ìşẹ̀ àkànşẹ̀ tírẹ̀ lórí ilẹ̀-ayé.

Síbẹ̀síbẹ̀ kín ni a rí? Púpọ̀ nínú àwọn eniyan n şişẹ̀ láì dúró láti şe iránşẹ̀ àwọn nnkan nàa. Àwọn eniyan n şişẹ̀ láti san owó ilé, láti san owo ọkọ̀ ayókẹ̀lé nàa, lati san awọn owo gbèsè nàa. Jésù sọ pé kì í şe ìgbé-ayé nìyíí! Ní báyií, máşẹ̀ si mi gbọ̀ kí o bẹ̀rẹ̀ síí sọ fún mi pé, “Wòó, Jésù, fún ara rẹ̀ sọ pé níní àwọn nnkan wònyíí jẹ̀ búburú.” Rará o, Ọ̀un kò sọ bẹ̀.

Ó sọ nínú eşẹ̀ ketálélógbòn pé tí iwò bá wá Ijọba Ọlórún lakọkọ̀ ati Ododo rẹ̀, gbogbo nnkan wònyii ni a yòò şafikun síí fún ìgbé-ayé rẹ̀. Nnkan naa kii şe ibi ti awa ti ni işoro naa; èyií jẹ̀ ọkàn. Tí

Ọlórún ko ba fẹ́ẹ́ ki awa o ni awọn nnkan naa, Jésù yoo ti sọ bẹ̀. Dípò èyií, Ọ̀un sọ pé gbogbo nnkan wònyíí ti ayé n sáré lepa léyìn rẹ̀ ni oun yóò şe àfikún sí àwọn ìgbé-ayé wa tí àwa bá n gbé ní ọ̀nà Ọlórún.

Ní ọ̀rò miíràn, ìgbé-ayé kii şe sìnşìn àwọn nnkan, şùgbòn o şe ni láàánu pe, ọpọ̀lọpọ̀ èniyàn n şe bẹ̀ẹ̀ yẹn. Wọn kò ní yíyàn kan; wọn jẹ̀ erú. Ko şeé şe láti sin olúwa méji, àti pé sìnşìn àwọn nnkan kì í şe ìgbé-ayé. Jésù tẹ̀síwájú láti şaláyé pé èto miíràn wà fún wa, ibi tí àlàáfíà nípa ètò ìşúná àti ipèsè tí ó fún ni láàyè láti gbé ìgbé-ayé. Èyi ní à n pè ní Ijọba.

**BÍ OWÓ BÁ JẸ̀ ÌŞÚRA
WA, YÒÒ JẸ̀ ÀKÓKỌ̀, NÍ
BÍBẸ̀RÈ FÚN ÀKÓKÒ
WA, ÀWỌN ÀLÀKALẸ̀
PÀTÀKÌ WA, ÀTI ÌFẸ̀ WA.**

Jésù fun wa ní àwọn àpẹẹrẹ méjì ti ohun tí Ìjọba náà dà bíi rẹ nínú Èkọ rẹ nínú Mátìù orí kẹfà. Òun sọ pe, “*Wo àwọn ẹyẹ ti ojù òrun; wọn kò gbin tabi ká tabi toju kuro sinu àka, ati sibẹsibẹ Baba yin ti n bẹ lórùn n bọ wọn*” (v. 26).

Àwọn ẹyẹ kò ni àwọn oko ti ekóló!

Wọn kò gbaa lori ara wọn láti pese fun awọn aini ojoójúmọ wọn. Rárá, Bàbá n bọ wọn. Wọn kàn ni lati şa ohun ti wọn nílò lójoojúmọ jọ nikan ni. Şé iwọ ríí? Wọn kò làágùn púpọ pèlú irora fun igbe-aye wọn. Wọn n kó jọ!

Àwọn òdòdó kò şe işẹ tàbi Ran Òwú!

“Àti pé kí ló dé tí iwọ fi n şe aniyan nipa àwọn aşọ? Wo bí àwọn lilí ti igbẹ ti n dàgbà. Wọn ko şişẹ tabi gbin. Sibẹsibẹ Mo sọ fún ọ pé Sólómónì nínú gbogbo ewà ògo rẹ pàápàá kò wọ gégé bí òkan nínú àwọn wònyíi.” (v. 28).

Àwọn òdòdó kò wọ ara wọn pèlú irora ati ilaagun lati je ki eyii kò şelẹ. Rárá o, Bàbá n wọ wọn. Jésù tẹsíwájú òun sọ fún iwọ àti èmi ní idáhùn wa. Ọnà miiran wà láti gbé, ní ọnà ti Ìjọba náà! Jésù sọ pé, “*Wá Ìjọba Rẹ àti òdodo Rẹ ní àkókọ ná, àti gbogbo nìkan wònyíi ni a ó ò fi fún ọ bakan náà*” (v. 33). Kin ni “wá Ìjọba ti Ọlórùn” tùmọ sí? Ó tùmọ sí şàwárí bí òun ti n şe işẹ! Kẹkẹọ nípa àwọn òfin tí ó n şe àkóso rẹ. Kọ ẹkọ bí àwọn ètò Ọlórùn şe n şişẹ!

Tí èmi bá já ọ jù silẹ kúrò nínú ọkọ òfúrufú sínú orílẹ-èdè kan eyi ti iwọ kò tii dé şáájú tẹlẹ rí, ojúşe àkókọ rẹ yóò jẹ láti kọ bí ìjọba yẹn şe n şişẹ: báwo ni wọn şe n jẹun, báwo ni wọn şe n ra àti ta, àwọn ofin tí ó şe àkoso ilẹ wọn. Ohun kan náà jẹ òtítọ ni ti Ìjọba Ọlórùn. Ìwọ ní láti kọ ẹkọ bí Ìjọba Ọlórùn şe n şişẹ láti ní ànfààní láti gbádùn àwọn ànfààní ti jíjẹ apakan ti Ìjọba Ọlórùn náà. Èmi mọ láti inú irírí mi àkókọ bí púpọ ti Mo pàdànu nígbà ti Èmi kò mọ bí ó şe n şişẹ. Idahun rẹ je èyí tó rorùn. Ìwọ nílò Ìyípòpada ètò işúná owó. Nínú Ìyípòpada kan, àwọn èniyàn n şòtẹ sí ìjọba tí a şètò fún wọn àti pé wọn á sì gbé ìjọba tuntun kalẹ. Ìwọ nílò láti şe ohun kan naa. Ìwọ nílò láti ju ìjọba àtijọ ti ètò ègún ilẹ pèlú

gbogbo àìní àti ìbànújẹ̀ rẹ̀ sọ̀nù àti gbádùn ọ̀nà ìgbé-ayé tuntun —
gbígbe nínú Ìjọba Ọ̀lórùn, pẹ̀lú àwọ̀n ọ̀fin tuntun, láìsì àìní, àti pẹ̀lú ayọ̀
ńlá!

ORÍ 11

F'ÍFÒ RỌRÙN JU RÍRÌN LỌ!

Bí iwọ bá ní láti padà sẹyìn nínú ìtàn ìṣẹ̀dálẹ̀ àti tí iwọ sì fẹ́ẹ̀ lọ láti Olú Ìlú New York sí Ìlú San Francisco, iwọ yóò nílò láti lọ nípa ọkọ ojú omi. Ìrìn àjò, náà ṣáájú kí a tó sí ojú ọpó ìrìn ọkọ ojú omi ti Panama Canal le gbà tó ọdún kan ní lílọ yí gúúsù Amériká ká. Nígba mìíràn, nígbà tí ohun ìrinsẹ̀ Oregon Trail dé, òún leè tó bíi oṣù mērin. Lóní, àwá leè dé ibẹ̀ lááárín wákátí mērin. Ní báwo? Nípa títẹ̀ sínú òfin titun, òfin ìgbéfò. Ní ìgbà gbogbo ni òfin ìgbéfò yí ti wà níbí—àwọn ẹiyẹ̀ ní ṣàmúlò o rẹ̀ lójoojúmọ̀—ṣùgbọ̀n èniyàn kò lóye rẹ̀. Gégé bíi òfin ti àdáyéba ti fifò, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn kristiẹ̀ni kò kàn tilẹ̀ nímọ̀ nípa àwọn òfin Ìjọba wònyí, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé wọn ti n kà nípa wọn jùlọ̀ nínú ìgbé ayé wọn. Ìjọba Ọlórún wà níbí, òún wà nínú rẹ̀, àti pé iwọ ní ẹ̀tọ̀ òfin láti gbádùn àwọn ànfààní rẹ̀. Ní ipò ibùgbé ti ayé, àwọn òfin ti fifò kò fagi lé àwọn òfin láálá tó ròkè, wọn rékojá rẹ̀ ni. Ni ipèdè mìíràn, níwọn ìgbà tí iwọ bá n ṣiṣẹ̀ pọ̀ ní ibámu pèlú àwọn òfin tó n ṣe àkóso fifò, iwọ náà yóò fò, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé òfin láálá tó ròkè ẹ̀ ní ipa tirẹ̀. Iwọ yóò ní láti gbàgbọ̀ pé òún rọ̀rùn púpọ̀ jùlọ̀ láti fò fún wákátí mērin jù láti wà nínú ọkọ ojú omi fún ọdún kan! Ó dára náà, nígbà náà, bèrẹ̀ síi ṣe àwọn nṣkan ní ọ̀nà tó yára bèẹ̀ ní kí iwọ ó fi àwọn ọ̀nà lílọ̀ra àtijọ̀ rẹ̀ sílẹ̀ sẹyìn.

Njẹ iwọ ti rí ọba labalábá kan rí? Níbí ní ìlú Ohio, lákòókò ọ̀ginnitìn, iwọ yóò rí àwọn ọ̀gọ̀gọ̀rùn-ún àwọn ọba labalábá wònyí tí n fò lọ sí ihà gúúsù fún ìgbà òtútù. Wọn yóò rin ìrìn-àjò lọ sí Ìlú Mésíkò, ìrìn-àjò tí ó tó iwọn máìlì 2,000. Ṣùgbọ̀n ẹ̀yí ní òún náà ní pátó. Wọn kò tfi débẹ̀ tẹ̀lẹ̀ rí! Báwo ni wọn ṣe mò bí wọn ṣe máa lọ tabí ìgbà wo gan-an ni kí wọn ó lọ? Bí Ọlórún bá ṣe ọ̀nà fún àwọn ọba labalábá láti leè yè, Ọ̀ún ní ọ̀nà fún ọ̀ bakan náà. Báwo ni labalábá ṣe ṣeé sí?

Ìpèdè náà ni a pè ní iyípadà. Gbò̀ngbò̀ ipèdè ọ̀rọ̀ yí ni “morph,” ẹ̀yí tí ó tùmọ̀ sí iyípadà. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn èniyàn mò pé ọba labalábá kan

kò bèrè gégé bí labalábá. Dípò, wọn bèrè bí tata. Ní àkókò tí wọn wà ní ipò tata, wọn yóò máa gbé lórí ewéko ìgbé kan bẹ̀è ni wọn ó sì dàgbà ní iwọn bẹ̀è tíí, tí wọn yóò fi ʃetán fún iyípòpadà nílá kan. Lẹ̀yìn didàgbà dé iwọn kan, wọn yóò kó ìkarahun kan, irú ìkarahun kan nínú èyí tí tata ʃe àkámọ̀ ara rẹ̀ ní fún bíi ojú 7 sí 15. Lẹ̀yìn nàà, àwọn labalábá yóò farahan láti inú ìkarahun pèlú irisí àti iṣesí tí kò fi ohunkóhun jọ bó ti ń ʃe ní àkókò tata. Òún ń gbé àti wà láàyè pátápátá ní ipele tuntun ti iwàláàyè. Òun a fò! Dípò kí òún wà ní ipò idádúrò lórí ewéko ìgbé kan, òún le fò lọ sí ibikíbi tí òún ń fẹ̀ ní báyií. Òún jẹ̀ arẹ̀wà àti pé òún ní oore-òfẹ̀ àti ẹ̀wà fún ara rẹ̀ èyí tí kò ní ibámu ti iṣẹ̀dá.

Ṣùgbón ẹ̀yà tó jẹ̀ iyálẹ̀nu jùlò tí òún mú jáde ní agbára rẹ̀ láti leè fò kúrò nínú idààmú. Njẹ̀ iwọ̀ ríi, oba labalábá kò kàn leè gbé nínú àwọn oṣù òtútú èyí tí ó ʃe déédéé ibámu fún àwọn oju ojú ti ihà àríríwá. Òun yóò kú. Ṣùgbón Ọlórún ʃe ọ̀nà àbájade fún iṣẹ̀dá yií láti fò kúrò nínú idààmú, nípa fifó máìlì 2,000 lọ sí ibi tí òun kò tii dé tẹ̀lẹ̀ rí. Báwo ni òun pàápàá ʃe mọ̀ ọ̀nà dé ibẹ̀? Báwo ni òun ʃe ʃee bẹ̀è? Iyípòpadà. Bẹ̀è nàà ni bíbélí ʃe sọ̀ pé nípa ilàna yií kan nàà ni iwọ̀ leè fò kúrò nínú àwọn iṣòro rẹ̀ pàápàá, pàápàá jùlò nínú àwọn ipo tí iwọ̀ kò ní iyè bí iwọ̀ ʃe leè yanjú, gégé bíi ti oba labalábá.

Steve, ọ̀rẹ̀ mi kan, ń wa ọ̀kọ̀ ayókélẹ̀ rẹ̀ lọ sí ilé ní àṣálẹ̀ ojú kan òún sì kọ̀ lu àgbònrín kan pèlú rẹ̀. O bá ọ̀kọ̀ ayókélẹ̀ rẹ̀ jẹ̀ pátápátá. Sí ibànújẹ̀ jùlò, ẹ̀njìni ọ̀kọ̀ alùpúpù ti ẹ̀bí, èyí tíí ʃe ọ̀kọ̀ wọn tí ó kù nikan, bàjẹ̀ ní ọ̀sẹ̀ kan sẹ̀yin sí igbà nàà. Ilé-iṣẹ̀ adójútòfo tí Steve ʃe ipèsè iyálò ọ̀kọ̀ ọ̀lòsẹ̀ méjì lófẹ̀ẹ̀ fún Steve fún pípàdànu ọ̀kọ̀ ayókélẹ̀ rẹ̀, ṣùgbón ọ̀kọ̀ wọn kò sí lábẹ̀ idààbò bo adójútòfo èyíkéyií láti leè ʃe irànlòwọ̀ fún ifiripò rẹ̀. Steve àti Karen ko mọ̀ ohun tí wọn ní láti ʃe. Oko òwò Steve níiṣe pèlú kí o ní ọ̀kọ̀ ayókélẹ̀ bí ó ti jẹ̀ pé òún wà lẹ̀nu títa ojà àti pé òún ní láti wakọ̀ lórí àwọn ipè fún ojà títa ní gbogbo àṣálẹ̀.

Wọn ti wà ní àyíká ikóni ti Ijọba fún igbà pípé fún wọn láti mọ̀ pé Ọlórún ni idáhùn wọn. Ní àkókò nàà, wọn kò ní owó tó tó kankan láti leè rọ̀pọ̀ àwọn ọ̀kọ̀ nàà. Nítorí nàà wọn mọ̀ pé Ọlórún àti Ijọba ni irètí wọn nikan. Ọ̀sẹ̀ méjì ti àyálò lófẹ̀ẹ̀ ń fi iyára súnmọ̀ ọ̀pin àti pé kò sí idáhùn. Sí iyálẹ̀nu, ní àṣálẹ̀ tí ó ʃáájú kí Steve ó tóó dá ọ̀kọ̀ ayókélẹ̀ tó ń yálò padà, Steve gba ipè orí fòònu kan láti ọ̀dò ọ̀kùnrin kan tí òún sọ̀ pé òún ní ọ̀kọ̀ ayókélẹ̀ kan tí òún ń fẹ̀ẹ̀ fi toṣe, àti níwọn tí ó mọ̀ pé Steve ń lọ sí ilé ijọ̀sìn mi, òún pe Steve láti bèèrè bí ó bá mọ̀ ẹ̀bí èyíkéyií nínú ilé

ijosin wa tí ó le nílò ọkọ ayókélẹ́ kan. Steve yára şàlàyé ipò rẹ̀ òún sì sọ pé òun yòò dúpẹ́ láti gba ọkọ ayókélẹ́ náà fún ara rẹ̀ àti ẹbí rẹ̀. Èyí jẹ́ àgbàyanu, şùgbọ́n Steve ní àwọn ọmọ méfà, bẹ̀ẹ̀ sì ni ọkọ ayókélẹ́ kékeré náà kò leè tò. Síbẹ̀, ọkọ ayókélẹ́ yí àti ọ̀nà tò gbà farahan şe iwúrí fún wọn.

Ní ojọ Àìkú tí ó tẹ̀lẹ̀, àwọn méjèjì wá sí iwájú ijọ̀ àti pé wọn béèrè lówọ̀ mi láti gbàdúrà pẹ̀lú wọn nípa ọkọ̀ wọn tí ó kàn. Karen sọ pé, “olùşọ-àgùntàn, àwá gbàgbọ̀ pé àwá gba ọkọ̀ ayókélẹ̀ Honda Odyssey, nípa igbàgbọ̀, àti pé àwá n fẹ́e kí iwọ̀ ó gbàgbọ̀ pẹ̀lú wa bí àwá şe fún irúgbìn fún èyí.” Èmí sọ pé, “Dájú dájú èmi yòò şe bẹ̀ẹ̀.” Nítorí náà àwá gbàdúrà. Èmi kò leè rántí mọ̀ ní báyi iye àwọn ọ̀sẹ̀ mélòò tò kọ́já lọ, şùgbọ́n kii şe ọ̀pọ̀lopọ̀, bóyá méta tàbí mérin, títi di ojọ̀ tí àwá dúró lẹ̀bàá ilé wọn. Nígba tí àwá dúró dè wọn, àwá rin lọ sínú ilé idáná wọn, àti níbẹ̀ lára ilẹ̀kùn ẹ̀rọ firíjì wọn ní àwòrán ti Honda Odyssey kan. Karen sọ pé ní gbogbo ojọ̀ nígbàkúùgbà tí òún bá şí firíjì náà, òun yòò gbé ọ̀wọ̀ òun lé àwòrán náà òun yòò sì dúpẹ́ lówọ̀ Ọ̀lọ̀run fún ọkọ̀ ayókélẹ́ náà. Ó fẹ́rẹ́ tò ọ̀sẹ̀ kan lẹ̀yin náà, akòwé mi pé àti pé òún sọ pé, “Olùşọ-àgùntàn, àwá ní ipè tí ó móríwú kan wólé wá lónií.” Ọ̀kùnrin kan n fẹ́e láti fi ọkọ̀ ayókélẹ́ kan ta ijọ̀ wa lẹ̀rẹ̀. Báyi, ní àkókò náà, kò sí ẹnìkan tí ó mò bóyá Steve àti Karen ti tú igbàgbọ̀ wọn sílẹ̀ fún ọkọ̀ ayókélẹ́ tuntun tàbí irú èyí tí wọn n fẹ́, nítorí náà èmi sọ fún akòwé mi, “Irú ọkọ̀ ayókélẹ́ wo ni ó jẹ́?” Ọ̀ún sọ pé, “Ó jẹ́ Honda Odyssey kan.” “Irú ipò wo ni ó wà?” Ọ̀ún sọ pé ọ̀kùnrin náà sọ pé ó wà ní ipò pípé láisi ipalára lára rẹ̀ àti pé òún ti rin máìlì 70,000 nìkan lórí rẹ̀. Èmí sọ fún un pé èmi mọ̀ ibi tí ọkọ̀ ayókélẹ́ yẹn yẹ́ kí ó lọ. Èmí sọ fún Drenda nípa rẹ̀ àti pé mo ní kí òun ó pe Karen. Nígba tí Drenda pé, òun béèrè lówọ̀ Karen bí àwọn nìkan şe n lọ àti tí wọn bá ri ohunkóhun nípa àìní ọkọ̀ wọn. Àwọn ọ̀rọ̀ àkókó tí Karen sọ ni pé, “Ó dára náà, Èmi ti súnmo ọ̀ pẹ̀lú ojọ̀ kan!” Drenda wí pé, “Ó dára náà, iwọ̀ ti súnmo ọ̀ ju bí iwọ̀ ti léèrò lọ. Wá gbé e.”

Èmí nífẹ́e àwọn itàn bí irú èyí, iwọ̀ nkó? Itàn náà tẹ̀síwájú bí Steve àti Karen ti ní igbékẹ̀lẹ̀ síi nínú Ijọ̀ba láti pèsè.

Ní déédéé àkókò náà, Steve àti Karen n fẹ́ ilé kan. Wọn ti yá ilé lò fún ọ̀dún díẹ̀, àti pé wọn rò pé ó tò àkókò láti ní ilé ti ara wọn; síbẹ̀ lẹ̀ẹ̀kan síi, wọn kò ní owó tí ó tò fún sísan owó àsan sílẹ̀. Wọn ti lọ sí àwọn ọ̀ké àimoye ilé-ifowópamó láti béèrè nípa ríra ilẹ̀, àti gbogbo

wọn nílò ohun kan nàà, àsan sílẹ̀ idá 50. Ní ipò yíí ni ìgbé ayé ẹbí ti wọn ẹ̀ṣẹ̀ṣẹ̀ bẹ̀rẹ̀, wọn kò tilẹ̀ ní owó púpọ̀ yẹn lówọ̀ láti yege. Karen ní ìrẹ̀wẹ̀sì àti pé òun beèrè lówọ̀ mi nípa èyíí. Àwá gbà pé Ọlórún yóò ẹ̀ ọ̀nà kan. Nítorí nàà wọn bẹ̀rẹ̀ sí níí wo àwọn ohun-iní àti àwọn ilẹ̀ lóríṣìrìṣìí.

Ọkan nínú àwọn ohun-iní tí wọn wò wọ ojú wọn. Èyíí wà ní agbègbè tí wọn fẹ́ẹ̀ láti kọ̀ ilẹ̀ sí, àti pé òun jẹ̀ dọ̀là \$55,000 péré fún àwọn éékà ilẹ̀ 55. Lẹ́ẹ̀kan síí, wọn kò ní owó àsan sílẹ̀.

Ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ìgbà ni àwá n fí ọ̀diwọ̀n sí ara wa nípa ìwọ̀n ọ̀jọ̀ iwájú wa nípasẹ̀ ohun tí àwá rò pé kò ẹ̀ẹ̀ ẹ̀. Sùgbọ̀n pẹ̀lú Ọlórún, gbogbo ǹnkan ni ẹ̀ṣiṣe tí àwá yóò bá kàn gba Ọ̀rọ̀ Ọlórún láàyè láti yí ìrònú wa padà.

Àmọ̀ ẹ́, Èmí ti gbọ̀ tí ilẹ̀-ìfowópamọ̀ orílẹ̀-èdè kékeré kan, èyí tí kò sí ní agbègbè nàà sùgbọ̀n tí ó wà ní ǹnkan bíi wákàtí mejì sí ibẹ̀, èyíí tí

**NÍ Ọ̀PỌ̀LỌ̀PỌ̀ ÌGBÀ NI ÀWÁ
NÍ FÍ Ọ̀DIWỌ̀N SÍ ARA WA NÍPA
ÌWỌ̀N Ọ̀JỌ̀ IWÁJÚ WA NÍPASÈ
OHUN TÍ ÀWÁ RÒ PÉ KÒ Ẹ̀Ẹ̀
Ẹ̀. SÙGBỌ̀N PẸ̀LÚ Ọ̀LÓRÚN,
GBOGBO ǸNKAN NI Ẹ̀ṢIṢE TÍ
ÀWÁ YÓÒ BÁ KÀN GBA Ọ̀RỌ̀
Ọ̀LÓRÚN LÁÀYÈ LÁTI YÍ
ÌRÒNÚ WA PADÀ.**

yóò gba ifidọ̀gba gégé bíi apá kan ti owó àsansílẹ̀ fún ilẹ̀. Èyíí jẹ̀ ohun àjẹ̀jì púpọ̀ fún ilẹ̀ lásán. Èmí sọ̀ fún wọn nípa èyíí, àti pé wọn ẹ̀tò àkòkò láti bá ilẹ̀-ìfowópamọ̀ nàà sòrò. Ilẹ̀ nàà wà fún \$ 100,000, àti pé ilẹ̀ ifowópamọ̀ nàà sọ̀ pé wọn kò nílò owó kankan ní àsansílẹ̀ rárá. Nítorí nàà, wọn ra ilẹ̀ nàà láí sí owó àsansílẹ̀ àti pé wọn kọ̀ ilẹ̀ tó rẹ̀wà kan lórí àwọn éékà ilẹ̀ ti orílẹ̀-èdè tí ó lẹ̀wà

nàà, gbogbo èyíí fún àìsówó àsansílẹ̀. Steve ati Karen tẹ̀sìwájú láti ní ìlọ̀sìwájú síí títí di ọ̀jọ̀ ọ̀nì bí wọn ẹ̀ n fẹ̀, bí Drenda àti Èmí, ẹ̀ n ẹ̀ àwọn ǹnkan ní ọ̀nà ti Ìjọ̀ba.

Èmí ní àwọn itàn bí ìwọ̀nyíí gbogbo rẹ̀ nípasẹ̀ ilẹ̀ ijọ̀sin mi, àti pé Èmí nírẹ̀tí ní kíkún fún irú àwọn itàn kan nàà nínú ìgbé-ayé tirẹ̀. Ọlórún leè ẹ̀ ìyanu àti nígbà miiran àwọn ohun àjẹ̀jì láti bá àwọn àìní wa padé. Ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ìgbà ni àwá n fí ọ̀diwọ̀n sí ara wa nípa ìwọ̀n ọ̀jọ̀ iwájú wa nípasẹ̀ ohun tí àwá rò pé kò ẹ̀ẹ̀ ẹ̀. Sùgbọ̀n pẹ̀lú Ọlórún, gbogbo ǹnkan

ni s̄ise tí àwa yóò bá kàn gba Ọrọ̀ Ọlọrun láàyè láti yí irónú wa padà.

E máa ̄se wà ní ìbámu pèlú ilà̀nà ti ayé yìí, s̄ugbón e yípadà nípa ti isòdòtun ti èmí yín. Nígba nàà ni eyin yóò ní à̀nfà̀nì láti ̄se idánwò àti ifowósi ohun tí ifẹ̀ Ọlọrun jẹ—dídàrà, itélórùn àti ifẹ̀ rẹ.

— Róòmù 12:2

Gégé bí onígbàgbọ̀ àwa kò gbòdò wà ní ìbámu pèlú ilà̀nà ti ayé yìí. Páulù n̄ tọka sí ètò ègún ti ilẹ̀ ayé àti ọ̀nà ìgbé ayé rẹ̀ àti, ní pàtàkì jùlọ̀, bí àwá ti n̄ ronú. Njẹ̀ iwọ̀ ti s̄edá aṣò tàbí kọ̀ n̄nkan kan láti inú ilà̀nà àgbékalẹ̀ kan bí? Bí iwọ̀ bá ti ̄se èyí rí àti pé tí iwọ̀ kò fẹ̀ràn bí òun ̄se rí, kín ni yóò s̄elẹ̀ tí iwọ̀ bá gbìyànjú lẹ̀kan sí láti inú ilà̀nà àgbékalẹ̀ kan nàà? Iwọ̀ yóò ní àbájáde kan nàà. Nítorí nàà, Páulù n̄ sọ̀ pé àwá n̄lò láti yípadà nípa isòdòtun ti ọ̀kàn wa; àwá n̄lò láti yí ilà̀nà tí à n̄ gbé láàyè láti inú rẹ̀ padà. Àwá n̄lò láti ronú yàtò sí bí ayé ti n̄ ronú.

Ọrọ̀ “iyípadà” jẹ̀ ọ̀rọ̀ kan nàà tí a s̄òrò nípa rẹ̀, “morph,” àti pé èyí tùmò sí yípadà. Àwá n̄lò iyípadà! Àwá n̄lò láti ronú gégé bí Ọlọrun. Àwá n̄lò láti ro àwọn èèrò ti Ijọba. Dípò ti èròngbà láti inú ojú àmúwayé ti òbùrẹ̀wà, idẹ̀kùn, ijákulẹ̀ sínú ikú òtútù bí ti tata, àwá n̄lò láti gbékẹ̀lẹ̀ Ọlọrun pèlú ọ̀nà ìgbésí ayé tuntun. Nígba nàà àti lẹ̀yìn nàà ni àwa yóò leè fò lóri àwọn isòro wa kí a ró wa lókun láti mọ̀ ohun tí í ̄se pípé àti itélórùn ifẹ̀ Ọlọrun jẹ̀ ní gbogbo ipò. Tí àwa kò bá rò mò àyípadà ti irónú, àwọn èèrò-inú àtijó wa nígbà gbogbo yóò máa sọ̀, “Bẹ̀ẹ̀ kọ̀, bẹ̀ẹ̀ kọ̀, Èmi kò leè ̄se èyí. BÈÈ KỌ̀, Èmi kò rí bí èyí ̄se le s̄elẹ̀.”

Taa ni yóò tilẹ̀ ronú láéláé pé tata òbùrẹ̀wà yóò le láéláé ní à̀nfà̀nì láti fò pèlú irú oore-òfẹ̀ àti pípé bẹ̀ẹ̀? Wíwo tata àti íronú nípa ti irin-àjò máìlì 2,000 tí òun gbòdò rìn, iwọ̀ yóò kàn gbọ̀n orí rẹ̀ tí iwọ̀ yóò sọ̀ pé, “KÒ SÈÈ SÈ!” S̄ugbón ní Ijọba ti Ọlọrun, gbogbo n̄nkan s̄eṣe. Wò mí. Nígba tí ètò tẹ̀lífis̄ò̀nù mi s̄eṣe bẹ̀rẹ̀, òun bẹ̀rẹ̀ nípa títọka sí mi gégé bí akòṣẹ̀mọṣẹ̀ nípa ètò isúná. Nígba míràn èmi a rántí padà sí àwọn ojọ̀ ibẹ̀rẹ̀ mi èmi a sì sọ̀ pé, “Èyí jẹ̀ iyanu!”

Sísòrò nípa ti fifò, ní kété tí Drenda àti Èmí bẹ̀rẹ̀ síní kọ̀ bí Ijọba ̄se n̄ s̄iṣe, Èmí pinnu pé Èmi n̄ fẹ̀ ọ̀kọ̀ òfúrufú kan. Èmí ti jẹ̀ awakọ̀ òfúrufú níwòn ìgbà tí èmí jẹ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀dún 19 àti pé èmi a máa yá àwọn ọ̀kọ̀ òfúrufú

nígba gbogbo, ṣùgbón èmi kò ní òkan rí. Dájú dájú iwọ mọ èrèdii; Èmi kò ní owó fún òkan. Nítorí nàà ní ojú kan èmi pinnu pé èyí jẹ àibójúmu; ọkọ òfúrufú kò nira fún Ijọba Olorun. Kín ni idí tí èmi fi n fi òdiwọn fún Ijọba lórí ohun tí èmi léèrò pé ó ṣeṣe fún mi? Nítorí nàà èmi kòwé sòwédowó kan, tí èmi kọ àkòsílẹ̀ sọrí apákan, “Fún ọkọ òfúrufú mi” (àti pé Mo ṣe àlàkalẹ̀ àwọn àlàyé). Èmi gbé ọwọ mi lórí rẹ èmi sì fi ránṣẹ, pẹ̀lú igbàgbọ̀ pé èmi gba ọkọ òfúrufú nàà nígba tí èmi gbàdúrà, ní íbamu pẹ̀lú Máàkù 11:24.

“Nítorí nàà ni mo ṣe wí fún-un yín, ohunkóhun tí èyín bá béèrè fún nínú àdúrà, ẹ gbàgbọ̀ pé èyín ti gbàá, àti pé òun yòò jẹ ti yín.”

Kíi ṣe oṣù kan lẹyin nàà tí èmi lọ sí ọ̀dọ̀ dókítà kan fún ilànà-àyèwò ti ara kan. Òun jẹ iyàlẹnu gidí fún mi nígba tí, láti inú èèrò aláwọ̀ omi aró kan, ti dókítà nàà sọ pé, “Njẹ iwọ mọ ẹnìkẹni tí òun n fẹ́ ra ọkọ òfúrufú?” Èmi léèrò pé èyíi ṣàjẹ̀jì. “Irú ọkọ òfúrufú wo ni èmi béèrè wò?” Òun jọ mí lójú bèẹ̀ ló sì yà mí lẹnu bí ó ti jẹ ọkọ òfúrufú gan-an kan nàà tí èmi ti gbàgbọ̀ fún nígba tí èmi n gbàdúrà. Nítorí nàà èmi béèrè lówọ̀ rẹ̀ ibi tí èmi ti leè ríi, òun sọ fún mi pé òun wà ní pápá ọkọ òfúrufú county tó wà lẹgbẹ́ ilé mi. Jẹ kí n ṣàláyé. Ilé mi fidí kalẹ̀ ní ọ̀pin ti pápá ọkọ òfúrufú county kan. Gbogbo ọkọ òfúrufú tí ó n bà sílẹ̀ ní láti fò tààrà gba orí ilé mi. Wíwo àwọn ọkọ òfúrufú tí n wá àti tí n lọ ní gbogbo ojú àti ní òdodo pé ojú ọ̀pópónà rẹ̀ jẹ máìlì kan láti ẹnu-òná iwájú mi èyí tó tùmọ̀ sí pé èmi kàn ní láti ní ọkọ òfúrufú!

Nítorí nàà èmi mọ̀ pé ọ̀rẹ̀ mi kan, ẹni tí òun ti n fò ní gbogbo igbé ayé rẹ̀ tó sì tún jẹ oludánilẹ̀kọ̀ọ̀ ti ọkọ òfúrufú láti lọ pẹ̀lú mi láti wo ọkọ òfúrufú yí. Bí àwá ti n wo ọkọ òfúrufú nàà kojá lọ, Èmi mọ̀ pé èyíi ni ọkọ òfúrufú mi; o jẹ pípé! o jẹ déédéé ohun tí èmi n fẹ́. Èmi ní isòro kan soṣo, síbèsíbẹ̀, àwọn isòro kan nàà tí èmi ti n dojúko fún àwọn ọ̀dún púpọ̀ nígba tí ó níṣe pẹ̀lú kí èmi ó ní ọkọ òfúrufú kan—Èmi kò ní owó fún èyíi. Njẹ iwọ ti ní irufẹ̀ isòro báyií rí bí? Ṣùgbón ní àkókò yíi Èmi kò ní jẹ pada sẹyin sínú ibèrù. Èmi mọ̀ pé èyíi jẹ ọkọ òfúrufú tẹmi; Bí èmi kò tilẹ̀ mọ̀ bí Olorun yòò ṣe leè mú owó nàà jáde.

Níwọn oṣù méjì ṣáájú, Drenda àti Èmi n wá ọ̀fìnsi fún ilé-iṣẹ̀ wa. Àwá mọ̀ ibi tí àwá n fẹ́ kí oko-òwò nàà ó kalẹ̀ sí, ṣùgbón kò sí ibi

kankan tó wà fún títa ní agbègbè nàà; nítorí nàà àwá bèrè sí níí wo inú àwọn agbègbè míràn síí. Àwá şàwárí àwọn ilé tí àwá fẹ́é rà, şùgbọn àwá ní itóni nínú àwọn èmí wa nípa títésíwájú lórí èyíkèyíi nínú wọn. Àwá kàn túbò n padà sèyin sí agbègbè tí àwá ti mò pé àwá n fẹ́ kí ọ́fiisì

**ÌGBÉ-AYÉ MI, ÈYÍ TÍ Ó TI
KÚN FÚN ÌTIRAKA LÁTI
WÀLÁÀYÈ ÀTI ÌBÈRÙ BOJO,
NÍ BÁYÌÍ, TI GBA ÌYÍPADÀ
NÍPA ÌJỌBA ỌLỌRUN. NÍPA
TÍTÈ SÍNÚ ÀWỌN ỌFIN RÈ,
ÈMÍ NÍ ÀNFAÀNÍ LÁTI ŞÀWÁRÍ
ÌGBÉ-AYÉ KAN TI ÀWỌN
ỌŞEÉŞE ALÁİLÓPIN**

wa wà tẹ̀lẹ̀, ní irètí láti leè şàwárí ibi kan ti ààyè wà. Bí àwá ti n gbádúrà nípa ipinnu yíí, ní ọjọ kan bàbá mi pè mi òun sì sọ àwọn ọ̀rọ̀ yíí, “Èmí mò pé, iwọ̀ yòò sọ pé Ọlọrun ni eléyíí, şùgbọn iyá rẹ̀ àti Èmí ti sọ̀rọ̀, àti pé àwá n fẹ́é láti fún ọ̀ ní ibùgbé tí àwá ní fún ọ́fiisì rẹ̀.” Ibùgbé tí wọn ní yíí wà ní déédéé ibi tí Èmí ti ní irètí láti wà ààyè fún işípò-padà mi. Èyíí jọ mí lójú!

Láti lóye ohun tí ó şelẹ̀ iwọ̀ nílò láti mò pé bàbá mi kíí şe onígbàgbọ̀ ní àkòkò yíí. Ọ̀un yòò fi ọ̀ şe yèyè púpọ̀ nígbàkúùgbà tí iwọ̀ bá mẹnuba Ọlọrun. Ní tòótó, òun jẹ́ ohun búburú jái tí Èmí kò tilẹ̀ leè bá a sọ̀rọ̀ nípa Ọlọrun. Èmí pàápàá tún gbádúrà pé Ọlọrun yòò rán ẹ̀lómíràn níşé láti gba ipa-òná rẹ̀ kọ́já kó sì wàásù Krísti fún un. Èmí mò pé èmí kò leè wàásù fún-un; òun kò níí tètí sílẹ̀ sí mi. Şùgbọn bàba mi di ẹnì igbàlà ní ọ̀dún díẹ̀ sígbà nàà ní ẹnì ọ̀dún 80. Sí iyálẹ̀nu, òun di ẹnì igbàlà nípa wíwo igbóhùnsáfẹ́fẹ́ ètò wa lórí TV àti lẹ́yìn tí òun ti rí gbogbo àwọn ohun iyanu tí Ọlọrun n şe. Ọ̀un lo àwọn ọ̀dún mètá àti ààbò tí ó kẹ́yìn ní igbé-ayé rẹ̀ gégé bíí ẹnì tí ó ti yípadà àti ní ilé ijọsìn ní gbogbo àwọn iparí ọ̀şẹ̀.

Ní ọjọ kan bí ilé ijọsìn ti şeşẹ̀ parí, Èmí jáde lọ sínú gbòngàn. Èmí ríí tí bàbá mi n bá ọ̀kúnrin kan tí òun ti mò fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀dún, tó sì jẹ́ ọmọ̀ ijọ mi. Bí èmí tí şe n rìn súnmo wọn, Èmí gbọ̀ tí ọ̀kúnrin nàà béèrè lówọ̀ bàbá mi idí tí òun şe fi bèrè síí wá sí ilé ijọsìn. Bàbá mi dáhùn pé òun ti rí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ohun tí kò şeşé şàlàyé. Yin Ọlọrun lógo! Báýíí ní bọşe yẹ kó jẹ́.

Şùgbọn àwá nílò láti padà sí ibi ipè orí fòònu yẹn nípa ibùgbé yẹn, şáájú kí bàbá mi tóó di ẹnì igbàlà. Ènú ya Drenda àti Èmí pé òun fún wa

ní ilé nàà. Dájúdájú, àwá mò pé Ọlórún ni; àti pé àwá leè sọ èyí fún bàbá nígbà tí òún pè pé, “Bẹ̀ni, Bàbá, iwó gbàá bẹ̀; Ọlórún ni!”

Ilé nàà nílò àwọn isẹ́ átúnṣe pàtàkì diẹ́ tí àwá ní láti mú ẹ́ kí òun báà leè ba kòòdù oko-òwò mu kí òún sì leè ẹ́sẹ́ láti bá àwọn àìní ọ́fìsì wa pàdé.

Ìgbé-ayé mi, èyí tí ó ti kún fún ìtiraka láti wàláàyè àti ibèrù bojo, ní báyií, ti gba iyípadà nípa Ijọba Ọlórún. Nípa títẹ́ sínú àwọn òfin rẹ́, Èmí ní ànfaàní láti ẹ̀wárá ẹ̀gbé-ayé kan ti àwọn ọ̀ṣeéṣe aláìlópín.

Ó jẹ́ inú oṣù ọ̀pẹ́ nígbà tí bàbá mi fún mi ní ilé nàà, àti pé Èmí n fẹ́ẹ́ láti dúró títí di àkókò oorú láti leè bèrẹ́ isẹ́ átúnṣe ti ilé nàà títí di ẹ̀gbà oorú láì sí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó n lóò, àti pé bàbá mi sọ pé òún ti pa omi inú ibùgbé nàà. Nítorí nàà báyií ni àwọn nńkan ti ẹ́ dúró ní àkókò oṣù ti ẹ̀gbà oorú títí di ọ̀ṣẹ́ kan lẹ̀yìn tí èmí lọ wo ọ̀kọ̀ òfúrufú yẹ́n. Arákúnrin mi pè àti pé òún sọ fún mi pé íbá dára jùlọ́ fún mi láti kojá lọ sí ilé mi, àti pé omi n jade láti inú rẹ́ sí ita àdúgbò. Ojú ọ̀jọ́ ti gbóná àti pé dájú dájú bàbá mi kò tònà; omi nàà kò sí ní títí pa ní àwọn àkókò ẹ̀gbà òtútù. Mo wa ọ̀kọ́ lọ sí ilé nàà, bẹ̀ ẹ́ sì ni ibalùwẹ́ tí ó wà ní òkè tí sí silẹ́ fún iwọn ọ̀jọ́ tàbí àwọn ọ̀ṣẹ́ púpọ́ pàápàá. Gbogbo ògiri gbígbe tí ó wà ní isàlẹ́ ti ẹ̀bú kúrò lulẹ́.

Èmí mò pé lẹ̀rẹ̀fẹ́, èyí dà bí itàn burúkú kan, ẹ̀gbẹ̀n ohun tí iwọ kò mò, bẹ̀ ẹ́ tí arákúnrin mi kò mò, ni pé lẹ̀ẹ́kan tẹ̀lẹ́ rí, èmí ti fowọ́ sí iwé àdéhùn kan láti bi gbogbo àwọn ògiri gbígbe ti gbogbo ilé nàà lulẹ́, gbogbo àwọn odi ita ni ká mú kúrò, àti láti ẹ́ àtúnkọ́ pípé ti ilé nàà èyí tí yóò bèrẹ́ ní iwọn ọ̀ṣẹ́ méjì. Nítorí nàà, gbogbo ohun tí omi bàjẹ́ wọ̀nyí kii ẹ́ ẹ̀sọ̀ rára rára nítorí ohun gbogbo tó bàjẹ́ ni mo fẹ́ẹ́ láti yọ́ kúrò lẹ̀ẹ́kan tẹ̀lẹ́. Ẹ̀gbẹ̀n gba èyí—ilé-isẹ́ adójútòfo mi kọ iwé sọ̀wédowó fún mi lóri àwọn ohun tí ó díbàjẹ́ nàà, èyí tí ó tó owó láti ra ọ̀kọ́ òfúrufú mi!

Ẹ̀jẹ́ èmí rí nńkan yií bí? Èmí ti ẹ̀ṣẹ́ gba ọ̀kọ́ òfúrufú mi àti ibùgbé fún ọ́fìsì mi, gbogbo iwọ̀nyí láìsí gbèsè àti bí èmí ẹ́ le ẹ́ làáláá tó láti mú kí èyí ẹ́sẹ́? Bẹ̀ni, Mo ní! Ní báyií nígbà tí èmí bá n fò lóri ọ̀kọ́ òfúrufú yií, àti tí Èmí n fò rékojá lóri ilẹ́ ibùgbé ọ́fìsì nàà, Mo ní iránilétí pé fífò lóri ọ̀kọ́ òfúrufú yií kàn dà bí Ijọba Ọlórún. Isẹ́ rẹ́ àti àwọn òfin rẹ́ n gbà wá láàyè láti leè gbé ẹ̀gbé-ayé ní ilàná tó yàtò ní ti iwàláàyè. Gégé bí tata àti labalábá, tata yẹ́n kì bá tí ní ànfaàní láti gbé àwọn ẹ̀gbẹ̀sẹ́ tata wọ̀nni ní sisáre pẹ̀lú iyára láti lọ sí Ìlú Mésíkò. Ẹ̀gbé-

ayé mi, èyí tí ó tí kún fún ìtiraka láti wàláàyè àti ìbèrù bojo, ní báyií, ti gba iyípadà nípa Ìjọba Ọlórún. Nípa títè sínú àwọn òfin rẹ, Èmí ní ànfààní láti şawárí igbé-ayé kan ti àwọn ó şeése aláilópin.

Bí emí şe ní parí iwé yií, Èmí ní fẹ́ẹ́ láti fi ọ sílẹ̀ pẹ̀lú iwé mímọ́ kan. Èmí mò dájú dájú pé èyí jẹ ọkan tí iwọ́ ti gbọ ní gbogbo igbé-ayé rẹ. Şùgbọ́n emí léèrò pé òun yóò ní itumọ́ tuntun pátápátá gbàà sí ọ ní báyií.

E wá sí ọ̀dọ̀ mi, gbogbo èyin tí ààrẹ̀ mú àti tí ẹ ru erù wíwúwo, àti emi yóò fún ọ ní isinmi. E gbé àjàgà mi sórí yín kí èyin ó sì máa kọ̀ ẹ̀kọ̀ láti ọ̀dọ̀ mi, nítorí Èmí jẹ onínú tútù àti onírèlẹ̀ ọkàn, iwọ yóò sì wá isinmi fún emi rẹ. Torí pé àjàgà mi rọrùn àti pé erù mi jẹ fifúyẹ.

— Mátíù 11:28

Jésù wá láti wá ru àwọn àjàgà wa, ilàkàkà ti irora àti ilàágùn ti ètò ègún ilẹ̀-ayé, wa lọ. Ní báyií, àwá ní láti gbé àjàgà Rẹ̀ rù (ó ti parí) kí àwá ó sì wá isinmi (ọjọ́ kéje, ọjọ́ isinmi tòótó) fún ọkàn wa.

Ìwọ́ leè ní irírí àwọn ohun iyanu nínú igbé-ayé tírẹ̀ bí iwọ́ bá leè şe ohun tí Pótífáári şe ní iròrùn, şe işẹ̀ láti inú ọ̀nà tí igbé-ayé Ìjọba náà. Şe ipinnu lóníí láti wà ní déédéé pẹ̀lú àwọn òfin tí Ìjọba Ọlórún àti bèrẹ̀ sí níí gbádùn agbára ijólótíítọ́. Bèrẹ̀ Ìyípadà ti ètò işúná owó rẹ̀ lóníí, gbé ọ̀nà igbé ayé ti igbà-àtijọ́ jù sọ̀nù, ijọba àtijọ́ náà, ètò ègún ti ilẹ̀-ayé ti ọ̀şì, àisàn, àti àinírètí. Fi ọ̀nà àtijọ́ ti tata rẹ̀ sílẹ̀ bèẹ̀ ní kí o sì bèrẹ̀ sí níí fò ní lílo àwọn òfin Ìjọba èyíí tí Jésù ti fún ọ ní ànfààní iwọ́lẹ̀. Ìwọ́ jẹ ọmọ́ ilú tí Ìjọba náà.

Ìwọ́ ní àwọn ètọ́ lábẹ̀ òfin!

Bí iwọ bá ti rí iwé yíí tí iwọ sì nífẹẹ síí, àti pé tí o wá pinnu láti di akékòdò tí Ìjọba, jẹ kí ẹmi ó darí rẹ sí GaryKeesee.com. Níbẹ ni iwọ yóò rí ibi-iyáwèékà tí àwọn iròyìn kan tí yóò ràn ọ lówọ àti tó ọ sọnà nínú Ìjọba náà. Ẹmi yóò tún gbà ọ níyànjú láti di alábasẹpò tí ikò Ìyípòpadà níbi tí iwọ yóò ti leè ní ànfààní sí àwọn isẹlẹ pàtàkì àti àwọn àkòkò ikékòdò.

Bíborí nínú àwọn ètò isúná owó rẹ níilò imò ti ẹmí àti ti ayé, iyen imò-ayé. Fún àlàyè nípa jíjádé kúrò nínú igbèsè, àti nínú àlàkalẹ bíbọ nínú gbèsè lófẹẹ tí a ẹe fún ọ nípasẹ ilé-isẹ tẹmi, Forward Financial Goup, pè wọn sóríí 1-800-815-0818.

Dídáàbò bo owó ifẹyinti tí iwọ fi agbára káká kó jọ jẹ èyí tó ẹe pàtàkì gégé bí kíkóo jọ, ní pàtàkì jùlọ ní àkòkò ti rúdurúdu nípa ètò isúná yíí. Ilé-isẹ mi n ń sàfojúsí síṣe irànlówọ fún àwọn èniyàn nípa idókoòwò aláílẹwu. Pẹlú iye owó tó ju ọgórùn-un àwọn dólà tí a fidóko òwò fún àwọn oníbaàrà wa, ko tii sí ọkan tó pàdánù pẹni kan soṣo ní iwọn ọdún mārùn-un-dínlógún tó kojá sẹyìn ti rúdurúdu nípa ètò isúná ní orílẹ-èdè wa. Lẹẹkan síí, ipè náà jẹ ọfẹ àti pé àwọn imòrán jẹ ọfẹ. Pè sí 1-800-815-0818 fún àwọn àlàyè.

Drenda àti Emi ti farajìn láti máa ẹe irànlówọ fún àwọn èniyàn àti àwọn idílẹ láti borí nínú ayé. Ìdí niyíí tí Drenda ẹe n ẹe igbóhùnsáfẹfẹ ètò tẹlifisọn tirẹ lórí igbóhùnsáfẹfẹ, tí ó pè ní *Drenda*. Èyí jẹ ètò tí ó ní èèrò ti igbésí ayé mọlẹbí àti síṣe iwúrí fún àwọn obinrin ti igbà gbogbo. Jòwọ lọ sí Drenda.com fun àwọn àlàyè diẹ síí.

Ní àkótán, Drenda àti Emi yóò fẹẹ kí iwọ ó ronú nípa síṣe àtileyìn fún àwọn ilé ijosin àti àwọn olùṣọ-àgùntàn ní gbogbo àgbáyé. Isẹ àkànṣe H-3 tiwa jẹ èyí tó wà fún itèsiwájú ti ọkàn wa láti ẹe irànlówọ fún àwọn èniyàn pẹlú ọnà isàfihàn ti ayé. H-3 pèsè egbẹẹgbẹrun àwọn ohun èlò ikòni fún àwọn olùṣọ-àgùntàn gbogbo àgbá-ńlá-ayé ní ọdún kòòkan. Àwá tún n ẹe irànlówọ fún bíbọ àwọn ti ebi n pa, ẹe atileyìn àwọn ilé-isẹ ti ó nii lókàn láti dá isàmúlò abo fún ibálòpò ní àwọn orílẹ-èdè púpọ, ẹe atileyìn àwọn ọmọ ọru kàn, sàtileyìn ètò isúná fún àwọn olùṣọ-àgùntàn ní ọpọlọpọ àwọn orílẹ-èdè, àti láti sètójú ilé fún àwọn obinrin níbi ní Òhíò bakan náà. Èróngbà wa ni láti ràn àwọn èniyàn

lówó ní gbogbo àgbánlá-ayé láti kékòó nípa Ìjòba Ọlórún náà àti kò
èkò nípa òminira àti itẹlórùn tí Ọlórún n fẹ kí gbogbo wa ní.

O ẹun púpò fún gbígba mi láàyè láti ẹalabapin itàn iyanu wa pẹlú
rẹ. Ní bá yí, jáde lọ kí o sì ẹ itàn iyanu tire, pẹlú Ìjòba Ọlórún.

ÌYÍPÒPADÀ ÈTÒ ÌṢÚNÁ RẸ Agbára ti Ìjólótiítò

ka iwé yií tí...

ORO OKÒWÒ RE TI SÚ O

O FÉ KÚRÒ NÍNU GBÈSÈ

O KÒ MO IBI TÍ Ó TI BÈÈRÈ

O KÒ NÍ ÌRÈTÍ MÓ

Gary Keese ti wà níbẹ̀ fún ara rẹ̀. Fún ọ̀dún mèsàn-án gígùn gbáko, igbé ayé rẹ̀ wà nínú idààmú gbígbóná ajẹmókàn látàrí ipò ètò ìṣúná rẹ̀ tó polúkúmuṣu. Àwọn ayánilówó n pèé, àwọn èjẹ IRS, àwọn idájọ, àti pé itijú jẹ ọ̀nà pàtó ti igbé ayé fún-un. Şùgbọ̀n, gbogbo èyí yípadà lójọ kan nígbà tí Ọlórún bá Gary sòrò nípa àwọn ètò ìṣúná rẹ̀ tí ó sì fún un ní àwọn àşírí tí ó yí igbé ayé rẹ̀ padà lònà àgbà iyanu! Òún di ẹnì tí kò jẹ gbèsè mọ, ó bèrè ilé-işẹ̀ oní mílìónù iyebíye owó dólà, àti pé lówólówó báyií, òun n şe alábaápín àwọn kókòrò tó yí igbé-ayé rẹ̀ padà lóri ikànni tẹlífíşòn, *Yíyanjú Ètò Tó Jẹmọ Owó*, èyí tí n gori afẹfẹ̀ ni gbogbo àkókò ti àgbáyé lójoojúmọ ọjọ. Gary tí kọ àwọn kókó wọnyí fún ọgọ̀rùn-ún àwọn ẹgbẹ̀rún èniyàn káákiri àgbáyé níbi àwọn àpèrò àti àwọn ifarahàn olórijorí. Òun kí jiyàn pe ogúnlógò ni àwọn ilànà tí ó kún ọ̀nà igbáyégbádùn. Şùgbọ̀n tí ọ̀un bá ní ànfààni láti leè şalábàápín ọkan şoşo, òun yòó jẹ ọkan yií. Gary n pe iwọ láti darapọ̀ mọ̀ iyípadà àti kí iwọ ó sì şayípadà àwọn ètò ìṣúná rẹ̀ lònà àgbàyanu nípasẹ̀ *Agbára ti Ìjólótiítò*.

Gary Keese jẹ ọ̀nkòwé, sòrò sòrò, olóko-òwò, onímọ̀ nínú ètò ìṣúná, àti oluşo-àgúntàn ẹnì tí ó ní itara fún rírán àwọn èniyàn lówó láti borí ní igbé ayé wọ̀n, paapaa julo nípa tí igbagbo, idile àti eto isuna. Gari àti iyawo re, Drenda, tí şedá ọ̀pọ̀lopọ̀ àwọn oko òwò, àwọn sì jùmọ̀ jẹ olúdásilẹ̀ tí igbé-ayé igbagbo Ní Báyií, èyí tí ó jẹ àbájáde ètò tẹlífíşòn méji- *Yíyanjú Ètò Tó Jẹmọ Owó* àti *Drenda*, àpèrò kári-ayé, àti ipèsè akònimọ̀şe. Àwọn toko taya Keese tún jẹ oluşo-àgúntàn ljo Faith Life nítòsì

P. O. Box 779, New ALBANY, OH 43054, USA
garykeese.com